LUCIANI

SAMOSATENSIS

Dialogorum ſelectorum.

LIBRI DUO,

Græco-Latinè.

In uſum ſtudioſæ juventutis.

LONDINI,

Apud *T. H.* Impenſis *Gothofredi Emerſon*. Anno Dom. 1636.

TYPOGRAPHUS LECTORI S.

PRimum hunc Luciani Dialogorum selectorum librum eo consilio excudendum suscepimus, ut juventus Græcarum literarum studiosa sine morum, honestatisq; periculo illo autore posthac uteretur, cujus alioqui dictionem ad Græcum sermonem perdiscendum cumprimis aptam doctissimus quisque judicaverit. Quantum enim detrimentum adolescentium animis afferant ii, qui vel hunc, vel alios id genus autores sine rerum delectu in lucem edunt, aut legendos proponunt, nostrorum temporum perquam corrupti mores, quorum incauta lectio parens est, sa is declarant. Habenda igitur potior virtutis ratio, neque committendum unquam, ut illius jacturam, vel maximæ eruditionis prætextu, juventus faciat. Vale amice lector, & nostris conatibus fave.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ ΔΙΑΛΟΓΩΝ

Βίβλιον πρῶτον.

ΚΙΚΛΩΠΟΣ καὶ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

Ὦ Πάτερ οἷα πέπονθα ὑπὸ τοῦ καταράτου ξένου ὃς μεθύσας ἐξετύφλωσέ με, κοιμωμένῳ ἐπιχειρήσας. Ποσ. τίς δὲ ὁ ταῦτα τολμήσας, ὦ Πολύφημε; Κύ. τὸ μὲν πρῶτον, Οὖτιν ἑαυτὸν ἀπεκάλει· ἐπεὶ δὲ διέφυγε, καὶ ἔξω ἦν βέλους, Ὀδυσσεὺς ὀνομάζεσθαι ἔφη. Ποσ. οἶδα ὃν λέγεις, τὸν Ἰθακήσιον, ἐξ Ἰλίου δ' ἀνέπλει· ἀλλὰ πῶς ταῦτ' ἔπραξεν, οὐδὲ πάνυ εὐθαρσὴς ὤν; Κύ. κατέλαβον ἐν τῷ ἄντρῳ ἀπὸ τῆς νομῆς ἀναστρέψας, πολλούς τινας ἐπιβουλεύοντας δηλονότι τοῖς ποιμνίοις. ἐπεὶ δὲ ἔθηκα τῇ θύρᾳ τὸ πῶμα, πέτρα δέ ἐστί μοι παμμεγέθης, καὶ τὸ πῦρ ἀνέκαυσα, ἐναυσάμενος ὃ ἔφερον δένδρον ἀπὸ τοῦ ὄρους. ἐφάνησαν ἀποκρύπτειν αὐτοὺς πειρώμενοι, ἐγὼ δὲ συλλαβὼν αὐτῶν τινας, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, κατέφαγον λῃστὰς ὄντας, ἐνταῦθα ὁ πανουργότατος ἐκεῖνος,

LVCIANI SAMOSATENSIS DIALOGORVM LIB. I.

CYCLOPIS & NEPTVNI.

O Pater qualia passus sum ab execrabili isto hospite, qui me inebriatum excæcavit, somno gravatum aggressus. NEP. Quis vero est, qui istæc facere ausus fuit, Polypheme? CYC. Principio quidem seipsum Neminem vocabat, postquam autem effugit, a q; extra tela, ut dicitur, fuit. Vlyssem nominari se aiebat. NEP. Novi, quem dicis, Ithacensis est, ex Ilio autem navigabat. Sed quo pacto hæc peregit, cum alioqui non ita audax atque animosus sit? CYC. Deprehendi in antro, è pascuis domum reversus, multos quosdam, insidiantes videlicet gregibus. Posteaquam autem apposui foribus operculum, (saxum autem quoddam mihi est perquam magnum) atque ignem resuscitavi, accensa arbore, quam de monte mecum ferebam, visi sunt abscondere sese parare. Ego verò comprehensos ipsorum quosdam, ut par erat, devoravi, ut qui prædones essent.

 sent.

νος, εἴτε Οὖτις, εἴτε Ὀδυσσεύς, δίδωσί μοι πιεῖν φάρμακόν τι ἐγχέας, ἡδὺ μὲν καὶ εὔοσμον, ἐπιβουλότατον δὲ καὶ ταραχωδέστατον· ἅπαντα γὰρ εὐθὺς ἐδόκει μοι περιφέρεσθαι πίνοντι, καὶ τὸ σπήλαιον αὐτὸ ἀνεστρέφετο καὶ οὐκέτι ὅλως ἐν ἐμαυτοῦ ἤμην. τέλος δὲ ἐς ὕπνον κατεσπάσθην, ὁ δὲ ἀποξύνας τὸν μοχλόν, καὶ πυρώσας γε, προσέτι ἐτύφλωσέ με καθεύδοντα. καὶ ἀπ' ἐκείνου τυφλός εἰμί σοι, ὦ Πόσειδον. Ποσ. ὡς βαθὺν ἐκοιμήθης ὦ τέκνον, ὃς οὐκ ἐξέθορες μεταξὺ τυφλούμενος. ὁ δ' οὖν Ὀδυσσεὺς πῶς διέφυγεν; οὐ γὰρ ἂν εὖ οἶδ' ὅτι ἐδυνήθη ἀποκινῆσαι τὴν πέτραν ἀπὸ τῆς θύρας. Κυκ. ἀλλ' ἐγὼ ἀφεῖλον, ὡς μᾶλλον αὐτὸν λάβοιμι ἐξιόντα. καὶ καθίσας παρὰ τὴν θύραν, ἐθήρων τὰς χεῖρας ἐκπετάσας, μόνα παρεὶς τὰ πρόβατα ἐς τὴν νομήν, ἐντειλάμενος τῷ κριῷ, ὁπόσα ἐχρῆν πράττειν αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Ποσ. μανθάνω, ὑπ' ἐκείνοις ὅτι γε ἔλαθεν ὑπεξελθών· σε, ἀλλὰ τοὺς ἄλλους γε Κύκλωπας ἔδει ἐπιβοήσασθαι ἐπ' αὐτόν. Κυκ. Συνεκάλεσα, ὦ πάτερ, καὶ ἧκον, ἐπεὶ δὲ ἤροντο τοῦ ἐπιβουλεύοντος τὸ ὄνομα κἀγὼ ἔφην, ὅτι Οὖτις ἐστὶ, μελαγχολᾶν οἰηθέντες με, ᾤχοντο ἀπιόντες. οὕτω κατεσοφίσατό με ὁ κατάρατος, τῷ ὀνόματι. καὶ ὃ μάλιστα ἠνίασέ με, ὅτι καὶ ὀνειδίζων ἐμοὶ τὴν

Συμφορὰν

sent. Hic igitur versutissimus ille, sive Nemo, sive Ulysses fuit, dat mihi bibere, infuso quodam veneno, dulci illo quidem & fragranti, cæterum ad insidias struendas præsentissimo, & maxime turbulento. Nam statim omnia videbantur mihi, postquam bibissem, circumagitari, & antrum ipsum invertebatur, & prorsum apud me amplius ipse non eram. Postremo autem somno correptus jacui. Ille vero exacuto vecte, eodemq; igne succenso, insuper etiam excæcavit me dormientem. Et ex eo jam tempore cæcus tibi sum Neptune. NEPT. *Ut altè nimis dormisti ô fili, qui non interea exilueris, cum excæcaveris. Ulysses igitur ille quo pacto effugit? Non enim, sat scio, potuit dimovere saxum à foribus.* CYCLOP. *At ego amovi ipsum, quo facilius illum comprehenderem inter egrediendum. At collocato meipso ad fores, extensis manibus venebar, solis dimissis in pascua ovibus, & arieti negotio dato, quænam ipsum agere, pro me oporteret.* NEP. *Intelligo rem, sub illis latuit te, clam te subducens. At cæteros certe Cyclopas convenie-bat te invocare contra ipsum.* CYCLOP. *Convocavi illos, pater, atque etiam venerunt. Sed postquam me interrogassent insidiatoris nomen, atque ego dicerem; neminem esse, insanire me arbitrati, relicto me iterum discesserunt. Ita imposuit mihi execrabilis, nomine. Et quod maxime mihi doluit, contumeliose obie-*

Συμφοράν, ἐπεὶ ὁ πατήρ φησιν, ὁ Ποσειδῶν ἰάσεταί σε. Ποσ. Θάρσει ὦ τέκνον ἀμυνοῦμαι γὰρ αὐτόν, ὡς μάθῃ, ὅτι εἰ καὶ πήρωσίν μοι ὀφθαλμῶν ἰᾶσθαι ἀδύνατον, τὰ γοῦν τῶν πλεόντων τὸ σώζειν αὐτοὺς καὶ ἀπολλύναι, ἐπ' ἐμοί ἐστι. πλεῖ δὲ ἔτι.

ΜΕΝΕΛΑΟΥ καὶ ΠΡΩΤΕΩΣ.

Ἀλλὰ ὕδωρ μὲν σε γίνεσθαι, ὦ Πρωτεῦ, οὐκ ἀπίθανον, ἐνάλιόν γε ὄντα, καὶ δένδρον ἔτι φορητόν, καὶ ἐς λέοντα ὁπότε ἀλλαγείης, ὅμως οὐδὲ τοῦτο ἔξω πίστεως. εἰ δὲ καὶ πῦρ γίνεσθαι δυνατὸν ἐν τῇ θαλάττῃ οἰκοῦντα, τοῦτο πάνυ θαυμάζω, καὶ ἀπιστῶ. Πρω. μὴ θαυμάσῃς ὦ Μενέλαε, γίνομαι γάρ. Μεν. εἶδον καὶ αὐτός ἀλλά μοι δοκεῖς, εἰρήσεται γὰρ πρὸς σέ, γοητείαν τινὰ προσάγειν τῷ πράγματι, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξαπατᾶν τῶν ὁρώντων, αὐτὸς οὐδὲν τοιοῦτο γινόμενος. Πρω. καὶ τίς ἂν ἡ ἀπάτη ἐπὶ τῶν οὕτως ἐναργῶν γένοιτο; οὐκ ἀνεῳγμένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδες, ἐς ὅσα μετεποίησα ἐμαυτόν; εἰ δὲ ἀπιστεῖς, καὶ τὸ πρᾶγμα ψευδὲς εἶναι δοκεῖ, φαντασία τις πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἱσταμένη, ἐπειδὰν πῦρ γένωμαι, προσένεγκέ μοι ὦ γενναιότατε τὴν χεῖρα. εἴσῃ γάρ, ὁρῶμαι μόνον, ἢ καὶ τὸ

καὶ

sta mihi clade hac ne pater quidem Neptunus, inquit, levabit te hoc malo. NEPTVN. *Confide fili, ulciscar enim ipsum, ut sentiat, etiamsi cæcitatem oculorum mederi impossibile sit, navigantes certe tamen servare non perdere, penes me esse: navigat autem adhuc.*

MENELAI & PROTEI.

AT in aquam converti te Proteu, incredibile adeò non est, marinus utique cum sis; etiam arborem fieri, tolerabile; præterea & in leonem aliquando muteris licet, tamen neque hoc supra fidem est. Quod si autem & ignem fieri te possibile est, cum in mari habites, hoc omnino miror, neque adducor ut credam. PROTEVS. *Ne mireris Menelae, fieri enim soleo.* MENELAVS. *Vidi & ipse, veruntamen videris mihi (dicetur enim hic apud te) præstigias quasdam adhibere rei, atque intuentium oculos decipere, cum interim ipse nihil tale facias.* PROTEVS. *Et quænam adeò deceptio in rebus sic manifestis fieri queat? An non apertis oculis vidisti, in quam multa ipse me transformaverim? Quid si vero non credis, & res hæc tibi falsa videtur, nempe apparentia quædam inanis ante oculos subversans, posteaquam ignis factus fuero, applica mihi, bene generose tu, manum. Nimirum senties,*

καὶ εἴν ποτε μοι προσέστησιν. Μεν. οὐκ ἀσφαλὴς ἡ πεῖρα, ὦ Πρωτεῦ. Πρω. σὺ δέ μοι Μενέλαε δοκεῖς οὐδὲ πολύπουν ἑωρακέναι πώποτε, οὐδὲ ἃ πάσχει ὁ ἰχθῦς οὗτος εἰδέναι. Μεν. ἀλλὰ τὸν μὲν πολύπουν εἶδον. ἃ πάσχει δὲ, ἡδέως ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ. Πρω. ὁποία ἂν πέτρα προσελθὼν ἁρμόσῃ τὰς κοτύλας, καὶ προσφυὴς ἔχηται κατὰ τὰς πλεκτάνας, ἐκείνῃ ὅμοιον ἀπεργάζεται ἑαυτὸν, καὶ μεταβάλλει τὴν χρόαν, μιμούμενος τὴν πέτραν. ὡς ἂν λάθῃ τοὺς ἁλιέας, μὴ διαλλάττων, μηδὲ φανερὸς ὢν διὰ τοῦτο, ἀλλ' ἐοικὼς τῷ λίθῳ. Μεν. φασὶ ταῦτα. τὸ δὲ σὸν πολλῷ παραδοξότερον, ὦ Πρωτεῦ. Πρω. οὐκ οἶδα, ὦ Μενέλαε. τίνι ἂν ἄλλῳ πιστεύσειας, τοῖς σεαυτοῦ ὀφθαλμοῖς ἀπιστῶν; Μεν. ἰδὼν εἶδον, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα τεράστιον, τὸν αὐτὸν πῦρ καὶ ὕδωρ γίγνεσθαι.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ καὶ ΔΕΛΦΙΝΩΝ.

Εὖγε ὦ Δελφῖνες, ὅτι ἀεὶ φιλάνθρωποί ἐστε, καὶ πάλαι μὲν τὸ τῆς Ινοῦς παιδίον ἐπὶ τὸν ἰσθμὸν ὀκομίσατε ὑποδεξάμενοι ἀπὸ τῶν Σκιρωνίδων μετὰ τῆς μητρὸς ἐμπεσόν. καὶ νῦν σὺ τὸν κιθαρῳδὸν τοῦτον τὸν ἐκ Μηθύμνης ἀναλαβὼν, ἐξενήξω

videar ne tantum ignis, an & urendi vim habeam. MENEL. *Periculosum est experimentum hoc Proteu.* PROTE. *At tu Menelae videris mihi neque Polypum vidisse unquam, neque etiam quid pisci huic accidere soleat, scire.* MENEL. *Verum Polypum ipsum quidem vidi: quæ vero accidant illi, libenter ex te cognoverim.* PROTE. *Cuicunque saxo accedens, acetabula sua applicuerit, atque affixus inhæserit cirramentis, illi seipsum similem efficit, mutatque colorem, imitando saxum, quo videlicet lateat piscatores, nihil ab illo varians, neque manifestus existens ab hoc, sed assimulatus lapidi.* MENEL. *Ferunt hæc. Sed tuum hoc multò magis omnem opinionem excedit Proteu.* PROTE. *Nescio, Menelae, cuinam alteri facile credas, qui tuis ipsius oculis non credas?* MENEL. *Videns equidem vidi, sed tamen res ipsa monstro similis est, eundem videlicet ignem atque aquam fieri.*

NEPTVNI & DELPHINVM.

L*Audo, rectè facitis Delphines, quod semper amantes hominum estis. Nam & olim Jnonis filium in Isthmum portastis, exceptum à Scironiis scopulis, unde cum matre præcipitatus fuerat. Et nunc tu citharœdo isto Methymnensi, cum ipso ornatu &*

cithara

νήξω ἐς Ταίναρον αὐτῇ σκευῇ καὶ κιθάρα. οὐδὲ περιεῖδες κακῶς ὑπὸ τῶν ναυτῶν ἀπολλύμενον. Δελ. μὴ θαυμάσῃς ὦ Πόσειδον, εἰ τοὺς ἀνθρώπους εὖ ποιοῦμεν, ἐξ ἀνθρώπων γε καὶ αὐτοὶ ἰχθύες γενόμενοι. Ποσ. καὶ μέμφομαί γε τῷ Διονύσῳ, ὅτι ὑμᾶς καταναυμαχήσας μετέβαλεν, δέον χειρώσασθαι μόνον, ὥσπερ τοὺς ἄλλους ὑπηγάγετο. ὅπως γοῦν τὰ κατὰ τὸν Ἀρίονα τοῦτον ἐγένετο ὦ Δελφίν; Δελ. ὁ Περίανδρος, οἶμαι, ἔχαιρεν αὐτῷ, καὶ πολλάκις μετεπέμπετο αὐτὸν ἐπὶ τῇ τέχνῃ. ὁ δὲ πλουτήσας παρὰ τοῦ τυράννου ἐπεθύμησε πλεύσας οἴκαδε ἐς τὴν Μήθυμναν, ἐπιδείξασθαι τὸν πλοῦτον, καὶ ἐπιβὰς πορθμείου τινὸς κακούργων ἀνδρῶν, ὡς ἔδειξε πολὺν ἄγων χρυσὸν καὶ ἄργυρον, ἐπεὶ κατὰ μέσον τὸ Αἰγαῖον ἐγένοντο, ἐπιβουλεύουσιν αὐτῷ οἱ ναῦται, ὁ δὲ ἠκροώμην γὰρ ἅπαντα παρανέων τῷ σκάφει, ἐπεὶ ταῦτα ὑμῖν δέδοκται, ἔφη ἀλλὰ τὴν σκευὴν ἀναλαβόντα με, καὶ ᾄσαντα θρῆνόν τινα ἐπ' ἐμαυτῷ, ἑκόντα ἐάσατε ῥῖψαι ἐμαυτόν. ἐπέτρεψαν οἱ ναῦται, καὶ ἀνέλαβε τὴν σκευήν, καὶ ᾖσε πάνυ λιγυρῶς, καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλατταν, ὡς αὐτίκα πάντως ἀποθανούμενος. ἐγὼ δὲ ὑπολαβών, καὶ ἀναθέμενος αὐτόν, ἐξενηξάμην ἔχων εἰς Ταίναρον. Ποσ. ἐπαινῶ

τῆς

citbara recepto, in Tænarum enatasti, neque passus es indigne à nautis perdi illum. DEIPH. Ne mireris Neptune si hominibus benefacimus, nam & ipsi ex hominibus pisces facti sumus. NEPT. Atque equidem ob id reprehendo Bacchum, quod vos navali prælio superatos ita transformavit, cùm deberet captivos solùm in deditionem accipere, quemadmodum & cæteros in potestatem redegit. Sed quo pacto, cum Arione hoc, quod accidit, sese habet? DEIPH. Periander iste, puto, delectabatur homine, ac sæpe illum ad se accersebat artis gratia, Ille autem dives jam factus à tyranno, concupivit navigando in patriam Methymnæam videlicet, spectandus ibi divitias suas exhibere. Ac conscensa ad trayciendum navi hominum quorundam sceleratorum, posteaquam cognitus est, multum auri secum ferre, ubi ad medium fermè Ægeum perventum fuit, insidiari illi nautæ cœperunt. Ille verò (nam auscultabam omnia juxta navigium natando) quoniam jam hoc vobis ita visum est, inquit, at me saltem assumpto ornatu, & decanato prius mihi ipsi funebri atque carmine, volentem sinite præcipitare meipsum. Concesserunt nautæ. Tum ille assumpsit ornatum, & cecinit omnino leve, & cecidit in mare, tanquam statim omnino moriturus Ego vero excepto atque imposito illo, enatavi unà cum ipso in Tænarum, NEPTUN. Laudo studium erga

Musicam

τῆς φιλομουσίας, ἄξιον γὰρ τὸν μισθὸν ἀποδέδωκας αὐτῷ τῆς ἀκροάσεως.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ καὶ ΝΗΡΗΙΔΩΝ.

ΤΟ μὲν στενὸν τοῦτο, ἐς ὃ ἡ παῖς κατηνέχθη Ἑλλήσποντος ἀπ' αὐτῆς καλείσθω. τὸ δὲ νεκρὸν, ὑμεῖς ὦ Νηρηΐδες παραλαβοῦσαι, τῇ Τρῳάδι προσενέγκατε, ὡς ταφείη ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων. Νηρ. Μηδαμῶς ὦ Πόσειδον, ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν τῷ ἐπωνύμῳ πελάγει τεθάφθω· ἐλεοῦμεν γὰρ αὐτὴν, οἴκτιστα ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς πεπονθυῖαν. Ποσ. τοῦτο μὲν, ὦ Ἀμφιτρίτη, οὐ θέμις. οὐδ' ἄλλως καλὸν ἐνταῦθά που κεῖσθαι ὑπὸ τῇ ψάμμῳ αὐτήν. ἀλλ' ὅπερ ἔφην, ἐν τῇ Τρῳάδι, ἐν τῇ Χερρονήσῳ τεθάψεται. ἐκεῖνο δὲ παραμύθιον ἔσται αὐτῇ ὅτι μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ καὶ ἡ Ἰνὼ πείσεται, καὶ ἐμπεσεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀθάμαντος διωκομένη εἰς τὸ πέλαγος, ἀπ' ἄκρου τοῦ Κιθαιρῶνος, καθόπερ καθήκει ἐς τὴν θάλασσαν, ἔχουσα καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῆς ἀγκάλης. Νηρ. ἀλλὰ κἀκείνην σῶσαι δεήσει, χαριζόμενον τῷ Διονύσῳ. τροφὸς γὰρ αὐτοῦ καὶ τίτθη ἡ Ἰνώ. Ποσ. οὐκ ἐχρῆν οὕτω πονηρὰν οὖσαν. ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαριστεῖν, ὦ Ἀμφιτρίτη, οὐκ ἄξιον. Νηρ. αὕτη δὲ ἄρα τί παθοῦσα κατέπεσεν ἀπὸ τοῦ κριοῦ; ὁ ἀδελφὸς δὲ ὁ Φρύξος ἀσφαλῶς ὀχεῖται;

Ποσ.

Musicam tuam, dignam enim mercedem retulisti ipsi pro eo quod auscultaras.

NEPTVNI & NEREIDVM.

FRetum hoc quidem angustum, in quod puella delapsa, submersa est, Hellespontus ab ipsa vocetur. Cadaver autem ipsum, vos Nereides acceptum, in Troadem auferte, ut ibi ab incolis sepeliatur. NEREID. *Nequaquam, Neptune, sed hic in cognomini pelago sepeliatur. Miseremur enim ipsius, ut quae miserabilia maxime à noverca passa fuerit.* NEPTVN. *At hoc quidem, Amphitrite, fas non est, neque etiam alias honestum hic illam alicubi sub arena jacere: sed quod dixi, in Troade, in Chersoneso mox sepelietur. Illud autem pro solatio ei erit, quod paulo post eadem, ipsa quoque Ino patietur, & praecipitabitur, persequente illam Athamante, in pelagus ex summo Cithærone, quà in mare porrigitur, una cum filio, quem in ulnis gestabit.* NEREID. *Sed & illam servare conveniet, gratiam hanc Baccho faciendo. Educavit enim illum Ino, eademque nutrix illius fuit.* NEPTVN. *Non decebat, adeo pravam. Sed tamen Baccho non gratificari Amphitrite, indignum foret.* NEREID. *Sed quid accidit huic, quod ex ariete decidit? frater autem ejus, Phryxus tuto vehitur?*

NEPTVN.

Ποσ. εἰκότως· νεανίας γὰρ, ὃ δύναται ἀντέχειν πρὸς τὴν φορὰν, ἡ δὲ ὑπὸ ἀηθείας ἐπιβᾶσα ὀχήματος παραδόξου, καὶ ἀπιδοῦσα ἐς βάθος ἀχανὲς, ἐκπλαγεῖσα, καὶ τῷ θάμβει ἅμα συσχεθεῖσα, καὶ ἰλιγγιάσασα πρὸς τὸ σφοδρὸν τῆς πτήσεως, ἀκρατὴς ἐγένετο τῶν κεράτων τοῦ κριοῦ ὧν τέως ἀπείληπτο, καὶ κατέπεσεν ἐς τὸ πέλαγος. Νη. οὐκ οὖν ἐχρῆν τὴν μητέρα τὴν Νεφέλην βοηθεῖν πιπτούσῃ; Ποσ. ἐχρῆν, ἀλλὰ ἡ μοῖρα πολλῷ τῆς Νεφέλης δυνατωτέρα.

ΞΑΝΘΟΥ καὶ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

Δέξαι με ὦ θάλασσα, δεινὰ πεπονθότα, κατάσβεσόν μου τὰ τραύματα. Θαλ. τί τοῦτο ὦ Ξάνθε; τίς σε κατέκαυσεν; Ξαν. Ἥφαιστος, ἀλλ' ἀπηνθράκωμαι ὅλως ὁ κακοδαίμων, καὶ ζέω. Θαλ. διὰ τί δέ σοι ἐνέβαλε τὸ πῦρ; διὰ τὸν υἱὸν τῆς Θέτιδος, ἐπεὶ γὰρ φονεύοντα τοὺς φρύγας, ἱκέτευσα, ὁ δ' οὐκ ἐπαύσατο τῆς ὀργῆς, ἀλλ' ὑπὸ τῶν νεκρῶν ἀπέφραττέ μοι τὸν ῥοῦν, ἐλεήσας τοὺς ἀθλίους, ἐπῆλθον, ἐπικλύσαι θέλων, ὡς φοβηθεὶς ἀπόσχοιτο τῶν ἀνδρῶν. ἐνταῦθα ὁ Ἥφαιστος, ἔτυχε γὰρ πλησίου

NEPTVN. *Meritò, adolescens enim est, & contra impetum obsistere potest. Illa vero, eo quod insueta ejus rei erat conscenso videlicet vehiculo novo & inopinato, & despiciendo in profundum immensum, perculsa animo, & pavore pariter attonita, præterea & vertigine correpta, præ vehementia & impetu volatus, retinere cornua arietis amplius non potuit, quibus se eo usque sustentaverat, atque ita in mare decidit.* NEREID. *An non igitur matrem ipsius Nephelen decebat opem ferre cadenti?* NEPTVN. *Decebat sanè, sed Parca quam Nephele multo potentior est.*

XANTHI & MARIS.

Suscipe me, ô Mare, gravia enim passus sum, extingue mihi vulnera. MAR. *Quid hoc rei est Xanthe? quis te deussit?* XAN. *Vulcanus, sed in carbones prorsus redactus sum miser, & effervesco.* MAR. *Cur autem injecit tibi ignem?* XAN. *Propter filium Thetidis. Postquam enim occidentem illum Phrygas, supplex deprecatus sum, ille autem ab ira nihil remisit, sed occisorum corporibus etiam obstruxit mihi alveum, ego misertus miserorum, occurri, ut aquis inundarem atque involverem illum, quo eo periculo absterritus, ab occisione virorum cessaret. Ibi igitur Vulcanus, (aderat enim*

σίον ποιῶν, πᾶν ὅσον, οἶμαι, πῦρ εἶχε καὶ ὅσον ἐν τῇ Αἴτνῃ, καὶ εἴ ποθι ἄλλοθι, φέρων, ἐπῆλθέ μοι καὶ ἔκαυσε μὲν τὰς πτελέας καὶ μυρίκας ὤπτησε δὲ καὶ τοὺς κακοδαίμονας ἰχθῦς, καὶ τὰς ἐγχέλυας, αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑπερκαχλάσαι ποιήσας, μικροῦ δεῖν ὅλον ξηρὸν εἴργασται, ὁρᾷς δ' οὖν ὅπως διάκειμαι ὑπὸ τῶν ἐγκαυμάτων; Θαλ. θολερὸς ὦ Ξάνθε καὶ θερμὸς ὡς εἰκός. τὸ αἷμα μὲν, ἀπὸ τῶν νεκρῶν, ἡ θέρμη δὲ ὡς φής, ἀπὸ τοῦ πυρός. καὶ εἰκότως ὦ Ξάνθε, ὃς ἐπὶ τὸν ἐμὸν υἱὸν ὥρμησας οὐκ αἰδεσθεὶς ὅτι Νηρηΐδος υἱὸς ἦν. Ξαν. οὐκ ἔδει οὖν ἐλεῆσαι γείτονας ὄντας τοὺς φρύγας; Θαλ. τὸν Ἥφαιστον δὲ οὐκ ἔδει ἐλεῆσαι, Θέτιδος υἱὸν ὄντα τὸν Ἀχιλλέα;

ΔΙΟΣ, ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ, καὶ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

Παύσασθε ὦ Ἀσκληπιὲ καὶ Ἡράκλεις, ἐρίζοντες πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἄνθρωποι. ἀπρεπῆ γὰρ ταῦτα, καὶ ἀλλότρια τοῦ συμποσίου τῶν θεῶν. Ηρακ. ἀλλὰ ἐθέλεις ὦ Ζεῦ τουτονὶ τὸν φαρμακέα προκατακλίνεσθαί μου. Ασκλη. νὴ Δία, καὶ ἀμείνων γάρ εἰμι. Ηρακ. κατὰ τί ὦ ἐμβρόντητε; ἢ διότι σε ὁ Ζεὺς ἐκεραύνωσεν, ἃ μὴ θέμις ποιοῦντα,

νῦν

enim prope forte existens) universo igne, quantum, opinor, usquam habe at, quantumque & in Ætna, & si quibus aliis locis illius est, allato, processit obviam, ac exussit equidem ulmos, & myricas, assavit autem & infœlices pisces & anguillas. Me vero cum effervescere fecisset, parum absuit, quin totum aridum ac siccum reddiderit. Vides nimirum quo pacto exustionibus istis deformatus sim? MAR. *Turbidus es, ô Xanthe, & calidus, ut consentaneum est, cruore, à cadaveribus, calore autem, ut ais, ab igne veniente. Ac merito Xanthe, ut qui contra filium meum impetum feceris, non veritus, quod Nereidis filius ille esset.* XAN. *An non igitur decebat misereri me Phrygum, vicinorum adeo meorum?* MAR. *Vulcanum vero an non contra decebat misereri Achillis, Thetidis adeo filii?*

IOVIS, ÆSCVLAPII, & HERCVLIS.

DEsinite, ô Æsculapi & tu Hercules, contendere inter vos jurgiis, perinde ut homines. Indecora enim hæc, & aliena à convivio Deorum. HER. *Ac vis, ô Iupiter, medicamentarium istum priore loco accumbere, quam me?* ÆSCVL. *Quidni? per Iovem, melior quoq; enim sum.* HER. *In quo igitur, ô attonite, an quod te Jupiter fulmine aliquando perussit,*

νυῦ δὲ καθ' ἔλεον αὖθις ἀθανασίας μετείληφας; Ασκλη. ἐπιλέλησαι γὰρ καὶ σὺ ὦ Ηρακλες ἐν τῇ Οἴτῃ καταφλεγεὶς, ὅτι μοι ὀνειδίζεις τὸ πῦρ; Ηρα. οὔκουν ἴσα καὶ ὅμοια βεβίωται ἡμῖν, ὃς Διὸς μὲν υἱός εἰμι, τοσαῦτα δὲ πεπόνηκα ἐκκαθαίρων τὸν βίον, θηρία καταγωνιζόμενος, καὶ ἀνθρώποις ὑβριστὰς τιμωρούμενος, σὺ δὲ ῥιζοτόμος εἶ καὶ ἀγύρτης νοσοῦσι μὲν ἴσως ἀνθρώποις χρήσιμος ἐπιθήσειν τῶν φαρμάκων, ἀνδρῶδες δὲ οὐδὲν ἐπιδεδειγμένος. Ασκλη. εὖ λέγεις ὅτι σου τὰ ἐγκαύματα ἰασάμην, ὅτε πρώην ἀνῆλθες ἡμίφλεκτος, ὑπ' ἀμφοῖν διεφθαρμένος τὸ σῶμα, τοῦ χιτῶνος, καὶ μετὰ τοῦτο τοῦ πυρός. ἐγὼ δὲ εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, οὔτε ἐδούλευσα ὥσπερ σὺ, οὔτε ἔξαινον ἔρια ἐν Λυδίᾳ πορφυρίδα ἐνδεδυκὼς, καὶ παιόμενος ὑπὸ τῆς Ομφάλης χρυσῷ σανδάλῳ. ἀλλ' οὐδὲ μελαγχολήσας ἀπέκτεινα τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα. Ηρακ. εἰ μὴ παύσῃ λοιδορούμενός μοι, αὐτίκα μάλα εἴσῃ, ὡς οὐ πολύ σε ὀνήσει ἡ ἀθανασία, ἐπεὶ ἀράμενός σε, ῥίψω ἐπὶ κεφαλὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὥστε μηδὲ τὸν παιῶνα ἰάσασθαί σε τὸ κρανίον συντριβέντα. Ζεύς. παύσασθε, φημὶ, καὶ μὴ ἐπιταράττετε ἡμῖν τὴν ξυνουσίαν, ἢ ἀμφοτέροις ἀποπέμψομαι ὑμᾶς τοῦ συμποσίου.

καί

percussit, eo quod quæ nefas erant, feceras, nunc autem ex misericordia iterum immortalitatis particeps factus es? ÆSCVL. *Oblitus vero etiam tu es Hercules, quod in Oeta conflagrasti, quandoquidem mihi ignem objicis?* HER. *Nequaquam æqualia atque similia sunt quæ uterque in vita egimus, ut qui ipse quidem Iovis filius sim, tantos autem labores sustinuerim, expurgata vita, devictis bestiis & hominibus contumeliosis vindicta ac pœna affectis, Tu vero radicum incisor es, & circulator, ægrotantibus fortasse hominibus utilis medicamenta adhibendo, virile autem nihil quicquam operæ præstitisti.* ÆSC. *Recte dicis, quoniam & inustiones tuas curavi, quando nuper ascendisti ad nos, semiustulatus corpore utrinque corrupto ac perdito, & à tunica, & post illam, etiam à flamma. Ego vero etiamsi nihil aliud, tamen neque servivi, quemadmodum tu, neque exercui lanificium in Lydia, purpuram indutus, & ab Omphale verberatus sandalo aureo, neque vero etiam insaniens, occidi liberos & uxorem.* HERC. *Nisi desinas conviciari, statim admodum senties, quod non multum tibi profutura sit immortalitas. Quoniam sublatum hinc, è cœlo præcipitem dabo te, ut ne ipse quidem Pæon curaverit te, diminuto atque effracto tibi cerebro* IVP. *Desinite, inquam, & ne perturbate nobis conversationem hanc, aut ambos hinc ablegabo vos è convivio. Quanquam*

καί τοι ἄγνωμον ὦ Ἡράκλες προκατακλίνεσθαί σου τὸν Ἀσκληπιὸν, ἅτε καὶ πρότερον ἀποθανόντα.

ΑΡΕΩΣ καὶ ΕΡΜΟΥ.

Ἤκουσας ὦ Ἑρμῆ, οἷα ἠπείλησεν ἡμῖν ὁ Ζεὺς, ὡς ὑπεροπτικὰ καὶ ὡς ἀπίθανα; ἢν ἐθελήσω, φησὶν, ἐγὼ μὲν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ σειρὰν καθήσω, ὑμεῖς δὲ ἀποκρεμασθέντες κατασπᾶν βιάζεσθέ με, μάτην πονήσετε· οὐ γὰρ δὴ καθελκύσετε. εἰ δὲ ἐγὼ θελήσαιμι ἀνελκύσαι, οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἅμα καὶ τὴν θάλασσαν συναρτήσας μετεωριῶ, καὶ τἄλλα ὅσα καὶ σὺ ἀκήκοας. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν καθ' ἕνα πάντων ἀμείνων καὶ ἰσχυρότερός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀρνηθείην. ὁμοῦ δὲ τῶν τοσούτων ὑπερφέρειν, ὡς μὴ καταβαρήσειν αὐτὸν, κἂν τὴν θάλασσαν προσλάβωμεν, οὐκ ἂν πεισθείην. Ἑρμ. εὐφήμει ὦ Ἆρες. οὐ γὰρ ἀσφαλὲς λέγειν τὰ τοιαῦτα, μὴ καί τι κακὸν ἀπολαύσωμεν τῆς φλυαρίας. Ἄρης. οἴει γάρ με πρὸς πάντας ἂν ταῦτα εἰπεῖν, οὐχὶ δὲ πρὸς μόνον σὲ, ὃν ἐχεμυθεῖν ἠπιστάμην; ὃ γοῦν μάλιστα γελοῖον ἔδοξέ μοι, ἀκούοντι μεταξὺ τῆς ἀπειλῆς, οὐκ

ἂν

quam etiam æquum eſt ô Hercules, priore loco accumbere Æſculapium, quippe qui & prior mortuus eſt.

MARTIS & MERCVRII.

A*Vdiſtin' Mercuri, cujuſmodi nobis minatus ſit Iupiter, quam ſuperba, quamque dictu abſurda? Ego, inquit, ſi voluero catbenam ex æthere demittam, unde ſi vos ſuſpenſi me vi detrahere conemini, luſeritis operam, nunquam enim me deorſum trahetis. Contra ego vos, ſi velim, in altum attrahere, non vos modo, verum etiam cum terram ipſam, tum mare pariter ſubjectum in ſublime ſuſtulero. Ad hæc alia permulta, quæ tu quoque audiſti. At ego, ſiquidem cum viro quolibet ſingulatim conſeratur, ita; præſtantiorem eum eſſe viribusq; ſuperiorem, haud quaquam negaverim: verum unum tam multis pariter in tantum antecellere, ut eum ne pondere quidem vincere queamus, etiamſi terram ac mare nobis adjunxerimus, id neutiquam crediderim.* MER. *Bona verba Mars. Neque enim ſat tutum eſt iſta loqui, ne quid forte mali nobis conciliemus petulantia.* MAR. *Putas verò me apud quemlibet hæc dicturum? imo apud te ſolùm id audeo, quem linguæ continentis eſſe ſciebam. Sed quod mihi maxime ridiculum videbatur, tum*

cum

ἂν δυναίμην σιωπῆσαι πρός σε. μέμνημαι γὰρ οὐ πρὸ πολλοῦ, ὁπότε ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα καὶ Ἀθηνᾶ ἐπαναστάντες, ὡς παντοῖος ἦν δεδιὼς, καὶ ταῦτα, τρεῖς ὄντας, καὶ εἰ μή γε ἡ Θέτις κατελεήσασα, ἐκάλεσεν αὐτῷ σύμμαχον Βελάρεων ἑκατόγχειρα ὄντα, κἂν ἐδέδετο αὐτῷ κεραυνῷ καὶ βροντῇ ταῦτα λογιζομένῳ, ἐπῄει μοι γελᾶν ἐπὶ τῇ καλλιρρημοσύνῃ αὐτοῦ. Ερμ. σιώπα εὐφήμει. οὐ γὰρ ἀσφαλὲς, οὔτε σοὶ λέγειν, οὔτε ἐμοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ καὶ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ.

Διογένης.

Ὦ Πολύδευκες, ἐντέλλομαί σοι, ἐπειδὰν τάχιστα ἀνέλθῃς, σὸν γάρ ἐστιν οἶμαι τὸ ἀναβιῶναι αὔριον, ἤν που ἴδῃς Μένιππον τὸν κύνα, εὕροις δ' ἂν αὐτὸν ἐν Κορίνθῳ κατὰ τὸ Κράνειον, ἢ ἐν Λυκείῳ τῶν ἐριζόντων πρὸς ἀλλήλους φιλοσόφων καταγελῶντα, εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν ὅτι σοὶ ὦ Μένιππε κελεύει ὁ Διογένης, εἴ σοι ἱκανῶς τὰ ὑπὲρ γῆς καταγεγέλασται, ἥκειν ἐνθάδε πολλῷ πλείω ἐπιγελασόμενον. ἐκεῖ

μὲ

cum hæc minitantem audirem, haud queam apud te reticere. Etenim memineram, cum non ita multo antè Neptunus, Juno ac Pallas mota adversus eum seditione, machinarentur comprehensum illum in vincula conjicere, quantopere formidare, utque in omnem speciem sese verterit, idque cum tres duntaxat essent Dii. Quod si Thetis misericordia commota, Briareum centimanum illi auxilio non accersivisset, ipso pariter cum fulmine ac tonitru vinctus esset. Hæc reputanti mihi ridere libebat ejus magniloquentiam jactantiamque. MER. *Tace, bona verba, neque enim tutum est ista vel tibi dicere, vel audire mihi.*

DIOGENIS & POLLVCIS.

DIOGENES.

O *Pollux commendo tibi postquam celerrimè ascenderis (tuum enim est, ni fallor, cras revivìscere) ut, sicubi videris Menippum, canem illum, invenies autem ipsum Corinthi, circa Craneum aut in Lyceo deridentem contendentes istos inter se Philosophos, dicas illi, Menippe, inquiens, mandat tibi Diogenes, si satis ea, quæ super terram sunt, derisisti ut & huc ad inferos descendas, ubi multo plura, quæ rideas, habiturus es. Illic enim ambiguo tibi ad-*

μετὰ γὰρ ἐν ἀμφιβόλῳ σοι ἔτι ὁ γέλως ἦν, καὶ πολὺ τό, τίς γὰρ ὅλως οἶδε τὰ μετὰ τὸν βίον; ἐνταῦθα δ' οὐ παύσῃ βεβαίως γελῶν, καθάπερ ἐγὼ νῦν. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷς τοὺς πλουσίους, καὶ σατράπας, καὶ τυράννους, οὕτω ταπεινοὺς καὶ ἀσήμους, ἐκ μόνης οἰμωγῆς διαγινωσκομένους· καὶ ὅτι μαλθακοὶ καὶ ἀγεννεῖς εἰσι, μεμνημένοι τῶν ἄνω. ταῦτα λέγε αὐτῷ· καὶ προσέτι, ἐμπλησάμενον τὴν πήραν ἥκειν θέρμων τε πολλῶν, καὶ εἴπου εὕροι ἐν τῇ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον κείμενον, ἢ ᾠὸν ἐκ καθαρσίου, ἤ τι τοιοῦτο. Πολυ. ἀλλ' ἀπαγγελῶ ταῦτα, ὦ Διόγενες, ὅπως δ' εἰδῶ μάλιστα ὁποῖός τίς ἐστι τὴν ὄψιν; Διο. γέρων φαλακρὸς, τριβώνιον ἔχων πολύθυρον, ἅπαντι ἀνέμῳ ἀναπεπταμένον, καὶ ταῖς ἐπιπτυχαῖς τῶν ῥακίων ποικίλον. γελᾷ δ' ἀεὶ καὶ τὰ πολλὰ τοὺς ἀλαζόνας τούτους φιλοσόφους ἐπισκώπτει. Πολ. ῥᾴδιον εὑρεῖν ἀπό γε τούτων. Διο. βούλει καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους ἐντείλωμαί τι τοὺς φιλοσόφους; Πολυ. λέγε, οὐ βαρὺ γὰρ οὐδὲ τοῦτο. Διο. τὸ μὲν ὅλον, παύσασθαι αὐτοῖς παρεγγύα ληροῦσι, καὶ περὶ τῶν ὅλων ἐρίζουσι, καὶ κέρατα φύουσιν ἀλλήλοις, καὶ κροκοδείλους ποιοῦσι, καὶ τοιαῦτα ἄπορα ἐρωτᾷν διδάσκουσι τὸν νοῦν. Πολ. ἀλλ' ἐμὲ

ἀμαθῆ

huc risus fuit, & frequens illud abjici potuit. Quis enim omnino scit, quæ post vitam futura sint? Hic autem, non desinas constanter atque perpetuo ridere, quemadmodum ego quoq; nunc facio. Et maxime postquam videris, divites istos ac satrapas & tyrannos ita humiles & obscuros esse, solóque ejulatu ab aliis dignosci. Tum quod & molles & ignavi sunt, reminiscentes eorum quæ in vita geruntur. Hæc illi quæso ut dicas, & ut præterea etiam perâ veniat impleta multo lupino, & sicubi in trivio positam inveniat Hecates cœnam, aut ovum ex lustratione, relictum, aut simile quippiam. POL. *At renunciabo hæc, ô* Diogenes. *Sed quo melius illum agnoscere queam, cujusmodi facie est?* DIOG. *Senex est, calvaster, pallio indutus latero, & vento cuivis pervio, præterea & diversorum pannorum assumentis variegato. Ridet autem semper, ac plerumque arrogantes istos Philosophos acerbè perstringit.* POL. *Facile erit invenire illum, ex his utique signis.* DIOGEN. *Vis ne ut ad ipsos queque philosophos illos aliquid tibi mandem?* POL. *Mandes licet, non enim grave hoc mihi fuerit.* DIOGEN. *In universum, adhortare illos, ut desistant à nugis suis, neque de toto contendunt, neque cornua sibi mutuo affigant, neque crocodilos faciant, neq; hujuscemodi sterilia atque jejuna interrogare, animum instigant.* POL. *At indoctum*

ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον εἶναι φήσουσι, καταγορεύοντα τῆς σοφίας αὐτῶν. Διο. σὺ δὲ οἰμώζειν αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ λέγε. Πολυ. καὶ ταῦτα, ὦ Διόγενες, ἀπαγγελῶ. Διο. τοῖς πλουσίοις δὲ, ὦ φίλτατον Πολυδεύκιον, ἀπάγγελε ταῦτα παρ' ἡμῶν, τί ὦ μάταιοι τὸν χρυσὸν φυλάττετε; τί δὲ τιμωρεῖσθε ἑαυτοὺς λογιζόμενοι τοὺς τόκους, καὶ τάλαντα ἐπὶ ταλάντοις συντεθέντες, οὓς χρὴ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν μετ' ὀλίγον; Πολυ. εἰρήσεται καὶ ταῦτα πρὸς ἐκείνους. Διο. ἀλλὰ καὶ τοῖς καλοῖς γε καὶ ἰσχυροῖς λέγε. Μεγίλλῳ τῷ κορινθίῳ, καὶ Δαμαξένῳ τῷ παλαιστῇ, ὅτι παρ' ἡμῖν οὔτε ἡ ξανθὴ κόμη, οὔτε τὰ χαροπὰ, ἢ μέλανα ὄμματα. ἢ ἐρύθημα ἐπὶ τοῦ προσώπου ἔτι ἐστὶν, ἢ νεῦρα εὔτονα, ἢ ὦμοι καρτεροὶ, ἀλλὰ πάντα μία ἡμῖν κόνις φασὶ, κρανία γυμνὰ τοῦ κάλλους. Πολυ. οὐ χαλεπὸν οὐδὲ ταῦτα εἰπεῖν πρὸς τοὺς καλοὺς καὶ ἰσχυρούς. Διο. καὶ τοῖς πένησιν ὦ Λάκων, πολλοὶ δ' εἰσὶ, καὶ ἀχθόμενοι τῷ πράγματι, καὶ οἰκτείροντες τὴν ἀπορίαν, λέγε μήτε δακρύειν, μήτ' οἰμώζειν, διηγησάμενος τὴν ἐνταῦθα ἰσοτιμίαν. καὶ ὅτι ὄψονται τοὺς ἐκεῖ πλουσίους οὐδὲν ἀμείνους αὐτῶν, καὶ Λακεδαιμονίοις δὲ τοῖς σοῖς, ταῦτα εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπιτίμησον, λέγων ἐκλελύσθαι αὐτούς. Πολυ. μηδὲν ὦ Διόγενες περὶ Λακεδαιμονίων λέγε, οὐ γὰρ ἀνέξομαί γε. ἃ δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους ἔφησθα,

me ineruditum esse dicent, qui doctrinam illorum reprehendam. DIOG. *Tu vero plorare illos meo nomine jube.* POL. *Et hæc nunciabo illis.* DIOG. *Divitibus autem, ô lepidissimum caput, hæc nostro nomine annuncies quæso. Quia, ô vani, aurum custoditis? Quid autem cruciatis vos ipsos, cogitantes usuras, & talentum aliud super aliud accumulantes, quos non plus quam unum obolum habentes, venire huc paulo post oportet?* POL. *Dicentur & hæc ad illos.* DIOG. *Sed & formosis istis & robustis dicas, Megillo puta Corinthio & Damoxeno palæstritæ, quod apud nos neque flava coma, nec cærulei nigrive oculi, neque rubor faciei, amplius ullus est, neque præterea nervi intenti & robusti, neque humeri laborum tolerantes, sed omnia unus pulvis, ut aiunt, nobis calvaria forma nudata scilicet.* POL. *Non molestum erit, hæc ad formosos & robustos illos dicere.* DIOG. *Etiam pauperibus, ô Lacon, dicas licet, (multi autem sunt, quibus & ea res per quam molesta est, & inopiam lugent) ut neque lachrymentur, neque plorent, exposita illis æqualitate hac, quæ hic est, & quod videbunt, eos qui illic divites sunt nihilo meliores, quam sese hic esse. Lacedæmoniis autem tuis, hæc si videtur, nomine meo objicias, molles & enervatos ipsos esse dictitans.* POL. *Ne de Lacedæmoniis, Diogenes, quicquam dicas, non enim feram. Sed quæ ad cæteros mandasti, ea illis renunciabo.*

δα, ἀπαγγελῶ. Διο. ἐάσωμεν τούτους ἐπεί σοι δοκεῖ· σὺ δὲ τοῖς πένησιν, ἀπένεγκε παρ' ἐμοῦ τοὺς λόγους.

ΠΛΟΥΤΩΝ, κατὰ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

Κροῖσος.

Οὐ φέρομεν, ὦ Πλούτων, Μένιππον τουτονὶ τὸν κύνα παροικοῦντα· ὥστε ἢ ἐκεῖνόν ποι κατάστησον, ἢ ἡμεῖς μετοικήσομεν εἰς ἕτερον τόπον. Πλού. τί δ' ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται, ὁμόνεκρος ὤν; Κροῖσος. ἐπειδὰν ἡμεῖς οἰμώζωμεν καὶ στένωμεν, ἐκείνων μεμνημένοι τῶν ἄνω, Μίδας μὲν οὑτοσὶ τοῦ χρυσίου, Σαρδανάπαλος δὲ τῆς πολλῆς τρυφῆς, ἐγὼ δὲ τῶν θησαυρῶν, ἐπιγελᾷ, καὶ ἐξονειδίζει, ἀνδράποδα καὶ καθάρματα ἡμᾶς ἀποκαλῶν. ἐνίοτε δὲ καὶ ᾄδων, ἐπιταράττει ἡμῶν τὰς οἰμωγὰς καὶ ὅλως, λυπηρός ἐστι. Πλού. τί ταῦτά φασιν, ὦ Μένιππε; Μέν. ἀληθῆ ὦ Πλούτων. μισῶ γὰρ αὐτοὺς ἀγεννεῖς, καὶ ὀλεθρίους ὄντας. οἷς οὐκ ἀπέχρησε βιῶναι κακῶς, ἀλλὰ καὶ ἀποθανόντες ἐπιμέμνηνται, καὶ περιέχονται τῶν ἄνω. χαίρω τοιγαροῦν ἀνιῶν αὐτούς. Πλού. ἀλλ' οὐ χρή. λυποῦνται γὰρ οὐ μικρῶν στερόμενοι.

nunciabo. DIOG. *Missos igitur faciamus hos, quando tibi ita videtur. Tu vero ad illos quos antea dixi, sermones hos meos deferas.*

PLVTO, seu contra MENIPPVM.

CROESUS.

NON *poterimus ferre Pluto, Menippum hunc canem, cohabitantem nobiscum. Quapropter aut illum hinc amotum alio loco colloca, aut nos hinc aliò commigrabimus.* PLUT. *Quid autem vobis mali adeo facit, quando eodem modo mortuus est ac vos?* CROES. *Postquam nos ploramus & ingemiscimus, illorum reminiscentes, quæ apud superos habuimus, utpote, Midas hic auri, Sardanapalus autem multæ voluptatis, ego vero thesaurorum, irridet, & cum conviciis vocitando. Interdum autem etiam cantando, conturbat ploratus nostros, & in summa, valde nobis molestus est.* PLU. *Quid hæc audio de te, Menippe?* MEN. *Vera Plut. Odi enim ipsos, ignavi ac perditi adeo cum sint: quibus non satis fuit vixisse male, sed etiam mortui, insuper cogitatione atque animo illis inhærent, quæ apud superos sunt. Delector itaque ægrè ipsis faciendo.* PLU. *Sed non decet*

περιεχόμενοι. Μεν. καὶ σὺ μωραίνεις ὦ Πλούτων ὁμόψηφος ὢν τοῖς τούτων στεναγμοῖς; Πλου. οὐ δῆτα, ἀλλ' οὐκ ἂν ἐθελήσαιμι στασιάζειν ὑμᾶς. Μεν. καὶ μὴν ὦ κάκιστοι Λυδῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ Ἀσσυρίων, οὕτω γινώσκετε, ὡς οὐδὲ παυσομένου μου· ἔνθα γὰρ ἂν ἴητε, ἀκολουθήσω ἀνιῶν, καὶ κατᾴδων, καὶ καταγελῶν. Κροι. ταῦτα οὐχ ὕβρις; Μεν. οὐκ. ἀλλ' ἐκεῖνα ὕβρις ἦν, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, προσκυνεῖσθαι ἀξιοῦντες, καὶ ἐλευθέροις ἀνδράσιν ἐντρυφῶντες, καὶ τοῦ θανάτου τὸ παράπαν οὐ μνημονεύοντες. τοιγαροῦν οἰμώζετε, πάντων ἐκείνων ἀφῃρημένοι. Κροι. πολλῶν γε, ὦ θεοὶ, καὶ μεγάλων κτημάτων. Μίδ. ὅσου μὲν ἐγὼ χρυσοῦ; Σαρ. ὅσης δ' ἐγὼ τρυφῆς; Μεν. εὖ γε οὕτω ποιεῖτε, ὀδύρεσθε μὲν ὑμεῖς, ἐγὼ δὲ, τὸ γνῶθι σαυτὸν, πολλάκις συνείρων, ἐπᾴσομαι ὑμῖν. πρέποι γὰρ ἂν ταῖς τοιαύταις οἰμωγαῖς ἐπᾳδόμενον.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΜΦΙΛΟΚΟΥ, καὶ ΤΡΟΦΟΝΙΟΥ.

Μένιππος.

Σφὼ μέν τοι ὦ Τροφώνιε, καὶ Ἀμφίλοχε, νεκροὶ ὄντες οὐκ οἶδ' ὅπως

ναῶν

Dolent enim non exiguis rebus privati MEN. *Etiam tu deliras Pluto, qui gemitus istorum tuo quoque calculo approbas?* PLU. *Haud quaquam, verùm nolim vos discordes ac seditiosos esse mutuo.* MEN. *At vero ô pessimi Lydorum, Phrygum, & Assyriorum, ita de me cognoscite, ut qui neque unquam desiturus sim. Nam quocunque abieritis hinc, eodem sequar ægrè faciendo, cantando atque irridendo vos.* CROES. *An non hæc contumelia est?* MEN. *Non, sed illa contumelia erant, quæ facere solebatis, quando & adorari vos volebatis, & hominibus liberis pro libidine abutebamini, neq; tum mortis quicquam memores eratis. Proinde plorate nunc, omnibus illis despoliati,* CROES. *Multis certe, ô Dii, & magnis possessionibus.* MID. *Quanto equidem ipse auro?* SAR. *Quanta vero ego voluptate?* MEN. *Recte sane, ita facite, lugete vos quidem, ego vero tritum illud, Nosce teipsum, identidem connectendo, vobis occinam, decet enim hujusmodi ploratus, si crebro illis accinatur.*

MENIPPI, AMPHILOCHI, & TROPHONII.

MENIPPUS.

VOs nimirum Trophoni atque Amphiloche, cum sitis mortui, tamen haud scio quo

ναῶν κατηξιώθητε, καὶ μάντεις δοκεῖτε, καὶ οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων, θεοὺς ὑμᾶς ὑπειλήφασιν εἶναι. Τρο. τί οὖν ἡμεῖς αἴτιοι, εἰ ὑπ' ἀνοίας, ἐκεῖνοι τοιαῦτα περὶ νεκρῶν δοξάζουσι; Μέν. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐδόξαζον, εἰ μὴ ζῶντες καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα ἐτερατεύεσθε, ὡς τὰ μέλλοντα προειδότες, καὶ προειπεῖν δυνάμενοι τοῖς ἐρομένοις. Τρο. ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος μὲν οὗτος ἂν εἰδείη, ὅ,τι αὐτῷ ἀποκριτέον ὑπὲρ αὐτοῦ. ἐγὼ δέ, ἥρως εἰμί. καὶ μαντεύομαι, ἤν τις κατέλθοι παρ' ἐμέ. σὺ δ' ἔοικας οὐκ ἐπιδεδημηκέναι Λεβαδείᾳ τὸ παράπαν. οὐ γὰρ ἠπίστεις σὺ τούτοις. Μέν. τί φής; εἰ μὴ ἐς Λεβάδειαν γὰρ παρέλθω, καὶ ἐσταλμένος ταῖς ὀθόναις, γελοίως μᾶζαν ἐν ταῖν χεροῖν ἔχων, ἐσερπύσω διὰ τοῦ στομίου ταπεινοῦ ὄντος ἐς τὸ σπήλαιον, οὐκ ἂν ἐδυνάμην εἰδέναι ὅτι νεκρὸς εἶ ὥσπερ ἡμεῖς, μόνῃ τῇ γοητείᾳ διαφέρων. ἀλλὰ πρὸς τῆς μαντικῆς. τί δὲ ὁ ἥρως ἐστίν; ἀγνοῶ γάρ. Τρο. ἐξ ἀνθρώπου τι καὶ θεοῦ σύνθετον. Μέν. ὃ μήτε ἄνθρωπός ἐστιν ὡς φής, μήτε θεός, καὶ συναμφότερόν ἐστιν; νῦν οὖν ποῖ σου τὸ θεοῦ ἐκεῖνο ἡμίτομον ἀπελήλυθε; Τρο. χρᾷ, ὦ Μένιππε, ἐν Βοιωτίᾳ. Μέν. οὐκ οἶδα, ὦ Τροφώνιε, ὅ,τι καὶ λέγεις, ὅτι μέντοι ὅλος εἶ νεκρός, ἀκριβῶς ὁρῶ.

ΕΡΜΟΥ

nam modo, phanis estis donati, vatesque credi-mini, ac stulti mortales Deos esse vos arbitrantur. TROPH. *Quid? an nobis igitur imputandum, si per inscitiam illi ac mortuis hujusmodi opinantur?* MEN. *Atqui non ista fuissent opinionati, ni vos, tum cum viveretis ejusmodi quaedam portenta ostentassetis, tanquam futurorum fuissetis praescii, quaeque praedicere potuissetis, si quae percontarentur.* TROPHON. *Menippe, noverit Amphilochus haec, ipsi pro sese respondendum esse. Caeterum ego Heros sum, vaticinorque si quis ad me descenderit. At tu videre nunquam omnino Lebadiam adiisse, neque enim aliqui ista non crederes.* MEN. *Quid ais? equidem nisi Lebadiam fuissem profectus, ac linteis amictus, offam ridicule manu gestans per angustum aditum in specum irrepsissem, nequaquam fieri potuisset, ut te defunctum esse cognoscerem perinde atque nos, solaque praestigiatura reliquos antecellere. Sed age per ipsam divinandi artem, quid tandem est Heros? neque enim intelligo.* TROP. *Est quiddam partim ex homine, partim ex Deo compositum.* MEN. *Nempe quod neq; sit homo quemadmodum audio, neque Deus, verum pariter utrunque. Ergo dimidia illa tui, ac divina pars, quo nunc recessit?* TROPH. *Reddit oracula Menippe, in Bœotia.* MEN. *Haud intelligo quid dicas Trophoni, nisi quod illud plane video, te totum esse mortuum.*

ΕΡΜΟΥ καὶ ΧΑΡΩΝΟΣ.

Ἑρμῆς.

ΛΟγισώμεθα, ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὁπόσα μοι ὀφείλεις ἤδη, ὅπως μὴ αὖθις ἐρίζωμεν τι περὶ αὐτῶν. Χαρ. λογισώμεθα, ὦ Ἑρμῆ, ἄμεινον γὰρ ὡρίσθαι περὶ αὐτῶν, καὶ ἀπραγμονέστερον. Ερμ. ἄγκυραν ἐντειλαμένῳ ἐκόμισα πέντε δραχμῶν. Χαρ. πολλοῦ λέγεις. Ερ. νὴ τὸν Ἀϊδωνέα τῶν πέντε ὠνησάμην, καὶ τροπωτῆρα δύο ὀβολῶν. Χ. τίθει πέντε δραχμὰς, καὶ ὀβολοὺς δύο. Ερμ. καὶ ἀκέστραν ὑπὲρ τοῦ ἱστίου πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον. Χαρ. καὶ τούτους προστίθει. Ερμ. καὶ κηρὸν, ὡς ἐπιπλάσαι τοῦ σκαφιδίου τὰ ἀνεῳγότα, καὶ ἥλους δὲ, καὶ καλῴδιον, ἀφ᾽ οὗ τὴν ὑπέραν ἐποίησα, δύο δραχμῶν ἅπαντα. Χαρ. εὖγε ἄξια ταῦτα ὠνήσω. Ερμ. ταῦτά ἐστιν, εἰ μή τι ἄλλο ἡμᾶς διέλαθεν ἐν τῷ λογισμῷ. πότε δ᾽ οὖν ταῦτ᾽ ἀποδώσειν φῄς; Χαρ. νῦν μὲν, ὦ Ἑρμῆ ἀδύνατον, ἢν δὲ λοιμός τις ἢ πόλεμος καταπέμψῃ ἀθρόους τινὰς, ἐνέσται τότε ἀποκερδᾶναι ἐν τῷ πλήθει παραλο-

γιζό-

MERCVRII, & CHARONTIS.

MERCURIUS.

R*Ationem supputemus, portitor, si videtur, quantum mihi debeas jam, ne denuò aliquando de eo inter nos contendamus.* CHAR. *Supputemus ô M. Satius enim est, maturè id agere, deinde & minoris negotii.* MER. *Anchoram ut mandaras, comparavi tibi quinque drachmis.* CHAR. *Caro dicis.* MER. *At per Plutonem, quinque emi illam, & praeterea lorum, quo remum alligares, obolis duobus.* CHA *Pone quinque drachmas, & obolos duos.* MERC. *Et pro acu ad resarciendum velum quinque obolos ego exolvi.* CHAR. *Etiam hos appone.* MERC. *Et ceram ad oblinendas navigii rimas tibi emi, & clavos praeterea, & funiculum, unde Hyperam fecisti, omnia haec duabus drachmis.* CHAR. *Recte, laudo, haec vili emisti* ME *Haec sunt, quae tibi exposui, nisi quid reliquum sit quod me fugit inter computandum. Quando autem haec reddituram te promittis?* CHAR. *Nunc quidem, Mercuri non possum. Si vero pestis aliqua, aut bellum, conferius & frequentes huc dimiserit aliquos, licebit mihi tum allucrari aliquid falsa supputatione [in multitudine exigendo*

γιζόμενον τὰ πορθμία. Ερμ. νῦν οὖν ἐγὼ καθεδοῦμαι, τὰ κάκιστα εὐχόμενος γενέσθαι, ὡς ἂν ἀπὸ τούτων ἀπολαύοιμι. Χάρ. οὐκ ἔστιν ἄλλως ὦ Ἑρμῆ. νῦν δ' ὀλίγοι ὡς ὁρᾷς ἀφικνοῦνται ἡμῖν. εἰρήνη γάρ. Ερμ. ἄμεινον οὕτως, εἰ καὶ ἡμῖν παρατείνοιτο ὑπὸ σοῦ τὸ ὄφλημα. πλὴν ἀλλ' οἱ μὲν παλαιοί, ὦ Χάρων, οἶσθα οἷοι παρεγίνοντο, ἀνδρεῖοι ἅπαντες, αἵματος ἀνάπλεῳ, καὶ τραυματίαι οἱ πολλοί. νῦν δὲ ἢ φαρμάκῳ τις ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἀποθανών, ἢ ὑπὸ τῆς γυναικός, ἢ ὑπὸ τρυφῆς ἐξῳδηκὼς τὴν γαστέρα, καὶ τὰ σκέλη ὠχροὶ γὰρ ἅπαντες, καὶ ἀγεννεῖς, οὐδὲν ὅμοιοι ἐκείνοις, οἱ δὲ πλεῖστοι αὐτῶν διὰ χρήματα ἥκουσιν, ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις, ὡς ἐοίκασι. Χάρ. πάνυ γὰρ περιπόθητά ἐστι ταῦτα. Ερμ. οὐκοῦν οὐδ' ἐγὼ δόξαιμι ἂν ἁμαρτάνειν, πικρῶς ἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα παρὰ σοῦ.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ καὶ ΕΡΜΟΥ.

Τὸν γέροντα οἶσθα, τὸν πάνυ γεγηρακότα λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτην, ᾧ παῖδες μὲν οὐκ εἰσίν, οἱ τὸν κλῆρον δὲ θηρῶντες πεντακισμύριοι; Ερμ. ναί, τὸν Σικυώνιον φής. τί οὖν; Πλου. ἐκεῖνον μὲν ὦ Ἑρμῆ ζῆν

ἔασον

gendo portoria. MER. Proinde ego nunc sedebo, pessima quæque ut eveniant precando, ut inde fructum aliquem capiam. CHAR. Fieri aliter non potest, Mercuri. Nam pauci nunc, vides, ad nos descendunt. Pax enim est. MER. Satius est ita esse, etiam ob hoc abs te prorogatur nobis debiti istius solutio. Verum enimvero prisci illi, Charon, nosti quales advenire solebant, quam fortes atque animosi omnes, cruore madidi, & vulneribus pleni plerique. Nunc autem, aut veneno aliquis à filio interfectus, aut ab uxore, aut præ nimia voluptate, tumefacto ventre & cruribus adveniunt. Pallidi enim omnes, & ignavi, neque similes prioribus illis. Plurimi autem ipsorum etiam pecuniarum causa veniunt, factis, ut videtur, mutuo sibi insidiis. CHAR. Omnino enim expetibiles illæ sunt. MER. Proinde neque ego videar peccare gravius aliquid, si vel acerbius abs te exigam, ea quæ mihi debes.

PLVTONIS & MERCVRII.

SEnem me nosti, istum ætate omnino confectum dico, Eucratem divitem, cui liberi quidem nulli sunt, hæreditatis autem captatores plus quam quinquaginta millia? M. Novi, Sicyonium illum dicis. Sed quid postea? PLUT. Vivere illum quidem, Mercuri sine, ultra eos

ea negin·

ἔασον ἐπὶ τοῖς ἐννενήκοντα ἔτεσιν, ἃ βεβίωκεν. ἐπιμετρήσας ἄλλα τοσαῦτα, εἴγε οἷόν τε ἦν, καὶ ἔτι πλείω. τοὺς δέ γε κόλακας αὐτοῦ. Χαρῖνον τὸν νέον, καὶ Δάμωνα, καὶ τοὺς ἄλλους κατάσπασον ἐφεξῆς ἅπαντας. Ερμ. ἄτοπον ἂν δόξειε τὸ τοιοῦτον. Πλου. οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ δικαιότατον· τί γὰρ ἐκεῖνοι παθόντες, εὔχονται ἀποθανεῖν ἐκεῖνον; ἢ τῶν χρημάτων ἀντιποιοῦνται, οὐδὲν προσήκοντες; ὃ δὲ πάντων ἐστὶ μιαρώτατον, ὅτι καὶ τοιαῦτα εὐχόμενοι, ὅμως θεραπεύουσιν ἔν γε τῷ φανερῷ. καὶ νοσοῦντος, ἃ μὲν βουλεύονται, πᾶσι πρόδηλα· θύσειν δὲ ὅμως ὑπισχνοῦνται, ἢν ῥάσῃ καὶ ὅλως, ποικίλη τις ἡ κολακεία τῶν ἀνδρῶν. διὰ ταῦτα ὁ μὲν ἔστω ἀθάνατος, οἱ δὲ, προαπίτωσαν αὐτοῦ μάτην ἐπιχανόντες. Ερμ. γελοῖα πείσονται, πανοῦργοι ὄντες. πολλὰ κἀκεῖνος εὖ μάλα διαβουκολεῖ αὐτοὺς, καὶ ἐπελπίζει, καὶ ὅλως, ἀεὶ θανόντι ἐοικὼς, ἔρρωται πολὺ μᾶλλον τῶν νέων. οἱ δὲ, ἤδη τὸν κλῆρον ἐν σφίσι διῃρημένοι, βόσκονται, ζωὴν μακαρίαν πρὸς ἑαυτοὺς τιθέντες. Πλου. οὐκοῦν ὁ μὲν ἀποδυσάμενος τὸ γῆρας ὥσπερ Ἰόλεως ἀνηβησάτω, οἱ δ' ἀπὸ μέσων τῶν ἐλπίδων τὸν ὀνειροποληθέντα πλοῦτον ἀπολιπόντες, ἡκέτωσαν ἤδη κακοὶ κακῶς ἀποθανόντες. Ερμ. ἀμέλησον ὦ Πλούτω. μετελεύσομαι γάρ σοι ἤδη αὐτοὺς καθ' ἕνα

nonaginta annos quos ætate peregit, alteris totidem accumulari, si modo possibile sit, atque etiam pluribus. Adulatores autem ipsius Charinum adolescentem, & Damonem, & cæteros abripe huc ordine omnes. MER. *Atqui absurdum hoc videri queat.* PLUT. *Haudquaquam, imo justissimum. Quam enim ob causam illi adeo optant illum mori, nisi quia pecuniam illius ambiunt, nulla propinquitate juncti? Quod autem omnium sceleratissimum est, interea cum talia precantur, tamen observant & colunt manifeste utique illum. Ac quæ ægrotante illo, apud se consultent, nemo ignorat: attamen sacrificaturos sese promittunt, si convalescat denuò: & in summa varia quædam adulandi ratio illorum hominum est. Quanobrem ipse quidem immortalis sit, illi autem præ ipso abeant, frustra hiantes.* MER. *Ridicula patiuntur, scelerati cum sint. Sed tamen & ille admodum scitè lactat illos, & spe pascit inani, & in summa semper morituro similis, multo validior est, quam quisquam juvenis. Illi autem hereditate inter se divisa, pascuntur vitam quandam beatam secum ipsi animo præcipitantes* PLUT. *Proinde ipse exuta senectute, quemadmodum Iolaus ille, in juvenem radeat. Illi autem in ipsa media spe, divitiis illis, quasi per somnum spectatis, destituti abeant jam huc, mali malè mortui* M *Alias res cura, Pluto, jam enim accersam tibi illos, alium super*

ἑξῆς. ἑπτὰ δὲ οἶμαι εἰσι. Πλού. κατάπαυε. ὁ δὲ παραπέμψει ἕκαστον, ἀντὶ γέροντος αὖθις προθήβης γινόμενος.

ΤΕΡΨΙΩΝΟΣ καὶ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ.

ΤΟῦτο, ὦ Πλούτων, δίκαιον, ἐμὲ μὲν τεθνάναι τριάκοντα ἔτη γεγονότα, τὸν δὲ ὑπὲρ τὰ ἐννενήκοντα γέροντα Θούκριτον ζῆν ἔτι; Πλού. δικαιότατον μὲν οὖν ὦ Τερψίων, εἴ γε ὁ μὲν ζῇ, μηδένα εὐχόμενος ἀποθανεῖν τῶν φίλων. σὺ δὲ, παρὰ πάντα τὸν χρόνον ἐπεβούλευες αὐτῷ, περιμένων τὸν κλῆρον. Τερ. οὐ γὰρ ἐχρῆν γέροντα ὄντα, καὶ μηκέτι χρῆσθαι τῷ πλούτῳ αὐτὸν δυνάμενον, ἀπελθεῖν τοῦ βίου, παραχωρήσαντα τοῖς νέοις; Πλού. καινὰ ὦ Τερψίων νομοθετεῖς, τὸν μηκέτι τῷ πλούτῳ χρῆσθαι δυνάμενον πρὸς ἡδονὴν, ἀποθνήσκειν. τὸ δὲ, ἄλλως ἡ μοῖρα καὶ ἡ φύσις διέταξεν. Τερ. οὐκοῦν ταύτην αἰτιῶμαι τῆς διατάξεως. ἐχρῆν γὰρ τὸ πρᾶγμα ἑξῆς πως γίνεσθαι, τὸν πρεσβύτερον, πρότερον, καὶ μετὰ τοῦτον. ὅστις καὶ τῇ ἡλικίᾳ μετ᾽ αὐτόν· ἀναστρέφεσθαι δὲ μηδαμῶς, μηδὲ ζῆν μὲν τὸν ὑπέργηρων, ὀδόντας τρεῖς ἔτι λοιποὺς ἔχοντα, μόγις ὁρῶντα, οἰκέταις τέτρασιν ἐπικεκυφότα, κορύζης μὲν τὴν ῥῖνα, λή-

μης

per alium ordine, septem autem, opinor, sunt. PLU. Deducas licet. Ille autem mutat singulos præ se, ex sene iterum in adolescentem conversus.

TERPSIONIS & PLVTONIS.

IVstum ne hoc est, ô Pluto, me quidem è vita abiisse, triginta cum sim annorum, Thucritum vero senem nonagenarium, & ultra, adhuc vivere? PLUT. Iustissimum quidem ô Terpsion. Nam & si ipse vivit, certe ad nullius tamen mortem affectus est: tu verò omni tempore illius hereditatem expectans, eum mori avidissimè cupiebas. TERP. Nonne opus fuerat, cum senex sit, nequeátq; de cætero suis uti divitiis, locum dare juvenibus. PLUT. Novas, ô Terpsio, statuis leges, cum ad voluptatem divitiis uti nequeat, ipsum è vita decedere. Aliter autem & Parca & natura statuisse videtur. TERP. Proinde hanc ob hujuscemodi accuso ordinem, decebat enim has res successione gradúque fieri, senem primò, deinde qui in ea ætate sequeretur, mori: haudquaquam autem ordinem inverti, aut vivere senectute decrepitum, qui tres duntaxat dentes habet, cui vix deserviunt oculi, qui curvatus à quatuor famulis deducitur, deguttantes nares, lipposque oculos habens, nihil denique voluptatis degustans

μης δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μέσον ὄντα, οὐδὲν ἔτι ἡδὺ εἰδότα, ἔμψυχόν τινα τάφον ὑπὸ τῶν νέων καταγελώμενον, ἀποθνήσκειν δὲ καλλίστους, καὶ ἐρρωμενεστάτους νεανίσκους. ἄνω γὰρ ποταμῶν τοῦτό γε, ἢ τὸ τελευταῖον εἰδέναι ἐχρῆν, πότε καὶ τεθνήξεται τῶν γερόντων ἕκαστος, ἵνα μὴ μάτην ἂν ἐνίους ἐθεράπευον. νῦν δὲ τὸ τῆς παροιμίας, Ἡ ἅμαξα τὸν βοῦν πολλάκις ἐκφέρει. Πλοῦτ. ταῦτα μὲν, ὦ Τερψίων, πολὺ συνετώτερα γίνεται, ἤπερ σοὶ δοκεῖ. καὶ ὑμεῖς δὲ τί παθόντες, ἀλλοτρίοις ἐπιχαίρετε, καὶ τοῖς ἀτέκνοις τῶν γερόντων εἰσποιεῖτε φέροντες αὐτούς; τοιγαροῦν γέλωτα ὀφλισκάνετε, πρὸς ἐκείνων κατορυττόμενοι. τὸ καὶ πρᾶγμα τοῖς πολλοῖς ἥδιστον γίνεται. ὅσῳ γὰρ ὑμεῖς ἀποθανεῖν εὔχεσθε, τοσούτῳ ἅπασιν ἡδὺ προαποθανεῖν ὑμᾶς αὐτῶν, καινὴν γάρ τινα ταύτην τέχνην ἐπινενοήκατε γερόντων ἐρῶντες, καὶ μάλιστα, εἰ ἄτεκνοι, εἶεν. οἱ δὲ ἔντεκνοι, ὑμῖν ἀνέραστοι καί τοι, πολλοὶ ἤδη τῶν ἐρωμένων συνέντες ὑμῶν τὴν πανουργίαν τοῦ ἔρωτος, ἢν καὶ τύχωσι παῖδας ἔχοντες, μισεῖν αὐτοὺς πλάττονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἐραστὰς ἔχωσιν. εἶτα ἐν ταῖς διαθήκαις, ἀπεκλείσθησαν μὲν οἱ πάλαι δορυφορήσαντες, ὁ δὲ παῖς, καὶ ἡ φύσις, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον, κρατοῦσι πάντων. οἱ δὲ, ὑποπρίουσι τοὺς ὀδόντας, ἀποσμυγέντες. Τερψ. ἀληθῆ

degustans, haud aliter existens, quam animatum quoddam sepulchrum, ab ipsa juventute derisum: & contra mori optimos atque robustissimos adolescentes. Nam hoc perinde esse videtur, ac si flumina sursum deferantur. Aut saltem scire necesse foret, quando & senum quilibet obiturus esset, ne frustra quosdam colerent. Nunc vero illud accidit, quod proverbio dici solet, Quadriga bovem sæpissimè ducit. PLUT. *Hæc quidem ô Terpsio, prudentius fiunt, quam tibi profecto videntur. Verum & vos quid passi estis, quod rebus alienis gaudetis, & senibus filiis orbatis, vosmet tantopere in adoptionem traditis? quamobrem in derisum adducti, ab illis sepelimini, quod quidem plurimis fit perjucundum. Nam quanto vos magis mori illos peroptatis, tanto plus omnibus quam gratissimum est, si ante eos vos mori contingat. Etenim novam quandam artem cogitatis, decrepitos cum amatis, præsertim si liberis sint orbati: qui vero liberos habent, illorum vobis non est cura. Atqui ex iis qui amantur plurimi, minime vestri ignari æstus, etiamsi ipsis liberos habere contingat, illos tamen odisse simulant, ut & ipsi habeant amatores. Inde iis in testamento exclusis, qui olim affectati sunt illos, liberi, sicuti profecto dignum est, omnem eorum substantiam consequuntur: at illi confecti dolore dentibus strident.* TERP. *Vera sunt hæc quæ dicis. Quantum enim meorum*

δῆτα ταῦτα φής. ἐμοὶ γοῦν Θούκριτος πόσα τατέφαγεν, ἀεὶ τεθνήξεσθαι δοκῶν; καὶ ὁπότε εἰσίοιμι, ὑποστένων, καὶ μυχιόν τι καθάπερ ἐξ ᾠοῦ νεοττὸς ἀτελὴς ὑποκρώζων, ὥστ' ἔγωγε ὅσον αὐτίκα οἰόμενος ἐπιβήσειν αὐτὸν τῆς σοροῦ, ἔπεμπόν τε πολλά, ὡς μὴ ὑπερβάλλοιντό με οἱ ἀντερασταὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ φροντίδων, ἄγρυπνος ἐκείμην ἀριθμῶν ἕκαστα, καὶ διατάττων ταῦτα γοῦν μοι καὶ τοῦ ἀποθανεῖν αἴτια γεγένηται, ἀγρυπνία, καὶ φροντίδες. ὁ δὲ τοσοῦτόν μοι δέλεαρ καταπιών, ἐφεστήκει θαπτομένῳ πρῴην ἐπιγελῶν. Πλ. εὖ γε ὦ Θούκριτε, ζῴης ἐπιμήκιστον, πλουτῶν ἅμα, καὶ τῶν τοιούτων καταγελῶν, μὴ δὲ πρότερόν γε σὺ ἀποθάνοις, ἢ προπέμψας πάντας τοὺς κόλακας. Τερ. τοῦτο μέν, ὦ Πλούτων, καὶ ἐμοὶ ἥδιστον ἤδη, εἰ καὶ Χαριάδης προτεθνήξεται Θουκρίτου. Πλου. θάρρει ὦ Τερψίων. καὶ Φείδων γάρ, καὶ Μέλανθος, καὶ ὅλως ἅπαντες, προελεύσονται αὐτοῦ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς φροντίσιν. Τερ. ἐπαινῶ ταῦτα. ζῴης ἐπιμήκιστον ὦ Θούκριτε.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΟΥ καὶ ΚΑΛΛΙΔΗΜΙΔΟΥ.

Σὺ ὦ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; ἐγὼ μὲν γάρ, ὅτι παράσιτος ὢν Δεινίου, πλέον τοῦ ἱκανοῦ ἐμφαγών, ἀπεπνίγην, οἶσθα,

rum Thucritus devoravit, cum semper eum mori putarem? & quoties ad eum ingrediebar gemebat, & interdum quiddam, perinde atque ex ovo pullus aliquis immaturus, stridebat. Unde quamprimum eum ad sepulchrum ductum iri existimans, multa illi dona mittebam, ut ne æmuli muneribus me præclaris vincerent. Plerumq; etiam præ nimia sollicitudine insomnis jacebam, singula enumerans, ac disponens. Eaq; etiam causa interitus mihi fuit, curæ & vigiliæ. Ille autem deglutito hoc illectamento meo tanto, adstitit mihi, quando sepeliebar paulo ante, irridens. PLUT. *Fuge, ô Thucrite, diutissimè vivas, unà & divitiis abundans, & hujuscemodi homine deridens, neq; prius moriaris, quam hos blanditores cunctos præmittas.* TERP. *Hoc quidem, ô Pluto, perjucundum mihi foret, si ante Thucritum Chariades vita decederet.* PLUT. *Boni animi sis ô Terpsio, & Phido etiam, & Melanthus, & omnes penitus ipsum præcedent, suis ipsorum curis confecti.* TERP *Hæc ego summopere laudo, ô Thucrite diutissimè vivas.*

ZENOPHANTÆ & CALLIDEMIDÆ.

A*T tu Callidemides, quo pacto interiisti? Nam ipse quemadmodum Diniæ parasitus cum essem, immodica ingurgitatione præ-*

focatus

οἶσθα, παρῆς γὰρ ἀποθνήσκοντί μοι. Καλ. παρῆν, ὦ Ζηνόφαντες, τὸ δ' ἐμὸν, παράδοξόν τι ἐγένετο. οἶσθα γὰρ καὶ σύ που Πτοιόδωρον τὸν γέροντα. Ζην. τὸν ἄτεκνον, τὸν πλούσιον, ᾧ σε τὰ πολλὰ ᾔδειν συνόντα; Κα. ἐκεῖνον αὐτὸν ἀεὶ ἐθεράπευον, ὑπισχνούμενον ἐπ' ἐμοὶ κληρονόμῳ τεθνήξεσθαι, ἐπεὶ δὲ τὸ πρᾶγμα ἐς μήκιστον ἐπεγίνετο, καὶ ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρων ἔζη, ἐπίτομόν τινα ὁδὸν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἐξεῦρον. πριάμενος γὰρ φάρμακον, ἀνέπεισα τὸν οἰνοχόον, ἐπειδὰν τάχιστα ὁ Πτοιόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, πίνει δ' ἐπιεικῶς, ζωρότερον ἐμβαλόντα ἐς κύλικα, ἕτοιμον ἔχειν αὐτὸ, καὶ ἐπιδοῦναι αὐτῷ, εἰ δὲ τοῦτο ποιήσειεν, ἐλεύθερον ἐπωμοσάμην ἀφήσειν αὐτόν. Ζην. τί οὖν ἐγένετο; πάνυ γάρ τι παράδοξον ἐρεῖν ἔοικας. Καλ. ἐπεὶ τοίνυν λουσάμενοι ἥκομεν, δύο ἤδη ὁ μειρακίσκος κύλικας ἑτοίμους ἔχων, τὴν μὲν τῷ Πτοιοδώρῳ τὴν ἔχουσαν τὸ φάρμακον, τὴν δ' ἑτέραν ἐμοὶ, σφαλεὶς οὐκ οἶδ' ὅπως, ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμακον, Πτοιοδώρῳ δὲ τὸ ἀφάρμακτον ἐπιδέδωκεν. εἶτα ὁ μὲν ἔπινεν, ἐγὼ δὲ αὐτίκα μάλα ἐκτάδην ἐκείμην, ὑποβολιμαῖος ἀντ' ἐκείνου νεκρός. τί τοῦτο γελᾷς ὦ Ζηνόφαντες; καὶ μὴν οὐκ ἔδει γε ἑταίρῳ ἀνδρὶ ἐπιγελᾶν. Ζην. ἀστεῖα, ὦ Καλλιδημίδη, πέ-

πονθας:

focatus fuerint, nosti, aderas enim morienti. CALLID. *Aderam Zenophantes, Porrò mihi novum quiddam atque inopinatum accidit. Nam tibi quoque notus est Ptœodorus ille senex* ZENOPH. *Orcum illum dicis, ac divitem, apud quem te assiduè versari conspiciebam?* CALLID. *Illum semper captabam, colebamque, id mihi pollicens fore, ut meo bono quamprimum moreretur. Verùm cùm res in longum proferretur, sene videlicet, vel ultra Tithonios annos vivente, compendiariam quandam excogitavi viam, qua ad hæreditatem pervenirem. Siquidem empto veneno, pocillatori persuaseram, ut simulatque Ptœodorus potum posceret, biberat autem admodum, præsentius in calicem injiceret, haberetque in promptu, porrecturus illi. Quod si fecisset, jurejurando confirmabam, me illum manumissurum.* ZENOPH. *Quid igitur accidit? nam inopinatum quiddam narraturus mihi videris* CALLID. *Ubi jam loti venissemus, puer duobus paratis poculis, altero Ptœodoro cui venenum erat additum, altero mihi nescio quomodo errans, mihi venenum, Ptœodoro porrexit innoxium Mox ille quidem bibit, at ego protinus humi porrectus jacebam, supposititium videlicet illius loco funus. Quid hoc? Rides Zenophanta? Atqui non convenit amici malis illudere.* ZENOPH. *Nam eleganter ac lepidè tibi hæc res evenit. Porrò senex*

πονθας. ὁ γέρων δὲ τί πρὸς ταῦτα; Καλ. πρῶτον μὲν ὑπεταράχθη πρὸς τὸ αἰφνίδιον. εἶτα συνεὶς οἶμαι τὸ γεγενημένον, ἐγέλα καὶ αὐτός, οἷά γε ὁ οἰνοχόος εἴργασται. Ζην. πλὴν ἀλλ' οὐδὲ σὲ τὴν ἐπίτομον ἐχρῆν τετράφθαι. ἧκε γὰρ ἄν σοι διὰ τῆς λεωφόρου ἀσφαλέστερον, εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν.

ΚΝΗΜΩΝΟΣ καὶ ΔΑΜΝΙΠΠΟΥ.

Τοῦτα ἐκεῖνο τὸ τῆς παροιμίας, Ὁ νεβρὸς τὸν λέοντα. Δάμ. τί ἀγανακτεῖς ὦ Κνήμων; Κνή. πυνθάνῃ ὅ, τι ἀγανακτῶ; κληρονόμον ἀκούσιος καταλέλοιπα, κατασοφισθεὶς ὁ ἄθλιος, οὓς ἐβουλόμην ἂν μάλιστα σχεῖν τἀμὰ, παραλιπών. Δά. πῶς τοῦτ' ἐγένετο; Κνη. Ἑρμόλαον τὸν πάνυ πλούσιον ἄτεκνον ὄντα, ἐθεράπευον ἐπὶ θανάτῳ. κἀκεῖνος οὐκ ἀηδῶς τὴν θεραπείαν προσίετο, ἔδοξε δή μοι καὶ σοφὸν τοῦτ' εἶναι, θέσθαι διαθήκας ἐς τὸ φανερὸν, ἐν αἷς ἐκείνῳ καταλέλοιπα τἀμὰ πάντα, ὡς κἀκεῖνος ζηλώσειε, καὶ τὰ αὐτὰ πράξειε. Δάμ. τί οὖν δὴ ἐκεῖνος; Κνη. ὅ, τι μὲν αὐτὸς ἐνέγραψε ταῖς ἑαυτοῦ διαθήκαις,

rex ille, quid interim? CALLID. *Primum ad casum subitum atque inexpectatum sane conturbatus est. Deinde simulatque intellexit, id quod acciderat, puta pocillatoris errore factum, risit & ipse.* ZENOTH. *Verum non oportuit ad compendium illud diverte, siquidem venisset tibi populari, vulgataque via intuitaque, etiamsi paulò serius.*

KNEMONIS & DAMNIPPI.

H*Oc illud est quod vulgò dici consuevit, Hinnulus leonem.* DAM. *Quid istuc est, quod tecum stomachare Knemon?* KNE. *Quid stomacher rogas? Equidem hæredem reliqui quendam præter animi sententiam, videlicet astu delusus miser, iis quo maxime mea cupiebam habere, præteritis.* DAM. *Sed istbæc quinam evenit?* KNE. *Hermolaum nobilem illum divitem, cum orbus esset, imminente morte captabam, assidens atque inserviens. Neque ille gravatim officium meum admittebat. At interim illud quoque mihi visum est scitum, consultumque, ut testamentum proferrem ac publicarem, quo illum rerum mearum in solidum hæredem institueram, nimirum ut ille vicissim idem faceret meo provocatus exemplo.* DAM. *At quid tandem ille?* KNE *Quid ille suo in testamento scripserit, id quidem*

οὐκ οἶδα. ἐγὼ γοῦν ἄφνω ἀπέθανον, τοῦ τέγους μοι ἐπιπεσόντος, καὶ νῦν Ερμόλαος ἔχει τὰ ἐμὰ, ὥσπερ τις λάβραξ, καὶ τὸ ἄγκιστρον τῷ δελέατι ξυγκατασπάσας. Δα. οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτόν σε τὸν ἁλιέα, ὥστε σόφισμα κατὰ σαυτοῦ ξυντέθεικας. Κνη. ἔοικα, οἰμώζω τοιγαροῦν.

ΧΑΡΩΝΟΣ καὶ ΕΡΜΟΥ.

Ακούσατε ὡς ἔχει ἡμῖν τὰ πράγματα. μικρὸν μὲν ἡμῖν, ὡς ὁρᾶτε, τὸ σκαφίδιον, καὶ ὑπόσαθρόν ἐστι, καὶ διαρρεῖ τὰ πολλά. καὶ ἢν τραπῇ ἐπὶ θάτερα, οἰχήσεται περιτραπέν. ὑμεῖς δὲ, τοσοῦτοι ἅμα ἥκετε, πολλὰ ἐπιφερόμενοι ἕκαστος. ἢν οὖν μετὰ τούτων ἐμβῆτε, δέδια μὴ ὕστερον μετανοήσετε, καὶ μάλιστα ὁπόσοι νεῖν οὐκ ἐπίστασθε. Νεκροί πῶς οὖν ποιήσαντες εὐπλοήσομεν; Χάρ. Εγὼ ὑμῖν φράσω. γυμνοὺς ἐπιβαίνειν χρὴ, τὰ περιττὰ ταῦτα πάντα ἐπὶ τῆς ἠϊόνος καταλιπόντας. μόγις γὰρ ἂν καὶ οὕτω δέξαιτο ὑμᾶς τὸ πορθμεῖον. σοὶ δὲ ὦ Ερμῆ, μελήσει τὸ ἀπὸ τούτου μηδένα παραδέχεσθαι αὐτῶν, ὃς ἂν μὴ ψιλὸς ᾖ, καὶ τὰ ἔπιπλα ὥσπερ ἔφην, ἀποβαλών. παρὰ δὲ τὴν ἀποβάθραν ἑστὼς, διαγίνωσκε αὐτοὺς, καὶ ἀναλάμβανε, γυμνοὺς ἐπιβαίνειν ἀναγκάζων

ignoro. Cæterum ego repentè atque insperata vita decessi, tecta ruina oppressus. Et nunc Hermoalus me possidet, lupi cuiuspiam in morem ipso hamo cum esca pariter avulso. DA. Imo non escam modò cum hamo, quin etiam te quoque piscatorem simul abstulit. Itaque technam istam, in tuum ipsius caput struxeras. KNE. Sic apparet, idq; adeo deploro.

CHARONTIS & MERCVRII.

AVdite quo loco sint res nostræ. Equidem parva est nobis, quemadmodum vides, & cariosa navicula, & quæ undiq; perfluit: quod si in alteram partem se inclinavit, planè submersa peribit. Atqui vestrûm tam multi simul confluunt, & singuli plurimas sarcinas afferunt: Quod si cum his naviculam conscenderitis, vereor ne postea vos facti pœniteat, maximè verò eos, qui nandi sunt imperiti. MERC. Quid igitur faciendum erit, ut sine periculo navigemus? CHAR. Ego vobis dicam nudos vos ingredi oportet atque ista omnia quæ superflua sunt, in littore relinquere. Nam sic etiam vix capiet vos navicula. Tibi verò Mercuri deinceps curæ erit, neminem ex illis recipere, nisi nudus sit, & supellectilem abjicerit. Itaque ad ipsas scalas te statuas, ipsosque cognoscito, & suspicito, nudosque ingredi cogito. MERC. Rectè

κάζων. Ερμ. εὖ λέγεις. καὶ οὕτω ποιήσομεν. οὑτοσὶ τίς ὁ πρῶτός ἐστι; Μέν. Μένιππος ἔγωγε. ἀλλ' ἰδοὺ ἡ πήρα μοι, ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὸ βάκτρον, ἐς τὴν λίμνην ἀπορρίφθη. τὸν τρίβωνα δὲ οὐδὲ ἐκόμισα, εὖ ποιῶν. Ερ. ἔμβαινε ὦ Μένιππε ἀνδρῶν ἄριστε, καὶ τὴν προεδρίαν ἔχε παρὰ τὸν κυβερνήτην ἐφ' ὑψηλοῦ, ὡς ἐπισκοπῇς ἅπαντας, ὁ καλὸς δ' οὗτος, τίς ἐστι; Χ. Χαρμόλεως ὁ μεγαρικός. Ε. ἀπόδυθι τοιγαροῦν τὸ κάλλος, καὶ τὴν κόμην βαθεῖαν, καὶ τὸ ἐπὶ τῶν παρειῶν ἐρύθημα, καὶ τὸ δέρμα ὅλον. ἔχει καλῶς, εὔζωνος εἶ, ἐπίβαινε ἤδη, ὁ δὲ τὴν πορφυρίδα οὑτοσὶ, καὶ τὸ διάδημα, ὁ βλοσυρὸς, τίς ὢν τυγχάνεις; Λάμ. Λάμπιχος, Γελῴων τύραννος. Ερ. τί οὖν ὦ Λάμπιχε τοσαῦτα ἔχων πάρει; Λάμ. τί οὖν ἐχρῆν ὦ Ἑρμῆ γυμνὸν ἥκειν τύραννον ἄνδρα; Ερ. τύραννον μὲν οὐδαμῶς, νεκρὸν δὲ μάλα ὥστε ἀπόθου ταῦτα. Λ. ἰδού σοι ὁ πλοῦτος ἀπέρριπται. Ερ. καὶ τὸν τῦφον ἀπόρριψον ὦ Λάμπιχε, καὶ τὴν ὑπεροψίαν. βαρήσει γὰρ τὸ πορθμεῖον συνεμπεσόντα. Λάμ. οὐκοῦν ἀλλὰ τὸ διάδημα ἐασόν με ἔχειν, καὶ τὴν ἐφεστρίδα. Ερ. οὐδαμῶς ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄφες. Λαμ. εἶεν. τί ἔτι; πάντα γὰρ ἀφῆκα, ὡς ὁρᾷς. Ερ. καὶ τὴν ὠμότητα, καὶ τὴν ἄνοιαν, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ὀργὴν, καὶ ταῦτα ἄφες. Λαμ. ἰδού σοι, ψιλός εἰμι. Ερμ. ἔμβαινε

Recte dicis, atque sic facimus. Quis est ille primus? MENIP. *Ego Menippus sum. Ecce autem peram & baculum in paludem abjeci, verum recte feci, quod pallium non acceperim.* MERCUR. *Ingredere ô Menippe, vir optime, primumque apud gubernatorem navis, locum accipe, in ipsa summitate, quo omnes possis intueri. Verum quis ille formosus est?* CHAR. *Charmolaus sum Magarensis.* MER. *Exue igitur istam pulchritudinem, istam etiam densam comam, & genarum rubor em, adeoque totam cutem. Bene se res habet: expeditus es, ingredere nunc. Quis vero ille est purpuratus & diademate praecinctus, gravitatem quandam prae se ferens? Quis es tu?* LAMP. *Lampichus sum Geloorum tyrannus.* MER. *Quid igitur cum tot sarcinis venisti?* LAMP. *Anne nudum advenare conveniebat tyrannum?* MERCUR. *Nequaquam tyrannum, sed mortuum, itaque depone ista.* LAMP. *Ecce abjeci divitias.* MERCUR. *Sed superbiam, ô Lampiche, & fastum etiam abjice, nam si in naviculam coincidant, valde mentem gravabunt eam.* LAMP. *Igitur sine ut saltem diadema habeam saltem & stragulum.* MERCUR. *Nequaquam, imo & haec relinquito.* LAMP. *Sit ita. Quid praeterea vis? Nam omnia, ut vides, abjeci.* MERCUR. *Crudelitatem etiam, & amentiam, & violentiam iracundiam, atque his similia depone.* LAMP. *Ecce nudus*

βαίνε ἤδη. σὺ δὲ ὁ παχὺς, ὁ πολυσάρκος, τίς εἶ; Δαμ. Δαμασίας ἀθλητής. Ερ. ναί ἔοικας. οἶδα γάρ σε πολλάκις ἐν ταῖς παλαίστραις ἰδών. Δα. ναὶ ὦ Ερμῆ ἀλλὰ παράδεξαί με γυμνὸν ὄντα. Ερ. οὐ γυμνὸν ὦ βέλτιστε, τοσαύτας σάρκας περιβεβλημένον, ὥστε ἀπόδυθι αὐτάς, ἐπεὶ καταδύσεις τὸ σκάφος, τὸν ἕτερον πόδα ὑπερθεὶς μόνον. ἀλλὰ καὶ τοὺς στεφάνους τούτους ἀπόρριψον, καὶ τὰ κηρύγματα. Δα. Ἰδού σοι γυμνὸς, ὡς ὁρᾷς ἀληθῶς εἰμι, καὶ ἰσοστάσιος, τοῖς ἄλλοις νεκροῖς. Ερ. Οὕτως ἄμεινον ἀβαρῆ εἶναι. ὥστε ἔμβαινε. καὶ σὺ δὲ τὸν πλοῦτον ἀποθέμενος ὦ Κράτων· καὶ τὴν μαλακίαν δὲ προσέτι καὶ τὴν τρυφὴν, μηδὲ τὰ ἐντάφια κόμιζε, μηδὲ τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα· κατάλιπε δὲ καὶ γένος, καὶ δόξαν καὶ εἴ ποτέ σε ἡ πόλις ἀνεκήρυξεν, εὐεργέτην δηλονότι, καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφὰς μηδὲ ὅτι μέγαν τάφον ἐπί σοι ἔχωσαν λέγε. βαρύνει γὰρ καὶ ταῦτα μνημονευόμενα. Κρ. Οὐχ ἑκὼν μὲν, ἀπορρίψω δέ. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοιμι. Ε. Βαβαὶ, σὺ δὲ ὁ ἔνοπλος, τί βούλει; ἢ τί τὸ τρόπαιον τοῦτο φέρεις; Κρ. ὅτι ἐνίκησα, ὦ Ερμῆ, καὶ ἠρίστευσα, καὶ ἡ πόλις ἐτίμησέ με. Ε. Ἄφες ἐν γῇ τὸ τρόπαιον. ἐν ᾅδου γὰρ εἰρήνη. καὶ οὐδὲν ὅπλων δεήσει. ὁ σεμνὸς δὲ οὗτος ἀπό γε τοῦ σχήματος, καὶ βρενθυόμενος, ὁ τὰς ὀφρῦς ἐπηρκὼς ἐπὶ τῶν φροντίδων, τίς ἐστιν, ὁ τὸν βαθὺν πώ-

γωνα

sum. MERCVR. Ingredere nunc. Tu vero pinguis admodum & carnosus quis es? DAM. Damasias ego sum athleta. MERCVR. Certè videris ille esse, scio enim te sæpè in palæstris à me visum. DAM. Ita est ô Mercuri, verùm accipe me, nudum existentem. MERCVR. Nequaquam, ô bone vir, nudus es tanta carne circumdatus, itaque exue eam. Nam si vel alterum tantum pedem in navem posueris, submerges eam. Sed & coronas istas & præconia abjicito. DAM. En plane nudus sum, ut vides, & simili cum aliis mortuis statura. MERC. Sic præstat levem esse, itaq; inscende jam. Et tu, ô Crato, divitias abjice, præterea mollitiem & delitias, neque feras tecum epitaphia, neque maiorum tuorum dignitates. Relinq; etiam genus, & gloriam, item civitatem, de quibus scilicet bene meritus es, publica præconia, statuarum inscriptiones & dictas, ne tibi magnum sepulchrum construxerit, nam & hæc gravant, si in memoriam revocentur. CRAT. Invitus certe, sed tamen abjiciam, quid enim faciam? M. Papæ, quid tibi vis armatus? aut quid istud trophæum tecum circumfers? CRAT. Quod vici Mercuri, & res præclaras gessi, propterea civitas hoc me honore affecit. MER. Relinq; trophæum in terra, apud inferos enim pax est, nec quicquam armis opus est. Verum quis ille est, ipso habitu gravitatem quandam præ se ferens, elatus & contractis superciliis propter curas, longa barba,

γωνα καθειμένος; Μέν. φιλόσοφός τις, ὦ Ἑρμῆ. μᾶλλον δὲ γόης, καὶ τερατείας μεστός. ὥστε ἀπόδυσον καὶ τοῦτον, ὄψει γὰρ πολλὰ καὶ γελοῖα ὑπὸ τῷ ἱματίῳ κρυπτόμενα. Ἑρ. κατάθου σὺ τὸ σχῆμα πρῶτον· εἶτα καὶ ταυτὶ πάντα ὦ Ζεῦ, ὅσην μὲν τὴν ἀλαζονίαν κομίζει, ὅσην δὲ ἀμαθίαν καὶ ἔριν, καὶ κενοδοξίαν, καὶ ἐρωτήσεις ἀπόρους, καὶ λόγους ἀκανθώδεις, καὶ ἐννοίας πολυπλόκους; ἀλλὰ καὶ ματαιοπονίαν μάλα πολλὴν, καὶ λῆρον οὐκ ὀλίγον, καὶ ὕθλους, καὶ μικρολογίαν, νὴ Δία καὶ χρυσίον γε τουτὶ, καὶ ἡδυπάθειαν δὲ, καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ ὀργὴν, καὶ τρυφὴν, καὶ μαλακίαν, λέληθε γάρ με, εἰ καὶ μάλα περικρύπτεις, αὐτά, καὶ τὸ ψεῦδος δὲ ἀπόθου, καὶ τὸν τῦφον, καὶ τὸ οἴεσθαι ἀμείνω εἶναι τῶν ἄλλων. ὡς εἴ γε πάντα ταῦτα ἔχων ἐμβαίνοις, ποία πεντηκόντορος δέξαιτο ἄν σε; Φιλ. ἀποτίθεμαι τοίνυν αὐτὰ ἐπείπερ οὕτω κελεύεις. Μέν. ἀλλὰ καὶ τὸν πώγωνα τοῦτον ἀποθέσθω, ὦ Ἑρμῆ, βαρύν τε ὄντα, καὶ λάσιον, ὡς ὁρᾷς. πέντε μνῶν τρίχες εἰσὶ τοὐλάχιστον. Ε. εὖ λέγεις. ἀπόθου καὶ τοῦτον. Φιλ. καὶ τίς ὁ ἀποκείρων ἔσται; Ἑρμ. Μένιππος οὑτοσὶ, λαβὼν πέλεκυν τῶν ναυπηγικῶν, ἀποκόψει αὐτὸν ἐπικόπῳ τῇ ἀναβάθρᾳ χρησάμενος. Μέν. οὐκ ὦ Ἑρμῆ, ἀλλὰ πρίονά μοι ἀνάδος. γελοιότερον γὰρ

τοῦτο.

ba, quis est ipse? MEN. *Philosophus quidam est ô Mercuri, imo præstigiator & nugarum plenus. Itaque & hunc exue, videbis enim multa, eaque ridicula, sub palliolo occulta esse.* MERC. *Depone tu hunc habitum primum; deinde hæc quoque omnia. O Iupiter, quantam ille arrogantiam, quantã inscientiam, & quantum contentionum & inanis gloriæ, quantum quæstionum dubiarum, quantum spinosarum disputationum, & cogitationum perplexarum, circumfert? imo quam multos vanos labores, & deliramenta non pauca, quantas item nugas, & quantam curiositatem. Sed per Iovem aurum etiam hic, & voluptatem, & impudentiam, iracundiam, delitias & mollitiem secum habet, neque enim latent me ista, etiamsi studiosè celas. Verùm abjice mendacia & superbiam, & opinionem illam, qua existimas te præstantiorem esse omnibus reliquis. Nam si cum rebus omnibus ingrediaris, quæ quinqueremis te acceperit?* PHIL. *Depono igitur ea, quandoquidem sic jubes.* MENIP. *Sed & barbam hanc deponat, ô Mercuri, gravem equidem & hirsutam, ut vides, capilli sunt trium minarum minimum.* MERC. *Bene dicis. Depone & illam.* PHIL. *Sed quis abradet?* MER. *Menippus ille securim accipiens, qua naves fabricantur, eam resecabit, utetur autem scalis navalibus, quibus superposita barba resecetur.* MEN. *Nequaquam Mercuri, sed da mihi serram*

τοῦτο. Ε. Ὁ πέλεκυς ἱκανός. Μ. Εὖγε ἀνθρωπινώτερον γὰρ νῦν ἀναπέφηνας, ἀποθέμενος αὐτοῦ τὴν κινάβραν. βούλει μικρὸν ἀφέλωμαι καὶ τῶν ὀφρύων; Ἑρ. Μάλιστα· ὑπὲρ τὸ μέτωπον γὰρ καὶ ταύτας ἐπῆρκεν, οὐκ οἶδ' ἐφ' ὅτῳ ἀνατείνων ἑαυτόν. τί τοῦτο; καὶ δακρύεις, ὦ κάθαρμα, καὶ πρὸς θάνατον ἀποδειλιᾷς; ἔμβηθι δ' οὖν. Μέν. Ἓν ἔτι τὸ βαρύτατον ὑπὸ μάλης ἔχει. Ἑρ. Τί, ὦ Μένιππε; Μέν. Κολακίαν ὦ Ἑρμῆ, πολλὰ ἐν τῷ βίῳ χρησιμεύσασαν αὐτῷ. Φιλ. Οὐκοῦν καὶ σὺ ὦ Μένιππε, ἀπόθου τὴν ἐλευθερίαν, καὶ παρρησίαν, καὶ τὸ ἄλυπον, καὶ τὸ γενναῖον, καὶ τὸν γέλωτα· μόνος γοῦν τῶν ἄλλων γελᾷς; Ἑρ. Μηδαμῶς. ἀλλὰ καὶ ἔχε ταῦτα, κοῦφα γὰρ καὶ πάνυ εὔφορα ὄντα, καὶ πρὸς τὸν κατάπλουν χρήσιμα. καὶ ὁ ῥήτωρ δὲ σὺ, ἀπόθου τῶν ῥημάτων τὴν τοσαύτην ἀπεραντολογίαν, καὶ ἀντιθέσεις, καὶ παρισώσεις, καὶ περιόδους, καὶ βαρβαρισμοὺς, καὶ τ' ἄλλα βάρη τῶν λόγων. Ρη. Ἰοὺ, ἰδοὺ ἀποτίθεμαι. Ἑρ. Εὖ ἔχει, ὥστε λύε τὰ ἀπόγεια. τὴν ἀποβάθραν ἀνελώμεθα. τὸ ἀγκύριον ἀνασπάσθω. πέτασον τὸ ἱστίον. εὔθυνε ὦ πορθμεῦ τὸ πηδάλιον· εὐπαθῶμεν. τί οἰμώζετε ὦ μάταιοι, καὶ μάλιστα ὁ φιλόσοφος σὺ, ὁ ἄρτι τὸν πώγωνα δεδῃωμένος; Φιλ. Ὅτι ὦ Ἑρμῆ ἀθάνατον ᾤμην τὴν ψυχὴν ὑπάρχειν. Μέν. Ψεύδεται. ἄλλα γὰρ ἔοικε λυπεῖν αὐτόν. Ἑρ. Τὰ ποῖα;

Μέν.

ram, hoc enim erit magis ridiculum. MER. Sufficit bipennis. MEN. Euge, Humanior nunc appares, deposito hircino fœtore, visne ut parum etiam de superciliis auferam? MER. Maximè: Nam has super frontem etiam attollit, neq; scio quo seipsū extendat. Quid hoc rei est? Etiam ploras sceleste? & mortem times? ingredere igitur. MENIP. Unum quiddam adhuc gravissimum gestat sub alis. MERCUR. Quid Menippe? MENIP. Adulationem, Mercuri, quæ illi dum viveret, multum profuit. PHIL. Igitur & tu Menippe, tuam abjice libertatem, & loquendi audaciam, lætitiam, animi magnitudinem, & risum. An tu solus alios omnes ridebis? MERCUR. Nequaquam, sed retine ista, levia enim sunt & planè facilia portatu, & ad navigandum prosunt. Tu verò Rhetor, abjice istam tantam verborum loquacitatem & antitheses, & similitudines, item periodos & Barbarismos atque alia sermonum pondera. RHE. En abjicio. MERCUR. Benè sic habent res. Itaque solve funem, attollamus scalas, attrahatur anchora, expande velum, atque nauta clavum dirige. Simus hilares, quid ploratis ô vos amentes? præsertim tu Philosophe, qui paulò ante tua barba spoliatus es. PHIL. Quia existimabam immortalem esse animam. MENIP. Mentitur nam alia sunt, quæ videntur cum mœrore efficere. MERCUR. Qualia? MENIP. Quia non am-

Μέ. ὅτι μηκέτι δειπνήσει πολυτελῆ δεῖπνα, μηδὲ ἐξαπατῶν τοὺς νέους ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, ἀργύριον λήψεται. ταῦτα λυπεῖ αὐτόν. Φιλ. σὺ δὲ ὦ Μένιππε, οὐκ ἄχθῃ ἀποθανών; Μ. πῶς, ὃς ἔσπευσα ἐπὶ τὸν θάνατον, καλέσαντος μηδενός; ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, οὐ κραυγή τις ἀκούεται ὥσπερ τινῶν ἀπὸ γῆς βοώντων; Ερ. ναὶ ὦ Μένιππε. οὐκ ἀφ' ἑνός γε χώρου, ἀλλ' οἱ μὲν ἐς τὴν ἐκκλησίαν συνελθόντες, ἄσμενοι γελῶσι πάντες ἐπὶ τῷ Λαμπίχου θανάτῳ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ συνέχεται πρὸς τῶν γυναικῶν, καὶ τὰ παιδία νεογνὰ ὄντα, ὁμοίως κἀκεῖνα ὑπὸ τῶν παίδων βάλλονται ἀφθόνοις τοῖς λίθοις· ἄλλοι δὲ Διόφαντον τὸν ῥήτορα ἐπαινοῦσιν ἐν Σικυῶνι, ἐπιταφίους λόγους διεξιόντα ἐπὶ Κράτωνι τούτῳ. καὶ νὴ Δία γε, ἡ Δαμασίου μήτηρ κωκύουσα, ἐξάρχει τοῦ θρήνου σὺν γυναιξὶν ἐπὶ τῷ Δαμασίᾳ. σὲ δὲ οὐδεὶς ὦ Μένιππε δακρύει, καθ' ἡσυχίαν δὲ κεῖσαι μόνος. Μεν. οὐδαμῶς, ἀλλ' ἀκούσῃ τῶν κυνῶν μετ' ὀλίγον ὠρυομένων οἴκτιστον ἐπ' ἐμοὶ, καὶ τῶν κοράκων τυπτομένων τοῖς πτεροῖς, ὁπότ' ἂν συνελθόντες θάπτωσί με. Ερ. γεννάδας εἶ ὦ Μένιππε. ἀλλ' ἐπεὶ καταπεπλεύκαμεν ἡμεῖς, ὑμεῖς μὲν ἄπιτε πρὸς τὸ δικαστήριον, ἐκείνην προϊόντες, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ πορθμεὺς, ἄλλους μετελευσόμεθα. Μεν. εὐπλοεῖτε ὦ Ἑρμῆ· προΐωμεν δὲ καὶ ἡμεῖς,

amplius tam opiparas cœnas habebit, nec mane deceptis adolescentibus sua sapientia, pecuniam accipiet: hæc sunt quæ illi dolent. PHIL. *An tibi molestum non est, Menippe, quod mortuus es?* MENIP. *quomodo posset esse molestum mihi, qui ad mortem festinavi, nemine urgente? Verum nonne clamor quidam interim dum nos confabulamur, exauditus est? veluti quorundam in terram vociferantium.* MERCUR. *Certe Menippe, verum non uno tantum loco exauditur clamor, sed quidam in unum cœtum convenientes, cum voluptate derident mortuum Lampichum, & illius uxorem mulieres circumstrepunt, atque illius pueri nuper admodum geniti, multis lapidibus à pueris obruuntur. Quidam Diophantum Rhetorem laudant in Sicyone funebres orationes recitantem, de hoc Cratone. & per Iovem Damasiæ mater ululans, lamentationem incœptat unà cum mulieribus pro Damasia. Te vero, Menippe, nemo est qui deploret, & tranquillus jace solus.* MENIPPUS. *Nequaquam, nam haud ita multo post, audies canes miserabiliter latrantes propter me, & corvos alas concutientes quando ad sepeliendum me convenient.* MERCURIUS. *Fortis es Menippe. Sed quia jam transfretavimus, abite vos recta per hanc viam ad forum judiciale. Ego vero & nauta alios transvectabimus.* MEN. *Fœliciter navigate, ô Mercuri, nos quoque progrediamur.*

τί οὖν ἔτι καὶ μέλλετε; δικασθῶσι δεήσει, καὶ τὰς καταδίκας φασὶν εἶναι βαρείας τροχοὺς, καὶ γῦπας, καὶ λίθους. δειχθήσεται δὲ ὁ ἑκάστου βίος.

ΚΡΑΤΗΤΟΣ καὶ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ.

Μοίριχον τὸν πλούσιον, ἐγίνωσκες ὦ Διόγενες, τὸν πάνυ πλούσιον, τὸν ἐκ Κορίνθου, τὸν τὰς πολλὰς ὁλκάδας ἔχοντα, οὗ ἀνεψιὸς Ἀριστέας, πλούσιος καὶ αὐτὸς ὤν, τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο εἰώθει ἐπιλέγειν, ἤ μ' ἀνάειρ' ἢ ἐγὼ σέ. Διο. τίνος ἕνεκα, ὦ Κράτης, ἐθεράπευον ἀλλήλους; Κρα. τοῦ κλήρου ἕνεκα ἑκάτερος ἡλικιῶται ὄντες, καὶ τὰς διαθήκας ἐς τὸ φανερὸν ἐτίθεντο. Ἀριστέαν μὲν ὁ Μοίριχος εἰ προαποθάνοι, δεσπότην ἀφιεὶς τῶν ἑαυτοῦ πάντων. Μοίριχον δὲ ὁ Ἀριστέας, εἰ προαπέλθοι αὐτοῦ. ταῦτα μὲν ἐγέγραπτο, οἱ δὲ ἐθεράπευον ἀλλήλους, ὑπερβαλλόμενοι τῇ κολακείᾳ. καὶ οἱ μάντεις, εἴτε ἀπὸ τῶν ἄστρων τεκμαιρόμενοι τὸ μέλλον, εἴτε ἀπὸ τῶν ὀνειράτων, ὥς γε Χαλδαίων παῖδες, ἀλλὰ καὶ ὁ Πύθιος αὐτὸς, ἄρτι μὲν Ἀριστεῖ παρεῖχε τὸ κράτος, ἄρτι δὲ Μοιρίχῳ, καὶ τὰ τάλαντα, ποτὲ μὲν ἐπὶ

mur. Verùm quid diutius moramini? Iudicium de nobis ferri oportebit, & quidem aiunt pœnas esse graves, rotas, vultures, & lapides. uniuscuiusque autem vita examinabitur.

CRATETIS & DIOGENIS.

MOERICHUM divitem, noveras ne Diogenes? illum, inquam supra modum divitem, illum Corintho profectum, cui tot erant naves onustæ mercibus, cuius consobrinus Aristeas, cùm ipse quoque dives esset, Homericum illud in ore solebat habere: Aut me confice tu, aut ego tete. DIOGEN. Cuius rei gratia sese captabant invicem, Crates? CR. Hæreditatis caussa; cum essent æquales, uterq; alterum captabant. Iamq; testamenta publicaverant ambo, in quibus Mœrichus (si prior moreretur) Aristeam omnium rerū suarum dominū relinquebat: Mœrichum vicissim Aristeas, siquidem ipse prior à vita decederet. Hæc igitur cum essent in tabulis scripta, illi inter sese captabant, & alter alterum adulationibus obsequiisq; superare contendebant. Porrò divini, haud scio utrum ex astris id quod futurum sit conjectantes, an ex somniis, quemadmodum Chaldæi faciunt, quin & Pythius ipse, nunc Aristeam victorem fore pronunciabat, nunc Mœrichum, ac trutina quidem interim

τοῦτον, νῦν δ' ἐπ' ἐκεῖνον ἐῤῥέπε. Διογ. τί οὖν πέρας ἐγένετο ὦ Κράτης; ἀκοῦσαι γὰρ ἄξιον. Κρατ. ἄμφω τεθνᾶσιν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας, οἱ δὲ κλῆροι, ἐς Εὐνόμιον καὶ Θρασυκλέα περιῆλθον. ἄμφω συγγενεῖς ὄντας, οὐδὲ πώποτε προμαντευομένους οὕτω γενέσθαι ταῦτα διαπλέοντες γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος ἐς Κίῤῥαν, κατὰ μέσον τὸν πόρον πλαγίῳ περιπεσόντες τῷ Ἰάπυγι, ἀνετράπησαν. Διογ. εὖ ἐποίησαν. ἡμεῖς δὲ, ὁπότε ἐν τῷ βίῳ ἦμεν, οὐδὲν τοιοῦτο ἐνενοοῦμεν περὶ ἀλλήλων. οὔτε πώποτε ηὐξάμην Ἀντισθένην ἀποθανεῖν, ὡς κληρονομήσαιμι τῆς βακτηρίας αὐτοῦ, εἶχεν δὲ πάνυ καρτερὰν ἐκ κοτίνου ποιησάμενος. οὔτε οἶμαι σὺ ὦ Κράτης ἐπεθύμεις κληρονομεῖν ἀποθανόντος ἐμοῦ, τὰ κλήματα, καὶ τὸν πίθον, καὶ τὴν πήραν, χοίνικας δύο θέρμων ἔχουσαν. Κρα. οὐδὲν γάρ μοι τούτων ἔδει, ἀλλ' οὐδὲ σοι ὦ Διόγενες. ἃ γὰρ ἐχρῆν, σύ τε Ἀντισθένους ἐκληρονόμησας, καὶ ἐγὼ σοῦ, πολλῷ μείζω καὶ σεμνότερα τῆς Περσῶν ἀρχῆς. Διο. τίνα ταῦτα φής; Κράτ. σοφίαν, αὐτάρκειαν, ἀλήθειαν, παῤῥησίαν, ἐλευθερίαν. Διογ. νὴ Δία μέμνημαι, τοῦτον διαδεξάμενος τὸν πλοῦτον παρὰ Ἀντισθένους, καὶ σοὶ ἔτι πλείω καταλιπών. Κράτ. ἀλλ' οἱ ἄλλοι

ἠμέλουν

terim ad hunc, interim ad illum propendebat. DIOG. Quid igitur tandem evenit? nam audire est operæ pretium. CRAT. Eodem die mortui sunt ambo, cæterum hæreditates ad Eunomium ac Trasyclem devenerunt, quorum uterque cognatus illis erat, atqui de his nihil prædixerant divini futurum, ut tale quippiam accideret. Etenim cum Sicyone Cirrham versus navigarent, medio in cursu, obliquo orto Iapyge, eversa navi perierunt. DIOG. Rectè factum: at nos cum in vita essemus, nihil ejusmodi alter de altero cogitabamus. Neque enim ego unquam optabam ut moreretur Antisthenes, quo nimirum baculus illius (erat autem illi firmus ex oleastro factus) ad me rediret hæredem, neque tu Crates, opinor, desiderabas ut me mortuo, in possessionum mearum successionem venires, puta dolii ac peræ. in qua quidem lupini chœnices inerant duæ. CR. Neq; enim mihi quicquam istis rebus erat opus, imo ne tibi quidem Diogenes, siquidē quæ ad rem pertinebāt quæq; tu Antistheni succedens accepisti, tibi ea nimirum multò sunt potiora multóq; splendidiora, quàm vel Persarum imperium. D. Quænam sunt ista quæ dicis? CR. Sapientiam, inquam, frugalitatem, veritatem dicendi, vivendiq; libertatem. DI. Per Jovem memini me in istiusmodi opum hæreditatem Antistheni successisse, tibiq; eas longè etiam majores reliquisse. CRAT. Verùm reliqui

mortales

ἠμέλουν τῶν τοιούτων κτημάτων, καὶ οὐδεὶς ἐθεράπευεν ἡμᾶς, κληρονομήσει προσδοκῶν, ἐς δὲ τὸ χρυσίον ἅπαντες ἔβλεπον. Διογένης. Εἰκότως· οὐ γὰρ εἶχον ἔνθα δέξαιντο τὰ τοιαῦτα παρ' ἡμῶν διερρυηκότες ὑπὸ τρυφῆς, καθάπερ τὰ σαπρὰ τῶν βαλαντίων. ὥστε εἴποτε καὶ ἐμβάλλοι τις ἐς αὐτοὺς ἢ σοφίαν, ἢ παῤῥησίαν, ἢ ἀλήθειαν, ἐξέπιπτεν εὐθὺς, καὶ διέῤῥει, τοῦ πυθμένος στέγειν οὐ δυναμένου, οἷόν τι πάσχουσιν αἱ τοῦ Δαναοῦ αὗται παρθένοι, ἐς τὸν τετρυπημένον πίθον ἐπαντλοῦσαι. τὸ δὲ χρυσίον, ὀδοῦσι καὶ ὄνυξι, καὶ πάσῃ μηχανῇ ἐφύλαττον. Κράτ. Οὐκοῦν ἡμεῖς μὲν ἕξομεν κἀνταῦθα τὸν πλοῦτον. οἱ δὲ ὀβολὸν ἥξουσι κομίζοντες, καὶ τοῦτον ἄχρι τοῦ πορθμέως.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΑΝΝΙΒΟΥ, ΜΙΝΩΟΣ, καὶ ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ.

Ἐμὲ δεῖ προκεκρῖσθαί σου ὦ Λίβυ. ἀμείνων γάρ εἰμι. Αννιβ. Οὐμὲνουν, ἀλλ' ἐμέ. Αλ. οὐκοῦν, ὁ Μίνως δικασάτω. Μιν. τίνες δ' ἐστέ; Αλ. οὗτος μὲν, Αννίβας ὁ καρχηδόνιος, ἐγὼ δὲ, Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. Μ. νὴ Δία ἔνδοξοί γε ἀμφότεροι, ἀλλὰ περὶ

τίνος

mortales hoc possessionum genus aspernabantur, neq; quisquã nos ob spem potiundæ hæreditatis obsequiis capiebat, sed ad aurum omnes intendebant oculos. D. *Nec iniuria, neq; enim habebant, quo facultates eiusmodi à nobis traditas acciperent, quippe rimosi jam, viciatiq; deliciis, non aliter quam vasa carie putrida. Quo fit, ut si quando quis in illos infundat vel sapientiam, vel libertatẽ, vel veritatem effluat i:.ico pestilentiq; fundo, quod immissũ est, continere non valente, cujusmodi quiddam & Danai filiabus aiunt accidere, dum in dolium pertusum haustam aquam important, at iidem aurum dentibus & unguibus, omnique vi servabant* CRAT. *Proinde nos hic quoque nostras possidebimus opes, illi simul atque huc venerint, obolum duntaxat secum ferent, ac ne hunc quidem ulterius quàm ad portitorem.*

ALEXANDER, HANNIBAL, MINOS, & SCIPIO.

O LIBYCE, *me decet præponi, melior equidem sum.* HANNIB. *Imò vero me.* AL *Indicet ergo Minos.* MIN. *Quinam estis vos?* ALEX. *Hic est Hannibal Carthaginensis, ego autem Alexander Philippi regis filius.* MIN. *Per Jovem utrique gloriosi. Sed qua*

de

τίνος ὑμῶν ἡ ἔρις; Αλέξ. περὶ προεδρίας. φησὶ γὰρ οὗτος ἀμείνων γεγενῆσθαι στρατηγὸς ἐμοῦ, ἐγὼ δὲ, ὥσπερ ἅπαντες ἴσασιν οὐχὶ τούτου μόνον, ἀλλὰ πάντων σχεδὸν τῶν πρὸ ἐμοῦ φημὶ διενεγκεῖν τὰ πολέμια. Μιν. οὐκοῦν ἐν μέρει ἑκάτερος εἰπάτω σὺ δὲ πρῶτος ὁ Λίβυς λέγε. Αν. ἓν μὲν τοῦτο, ὦ Μίνως ὠνάμην, ὅτι ἐνταῦθα καὶ τὴν ἑλλάδα φωνὴν ἐξέμαθον, ὥστε οὐδὲ ταύτῃ πλέον οὗτος ἐνέγκαι τό μου. φημὶ δὲ τούτους μάλιστα ἐπαίνου ἀξίους εἶναι, ὅσοι τὸ μηδὲν ἐξ ἀρχῆς ὄντες, ὅμως ἐπὶ μέγα προεχώρησαν, δι' αὑτῶν δύναμίν τε περιβαλλόμενοι, καὶ ἄξιοι δόξαντες ἀρχῆς. ἐγὼ γοῦν μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας ἐς τὴν Ἰβηρίαν, τὸ πρῶτον, ὕπαρχος ὢν τῷ ἀδελφῷ, μεγίστων ἠξιώθην, ἄριστος κριθεὶς καὶ τούς γε Κελτίβηρας εἷλον, καὶ Γαλατῶν ἐκράτησα τῶν ἑσπερείων, καὶ τὰ μεγάλα ὄρη ὑπερβὰς, τὰ περὶ τὸν Ἠριδανὸν, ἅπαντας κατέδραμον, καὶ ἀναστάτους ἐποίησα τοσαύτας πόλεις, καὶ τὴν πεδινὴν Ἰταλίαν ἐχειρωσάμην, καὶ μέχρι τῶν προαστείων τῆς προυχούσης πόλεως ἦλθον, καὶ τοσούτους ἀπέκτεινα μιᾶς ἡμέρας, ὥστε τοὺς δακτυλίους αὐτῶν μεδίμνοις ἀπομετρῆσαι, καὶ τοὺς ποταμοὺς γεφυρῶσαι νεκροῖς καὶ ταῦτα πάντα ἔπραξα, οὔτε Ἄμμωνος υἱὸς ὀνομαζόμενος, οὔτε θεὸς εἶναι προσποιούμενος, ἢ ἐνύπνια τῆς μητρὸς διεξιὼν, ἀλλ' ἄνθρωπος εἶναι ὁμολογῶν, στρατηγοῖς τε τοῖς συνετωτάτοις ἀντεξεταζόμενος, καὶ στρα-

στιώταις

dere vobis altercatio est? ALEXAND. De præstantia, dicit enim is sese meliorem quam me ducem exercitus fuisse. ego verò, quemadmodum omnes sciunt, non hoc solùm, sed omnibus fermè, qui ante meam ætatem fuere, in re militari, præstantiorem me esse affirmo. MIN. Dicat ergo uterque vicissim, tu verò, ô Libyce, prius loquaris. HANNIB. Vnum hoc me juvat, quod & hic sermonem Græcum didicerim, ut neque etiam hac in re Alexander me superet. Porro illos maxime laude dignos puto, qui cum parvi à principio fuere, propria virtute ad magnam gloriam evasere, potentesq; per se ipsi facti, & principatu digni habiti. Ego igitur cum paucis quibusdam Hispaniam primùm invadens, cùm sub fratre præfectum agerem, maximis rebus idoneus atq; optimus judicatus sum. Ibi tum Celtiberos cepi, atq; Gallos ipsos devici. Et cùm magnos montes transmigrassem, omnem Eridanum transcurri, multasq; civitates everti, & planam Italiam subjugavi, & usque ad suburbia Romæ grassatus sum, tótque uno die Romanos cecidi, ut annulos eorum modiis mensurari oportuerit, & ex cadaveribus pontes fluminibus fecerim. Atque hæc omnia peregi, nec Ammonis dictus filius, neque Deum me fingens, aut matris insomnia narrans, sed me hominem fatebar, pugnabamque contra duces magna prudentia, contra milites

τιώταις τοῖς μαχιμωτάτοις συμπλεκόμενος· οὐ Μήδους καὶ Ἀρμενίους καταγωνιζόμενος ὑποφεύγοντας πρὶν διώκειν τινὰ. καὶ τῷ τολμήσαντι παραδιδόντας εὐθὺς τὴν νίκην. Ἀλέξανδρος δὲ, πατρῴαν ἀρχὴν παραλαβὼν, ηὔξησε καὶ παραπολὺ ἐξέτεινε χρησάμενος τῇ τῆς τύχης ὁρμῇ. ἐπεὶ δ' οὖν ἐνίκησέ τε, καὶ τὸν ὄλεθρον ἐκεῖνον Δαρεῖον ἐν Ἰσσῷ τε καὶ Ἀρβήλοις ἐκράτησεν, ἀποστὰς τῶν πατρῴων, προσκυνεῖσθαι ἠξίου. καὶ δίαιταν τὴν μηδικὴν μετεδιῄτησεν, ἑαυτὸν, καὶ ἐμιαιφόνει ἐν τοῖς συμποσίοις τοὺς φίλους, καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ. ἐγὼ δὲ ἦρξα ἐπίσης τῆς πατρίδος, καὶ ἐπειδὴ μετεπέμπετο, τῶν πολεμίων μεγάλῳ στόλῳ ἐπιπλευσάντων τῇ λιβύῃ, ταχέως ὑπήκουσα καὶ ἰδιώτην ἐμαυτὸν παρέσχον. καὶ καταδικασθεὶς, ἤνεγκα εὐγνωμόνως τὸ πρᾶγμα. καὶ ταῦτ' ἔπραξα, βάρβαρος ὢν, καὶ ἀπαίδευτος παιδείας ἑλληνικῆς. καὶ οὔτε Ὅμηρον, ὥσπερ οὗτος, ἐῤῥαψῴδουν, οὔτε ὑπ' Ἀριστοτέλει τῷ σοφιστῇ παιδευθεὶς, μόνῃ δὲ τῇ φύσει ἀγαθῇ χρησάμενος. ταῦτά ἐστιν, ἃ ἐγὼ Ἀλεξάνδρου ἀμείνων φημὶ εἶναι. εἰ δ' ἐστὶ καλλίων οὑτοσὶ, διότι διαδήματι τὴν κεφαλὴν διεδέδετο, Μακεδόσι μὲν ἴσως καὶ ταῦτα σεμνὰ, οὐ μὴν διὰ τοῦτ' ἀμείνων δόξειεν ἂν γενναίου, καὶ στρατηγικοῦ ἀνδρὸς τῇ γνώμῃ πλέον ἤπερ τῇ τύχῃ κεχρημένου. Μ. ὁ μὲν εἴρηκεν οὐκ ἀγεννῆ τὸν λόγον, οὐδ' ὡς λίβυν εἰκὸς ἦν ὑπὲρ αὐτοῦ.

milites magna audacia atque fortitudine præditos. Non adversos Medos, aut Arminios, qui antequam quispiam sequatur, fugiunt, & facile cuivis ardenti victoriam tradunt. Alexander vero regni patris successit, & id fortunæ quodam impetu ampliavit. Qui cum devicto misero illo Dario, apud Issum & Arbelas victoriam cepit, antiquam ex patre consuetudinem omittens, adorari sese voluit, seseque ad Medorum delicias ac vivendi modum contulit, atque in conviviis amicos interemit, interficientibusque auxilium tulit. Ego autem patriæ æquum me præbui, quæ cùm me revocaret, hostium magna classe adversus Lybiam navigante, parui, continuóque me hominem privatum dedi, & damnatus æquo animo rem tuli. Atque hæc egi barbarus cùm essem, omnisque Græcorum disciplinæ expers, & neque Homerum, ut hic, cecinissem, neque Aristotele sophista magistro eruditus fui, sed solum mea natura optima sum usus. Hæc sunt quibus me meliorem Alexandro esse puto. Si verò ea causa mihi hic præferendus est, quod caput diademate ornaverit, id decorum fortasse apud Macedones est, non tamen ob id præstantior hic videri debet generoso duce, & viro, qui mentis sententia magis quàm fortuna est usus. MIN. *Hic certè orationem neque ignavam, neque ut Ly-*

σὺ δὲ ὦ Ἀλέξανδρε, τί πρὸς ταῦτα φῄς;

Α. Ἐχρῆν μὲν ὦ Μίνως, μηδὲν πρὸς ἄνδρα, οὕτω θρασύν. ἱκανὴ γὰρ ἡ φήμη διδάξαι σε, οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεύς, οἷος δὲ οὗτος λῃστὴς ἐγένετο. ὅμως δὲ ὅρα εἰ καὶ ὀλίγον αὐτοῦ διήνεγκα. ὃς νέος ὢν ἔτι, παρελθὼν ἐπὶ τὰ πράγματα, καὶ τὴν ἀρχὴν τεταραγμένην κατέσχον, καὶ τοὺς φονέας τοῦ πατρὸς μετῆλθον, καταφοβήσας τὴν Ἑλλάδα τῇ Θηβαίων ἀπωλείᾳ, στρατηγὸς ὑπ' αὐτῶν χειροτονηθείς. καὶ οὐκ ἠξίωσα τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν περιέπων, ἀγαπᾶν ἄρχειν ὁπόσων ὁ πατὴρ κατέλιπεν, ἀλλὰ πᾶσαν ἐπινοήσας τὴν γῆν, καὶ δεινὸν ἡγησάμενος εἰ μὴ ἁπάντων κρατήσαιμι, ὀλίγους ἄγων ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἐπί τε Γρανικῷ ἐκράτησα μεγάλῃ μάχῃ καὶ τὴν Λυδίαν λαβών, καὶ Ἰωνίαν, καὶ Φρυγίαν, καὶ ὅλως τὰ ἐν ποσὶν ἀεὶ χειρούμενος, ἦλθον ἐπὶ Ἰσσόν, ἔνθα Δαρεῖος ὑπέμεινε, μυριάδας πολλὰς στρατοῦ ἄγων. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, ὦ Μίνως, ὑμεῖς ἴστε ὅσους ὑμῖν νεκροὺς ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας κατέπεμψα. φησὶ γοῦν ὁ πορθμεύς, μὴ διαρκέσαι αὐτοῖς τότε τὸ σκάφος, ἀλλὰ σχεδίας ἐπιπηξαμένους τοὺς πολλοὺς αὐτῶν διαπλεῦσαι. καὶ ταῦτα δὲ ἔπραττον αὐτὸς προκινδυνεύων, καὶ τιτρώσκεσθαι ἀξιῶν. καὶ ἵνα σοι μὴ τὰ ἐν Τύρῳ, μηδὲ τὰ ἐν Ἀρβήλοις διηγήσωμαι, ἀλλὰ καὶ μέχρις Ἰνδῶν ἦλθον, καὶ τὸν Ὠκεανὸν ὅρον ἐποιησάμην τῆς ἀρχῆς. καὶ τοὺς ἐλέφαν-

τας

ipsum decebat, dixit: Tu verò Alexander quid ad hæc inquis? ALEXANDER. Oportebat quidem, ô Minos, homini adeò temerario nihil respondere. Sola enim te fama satis edocere potuisset, qualis ego rex, qualis hic latro habitus fuerit. Advertite tamen, an parum ipsum superaverim, qui cum adolescens adhuc essem rem aggressus, regnum obtinui, & de patris me interemptoribus supplicium sumpsi. At cum Thebas subvertissem, toti Græciæ terror fui, ab ea dux electus. Neque dignum putavi, Macedonum regno me contentum esse, quod pater reliquerat, sed totum terrarum orbem sitivi, durum existimans, nisi rerum omnium dominus essem: paucos quosdam mecum agens in Asiam exercitum traduxi, & apud Granicum magna pugna vici, Lydiam, Ioniam, Phrygiam cepi. Et tandem quæcunque transieram subjugans, veni ad Issum, ubi Darius me expectabat, infinitos exercitus secum agens. Post hæc ô Minos, vos ipsi scitis, quot ad vos uno die mortuos miserim. Dicit enim Charon, tunc sibi scapham non suffecisse, sed ratibus compositis, illorum plerosque se transportasse, atque hæc confeci meipsum periculis opponens, & in pugna vulnerari non timens. Et ut quæ apud Tyrum & Arbelas gesta sunt omittam, usque ad Indos veni, atque Oceanum mei regnum terminum feci, & illorum hominum elephantes

τας αὐτῶν εἷλον, καὶ Πέρσας ἐχειρωσάμην, καὶ Σκύθας δὲ οὐκ εὐκαταφρονήτους ἄνδρας ὑπερβὰς τὸν Τάναϊν, ἐνίκησα, μεγάλῃ ἱππομαχίᾳ, καὶ τοὺς φίλους εὖ ἐποίησα, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἠμυνάμην, εἰ δὲ καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἀνθρώποις, συγγνωστοὶ ἐκεῖνοι πρὸς τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων. καὶ τοιοῦτόν τι πιστεύσαντες περὶ ἐμοῦ. τὸ δ' οὖν τελευταῖον, ἐγὼ μὲν βασιλεύων ἀπέθανον, οὗτος δὲ ἐν φυγῇ ὢν, παρὰ Προυσίᾳ τῷ Βιθυνῷ, καθάπερ ἄξιον ἦν, πανουργότατον καὶ ὠμότατον ὄντα. ὡς γὰρ δὴ ἐκράτησε τῶν Ἰταλῶν, ἐῶ λέγειν, ὅτι οὐκ ἰσχύϊ, ἀλλὰ πονηρίᾳ καὶ ἀπιστίᾳ καὶ δόλοις. νόμιμον δὲ, ἢ προφανὲς, οὐδέν. ἐπεὶ δέ μοι ὠνείδισε τὴν τρυφὴν, ἐκλελῆσθαί μοι δοκεῖ οἷα ἐποίει ἐν Καπύῃ, τοὺς τοῦ πολέμου καιροὺς ὁ θαυμάσιος καθηδυπαθῶν. ἐγὼ δὲ, εἰ μὴ μικρὰ τὰ ἑσπέρια δόξας, ἐπὶ τὴν ἕω μᾶλλον ὥρμησα, τί ἂν μέγα ἔπραξα; Ἰταλίαν ἀναιμωτὶ λαβὼν, καὶ Λιβύην, καὶ τὰ μέχρι Γαδείρων ὑπαγόμενος. ἀλλ' οὐκ ἀξιόμαχα ἔδοξέ μοι ἐκεῖνα, ὑποπτήσσοντα ἤδη καὶ δεσπότην ὁμολογοῦντα. εἴρηκα. σὺ δὲ ὦ Μίνως δίκαζε· ἱκανὰ γὰρ ἀπὸ πολλῶν καὶ ταῦτα. ΣΚΙ. Μὴ πρότερον, ἢν μὴ καὶ ἐμοῦ ἀκούσῃς. ΜΙΝ. Τίς γὰρ

cepi, ac Porum captivum abduxi. Scythas vero homines certe non spernendos, Tanaim transiens magna equitum pugna vici, ac amicos meos renumeravi, inimicos autem ultus sum. Si vero Deus hominibus videbar, parcendum illis erat. Nam rerum magnitudine, ut tale aliquid de me crederent, inducti sunt. Tandem mors me regnan occupavit. Hic autem Hannibal apud Prusiam Bythiniae exulavit, ut crudelissimo & pessimo homini conveniens erat. Nam quo pacto Italos vicit omitto dicere, quia non virtute, sed malitia atque perfidia & dolis id peregit, nunquam alicujus claritudinis aut justi memor. Sed quoniam, quod delitiosè vixerim, vituperavit, oblitus mihi videtur eorum, quae apud Capuam admiserit. Ibi enim voluptatibus vir iste mirabilis, belli gerendi occasiones perdidit. Ego vero nisi ea quae sub Occidente sunt, parva quidem putans, versus Orientem me impulissem, quidnam adeo magni profecissem? qui Italiam absque sanguine cepi, ac Lybiam, omnemq; eam oram usq; ad Gades sub potestatem redegi. Sed haec ego tanta contentione digna non putavi, praesertim jam antea illis perculsis, ac dominum agnoscentibus. Dixi. Tu vero, Minos, judica. Nam & haec è multis pretulisse, satis est. SCIP. Non, nisi me quoque prius audias ô Minos. MIN. Quis tu vir optime es? aut unde?

ὦ βέλτιστε; ἢ πόθεν ὢν ἐρεῖς; Σκιπ. Ἰταλιώτης Σκιπίων, στρατηγὸς, ὁ καθελὼν Καρχηδόνα, καὶ κρατήσας Λιβύων μεγάλαις μάχαις. Μιν. τί οὖν καὶ σὺ ἐρεῖς; Σκι. Ἀλεξάνδρου μὲν ἥττων εἶναι. τοῦ δ' Ἀννίβου ἀμείνων ὃς ἐδίωξα νικήσας αὐτὸν, καὶ φυγεῖν καταναγκάσας ἀτίμως. πῶς οὖν οὐκ ἀναίσχυντος οὗτος, ὃς πρὸς Ἀλέξανδρον ἁμιλλᾶται, ᾧ οὐδὲ Σκιπίων ἐγὼ ὁ νενικηκὼς αὐτὸν, παραβάλλεσθαι ἀξιῶ; Μιν. νὴ Δί' εὐγνώμονα φῂς ὦ Σκιπίων. ὥστε πρῶτος μὲν κεκρίσθω Ἀλέξανδρος, μετ' αὐτὸν δὲ σύ. εἶτα εἰ δοκεῖ, τρίτος Ἀννίβας, οὐδὲ οὗτος εὐκαταφρόνητος ὤν.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ καὶ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε, καὶ σὺ τέθνηκας ὥσπερ ἡμεῖς ἅπαντες; Ἀλέξ. Ὁρᾷς ὦ Διόγενες, οὐ παράδοξον δὲ, εἰ ἄνθρωπος ὢν, ἀπέθανον. Διο. οὐκοῦν ὁ Ἄμμων ἐψεύδετο, λέγων ἑαυτοῦ σε εἶναι υἱόν. σὺ δὲ Φιλίππου ἄρα ἦσθα; Αλ. Φιλίππου δηλαδή. οὐ γὰρ ἂν ἐτεθνήκειν Ἄμμωνος ὤν. Διό. Καὶ μὴν καὶ περὶ τῆς Ὀλυμπιάδος τῆς μητέρος σου ὅμοια πολλὰ ἐλέγοντο. Αλέξ. Κἀγὼ ταῦτα ἤκουον ὥσπερ σύ. νῦν δὲ ὁρῶ ὅτι οὐδὲν ὑγιὲς

οὔτ

quod hisce claris ducibus te conferre audes? SCIP. Scipio Romanus, qui Carthaginem delevi, & Afros multis magnis praeliis devici. MIN. Quid igitur & tu dicis? SCIP. Alexandro quidem minorem esse me, Annibale autem praestantiorem, ut qui ipsum victum persecutus fuerim, & ad turpem fugam compulerim. Quomodo ergo non impudens iste videatur, qui cum Alexandro sese comparet, cui ne ipse quidem Scipio, qui istum devici, comparare me ausim? MIN. Per Iovem aequa dicis, Scipio, quapropter primus quidem judicetur Alexander, deinde post illum tu, atque tum si placet, tertius hic Hannibal, quippe qui nec ipse contemnendus exstat.

DIOGENIS & ALEXANDRI.

QVid hoc rei Alexander, ita ne defunctus es tu quoque, perinde atque nos omnes? AL. Vides nimirum Diogenes, tametsi mirandum non est, si homo cum fuerim, defunctus sim. DIOG. Ergo Iupiter ille Hammon mentiebatur, cùm te suum esse filium diceret, annon tu Philippo, patre prognatus eras? AL. Haud dubiè Philippo, neque enim obiissem, si Hammone parente fuissem progenitus. DIOG. Atqui de Olympiade consimilia multa ferebantur. AL. Audieram quidem & ipsè ista, quemadmodum

οὔτε ἡ μήτηρ, οὔτε οἱ τῶν Ἀμμωνίων προφῆται ἔλεγον. Διογ. ἀλλὰ τὸ ψεῦδος αὐτῶν οὐκ ἄχρηστόν σοι, ὦ Ἀλέξανδρε, πρὸς τὰ πράγματα ἐγένετο. πολλοὶ γὰρ ὑπέπτησσον, θεὸν εἶναί σε νομίζοντες. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τίνι τὴν τοσαύτην ἀρχὴν καταλέλοιπας; Αλέξ. Οὐκ οἶδα, ὦ Διόγενες. οὐ γὰρ ἔφθασα ἐπισκῆψαί τι περὶ αὐτῆς, ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἀποθνήσκων, Περδίκκᾳ τὸν δακτύλιον ἐπέδωκα. πλὴν ἀλλὰ τί γελᾷς ὦ Διόγενες; Δι. Τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἀνεμνήσθην οἷα ἐποίει ἡ Ἑλλὰς, ἄρτι σε παρειληφότα τὴν ἀρχὴν κολακεύοντες, καὶ προστάτην αἱρούμενοι, καὶ στρατηγὸν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἔνιοι δὲ καὶ τοῖς δώδεκα θεοῖς προστιθέντες, καὶ νεὼς οἰκοδομούμενοι, καὶ θύοντες ὡς δράκοντος υἱῷ; ἀλλ' εἰπέ μοι, ποῦ σε οἱ Μακεδόνες ἔθαψαν; Α. Ἔτι ἐν Βαβυλῶνι κεῖμαι τρίτην ταύτην ἡμέραν. ὑπισχνεῖται δὲ Πτολεμαῖος ὁ ὑπασπιστὴς, ἤν ποτε ἀγάγῃ σχολὴν ἀπὸ τῶν θορύβων τῶν ἐν ποσὶν, ἐς Αἴγυπτον ἀπαγαγών με, θάψειν ἐκεῖ, ὡς γενοίμην εἷς τῶν Αἰγυπτίων θεῶν. Δ. Μὴ γελάσω ὦ Ἀλέξανδρε, ὁρῶν ἐν ᾅδου ἔτι σε μωραίνοντα, καὶ ἐλπίζοντα Ἄνουβιν ἢ Ὄσιριν γενέσθαι; πλὴν ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὦ θειότατε, μὴ ἐλπίσῃς. οὐ γὰρ θέμις ἀνελθεῖν τινα τῶν

ἅπαξ

tu, at nunc video, neq; matrem neq; Hammonios illos vates, sani quicquam dixisse. DIOG. Attamen istud illorum mendacium, Alexander, ad res gerendas, haudquaquam tibi fuit inutile, propterea quod multi præ metu sese submiserint, credentes te Deum esse. Sed dic mihi, cuinam tam ingens illud imperium moriens reliquisti? AL. Id equidem ignoro Diogenes, celerius enim è vita submovebar, quàm ut esset ocium de illo quicquam statuendi, præter id unum, quod moriens Perdiccæ annulum tradidi. Sed age quid rides Diogenes? D. Quid ni rideam? annon memini quid Græci fecerint, cùm nuper tibi ad proimperia adularentur, principemque ac ducem adversus barbaros deligerent: nonnulli vero in duodecim deorum numerum referrent, ac phana constituerent, deniq; sacra facerent tanquam Draconis filio? Sed illud mihi dicito, ubi te sepelierunt Macedones? ALEX. Etiam dum in Babylone jacebo tertium jam diem, porro Ptolemæus ille satelles meus, si quando detur ocium ab his rerũ tumultibus, qui nunc instant, pollicetur in Ægyptum deportaturum me, atq; illic sepulturum, quo videlicet unus fiam ex diis Ægyptiis. DI. Non possum non ridere Alexander, qui quidem te videam etiam apud inferos desipientem sperantemq; fore, ut aliquando vel Anubis fias, vel Osiris. Quin tu spes istas omittito ô divinissime, neq; enim fas est reverti quenquam, qui se-

ἅπαξ διαπλευσάντων τὴν λίμνην, καὶ ἐς τὸ εἴσω τοῦ στομίου παρελθόντων. οὐ γὰρ ἀμελὴς ὁ Αἰακὸς, οὐδ' ὁ Κέρβερος εὐκαταφρόνητος, ἐκεῖνα δὲ ἡδέως ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ, πῶς φέρεις ὁπότ' ἂν ἐννοήσῃς ὅσην εὐδαιμονίαν ὑπὲρ γῆς ἀπολιπὼν, ἀφῖξαι, σωματοφύλακας καὶ ὑπασπιστὰς, καὶ σατράπας, καὶ χρυσὸν τοσοῦτον, καὶ ἔθνη προσκυνοῦντα, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Βάκτρα, καὶ τὰ μεγάλα θηρία, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν, καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι, ἐλαύνοντα, διαδεδεμένον ταινίᾳ λευκῇ τὴν κεφαλὴν, πορφυρίδα ἐμπεπορπημένον. οὐ λυπεῖ ταῦτά σε ὑπὸ τὴν μνήμην ἰόντα; τί δακρύεις ὦ μάταιε; οὐδὲ ταῦτά σε ὁ σοφὸς Ἀριστοτέλης ἐπαίδευσε, μὴ οἴεσθαι βέβαια εἶναι τὰ παρὰ τῆς τύχης; Ἀλέξ. Σοφὸς, ἁπάντων ἐκεῖνος κολάκων ἐπιτριπτότατος ὤν; ἐμὲ μόνον ἔασον τὰ Ἀριστοτέλους εἰδέναι ὅσα μὲν ᾔτησε παρ' ἐμοῦ, οἷα δὲ ἐπέστελλεν. ὡς δὲ κατεχρῆτό μου τῇ περὶ παιδείαν φιλοτιμίᾳ, θωπεύων, καὶ ἐπαινῶν, ἄρτι μὲν ἐς τὸ κάλλος, ὡς καὶ τοῦτο μέρος ὂν τἀγαθοῦ, ἄρτι δ' ἐς τὰς πράξεις, καὶ τὸν πλοῦτον. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτ, ἀγαθὸν ἡγεῖτ' εἶναι, μὴ αἰσχύνοιτο καὶ αὐτὸς λαμβάνων. γόης, ὦ Διόγενες, ἄνθρωπος, καὶ τεχνίτης. πλὴν ἀλλὰ τοῦτό γε ἀπολέλαυκα αὐτοῦ τῆς σοφίας, τὸ λυπεῖσθαι ὡς ἐπὶ μεγίστοις ἀγαθοῖς,

mei: transmiserit paludem, atque intra specus hiatum descenderit, propterea quod neque indiligens est Æacus, neque contemnendus Cerberus. Verum illud abs te discere pervelim, quo feras animo, quoties in mentem redit, quanta felicitate apud superos relicta, huc sis profectus, puta corporis custodibus satellitibus, ducibus, tum auri tanta vi, ad hoc populis qui te adorabant, præterea Babylone, Bactris, immanibus illis beluis, dignitate, gloria, deinde quod eminebas conspicuus, dum vectareris, dum amiculo candido caput haberes revinctum, dum purpura circum amictus esses? num quid hæc te discruciant, quoties recursant animo? Quid lachrymaris stulte? an non id te sapiens ille docuit Aristoteles, ac firmas existimares? ALEX. Sapiens ille, cum sit assentatorum omnium perditissimus. Sine me solum Aristotelis facta scire quàm multa à me petierit, quæ mihi scripserit: deinde quemadmodum abusus sit mea illa ambitione, qua cupiebam eruditione cæteris præstare, cum mihi palparetur interim, ac prædicaret me, nunc ob formam, tanquam & ipsa summi boni pars quædam esset, nunc ob res gestas atq; opes, nam has quoq; in bonorum numero collocandas esse censebat, ne sibi vitio verteretur, quod eas acciperet. Plane præstigiosus vir ille quidē erat, ac fraudulentus ô Diogenes: quanquam illud fructus scilicet ex illius sapientia fero, quod nunc perinde quasi summis de

bonis

τοῖς, ἃ κατηριθμήσω μικρῷ γε ἔμπροσθεν. Διογ. ἀλλ' οἶσθα ὃ δράσεις; ἄκος γάρ σοι τῆς λύπης ὑποθήσομαι, ἐπεὶ ἐνταῦθα γε ἐλλέβορος οὐ φύεται, σὺ δὲ καὶ τὸ λήθης ὕδωρ χανδὸν ἐπισπασάμενος πίε, καὶ αὖθις πίε, καὶ πολλάκις. οὕτω γὰρ ἂν παύσῃ ἐπὶ τοῖς Ἀριστοτέλους ἀγαθοῖς ἀνιώμενος. καὶ γὰρ καὶ Κλεῖτον ἐκεῖνον ὁρῶ, καὶ Καλλισθένη, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπὶ σὲ ὁρμῶντας, ὡς διασπάσαιντο, καὶ ἀμύναιντο ὧν ἔδρασας αὐτούς. ὥστε τὴν ἑτέραν σὺ ταύτην βάδιζε, καὶ πῖνε πολλάκις ὡς ἔφην.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ καὶ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Νῦν μὲν ὦ Ἀλέξανδρε, οὐκ ἂν ἔξαρνος γένοιο, μὴ οὐκ ἐμὸς υἱὸς εἶναι. οὐ γὰρ ἂν ἐτεθνήκεις, Ἄμμωνός γε ὤν. Αλέξ. οὐδ' αὐτὸς ἠγνόουν, ὦ πάτερ, ὡς Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου υἱός εἰμι, ἀλλ' ἐδεξάμην τὸ μάντευμα, ὡς χρήσιμον ἐς τὰ πράγματα οἰόμενος εἶναι. Φιλ. Πῶς λέγεις; χρήσιμον ἐδόκει σοι, τὸ παρέχειν σεαυτὸν ἐξαπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν προφητῶν; Αλ. Οὐ τοῦτο, ἀλλ' οἱ βάρβαροι κατεπλάγησάν με, καὶ οὐδεὶς ἔτι ἀνθίστατο, οἰόμενοι θεῷ μάχεσθαι.

ὥστε

bonis excrucior, ob ista quæ tu paulò ante commemorasti. DI. *At scin' quid facies? ostendam tibi molestiæ istius remedium. Quandoquidem in his locis veratrum nō provenit, fac ut Lethei fluminis aquam avidis faucibus attrahens bibas, iterumq́; ac sæpius bibas: atq́; eo pacto desines de bonis Aristotelicis discruciari. Verùm etiam Cletum etiam illum & Callisthenem video, cumq́; his alios complureis raptim huc sese ferentes, quo te discerpant pœnasq́; sumant ob ea quæ quondam in illos commisisti. Quare fac in alteram hanc ripam te conferas, & crebrius, ut dixi bibas.*

ALEXANDRI & PHILIPPI.

NON *igitur inficiaberis Alexander ex me prognatum te esse filium. Nam si ad Iovem Hammonem genus paternum referres, mortem non obiisses.* AL. *Neq́; vero nescius eram pater, Philippi Amyntæ me esse filium, sed quia ad res gerendas sic mihi visum erat conducere commento hoc usus sum vaticinii.* PHI *Quid ais? Conducibile id tibi visum, ut vatibus impostoribus fallendum te exponeres?* AL *Non istuc, sed barbaros in mei admirationem tractos facilius hoc prætextu nostro subdidimus imperio, cum nemo unus viribus nostris hactenus restiterit quippe hac sola opinione ductiq́; adversus Deum sibi*

esset

ὥστε ῥᾷον ἐκράτουν αὐτῶν. Φιλιπ. Τίνων ἐκράτησας σύ γε ἀξιομάχων ἀνδρῶν, ὃς δειλοῖς ἀεὶ συνηνέχθης, τοξάρια καὶ πελτάρια, καὶ γέρρα οἰσύινα προβεβλημένοις; Ἑλλήνων κρατεῖν ἔργον ἦν, Βοιωτῶν, καὶ Φωκέων καὶ Ἀθηναίων, καὶ τὸ Ἀρκάδων ὁπλιτικὸν, καὶ τὴν Θετταλὴν ἵππον, καὶ τοὺς Ἠλείων ἀκοντιστὰς. καὶ τὸ Μαντινέων πελταστικὸν, ἢ Θρᾷκας, Ἰλλυριοὺς, ἢ καὶ Παίονας χειρώσασθαι, ταῦτα μεγάλα. Μήδων δὲ, καὶ Περσῶν, καὶ Χαλδαίος, καὶ χρυσοφόρων ἀνθρώπων, καὶ ἁβρῶν, οὐκ οἶσθα ὡς πρὸ σοῦ μύριοι μετὰ Κλεάρχου ἀνελθόντες, ἐκράτησαν, οὐδ᾽ εἰς χεῖρας ὑπομεινάντων ἐλθεῖν ἐκείνων, ἀλλὰ πρὶν ἢ τόξευμα ἐξικνεῖσθαι, φυγόντων; Αλ. Ἀλλ᾽ οἱ Σκύθαι γε, ὦ πάτερ, καὶ οἱ Ἰνδῶν ἐλέφαντες, οὐκ εὐκαταφρόνητόν τι ἔργον. καὶ ὅμως οὐ διαστήσας αὐτοὺς, οὐδὲ προδοσίαις ὠνούμενος τὰς νίκας, ἐκράτουν αὐτῶν. οὐδ᾽ ἐπιώρκησα πώποτε, ἢ ὑποσχόμενος ἐψευσάμην, ἢ ἄπιστον ἔπραξά τι τοῦ νικᾶν ἕνεκα, καὶ τοὺς Ἕλληνας δὲ, τοὺς μὲν ἀναιμωτὶ παρέλαβον, Θηβαίους δὲ ἴσως ἀκούεις ὅπως μετῆλθον. Φ. Οἶδα ταῦτα πάντα. Κλεῖτος γὰρ ἀπήγγελλέ μοι, ὃν σὺ τῷ δορατίῳ διελάσας μεταξὺ δειπνοῦντα ἐφόνευσας, ὅτι με πρὸς τὰς σὰς πράξεις ἐπαινέσαι ἐτόλμησε. σὺ δὲ καὶ τὴν Μακεδο-

νικὴν

esset præliandum. PHIL. *Quos tu igitur tanto conatu dignos, unquam vicisti? qui cum timidis illis arculis, peltariis, ac gerris vimineis pugnare solitis semper congressus es? Atqui Græcos armis domare, Bœotios, Phocenses, Athenienses, & id genus alios, operis fuerat strenui atque magnifici. Arcadum insuper sustinere armaturam, equitatum Thessalum, Eleorum jaculatores, Mantineos peltis instructos, aut cum Thracibus, Illyricis, Pæonibusve, manum conserere, operosum profecto atque arduum id fuisset inprimis. Cæterum Medos, Persas, & Chaldæos delicatos ac plurimo auro conspicuos, non satis compertum habes, quonam modo ante te, duce Clearcho, decies mille viri bello adorti expugnarint, fœde in fugam actos antequam ad manus ventum fuisset?* AL. *At verò Scithæ pater, & Indici elephantes res sunt non usque adeo abjectæ & contemptibiles. Et tamen neque concitatis inter ipsos intestinis odiis, neque per proditionem mihi venundari passus sum victoriam. Sed neq; dejeravi unquam, aut per nugas à pollicito recessi, fidemq; solvi victoriæ gratia. Adde, quod & Græcos sine sanguine in deditionem accepi, Thebanos autem fortassis ipse audisti, quomodo aggressus fuerim.* PHIL. *Novi hæc omnia ex Clito, quem tu inter epulas, eo quod nomen meum celebraret, & meas res gestas cum tuis conferre audiret, trajecto per corpus telo, tum jugulaſti. Tu vero & Macedonicam*

νικῶν χλαμύδα καταβαλὼν κάνδυν, ὥς φασι, μετενέδυς, καὶ τιάραν ὀρθὴν ἐπέθου, καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ Μακεδόνων, ὑπ' ἐλευθέρων ἀνδρῶν ἠξίους. καὶ τὸ πάντων γελοιότατον, ἐμιμοῦ τὰ τῶν νενικημένων. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅσα ἄλλα ἔπραξας, λέουσι συγκατακλείων πεπαιδευμένους ἄνδρας, καὶ γάμους τοιούτους γαμῶν, καὶ Ἡφαιστίωνα ὑπεραγαπῶν. ἓν ἐπήνεσα μόνον ἀκούσας, ὅτι ἀπέσχου τῆς τοῦ Δαρείου γυναικὸς καλῆς οὔσης, καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν θυγατέρων ἐπεμελήθης. βασιλικὰ γὰρ ταῦτα. Αλέξανδ. Τὸ φιλοκίνδυνον δὲ, ὦ πάτερ οὐκ ἐπαινεῖς, καὶ τὸ ἐν Ὀξυδράκαις πρῶτον καθάλασθαι εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ τείχους, καὶ τοσαῦτα λαβεῖν τραύματα; φιλιπ. Οὐκ ἐπαινῶ τοῦτο, ὦ Αλέξανδρε, οὐχ ὅτι μὴ καλὸν εἶναι οἶμαι καὶ τιτρώσκεσθαί ποτε τὸν βασιλέα, καὶ προκινδυνεύειν τοῦ στρατοῦ, ἀλλ' ὅτι σοι τοιοῦτο ἥκιστα συνέφερε. θεὸς γὰρ εἶναι δοκῶν, εἴ ποτε τρωθείης, καὶ βλέποιεν σε φοράδην τοῦ πολέμου ἐκκομιζόμενον, αἵματι ῥεόμενον, οἰμώζοντα ἐπὶ τῷ τραύματι, ταῦτα γέλως ἦν τοῖς ὁρῶσι. καὶ ὁ Αμμων, γόης, καὶ ψευδόμαντις ἠλέγχετο, καὶ οἱ προφῆται, κόλακες ἢ τίς οὐκ ἂν ἐγέλασεν, ὁρῶν τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν λειποψυχοῦντα, δεόμενον τῶν ἰατρῶν βοηθεῖν;

cedonicam chla... idem abjiciens, candyn, Persicum amictum, recepisti (ut aiunt) & tiaram rectam, & à Macedonibus, viris utique liberis, adorari voluisti. Et qui, quod maxime omnium erat ridiculum, h minum abs te victorum mores imitatus es. Tempero mihi, ne memorem alia, quæ turpiter admiseris in leonum claustra inclusis doctis viris, & nuptiis talibus peractis, quodque Ephæstionem plusquam esset satis, amaris. Vnum est quod solum laudo abs te gestum, quod à Darii uxore, forma præstante, abstinueris, & genetricis illius, atq; filiarum, curam susceperis. Regium enim id opus extitit. AL. Quomodo autem tibi non probatur pater, quod in Oxydracis gente Indica lubens me in periculum conjecerim, atque acceptis pluribus vulneribus muros primus omnium transiluerim? PHI. Non probo Alexander, non quia pulchrum esse regem, vulnerari quandoque imperatorem, & pro exercitu periculum subire, sed quia ex re tua isthoc erat minime. Siquidem pro Deo habitus, quos, oro, risus præbebas spectatoribus quando post acceptum vulnus è prælio efferebaris, mœrensq; ac ejulans sanguine fluitabas? Adde quod Iupiter Hammon tanquam præstigiator quispiam, & mendax vates palam arguebatur, & ipsius Prophetæ, adulatores. Non enim video qualiter risum contineat, qui Jovis filium viderit animo deficientem, efflagitantem

νῦν μὲν γὰρ ὁπότε ἤδη τέθνηκας, οὐκ οἴει πολλοὺς εἶναι τοὺς τὴν προσποίησιν ἐκείνην ἐπικερτομοῦντας, ὁρῶντας τὸν νεκρὸν τοῦ θεοῦ ἐκτάδην κείμενον, μυδῶντα ἤδη καὶ ἐξῳδηκότα, κατὰ νόμον σωμάτων ἁπάντων; ἄλλως τε, καὶ τὸ χρήσιμον, ὃ ἔφης Ἀλέξανδρε, τὸ διὰ τοῦτο κρατεῖν ῥᾳδίως, πολύ σε τῆς δόξης ἀφῃρεῖτο τῶν κατορθουμένων. πᾶν γὰρ ἐδόκει ἐνδεὲς ὑπὸ θεοῦ γίνεσθαι δοκοῦν. Αλ. Οὐ ταῦτα φρονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ, ἀλλ' Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ ἐνάμιλλον τιθέασί με. καί τοι τὴν Ἄορνον ἐκείνην οὐθ' ἑτέρου ἐκείνων λαβόντος, ἐγὼ μόνος ἐχειρωσάμην. Φιλ. ὁρᾷς ὅτι ταῦτα ὡς υἱὸς Ἄμμωνος λέγεις; ὃς Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ παραβάλλεις σεαυτόν, καὶ οὐκ αἰσχύνῃ ὦ Ἀλέξανδρε, οὐδὲ τὸν τῦφον ἀπομαθήσῃ, καὶ γνώσῃ σεαυτόν, καὶ συνήσεις ἤδη νεκρὸς ὤν.

ΑΧΙΛΛΕΩΣ καὶ ΑΝΤΙΛΟΚΟΥ.

Ἀντίλοκος.

Οἷα πρῴην Ἀχιλλεῦ πρὸς τὸν Ὀδυσσέα σοι εἴρηται περὶ τοῦ θανάτου, ὡς ἀ-

γεννῆ

tem medicorum auxilia. Denique cùm tandem jam mortem hic is, quem credas, obsecro, qui simulationem illam non carpat maledictis? Potissimum ubi Dei istius cadaver porrectum jacere, & juxta aliorum corporum morem, jam humore putrifico affectum & turgidum aspexerit. Cæterum quod ais Alexander, tibi fuisse conducibile, quo facilius rerum potireris, id profecto multum tibi gloriæ ex bene etiam ac strenuè gestis eripuit. Nam diis longe inferiora agere visus es. ALEX. *Haudquaquam de me istud sentiunt mortales, sed cum Hercule me & Baccho conferunt, veluti æmulum, parique, cum illis gloria certantem. Nam & Aornum, à neutro etiam illorum armis subactum, ego solus cepi.* PHIL. *Etiamdum videris ista ut Hammonis filius dicere? quando nec Baccho quidem cedis, aut Herculi, sed nec erubescere nosti Alexander, solitamve dediscere arrogantiam, teipsum deinde noscere, vel jam tandem sapere, ubi fate occubueris.*

ACHILLIS & ANTILOCHI.

ANTILOCHUS.

QUAENAM *sunt illa Achilles, quæ tu Ulyssi jam primum dixisti de morte, ut minime*

γεννῆ καὶ ἀνάξια τοῖν διδασκάλοιν ἀμφοῖν, Χείρωνός τε καὶ Φοίνικος; ἠκροώμην γὰρ ὁπότε ἔφης βούλεσθαι ἐπάρουρος ὢν, θητεύειν παρά τινι τῶν ἀκλήρων, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη μᾶλλον, ἢ πάντων ἀνάσσειν τῶν νεκρῶν. ταῦτα μὲν οὖν ἀγεννῆ τινα φρύγα δειλὸν, καὶ πέρα τοῦ καλῶς ἔχοντος φιλόζωον ἴσως ἐχρῆν λέγειν. τὸν Πηλέως δὲ υἱὸν τὸν φιλοκινδυνότατον ἡρώων ἁπάντων, ταπεινὰ οὕτω περὶ αὑτοῦ διανοεῖσθαι, πολλὴ αἰσχύνη, καὶ ἐναντιότης πρὸς τὰ πεπραγμένα σοι ἐν τῷ βίῳ. ὃς ἐξὸν ἀκλεῶς ἐν τῇ φθιώτιδι πολυχρόνιον βασιλεύειν, ἑκὼν προείλου τὸν μετὰ τῆς ἀγαθῆς δόξης θάνατον.

Αχιλλ. Ω παῖ Νέστορος, ἀλλὰ τότε μὲν ἄπειρος ἔτι τῶν ἐνταῦθα ὢν, καὶ τὸ βέλτιον ἐκείνων ὁπότερον ἦν ἀγνοῶν, τὸ δύστηνον ἐκεῖνο δοξάριον προετίμων τοῦ βίου. νῦν δὲ συνίημι ἤδη, ὡς ἐκείνη μὲν ἀνωφελὴς, εἰ καὶ ὅ,τι μάλιστα οἱ ἄνω ῥαψῳδήσουσι, μετὰ νεκρῶν δὲ, ὁμοτιμία. καὶ οὔτε τὸ κάλλος ἐκεῖνο ὦ Ἀντίλοχε, οὔτε ἡ ἰσχὺς πάρεστιν, ἀλλὰ κείμεθα ἅπαντες ὑπὸ τῷ αὐτῷ ζόφῳ ὅμοιοι, καὶ κατ᾽, οὐδὲν ἀλλήλων διαφέροντες. καὶ οὔτε οἱ τῶν Τρώων νεκροὶ δεδίασί με, οὔτε οἱ τῶν Ἀχαιῶν θεραπεύουσιν. ταῦτά με ἀνιᾷ, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ θητεύω ζῶν.

minime generosa, ac Chirone atque Phœnice, quibus tu aliquando usus ex preceptoribus parum digna? Audivi enim malle te agricolæ munus obeundo, inopi, cui nec victus suppetat, locare operā mercede, quā omnibus vitæ functis dominari. Quæ si Phrygum quispiam vilis & ignavus, atq; immodice insuper etiam vitæ affectator diceret ferendum forte id esset. Verum ex Peleo prognatum, & ex omni heroum numero periculorum contemptorem acerrimum, in tam abjectam & humilem de seipso descendere opinionem, fœdum sanè, atque pudendum inprimis, denique iis quæ in vita strenuè gesseris contrarium, qui cum in Phthia regnare ad senectam usq; (citra gloriam tamen) potuisses, gloriosam optare mortem maluisti. ACHIL. At ô Nestoris fili, nondum etiam tum feceram rerum earum periculum, & quid tui preferrem ignorans gloriosam hanc infelicem proponebam vitæ. Atqui jam tandem intelligo quàm inutilis illa sit, licet vivi nos literarum monumentis studiosissimè celebrent, cum apud manes unus honor sit omnium. Sed neque forma illa, Antiloche, neque vires adsunt, jacemus enim omnes in iisdem tenebris æqualiter, nec ulla re differimus. Adde quod nulli jam ex Trojanorum mortuis formidabilis sum, nemini Græcorum venerandus. Hæc sunt quæ me agunt & miserè sollicitant, & ob quæ doleo, quod non potius loco

operas

ζῶν. Ἀντ. ὅμως τί οὖν ἄν τις πάθοι ὦ Ἀχιλλεῦ; ταῦτα γὰρ ἔδοξε τῇ φύσει, πάντως ἀποθνήσκειν ἅπαντας. ὥστε χρὴ ἐμμένειν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ ἀνιᾶσθαι τοῖς διατεταγμένοις. ἄλλως τε, ὁρᾷς τῶν ἑταίρων ὅσοι περὶ σὲ ἐσμὲν οἵδε; μετὰ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεται πάντως. φέρει δὲ παραμυθία καὶ ἡ κοινωνία τοῦ πράγματος, καὶ τὸ μὴ μόνον αὐτὸν πεπονθέναι ὁρᾷς τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν Μελέαγρον, καὶ ἄλλους θαυμαστοὺς ἄνδρας, οἳ οὐκ ἂν οἶμαι δέξαιτο ἀνελθεῖν εἴ τις αὐτοὺς ἀναπέμψῃ θητεύσοντας ἀκλήροις καὶ ἀβίοις ἀνδράσιν. Ἀχιλλ. Ἐπιεικὴ μὲν ἡ παραίνεσις ἐμὲ δὲ οὐκ οἶδ᾿ ὅπως ἡ μνήμη τῶν παρὰ τὸν βίον ἀνιᾷ, οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν ἕκαστον, εἰ δὲ μὴ ὁμολογεῖτε. ταύτῃ χείρους ἐστὲ, καθ᾿ ἡσυχίαν αὐτὸ πάσχοντες. Ἀντιλ. Οὔκ, ἀλλ᾿ ἀμείνους ὦ Ἀχιλλεῦ. τὸ γὰρ ἀνωφελὲς τοῦ λέγειν ὁρῶμεν. σιωπᾶν γὰρ καὶ φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι, δέδοκται ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλωμεν ὥσπερ σὺ τοιαῦτα εὐχόμενοι.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ καὶ ΤΑΝΤΑΛΟΥ.

Τί κλαίεις ὦ Τάνταλε; ἢ τί σεαυτὸν ὀδύρῃ, ἐπὶ τῇ λίμνῃ ἑστώς; Ταν. ὅτι, ὦ Μένιππε, ἀπόλωλα ὑπὸ τοῦ δίψους. Μέν.

operas & vivo. ANTIL. *Quid agat quispiam? natura enim sic visum omnibus omnino moriendum esse. Legem igitur servare, & decretis minime affligi oportet. Præterea videsne quot è sociis circa te simus? paulo post & Ulysses adveniet. Unde solatium tibi merito offert ipsius rei societas: quod non solus videris in hæc mala conjectus. En tibi Herculem, Meleagrum, & alios admirandos viros, qui quidem (ni fallor) haudquaquam in vitam videntur redituri, si quis eos ad inopes & victu indignos mittat, ut illis pro mercede serviant.* ACH. *Sociorum hæc quidem admonitio est, verum haud scio quo pacto eorum quæ in vita agantur, memoria me excruciat. Arbitror autem & vestrûm unumquemque ita affici. Si vero non palam confiteamini, hoc nequiores estis, quod taciti hujuscemodi toleratis.* ANT. *Non equidē Achilles, sed longè tibi præstamus, quippe qui intelligimus quàm sit inutile de iis rebus verba facere. Silere enim & æquo animo sustinere omnia concessum est nobis, ne eadem optantes, tecum nos ipsos risui exponamus.*

MENIPPI & TANTALI.

QUid ejulas ó Tantale, aut quid tuam deploras fortunam, stagno imminens? TANT. *Quoniam siti enecor Menippe.* MEN.

Usque

οὕτως ἀργὸς εἶ ὡς μὴ ἐπικύψας πιεῖν, ἢ καὶ νὴ Δί' ἀρυσάμενος κοίλῃ τῇ χειρί; Ταν. οὐδὲν ὄφελος εἰ ἐπικύψαιμι. φεύγει γὰρ τὸ ὕδωρ, ἐπειδὰν προσιόντα αἴσθηταί με. ἢν δέ ποτε καὶ ἀρύσωμαι, καὶ προσενέγκω τῷ στόματι, οὐ φθάνω βρέξας ἄκρον τὸ χεῖλος, καὶ διὰ τῶν δακτύλων διαρρυὲν, οὐκ οἶδ' ὅπως αὖθις ἀπολείπει ξηρὰν τὴν χεῖρά μου. Μένιπ. τεράστιόν τι πάσχεις ὦ Τάνταλε. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τί γὰρ δέῃ τοῦ πιεῖν; οὐ γὰρ σῶμα ἔχεις ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἐν Λυδίᾳ που τέθαπται, ὅπερ καὶ πεινῆν καὶ διψῆν ἠδύνατο. σὺ δὲ ἡ ψυχὴ, πῶς ἂν ἔτι ἢ διψῴης, ἢ πίνοις. Τα. Τοῦτ' αὐτὸ ἡ κόλασίς ἐστι, τὸ διψῆν μου τὴν ψυχὴν ὡς σῶμα οὖσαν. Μέν. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὕτω πιστεύσομεν. ἐπεὶ φῂς τῷ δίψει κολάζεσθαι. τί δ' οὖν σοι τὸ δεινὸν ἔσται; ἢ δέδιας μὴ ἐνδείᾳ τοῦ ποτοῦ ἀποθάνῃς; οὐχ ὁρῶ γὰρ ἄλλον μετὰ τοῦτον ᾅδην, ἢ θάνατον ἐντεῦθεν εἰς ἕτερον τόπον. Ταν. Ὀρθῶς μὲν λέγεις. καὶ τοῦτο δ' οὖν μέρος ἐστὶ τῆς καταδίκης, τὸ ἐπιθυμεῖν πιεῖν, μηδὲν δεόμενον. Μέν. Λυρεῖς ὦ Τάνταλε, καὶ ὡς ἀληθῶς ποτοῦ δεῖσθαι δοκεῖς, ἀκράτου γε ἐλλεβόρου νὴ Δία, ὅς τις τοὐναντίον τοῖς ὑπὸ τῶν λυττώντων κυνῶν δεδηγμένοις πέπονθας, οὐ τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὴν δίψαν πεφοβημένος. Τα. Οὐδὲ

τὸν

usque adeo piger es atque iners, ut non vel pronus incumbens bibere noris, vel cava vola hauriens? TANT. Nihil profecero si procumbam, refugit enim aqua, simulatque me propius admoveri senserit, quod si quando hausero, orique coner applicare, prius effluxit, quam summa rigem labia. Atque inter digitos effluens aqua, haud scio quomodo rursus manum meam aridam relinquat. MENIP. Prodigiosum quiddam de te narras Tantale, verum dic mihi istuc ipsum, quorsum opus est bibere cum corpore careas, nam illud quod esurire poterat, aut sitire, in Lydia sepultum est. Ceterum tu cum sis animus, quinam post hac aut sitire queas aut bibere? TANT. Atque hoc ipsum supplicii genus est, ut anima perinde quasi corpus sit, ita sitiat. MENIP. Age, hoc ita habere credamus, quandoquidem affirmas te siti puniri. At quid hinc acerbi poterit accidere? Num metuis ne potus inopia moriare? At equidem haud video alteros inferos, si quis hos relinquat, neque locum alium in quem morte demigret quispiam. TAN. Recte tu quidem dicis, verum hoc ipsum supplicii genus est, sitire, cum nihil sit opus. MENIP. Desipis Tantale, & ut verum tibi fatear, non alio potu videris egere quam veratro mero, nam diversum quiddam pateris, quos canes rabiosi momorderint ut qui non aquam, quemadmodum illi, sed sitim horreas. TANT.

τὸν ἐλλέβορον, ὦ Μένιππε, ἀναίνομαι πιεῖν, γένοιτό μοι μόνον. Μέν. Θάρρει ὦ Τάνταλε, ὡς οὔτε σὺ, οὔτε ἄλλος πίεται τῶν νεκρῶν ἀδύνατον γάρ. καίτοι οὐ πάντες ὥσπερ σὺ ἐκ καταδίκης διψῶσι, τοῦ ὕδατος αὐτοὺς οὐχ ὑπομένοντος.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ καὶ ΑΙΑΚΟΥ.

Πρὸς τοῦ Πλούτωνος ὦ Αἰακὲ, περιήγησαί μοι τὰ ἐν ᾅδου πάντα. Αἰ. Οὐ ῥᾴδιον ὦ Μένιππε ἅπαντα, ὅσα μέντοι κεφαλαιώδη μάνθανε. οὗτος μὲν, ὅτι Κέρβερός ἐστιν, οἶσθα. καὶ τὸν πορθμέα τοῦτον, ὅς σε διεπέρασε, καὶ τὴν λίμνην, καὶ τὸν Πυριφλεγέθοντα ἤδη ἑώρακας εἰσιών. Μέν. οἶδα ταῦτα, καὶ σὲ ὅτι πυλωρεῖς· καὶ τὸν βασιλέα εἶδον, καὶ τὰς Ἐρινύας. τοὺς δὲ ἀνθρώπους μοι τοὺς πάλαι δεῖξον, καὶ μάλιστα τοὺς ἐπισήμους αὐτῶν. Αἰ. Οὗτος μὲν Ἀγαμέμνων, οὗτος δ' Ἀχιλλεὺς, οὗτος δὲ Ἰδομενεὺς πλησίον. ἔπειτα Ὀδυσσεὺς, εἶτα Αἴας, καὶ Διομήδης, καὶ οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων. Μένιππος. Βαβαὶ ὦ Ὅμηρε, οἶά σοι τῶν ῥαψῳδιῶν τὰ κεφάλαια χαμαὶ ἔρριπται, ἄγνωστα, καὶ ἄμορφα, κόνις πάντα, καὶ λῆρος πολὺς, ἀ-

μενηνὰ

Ne veratrum quidem recusarim bibire Menippe, si liceat modò. MENIP. *Bono sis animo Tantale, certum habens nunquam fore, ut vel tu, vel reliquorum manium quispiam bibat. Nec enim fieri potest: qu nquam non omnibus, quemadmodum tibi, pœna adjudicata est, ut sitiant, aqua illos non expectante.*

MENIPPI & ÆACI.

PER Plutonem, ô Æace, expone mihi quæso, hic quæ apud inferos sunt, omnia. ÆA. Haud facile, Menippe, omnia. Verum quæ summatim & veluti per capita indicare possunt hæc accipe. Hic quidē quod Cerberus sit, nosti. Deinde & portitorem hunc nosti qui te trajecit, præterea & lacum, & Pyriphlegetontem jam vidisti, cum ingressus es. MEN. Novi hæc, & præterea te quoque, quod hic in vestibulo sedes, atque aditum observas. Etiam regem ipsum vidi, & Furias. Homines verò priscos, quæso, ostende & maxime eos, qui inter cæteros nobiliores fuere. Æ. Hic quidem Agamemnon est, ille autem Achilles. Rursum hic Idomeneus, qui propius assidet: post hunc Ulysses, deinceps Ajax & Diomedes, & cæteri Græcorum præstantissimi. M. Pape Homere, ut tibi Rapsodiarum tua ū capita, humi projecta jacent, ignobilia atq; obscura, cinis ac pulvis omnia & nugæ meræ, de-

μενηνὰ ὡς ἀληθῶς κάρηνα. τουτὶ δὲ ὦ Αἰακὲ, τίς ἐστι; Αἰ. Κῦρός ἐστιν, οὗτος δὲ Κροῖσος, ὁ δ' ὑπὲρ αὐτόν. Σαρδανάπαλος. ὁ δ' ὑπὲρ τούτους. Μίδας. ἐκεῖνος δὲ Ξέρξης. Μένιπ. Εἶτά σε ὦ κάθαρμα ἡ Ἑλλὰς ἔφριττε, ζευγνύντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διὰ δὲ τῶν ὀρῶν πλεῖν ἐπιθυμοῦντα; οἷος δὲ καὶ ὁ Κροῖσός ἐστι; τὸν Σαρδανάπαλον δὲ ὦ Αἰακὲ πατάξαι μοι κατὰ κόρρης ἐπίτρεψον. Αἰα. Μηδαμῶς. καὶ θρύψεις γὰρ αὐτοῦ τὸ κρανίον, γυναικεῖον ὄν. βούλει δέ σοι ἐπιδείξω καὶ τοὺς σοφούς; Μέν. Νὴ Δία γε. Αἰα. πρῶτος οὗτός σοι ὁ Πυθαγόρας ἐστί. Μένιπ. Χαῖρε ὦ Εὔφορβε, ἢ Ἄπολλον, ἢ ὅ,τι ἂν ἐθέλῃς. Πυθ. Νὴ, καὶ σύ γε ὦ Μένιππε. Μέ. Οὐκ ἔτι χρυσοῦς ὁ μηρός ἐστι σοι; Πυθ. Οὐ γάρ. ἀλλὰ φέρε ἴδω, εἴ τι σοι ἐδώδιμον ἡ πήρα ἔχει. Μ. Κυάμους ὦ ἀγαθὲ ὥστε οὐ τοῦτό σοι ἐδώδιμον. Πυθ. Δὸς μόνον, ἄλλα παρὰ νεκροῖς δόγματα. Αἰ. οὗτος δὲ Σόλων ὁ Ἐξηκεστίδου, καὶ Θαλῆς ἐκεῖνος. καὶ παρ' αὐτοὺς, Πιττακὸς, καὶ οἱ ἄλλοι. ἑπτὰ δὲ πάντες εἰσὶν, ὡς ὁρᾷς. Μέν. Ἄλυποι οὗτοι ὦ Αἰακὲ μόνοι, καὶ φαιδροὶ τῶν ἄλλων. ὁ δὲ σποδοῦ πλέως, ὥσπερ ἐγκρυφίας ἄρτος, ὁ τὰς φλυκταίνας ὅλος ἐξηνθηκὼς, τίς ἐστιν; Αἰα. Ἐμπεδοκλῆς ὦ Μένιππε, ἡμίεφθος ἀπὸ τῆς Αἴτνης παρών. Με. Ὦ χαλκόπου βέλτιστε, τί παθὼν σαυτὸν

niq; vere, ut abs te dictum est capita infima & caduca. Sed hic, Aeace, quisnam est? Æ.A. Cyrus est. Ille autem Crœsus, & juxta ipsum Sardanapalus Ultra hos autem Midas, & deinceps ille Xerxes. ME. Et te, ô scelestè, tota exhorruit Græcia, jungentem pontibus Hellespontum & per ipsos montes navibus trajicere affectantem? Qualis vero & ipse Crœsus est? Cæterum, Sardanapalo, quæso, hunc Aeace permitte, ut demulceam caput, inflicto colapho. Æ. Nequaquam Comminueres enim ipsi calvariam, muliebris ac fragilis adeo cum sit. Cæterum nunc ne tibi ostendam, & doctos illos? ME. Per Jovem etiam Æ. Primus en hic tibi Pythagoras est. M. Salve Euphorbe, sive Apollo, sive denique quodcunque voles. PY. Ita sane, & tu quoque Menippe. ME. Quid? annon amplius aureum istud femur habes? PY. Non, sed age cedo. si quid manducabile tibi habet pera illa. M Fabas habet: quare nihil hic est, quod tu manducare queas. PY. Da modo. Nam hic apud manes alia dogmata atque instituta. Æ. Porro hic Solon est, filius Execestidis: preterea ille Thales, & juxta ipsos Pittacus, & cæteri illi, septem autem omnes sunt, ut vides. MEN. Læti hi sunt Aeace, læti atque alacres præter cæteros. Sed hic oppletus cinere, tanquam subcinericius panis aliquis, hic crebris pustulis scatens, quisnam est? Æ.A. Empedocles, Menippe, semicoctus ab Aetna monte huc profectus. MEN. O æripes optime, quid, obse-

ἐς τοὺς κρατῆρας ἐνέβαλες; Εμ. Μελαγχολία τις ὦ Μένιππε. Μ. Οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ κενοδοξία, καὶ τῦφος. καὶ πολλὴ κόρυζα ταῦτά σε ἀπηνθράκωσεν αὐταῖς κρηπῖσιν οὐκ ἄξιον ὄντα, πλὴν ἀλλ᾽ οὐδέν σε τὸ σόφισμα ὤνησεν. ἐφωράθης γὰρ τεθνεώς. ὁ Σωκράτης δὲ ὦ Αἰακέ, ποῦ ποτε ἄρα ἐστί; Αἰ. μετὰ Νέστορος, καὶ Παλαμήδους ἐκεῖνος ληρεῖ τὰ πολλά. Μέ. ὅμως ἐβουλόμην ἰδεῖν αὐτόν, εἴ που ἐνθάδε ἐστίν. Αἰ. ὁρᾷς τὸν φαλακρόν; Μέ. ἅπαντες φαλακροί εἰσιν. ὥστε πάντων ἂν εἴη τοῦτο γνώρισμα. Αἰα. Τὸν σιμὸν λέγω. Μέν. Καὶ τοῦθ᾽ ὅμοιον σιμοὶ γὰρ ἅπαντες. Σω. Εμὲ ζητεῖς ὦ Μένιππε; Μέν. Καὶ μάλα ὦ Σώκρατες. Σωκ. Τί τὰ ἐν Ἀθήναις; Μέν. Πολλοὶ τῶν νέων φιλοσοφεῖν λέγουσι. καὶ τά γε σχήματα αὐτὰ καὶ τὰ βαδίσματα εἰ θεάσαιτό τις, ἄκροι φιλόσοφοι μάλα πολλοί, τὰ δ᾽ ἄλλα ἑώρακας οἶμαι, οἷος ἧκε παρὰ σοὶ Ἀρίστιππος, καὶ Πλάτων αὐτὸς ὁ μὲν ἀποπνέων μύρου, ὁ δὲ τοὺς ἐν Σικελίᾳ τυράννους θεραπεύειν ἐκμαθών. Σωκ. περὶ ἐμοῦ δὲ τί φρονοῦσιν; Μέν. εὐδαίμων ὦ Σώκρατες ἄνθρωπος εἶ, τά γε τοιαῦτα. πάντες οὖν σε θαυμάσιον οἴονται ἄνδρα γεγενῆσθαι, καὶ πάντα ἐγνωκέναι ταῦτα. δεῖ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν οὐδὲν εἰδότα. Σωκ. καὶ αὐτὸς

ἔφασκον

ero, acciderat tibi, cur te ipsum in foramina Ætnæ injiceres? EM Insania quædam, Menippe. MEN Non per Jovem, sed inanis quædam gloriæ affectatio, & fastus, & multa superbia. Hæc te conflagrari fecerunt, unà cum ipsis crepidis. cum dignus minimè esses. Verum mea nihil tibi commentum istud profuit, deprehensus enim es & ipse mortuus. Cæterum Socrates ille, Aeace, ubi locorum tandem est? ÆA Cum Nestore ac Palamede ille plerumque nugatur. ME. Cuperem tamen videre ipsum, si ubi locorum hic foret. ÆA. Videsne calvum illum? ME. At omnes hic calvi sunt, quare omnium æquè notatio hæc fuerit. Æ. Simum istum dico. ME Etiam hoc simile omnium est. Nam & simi omnes sunt. SOCR. Mene quæris Menippe? MEN. Teipsum. SOC Quo pacto res Athenis se habent? MEN. Multi juniorum Philosophari se profitentur. Ac habitum certe ipsum, & incessum si quis aspiciat summi Philosophi sunt, iidemque permulti. Cæterum autem vidisti, opinor, qualis & Aristippus huc ad te venerit, & Plato ipse, alter quidem olens unguenta, alter autem in Sicilia tyrannis adulari doctus. SOC. At de me quid sentiunt? ME Beatus Socrates, quispiam es, quod ad hujusmodi res utique pertinet. Omnes itaque te admirabilem fuisse virum existimant, atque omnia cognovisse hæc (decet enim opinor, verum hic dicere) cum nihil scires. SOC. Et ipse dicebam

ἐς τοὺς κρατῆρας ἐνέβαλες; Εμ. Μελαγχολία τις ὦ Μένιππε. Μ. Οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ κενοδοξία, καὶ τῦφος. καὶ πολλὴ κόρυζα ταῦτά σε ἀπηνθράκωσεν αὐταῖς κρηπῖσιν οὐκ ἄξιον ὄντα, πλὴν ἀλλ' οὐδέν σε τὸ σόφισμα ὤνησεν. ἐφωράθης γὰρ τεθνεώς. ὁ Σωκράτης δὲ ὦ Αἰακὲ, ποῦ ποτε ἄρα ἐστί; Αἰ. Μετὰ Νέστορος, καὶ Παλαμήδους ἐκεῖνος ληρεῖ τὰ πολλά. Μέ. ὅμως ἐβουλόμην ἰδεῖν αὐτὸν, εἴ που ἐνθάδε ἐστίν. Αἰ. ὁρᾷς τὸν φαλακρόν; Μέ. ἅπαντες φαλακροί εἰσιν. ὥστε πάντων ἂν εἴη τοῦτο γνώρισμα. Αἰ. Τὸν σιμὸν λέγω. Μένιπ. Καὶ τοῦθ' ὅμοιον σιμοὶ γὰρ ἅπαντες. Σω. Εμὲ ζητεῖς ὦ Μένιππε; Μέν. Καὶ μάλα ὦ Σώκρατες. Σωκ. Τί τὰ ἐν Ἀθήναις; Μεν. Πολλοὶ τῶν νέων φιλοσοφεῖν λέγουσι. καὶ τά γε σχήματα αὐτὰ καὶ τὰ βαδίσματα εἰ θεάσαιτό τις, ἄκροι φιλόσοφοι μάλα πολλοί, τὰ δ' ἄλλα ἑώρακας οἶμαι, οἷος ἧκε παρὰ σοὶ Ἀρίστιππος, καὶ Πλάτων αὐτὸς ὁ μύρον ἀποπνέων, ὁ δὲ τοὺς ἐν Σικελίᾳ τυράννους θεραπεύειν ἐκμαθὼν. Σωκ. περὶ ἐμοῦ δὲ τί φρονοῦσιν; Μέν. εὐδαίμων ὦ Σώκρατες ἄνθρωπος εἶ, τά γε τοιαῦτα. πάντες οὖν σε θαυμάσιον οἴονται ἄνδρα γεγενῆσθαι, καὶ πάντα ἐγνωκέναι ταῦτα. δεῖ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν οὐδὲν εἰδότα. Σωκ. καὶ αὐτὸς

ἔφασκον

ero, acciderat tibi, cur te ipsum in foramina Ætnæ injiceres? EM *Insania quædam, Menippe.* MEN *Non per Iovem, sed inanis quædam gloriæ affectatio, & fastus, & multa superbia. Hæc te conflagrari fecerunt, una cum ipsis crepidis. cum dignus minimè esses. Verum mea nihil tibi commentum istud profuit, deprehensus enim es & ipse mortuus. Cæterum Socrates ille, Aeace, ubi locorum tandem est?* ÆA *Cum Nestore ac Palamede ille plerumq; nugatur.* ME. *Cuperem tamen videre ipsum, si ubi locorum hic foret* ÆA. *Videsne calvum illum?* ME. *At omnes hic calvi sunt, quare omnium æquè notatio hæc fuerit.* Æ. *Simum istum dico.* ME *Etiam hoc simile omnium est. Nam & simi omnes sunt.* SOCR. *Mene quæris Menippe?* MEN. *Teipsum.* SOC *Quo pacto res Athenis se habent?* MEN. *Multi juniorum Philosophari se profitentur. Ac habitum certe ipsum, & incessum si quis aspiciat summi Philosophi sunt, iidemque permulti. Cæterum autem vidisti, opinor, qualis & Aristippus huc ad te venerit, & Plato ipse, alter quidem olens unguenta, alter autem in Sicilia tyrannis adulari doctus.* SOC. *At de me quid sentiunt?* ME *Beatus Socrates, quispiam es, quod ad hujusmodi res utique pertinet. Omnes itaque te admirabilem fuisse virum existimant, atque omnia cognovisse hæc (decet enim opinor, verum hic dicere) cum nihil scires.* SOC. *Et ipse dicebam*

ἔφασκον ταῦτα πρὸς αὐτούς. οἱ δὲ, εἰρωνείαν ᾤοντο τὸ πρᾶγμα εἶναι. Μέν. Τίνες δὲ οὗτοί εἰσιν οἱ περὶ σέ; Σωκ. Χαρμίδης ὦ Μένιππε, καὶ φαῖδρος, καὶ ὁ τοῦ Κλεινίου. Μέν. Εὖγε ὦ Σώκρατες, ὅτι κἀνταῦθα μέτει τὴν σεαυτοῦ τέχνην. Σωκ. Τί γὰρ ἂν ἄλλο ἥδιον πράττοιμι; ἀλλὰ πλησίον ἡμῶν κατάκεισο, εἰ δοκεῖ. Μέν. Οὐ μὰ Δί᾽ ὅτι τὸν Κροῖσον γὰρ καὶ Σαρδανάπαλον ἄπειμι, πλησίον οἰκήσων αὐτῶν. ἔοικα γοῦν οὐκ ὀλίγα γελάσεσθαι, οἰμωζόντων ἀκούων. Αἰα. Κἀγὼ ἤδη ἄπειμι, μή καί τις ἡμᾶς νεκρῶν λάθῃ διαφυγών. τὰ πολλὰ δ᾽ ἐσαῦθις ὄψει ὦ Μένιππε. Μένιπ. Ἄπιθι, καὶ ταυτὶ γὰρ ἱκανὰ ὦ Αἰακέ.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ καὶ ΚΕΡΒΕΡΟΥ.

Ὦ Κέρβερε, συγγενὴς γάρ εἰμί σοι, κύων καὶ αὐτὸς ὤν, εἰπέ μοι πρὸς τῆς Στυγὸς, οἷος ἦν ὁ Σωκράτης ὁπότε κατήει πρὸς ὑμᾶς. εἰκὸς δέ σε θεὸν ὄντα, μὴ ὑλακτεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπικῶς φθέγγεσθαι, ὁπότ᾽ ἐθέλοις. Κερ. Πόῤῥωθεν μὲν ὦ Μένιππε,

hæc ad illos, sed illi tum simulationem quandam, eam rem esse putabant. MEN. *Sed quinam isti sunt circa te?* SOC. *Charmides, Menippe, & Phædrus & Cliniæ filius ille.* MEN. *Euge Socrates, quoniam & hic artem tuam exerces.* SOC. *Quid enim aliud quod quidem suavius sit, agerem? Sed huc propius nobiscum recumbe, si videtur.* MEN. *Non per Iovem. Ad Crœsum enim & Sardanapalum redeo, prope illos habitaturus. Videor quippe mihi, non pauca habiturus ibi esse, quæ rideam, quando plorantes illos audiam.* ÆAC. *Et ego quoque iam abeo, ne quis mortuorum clam nobis subducat sese. Pleraque autem alia videbis Menippe, quando iterum conveniemus.* MEN. *Abeas licet, nam & hæc Aeace, vidisse sufficit.*

MENIPPI & CERBERI.

Heus Cerbere, quandoquidem mihi tecum cognatio quædam intercedit, cum & ipse sim canis, dic mihi per Stygiam paludem, quomodo se habebat Socrates, cum huc accederet? Verisimile est autem te, Deus cum sis, non latrare modò, verum etiam humano more loqui, si quando velis. CER. *Cum procul adhuc abesset Menippus, visus est constanti animo imperterrito*

τε, παντάπασιν ἐδόκει ἀτρέπτῳ προσώπῳ προσιέναι, καὶ οὐ πάνυ δεδιέναι τὸν θάνατον δοκῶν. τοῦτ' ἐμφῆναι τοῖς ἔξω τοῦ στομίου ἑστῶσιν ἐθέλων. ἐπεὶ δὲ κατέκυψεν εἴσω τοῦ χάσματος, καὶ εἶδε τὸν ζόφον, κἀγὼ ἔτι διαμέλλοντα αὐτὸν δακὼν τῷ κωνείῳ, κατέσπασα τοῦ ποδὸς, ὥσπερ τὰ βρέφη ἐκώκυε, καὶ τὰ ἑαυτοῦ παιδία ὠδύρετο, καὶ παντοῖος ἐγίγνετο. Μέν. οὐκοῦν σοφιστὴς ὁ ἄνθρωπος ἦν, καὶ οὐκ ἀληθῶς κατεφρόνει τοῦ πράγματος; Κέρβερ. Οὐκ, ἀλλ' ἐπείπερ ἀναγκαῖον αὐτὸ ἑώρα, κατεθρασύνετο, ὡς δῆθεν οὐκ ἄκων πεισόμενος, ὃ πάντως ἔδει παθεῖν, ὡς θαυμάσωνται οἱ θεαταί. καὶ ὅλως, περὶ πάντων γε τῶν τοιούτων εἰπεῖν ἂν ἔχοιμι, ἕως τοῦ στομίου τολμηροὶ, καὶ ἀνδρεῖοι, τὰ δ' ἔνδοθεν, ἔλεγχος ἀκριβής. Μένιπ. Ἐγὼ δὲ πῶς σοι κατεληλυθέναι ἔδοξα. Κερβερ. Μόνος ὦ Μένιππε ἀξίως τοῦ γένους, καὶ Διογένης πρὸ σοῦ, ὅτι μὴ ἀναγκαζόμενοι ἐσήειτε, μηδ' ὠθούμενοι, ἀλλ' ἐθελούσιοι γελῶντες, οἰμώζειν παραγγείλαντες ἅπασιν.

ΧΑΡΩΝΟΣ

adire vultu, perinde quasi mortem nihil omnino formidaret, tanquam hoc ipsum vellet iis, qui procul à specus ingressu stabant, ostendere verum simulatque dispexit inbiatum, viditque profundum atque atrum antri recessum, simulq; ego cunctantem etiam illum cicuta morden, pede correptum detraherem, infantium ritu ejulabat, suosque deplorabat liberos nihilq; non faciebat in omnem speciem sese convertens. ME. *Num igitur fucate sapiens erat ille, neque vere mortē contemnebat?* CE. *Haud verè, cæterum ubi vidit id esse necesse audaciam quandam præ se ferebat, quasi verò volens id esset passurus, quod alioqui volenti nolenti tamen omnino fuerat ferendum, videlicet, quo spectatoribus esset miraculo. Equidem illud in totum de viris istiusmodi vere possim dicere, ad fauces usque specus intrepidi sunt ac fortes porro intus cum sunt, nihil mollius, neque fractius.* MEN. *Cæterum ego quonam animo tibi visus sum subiisse specum?* CERB. *Unus mortalium Menippe, sic mihi visus es subire, ut tuo dignum erat genere, & prior te Diogenes, propterea quod nunquam adacti subieritis, aut intrusi, verum cum ultronei, tum ridentes, atque omnibus plorare renunciantes.*

CHARONTIS

ΧΑΡΩΝΟΣ καὶ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

Χάρων.

Ἀπόδος ὦ κατάρατε τὰ πορθμεῖα. Μέν. Βόα, εἰ τοῦτό σοι ἥδιον ὦ Χάρων. Χαρ. Ἀπόδος φημὶ ἀνθ' ὧν σε διεπορθμεύσαμεν. Με. οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος. Χά. Ἔστι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων; Μέν. Εἰ μὲν καὶ ἄλλος τις, οὐκ οἶδα. ἐγὼ δ', οὐκ ἔχω. Χάρ. Καὶ μὴν ἄγξω σε, νὴ τὸν πλούτωνα, ὦ μιαρὲ, ἢν μὴ ἀποδῷς. Μέν. Κἀγὼ τῷ ξύλῳ σου πατάξας διαλύσω τὸ κρανίον. Χάρ. Μάτην οὖν ἔσῃ πεπλευκὼς τοσοῦτον πλοῦν. Μέν. Ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοι ἀποδότω, ὅς με παρέδωκέ σοι. Ε. Νὴ Δία ὀναίμην, εἰ μέλλω γε καὶ ὑπερεκτίνειν τῶν νεκρῶν. Χάρ. Οὐκ ἀποστήσομαί σου. Μένιπ. Τούτου γε ἕνεκα νεωλκήσας τὸ πορθμεῖον, παράμενε. πλὴν ἀλλ' ὅ, γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις; Χάρων. Σὺ δ' οὐκ ᾔδεις ὡς κομίζειν δέον; Μένιπ. ᾔδειν μὲν, οὐκ εἶχον δέ· τί οὖν, ἐχρῆν διὰ τοῦτο μὴ ἀποθανεῖν; Χάρων Μόνος οὖν αὐχήσεις προῖκα πεπλευκέναι; Μένιπ. Οὐ προῖκα ὦ βέλτιστε. καὶ γὰρ ἤντλησα, καὶ τῆς

κώπης

CHARONTIS & MENIPPI.

CHARON.

Redde naulum scelesle. MEN. *Vociferare, si quidem istuc tibi voluptati est Charon.* CHAR. *Redde, inquam, quod pro trajectione debes.* MENIPP. *Haudquaquam auferre queas ab eo qui non habeat.* CHAR. *An est quispiam, qui ne obolum quidem habeat?* MEN. *Sitne alius quispiam praeterea, equidem ignoro, ipse certe non habeo.* CHAR. *Atqui praefocabo te per Ditem impurissime, ni reddas.* MEN. *At ego illiso baculo tibi comminuam caput.* CHAR. *Num ego te tam longo trajectu gratis transvexero?* MEN. *Mercurius meo nomine tibi reddat, ut qui me tibi tradiderit.* MERC. *Belle mecum agatur per Iovem, siquidem futurum est, ut etiam defunctorum nomine persolvam.* CH. *Haud omittam te.* MEN. *Quin igitur vel hujus gratia perge, ut facis, navim trahere, quanquam quod non habeo quinam auferas?* CH. *At tu rescisbas, quid tibi fuerit adportandum?* MEN. *Sciebam quidem, verum non erat. Quid igitur? num ea gratia erat mihi semper in vita manendum?* CH. *Solus ergo gloriaberis te gratis fuisse transvectum?* MEN. *Haud gratis ô praeclare, siquidem & sentinam exhausi,*

κώπης ἐπελαβόμην, καὶ οὐκ ἔκλαιον μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν. Χάρ. Οὐδὲν ταῦτα πρὸς τὰ πορθμία. τὸν ὀβολὸν ἀποδοῦναί σε δεῖ. οὐ γὰρ θέμις ἄλλως γενέσθαι. Μέν. Οὐκοῦν ἀπάγαγέ με αὖθις ἐς τὸν βίον. Χάρ. Χαρίεν λέγεις, ἵνα καὶ πληγὰς ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ Αἰακοῦ προσλάβω. Μέν. Μὴ ἐνόχλει οὖν. Χ. Δεῖξον τί ἐν τῇ πήρᾳ ἔχεις. Μέν. Θέρμους εἰ θέλεις, καὶ τῆς Ἑκάτης τὸ δεῖπνον. Χάρ. πόθεν τοῦτον ἡμῖν ὦ Ἑρμῆ τὸν κύνα ἤγαγες; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει παρὰ τὸν πλοῦν, τῶν ἐπιβατῶν ἁπάντων καταγελῶν, καὶ ἐπισκώπτων, καὶ μόνος ᾄδων, οἰμωζόντων ἐκείνων. Ερ. Ἐγνοεῖς ὦ Χάρων, ὁποῖον ἄνδρα διεπόρθμευσας; ἐλεύθερον ἀκριβῶς, κοὐδενὸς αὐτῷ μέλει. οὗτός ἐστιν ὁ Μένιππος. Χάρ. Καὶ μὴν ἄν σε λάβω ποτέ; Μένιπ. Ἂν λάβῃς ὦ βέλτιστε, δὶς οὐκ ἂν λάβοις.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ καὶ ΜΑΥΣΩΛΟΥ.

Ὦ Κὰρ ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς, καὶ πάντων ἡμῶν προτιμᾶσθαι ἀξιοῖς; Μα. Καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν ὦ Σινωπεῦ, ὃς ἐβασίλευσα Καρίας μὲν ἁπάσης, ἦρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐνίων, καὶ νήσους δέ τινας ὑπηγαγόμην, καὶ ἄχρι Μιλήτου ἐπέβην τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας καταστρεφόμενος. καὶ καλὸς ἦν, καὶ

μέγας,

exhausi, & remum arripui, & vectorum omnium unus non ejulavi. CHAR. Ista nihil ad naulum, obolum reddas oportet, neque enim fas est secus fieri. MEN. Proinde tu me rursum in vitam revehe. CHAR. Bellè dicis, nimirum ut verbera etiam ab Aeaco mihi lucrifaciam. MEN. Ergo molestus ne sis. CHAR. Ostende quid habeas in pera. MEN. Lupinum si velis, & Hecatae cœnam. CHAR. Unde nobis hunc canem adduxisti Mercuri? tum qualia garriebat inter navigandum vectores omnes irridens, ac dicteriis incessens, unusque cantillans, illis plorantibus. MEN. An ignoras Charon quem virum transvexeris? planè liberum, cuique nihil omnino curae sit. Hic est Menippus. CHAR. Atqui si unquam posthac te recipero. MEN. Si receperis, ô praeclare, ne possis quidem iterum recipere.

DIOGENIS & MAVSOLI.

OHE tu Car, quare tam insolens es, tibique places, ac dignum te credis, qui unus nobis omnibus anteponare? MAUS. Primum regni nomine, ô tu Sinopensis, quippe qui Cariae imperaverim universae, praeterea Lidiae quoque gentibus aliquot, tum autem & insulas nonnullas subegerim, Miletum usque pervenerim, pleris que Ioniae partibus vastatis. Ad haec formosus eram

μέγας, καὶ ἐν πολέμοις καρτερός. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ἐν Ἀλικαρνασσῷ μνῆμα παμμέγεθες ἔχω ἐπικείμενον, ἡλίκον οὐκ ἄλλος νεκρός, ἀλλ' οὐδὲ οὕτως ἐς κάλλος ἐξησκημένον, ἵππων καὶ ἀνδρῶν ἐς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένων λίθου τοῦ καλλίστου, οἷα οὐδὲ τιμένη εὕρῃ τις ἂν ῥᾳδίως, οὐ δοκῶ σοι δικαίως ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν; Διογένης. ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φῂς, καὶ τῷ κάλλει καὶ τῷ βάρει τοῦ τάφου; Μαυσ. Νὴ Δί' ἐπὶ τούτοις. Διογ. Ἀλλ' ὦ καλὲ Μαύσωλε, οὔτε ἡ ἰσχὺς ἔτι σοι ἐκείνη, οὔτε ἡ μορφὴ πάρεστιν. εἰ γοῦν τινα ἑλοίμεθα δικαστὴν εὐμορφίας πέρι, οὐκ ἔχοι εἰπεῖν τίνος ἕνεκα τὸ σὸν κρανίον προτιμηθείη ἂν τοῦ ἐμοῦ. φαλακρὰ γὰρ ἄμφω, καὶ γυμνὰ, καὶ τοὺς ὀδόντας ὁμοίως προφαίνομεν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφῃρήμεθα, καὶ τὰς ῥῖνας ἀποσεσιμώμεθα, ὁ δὲ τάφος, καὶ οἱ πολυτελεῖς ἐκεῖνοι λίθοι Ἀλικαρνασσεῦσι μὲν ἴσως εἶεν ἐπιδείκνυσθαι, καὶ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τοὺς ξένους, ὡς δή τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἐστι. σὺ δὲ ὦ βέλτιστε, οὐχ ὁρῶ ὅ, ἀπολαύεις αὐτοῦ, πλὴν εἰ μὴ τοῦτο φῂς ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς ὑπὸ τηλικούτοις λίθοις πιεζόμενος. Μαυ. ἀνόητα οὖν μοι ἐκεῖ-

να

ut procerus, ac bellicis in rebus prævalidus. Postremò, quod est omnium maximum, in Halicarnassi monumentum erectum habeo, singulari magnitudine, quantum videlicet defunctorum alius nemo possidet, neq; pari etiam pulchritudine conditum; viris scilicet atq; equis pulcherrimo è saxo, ad vivam formam absolutissimo artificio expressis, adeo ut vel phanum aliquod simile haud facile quis inveniat. Nam injuria tibi videor has ob res mihi placere atq; efferri? DIO. *Num ob imperium ais, ob formam, atque ob sepulchri molem?* MAU. *Per Jovem ob hæc inquam.* DIO. *Atqui ô formose Mausole, neq; vires jam illæ, neq; forma tibi jam adest, adeo ut si quem arbitrum de formæ præcellentia delegerimus, haudquaquam dicere potis sit, quamobrem tua calvaria meæ sit anteferenda siquidem utraque pariter tum calva, tum nuda, utrique dentes pariter ostendimus, pariter oculis orbati sumus, pariter naribus simis ac sursum biantibus deformati. Cæterum sepulchrum ac saxa illa preciosa, Halicarnassæis forsitan jactare liceat, & hospitibus gloriæ causa ostentare, tanquam qui magnificam quandam apud se structuram habeant, verum quid hinc commoditatis ad te redeat, vir egregie, nequaquam video, nisi forsan illud cõmodum vocas, quod plus oneris, atque nos sustines, sub tam ingentibus saxis pressus ac laborans* MA. *Itane nihil illa mihi conducunt omnia, planeque*

να ταῦτα. καὶ ἰσότιμος ἔσται Μαύσωλος, καὶ Διογένης; ΔΙ. Οὐκ ἰσότιμος ὦ γενναιότατε, οὐ γάρ, Μαύσωλος μὲν γὰρ οἰμώξεται, μεμνημένος τῶν ὑπὲρ γῆς, ἐν οἷς εὐδαιμονεῖν ᾤετο. Διογένης δὲ καταγελάσεται αὐτοῦ, καὶ τάφον ὁ μὲν ἐν Ἁλικαρνασσῷ ἐρεῖ ἑαυτοῦ ὑπὸ Ἀρτεμισίας τῆς γυναικός. καὶ ἀδελφῆς κατεσκευασμένον. ὁ Διογένης δέ, τοῦ μὲν σώματος εἰ καί τινα τάφον ἔχει, οὐκ οἶδεν. οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τοῦτο. λόγον δὲ τοῖς ἀρίστοις περὶ αὐτοῦ καταλέλοιπεν, ἀνδρὸς βίον βεβιωκὼς ὑψηλότερον ὦ Καρῶν ἀνδραποδέστατε τοῦ σοῦ μνήματος. καὶ ἐν βεβαιοτέρῳ χωρίῳ κατεσκευασμένον.

ΝΙΡΕΩΣ, ΘΕΡΣΙΤΟΥ καὶ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

Νιρεύς.

Ἰδοὺ δὴ Μένιππος οὑτοσὶ δικάσει, πότερος εὐμορφότερός ἐστιν εἰπὲ ὦ Μένιππε, οὐ καλλίων σοι δοκῶ; Μέν. Τίνες δὲ καὶ ἔστε, πρότερον οἶμαι. χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Νιρ. Νιρεὺς καὶ Θερσίτης. Μέ. Πότερος ὁ Νιρεύς, καὶ πότερος οὖν ὁ Θερσίτης; οὐδέπω γὰρ τοῦτο δῆλον. Θερσίτης, ἓν μὲν ἤδη τοῦτ᾽ ἔχω, ὅτι ὅμοιός εἰμί σοι, καὶ οὐδὲν τηλικοῦτον διαφέρεις, ἡλίκον σε Ομηρος ἐκεῖνος ὁ τυφλὸς ἐπήνεσεν,

neque pares, erunt Mausolus ac Diogenes? Dio. Imo haud pares, inquam, vir clarissime, nam Mausolus discruciabitur, quoties earum rerum in mentem venit, quibus in vita florere consuevit, ac Diogenes interim eum ridebit. Atque ille quidem de suo illo monumento, quod est in Halicarnasso, memorabit, ab uxore Artemisia atque sorore parato, contra Diogenes ne idquidem suo de corpore novit, nunquid habeat sepulchrum. Neque enim illi res ea curae est, verum apud viros excellentissimos sui memoriam famamque reliquit, ut qui vitam peregerit viro dignum, tuo monumento, Carum abjectissime, celsiorem, ac tutiore in loco substructam.

NIREI, THERSITÆ & MENIPPI.

Nireus.

Ecce denique vel Menippus hic judex erit, uter nostrum sit formosior. Dic Menippe, an non tibi videor forma praestantior? M. Imo quinam sitis, prius arbitror indicandū nam hoc opinor, scitu est opus. Nir. Nireus ac Thersites. Men. Uter Nireus, uter Thersites? nondū enim vel hoc satis liquet. Th. Iam unum hoc vinco, quod tibi sum similis, neque tantoperè me praecellis, quantoperè te caecus ille Homerus extulit,

unum

ἐπῄνεσεν, ἁπάντων εὐμορφότατον προσειπών· ἀλλ' ὁ φοξὸς ἐγὼ, καὶ ψεδνὸς, οὐδὲν χείρων ἐφάνην τῷ δικαστῇ. ὥρα δέ σοι ὦ Μένιππε, ὅν τινα καὶ εὐμορφότερον ἡγῇ. Νιρ. Ἐμέ γε τὸν Ἀγλαΐας καὶ Χάροπος, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον. Μέν. Ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὑπὸ γῆν, ὡς οἶμαι, κάλλιστος ἦλθες, ἀλλὰ τὰ μὲν ὀστᾶ ὅμοια, τὸ δὲ κρανίον, ταύτῃ μόνον ἄρα διακρίνοιτο ἀπὸ τοῦ Θερσίτου κρανίου, ὅτι εὔθρυπτον τὸ σόν. ἀλαπαδνὸν γὰρ αὐτὸ, καὶ οὐκ ἀνδρῶδες ἔχεις. Νιρ Καὶ μὴν ἐροῦ Ὅμηρον ὁποῖος ἦν ὁπότε συνεστράτευον τοῖς Ἀχαιοῖς, Μέν. Ὀνείρατά μοι λέγεις. ἐγὼ δὲ ἃ βλέπω, καὶ νῦν ἔχεις, ἐκεῖνα δὲ οἱ τότε ἴσασιν. Νιρ Οὔκουν ἐγὼ ἐνταῦθα εὐμορφότερός εἰμι ὦ Μένιππε; Μέν Οὔτε σὺ οὔτε ἄλλος εὔμορφος, ἰσοτιμία γὰρ ἐν ᾅδου, καὶ ὅμοιοι ἅπαντες. Θερ. Ἐμοὶ μὲν τοῦτο ἱκανόν.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ καὶ ΧΕΙΡΩΝΟΣ.

ΗΚουσα ὦ Χείρων, ὡς Θεὸς ὢν ἐπεθυμήσειας ἀποθανεῖν. Χείρων. Ἀληθῆ

ταῦτ'

unum omnium formosissimum appellans, quin ego fastigiato vertice, rarisq; capillis, nihilo te inferior visus sum arbitro. Iam vero tempus est, uti pronuncies Menippe, utrum altero formosiorem æstimes. NIR. Mirum ni Aglaia Charopæque prognatum, qui vir pulcherrimus unus omnibus è Graiis Priameia ad Pergama veni MEN. Atqui non item sub terram opinor, pulcherrimus venisti, quippe qui reliquis quidem oßibus aliis appareas assimilis, porro calvaria hoc uno insigni à Therſitæ calvaria dignosci possit, quod tua delicata est ac mollicula, quandoquidem istuc habes effœminatum ac neutiquam viro decorum. NIR. Attamen Homerum percontare, qua specie tum fuerim, cum inter Græcorum copias militarem. ME. Tu quidem somnia mihi narras, at ego ea specto, quæ video, quæque tibi adsunt in præsentia, ceterum ista norunt, qui id temporis vivebant. NIR. Quid igitur tandem? an non ego formosior Menippe? MEN. Neq; tu neq; quisquam alius formosus hoc loco, siquidem apud inferos æqualitas est, paresque sunt omnes. THER. Mihi quidem vel hoc sat est.

MENIPPI & CHIRONIS.

EQuidem inaudivi Chiron, te Deus cum esses tamen optasse mortem. CHI. Vera ista audisti

ταῦτ' ἤκουσας ὦ Μένιππε καὶ τέθνηκα, ὡς ὁρᾷς, ἀθάνατος εἶναι δυνάμενος. Μένιπ. Τίς δέ σε ἔρως τοῦ θανάτου ἔσχεν ἀνεράστου τοῖς πολλοῖς χρήματος; Χείρων. Ἐρῶ πρὸς σὲ οὐκ ἀσύνετον ὄντα. οὐκ ἦν ἔτι ἡδὺ ἀπολαύειν τῆς ἀθανασίας. Μένιπ. Οὐχ ἡδὺ ἦν, ζῶντα ὁρᾶν τὸ φῶς; Χείρ. Οὐκ ὦ Μένιππε, τὸ γὰρ ἡδὺ ἔγωγε ποικίλον τι καὶ οὐκ ἁπλοῦν ἡγούμην εἶναι ἐγὼ δὲ ζῶν ἀεὶ, καὶ ἀπολαύων τῶν ὁμοίων, ἡλίου, φωτὸς, τροφῆς, αἱ ὧραι δὲ αἱ αὐταὶ, καὶ τὰ γιγνόμενα ἅπαντα ἑξῆς ἕκαστον, ὥσπερ ἀκολουθοῦντα θάτερον θατέρῳ. ἐνεπλήσθην γοῦν αὐτῶν οὐ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μετασχεῖν ὅλως, τὸ τερπνὸν ἦν. Μένιπ Εὖ λέγεις ὦ Χείρων τὰ ἐν ᾅδου δὲ πῶς φέρεις, ἀφ' οὗ προελόμενος αὐτὰ ἥκεις; Χείρων. Οὐκ ἀηδῶς ὦ Μένιππε ἡ γὰρ ἰσοτιμία, πάνυ δημοτικὸν, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἔχει τὸ διάφορον ἐν φωτὶ εἶναι, ἢ ἐν σκότῳ. ἄλλως τε, οὐδὲ διψῆν ὥσπερ ἄνω, οὔτε πεινῆν δεῖ, ἀλλ' ἀνεπιδεεῖς τούτων ἁπάντων ἐσμέν. Μένιπ. ὅρα ὦ Χείρων, μὴ περιπίπτῃς σεαυτῷ, καὶ ἐς τὸ αὐτό σοι ὁ λόγος περιστῇ Χείρ Πῶς τοῦτο φῄς; Μένιπ. ὅτι εἰ τῶν ἐν τῷ βίῳ τὸ ὅμοιον ἀεὶ καὶ ταὐτὸ

ἐγένετο

audisti ô Menippe, planeque mortuus sum sicuti vides, cum mihi licuerit immortalem esse. ME. At quænam te mortis cupido tenebat, rei videlicet quam vulgus hominũ horreat? CH. Dicam apud te, virum neutiquam stultum atque imperitum. Iam mihi desierat esse jucundum immortalitate frui. M. Quid? an injucundũ erat te vivere, lucemque tueri? CH. Erat inquam Menippe, nam quod jucundum vocant, id ego neutiquam simplex, sed variũ quiddam esse arbitror. Verum cum ego semper viverē, atq; iisdem perpetuò rebus uterer, sole, luce, cibo, cum horæ eædem recurrerent, reliqua item omnia, quæcunq; contingunt in vita, reciproco quodam orbe redirent; atque aliis alia per vices succederent, satietas videlicet eorum me cepit. Neque enim in eo voluptas est sita, si perpetuo fruaris iisdem, sed omnino in permutando posita est. ME. Probè loqueris Chiron. Cæterum hæc quæ apud inferos agitur vita, quinam tibi procedit, posteaquã ad hanc tanquam ad potiorem te contulisti? CH. Haud insuaviter Menippe, siquidem æqualitas ipsa quiddam habet admodum populare. Nihil autem interest, utrum in luce quis agat, an in tenebris. Præterea neque sitiendum est nobis quemadmodum apud superos, neq; esuriendum, sed ejusmodi rerum omnium egentia caremus. MEN. Vide Chiron ne temet ipse involvas, neve eodem tibi recidat oratio. CH. Quamobrem istuc ais? MEN. Nempe si illud

tibi

ἐγένετό σοι προσκορὲς, καὶ ἐνταῦθα ὅμοια ὄντα, προσκορῆ ὁμοίως ἂν γένοιτο, καὶ δεήσει μεταβολήν γε ζητεῖν τινα, καὶ ἐντεῦθεν ἐς ἄλλον βίον, ὅπερ οἶμαι ἀδύνατον. Χ. Τί οὖν ἂν πάθοι τις ὦ Μένιππε; Μέν. Ὅπερ, οἶμαι, καί φασι, συνετὸν ὄντα, ἀρέσκεσθαι καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀφόρητον οἴεσθαι.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ καὶ ΚΡΑΤΗΤΟΣ.

Ἀντίσθενες καὶ Κράτης, σχολὴν ἄγομεν· ὥστε τί οὐκ ἄπιμεν εὐθὺ τῆς καθόδου περιπατήσοντες, ὀψόμενοι τοὺς κατιόντας οἷοί τινές εἰσι, καὶ τί ἕκαστος αὐτῶν ποιεῖ; Αντ. Ἀπίωμεν ὦ Διόγενες. καὶ γὰρ ἂν τὸ θέαμα ἡδὺ γένοιτο, τοὺς μὲν δακρύοντας αὐτῶν ὁρᾶν, τοὺς δὲ ἱκετεύοντας ἀφεθῆναι. ἐνίους δὲ μόλις κατιόντας, καὶ ἐπὶ τράχηλον ὠθοῦντος τοῦ Ἑρμοῦ, ὅμως ἀντιβαίνοντας, καὶ ὑπτίους ἀντερείδοντας, οὐδὲν δέον. Κράτ. Ἐγὼ γοῦν καὶ διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον

tibi fastidio fuit, quod in vita semper iisdem similibusque rebus utendum erat, cum hic itidem similia sint omnia, eundem ad modum parient fastidium. At de integro tibi quærenda erit vitæ commutatio, atque hinc quopiam aliam in vitam demigrandum, id quod arbitror fieri non posse. CH. *Quid igitur faciendum Menippe?* MEN. *Illud nimirum, ut sapiens cum sis, quemadmodum opinor, & vulgo prædicant, præsentibus rebus sis contentus, bonique consulas quod adest, neque quicquam in his esse putes, quod ferri non queat.*

DIOGENIS, ANTISTHENIS, & CRATETIS.

Otium nunc agimus, Antisthenes & tu Crates: quare, cur non obsecro imus deambulatum, rectà ad ingressum & fauces orci ut ibi spectemus eos, qui descendunt, quinam sint, & quid quisque eorum agat? ANT. *Eamus Diogenes. Etenim spectaculum hoc jucundum fuerit, videre alios quidem ipsorum lacrimari: alios autem ut dimitantur, supplicare: quosdam autem ægrè descendere, & quanquam cervicem urgente ac impellente Mercurio, reluctari tamen, & resupinos ebniti, nulla necessitate aut commodo suo.* CRAT. *Ego vero etiam exponam vobis, quæ ipse vidi in via quan-*

εἶδον, ὁπότε κατῄειν κατὰ τὴν ὁδόν. Διογ. Διήγησαι ὦ Κράτης. ἔοικας γάρ τινα παγγέλοια ἑορακέναι. Κρατ. Καὶ ἄλλοι μὲν πολλοὶ συγκατέβαινον ἡμῖν. ἐν αὐτοῖς δ' ἐπίσημοι, Ἰσμηνόδωρός τε ὁ πλούσιος, ὁ ἡμέτερος, καὶ Ἀρσάκης ὁ Μηδίας ὕπαρχος, καὶ Ὀροίτης, ὁ Ἀρμένιος. ὁ μὲν οὖν Ἰσμηνόδωρος, ἐπεφόνευτο γὰρ ὑπὸ λῃστῶν παρὰ τὸν Κιθαιρῶνα, ἐς Ἐλευσῖνα οἶμαι βαδίζων, ἔστενέ τε καὶ τὸ τραῦμα ἐν ταῖν χεροῖν εἶχε, καὶ τὰ παιδία τὰ νεογνά, ἃ κατελελοίπει, ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἑαυτῷ ἐπεμέμφετο τῆς τόλμης, ὃς Κιθαιρῶνα ὑπερβάλλων, καὶ τὰ περὶ τὰς Ἐλευθερὰς χωρία πανέρημα ὄντα ὑπὸ τῶν πολέμων, διοδεύων, δύο μόνους οἰκέτας ἐπήγετο, καὶ ταῦτα, φιάλας πέντε χρυσᾶς, καὶ κυμβία τέτταρα μεθ' ἑαυτοῦ ἔχων. ὁ δ' Ἀρσάκης, γηραιὸς γὰρ ἤδη, καὶ νὴ Δί' οὐκ ἄσεμνος τὴν ὄψιν ἐς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο, καὶ ἠγανάκτει πεζὸς βαδίζων. καὶ ἠξίου τὸν ἵππον αὐτῷ προσαχθῆναι. καὶ γὰρ ὁ ἵππος αὐτῷ συνετεθνήκει, μιᾷ πληγῇ ἀμφότεροι διαπαρέντες ὑπὸ Θρᾳκός τινος πελταστοῦ, ἐν τῇ ἐπὶ τῷ Ἀράξῃ πρὸς τὸν Καππαδόκην συμπλοκῇ. ὁ μὲν γὰρ Ἀρσάκης ἐπήλαυνεν, ὡς διηγεῖτο, πολὺ τῶν ἄλλων προεξορμήσας. ὑποστὰς δὲ ὁ Θρᾷξ, τῇ πέλτῃ μὲν ὑποδὺς, ἀποσείεται τὸν Ἀρσά-

dohuc descendebam. DIOG. *Exponas licet, Crates viceris enim quaedam omnino risu digna dicturus esse.* CRAT. *Tum alii multi nobiscum descendebant, tum vero inter ipsos maxime nobiles, Ismenodorus ille dives, ex nostris, & Arsaces Medorum praefectus, & Oraetes Armenius Ismenodorus igitur (occisus enim fuerat à latronibus circa Cithaeronem, quando Eleusinem, ut arbitror, proficiscebatur) & gemebat, & vulnus in manibus prae se ferebat, liberos suos parvos, quos reliquerat, identidem vocando, sibique sibi ob audaciam succensendo, qui cum Cithaeronem transisset, ac illa loca circa Eleutheras deserta, ac bellis vastata peragrasset, non amplius quàm duos servos secum adduxisset, idque etiam cum phialas quinque aureas, & cymbia quatuor secum haberet. Arsaces autem (senior enim jam erat & per Iovem, pro Barbarico illo ritu, facie non adeo inhonesta aut contemnenda) graviter ferebat atque indignabatur, quod pedibus incederet, volebatque sibi equum suum adduci. Nam & equus unà cum eo mortuus fuerat, unà plaga ambobus transfossis à Thracensi quodam scutato, in eo praelio, quod cum rege Cappadocum ad Araxem fluvium commissum fuerat. Nam Arsaces quidem infesto cursu in hostem ferebatur, longè, ut quidem ipse narrabat, ante alios evectus. Thrax autem expectato illo subsistens, ac scutum prae se tenens, venientem Arsacis hastam excu-*

κου κοντόν. ἔστι γὰρ ὑποθεὶς τὴν σάρισσαν, αὐτόν τε διαπείρει, καὶ τὸν ἵππον. Αντ. Πῶς οἷόν τε, ὦ Κράτης, μιᾷ πληγῇ τοῦτο γενέσθαι; Κράτ. Ῥᾷστα ὦ Ἀντίσθενες, ὁ μὲν γὰρ ἐπήλαυνεν, εἰκοσάπηχύν τινα κοντὸν προβεβλημένος, ὁ Θρᾷξ δὲ, ἐπειδὴ τῇ πέλτῃ ἀπεκρούσατο τὴν προσβολὴν, καὶ παρῆλθεν αὐτὸν ἡ ἀκωνὴ, ἐς γόνυ ὀκλάσας, δέχεται τῇ σαρίσῃ τὴν ἐπέλασιν, καὶ τιτρώσκει τὸν ἵππον ὑπὸ τὸ στέρνον, ὑπὸ θυμοῦ καὶ σφοδρότητος ἑαυτὸν διαπείραντα. διελαύνεται δὲ καὶ ὁ Ἀρσάκης ἐς τὸν βουβῶνα διαμπὰξ ἄχρις ὑπὸ τὴν πυγήν. ὁρᾷς, οἷόν τι ἐγένετο, οὐ τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλὰ τοῦ ἵππου μᾶλλον τὸ ἔργον, ἠγανάκτει δὲ ὅμως, ὁμότιμος ὢν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἠξίου ἱππεὺς κατιέναι, ὁ δέ γε Ὀροίτης ὁ ἰδιώτης καὶ πάνυ ἁπαλὸς τὼ πόδε, καὶ οὐδ' ἑστάναι χαμαὶ, οὐχ ὅπως βαδίζειν ἐδύνατο. πάσχουσι δ' αὐτὸ ἀτεχνῶς Μῆδοι πάντες, ἐπὴν ἀποβῶσι τῶν ἵππων, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν ἐπιβαίνοντες ἀκροποδητὶ, μόλις βαδίζουσιν. ὥστε ἐπεὶ καταβαλὼν ἑαυτὸν, ἔκειτο, καὶ οὐδεμιᾷ μηχανῇ ἀνίστασθαι ἤθελεν; ὁ βέλτιστος Ἑρμῆς ἀράμενος αὐτὸν, ἐκόμισεν ἄχρι πρὸς τὸ πορθμεῖον, ἐγὼ δὲ ἐγέλων Αν. Κἀγὼ δὲ ὁπότε κατῄειν, οὐδ' ἀνέμιξα ἐμαυτὸν τοῖς ἄλλοις, ἀλλ' ἀφεὶς οἰμώζοντας αὐτοὺς, προσδρ-

tiendo divertit, ipse autem submissa parumper sarissa sua, & equum & insidentem illi transverberat. AN. Sed quo pacto fieri potuit, Crates, ut uno ictu ambos transverberaret? CR. Facillime Antisthenes. Nam ille quidem cursu ferebatur, contum quendam viginti cubitalem prætentum habens, Thrax autem ubi pelta objecta, plagam excussisset, & jam cuspis ipsum prætervecta esset, in genu procumbens excipit sarissa venientis impetum, ac equum sub pectus vulnerat, quo mox præ furore ac vehementia cursus se ipsum transadigente, eadem hasta etiam Arsacen per inguina utrinque ad nates usque penetrante, transfodit. Intelligis nimirum quo pacto acciderit, cum non viri, sed equi magis hoc opus fuerit. Veruntamen indignabatur ille, quod non ampliore honore, quàm cæteri habebatur, volebatque eques descendere. Oroetes autem, privatus quispiam erat, atque admodum debilis pedibus, quippe qui neque stare humi, nedum incedere ullo modo poterat. Accidit autem hoc prorsum Medis omnibus, ut postquam ab equis descenderint veluti super spinas ingrediuntur, summis pedum digitis, vix atque ægrè incedant. Quamobrem, cum per seipsum humi dejectus jaceret, neque ullo prorsum pacto resurgere vellet, bonus ille Mercurius sublatum in se hominem, ad cymbam usque portavit, ego vero sequens ridebam. ANT. Et ego porro quando huc descendebam, neque admiscui meipsum cæ-

μων ἐπὶ τὸ πορθμεῖον, προκατέλεγον χώραν, ὡς ἂν ἐπιτηδείως πλεύσαιμι. παρὰ τὸν πλοῦν δὲ, οἱ μὲν ἐδάκρυόν τε, καὶ ἐναυσιῶν· ἐγὼ δὲ μάλα ἐτερπόμην ἐν αὐτοῖς. ΔΙΟΓ. Σὺ μὲν ὦ Κράτης καὶ Ἀντίσθενες, τοιούτων ἐτύχετε ξυνοδοιπόρων. ἐμοὶ δὲ Βλεψίας τε ὁ δανειστὴς, ὁ ἐκ Πειραιῶς, καὶ Λάμπις ὁ ἀκαρνὰν, ξεναγὸς ὢν, καὶ Δάμις ὁ πλούσιος ἐκ Κορίνθου συγκατῄεσαν. ὁ μὲν Δάμις ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἐκ φαρμάκων ἀποθανών. ὁ δὲ Λάμπις ἀποσφάξας ἑαυτόν. ὁ δὲ Βλεψίας λιμῷ ἄθλιος ἐλέγετο ἀπεσκληκέναι, καὶ ἐδήλου ὠχρὸς ἐς ὑπερβολὴν, καὶ λεπτὸς ἐς τὸ ἀκριβέστατον φαινόμενος, ἐγὼ δὲ, καίπερ εἰδὼς, ἀνέκρινον ὃν τρόπον ἀποθάνοιεν, εἶτα τῷ μὲν Δάμιδι αἰτιωμένῳ τὸν υἱὸν, οὐκ ἄδικα μέντοι ἔπαθες, ἔφην, ὑπ' αὐτοῦ, ὃς τάλαντα ἔχων ὁμοῦ χίλια, καὶ τρυφῶν αὐτὸς ἐνενηκονταέτης ὢν, ὀκτωκαιδεκαέτει νεανίσκῳ τέτταρας ὀβολοὺς παρεῖχες. σὺ δὲ ὦ ἀκαρνὰν, ἔστενε γὰρ κἀκεῖνος, τί αἰτιᾷ τοὺς ἄλλους, σεαυτὸν δὲ οὔ; ὃς τοὺς μὲν πολεμίους οὐδὲ πώποτε ἔτρεσας, ἀλλὰ φιλοκινδύνως ἠγωνίζου πρὸ τῶν ἄλλων. ὑπὸ δὲ τῆς αἰσχρᾶς ἡδονῆς, ἑάλως ὁ γενναῖος ὁ μὲν γὰρ Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτοῦ κατηγόρει φθάσας, πολλὴν τὴν ἄνοιαν, ὅτι χρήματα ἐφύλαττε τοῖς μηδὲν προσήκουσι κληρονόμοις

teris, sed relictis plorantibus illis, ad cymbam accurrendo, præoccupavi mihi locum, quo commodius navigarem. Inter navigandum vero, alii quidem lacrymabantur, alii autem nauseabant: ego vero inter ipsos sedens admodum oblectabar. DIO. *Tu quidem Crates, & tu Antisthenes hujusmodi sortiti estis itineris comites. Mecum autem Blepsias ille fœnerator, ex Pireo, & Lampis Acarnan, qui mercenarios milites duxerat, & Damis dives ille Corinthius, simul descendebant. Quorum Damis quidem à puero veneno interemptus fuerat, Lampis autem seipsum jugularat. Blepsias vero fame miser periisse dicebatur, & apparebat sane adhuc pallidus supra modum ac tenuis maximè. Ego vero quanquam antea noram, interrogabam tamen quo pacto quisque mortuus esset. Ac Damidi quidem accusanti filium, non injusta vero inquam, passus es ab illo, qui talenta cum haberes coacervata mille, ac ipse [illegible] viveres, annos 90 natus, adolescenti illi 18 annos nato, quatuor obolos suppeditabas. Tu vero Acarnan, (gemebat enim & ille) quid alios accusas, & non potius teipsum? qui hostes quidem haud unquam perhorrueris, sed temere periculis offerendo, ante alios in prælium descenderis: à turpi vero voluptate generosus ipse tu captivus fueris. Nam Blepsias quidē ipse sese accusabat, ob nimiam stultitiam, quod pecuniam videlicet custodierit heredibus nulla necessitudine sibi conjunctis, dū*

ρονόμοις, εἰς ἀεὶ βιώσεσθαι ὁ μάταιος νομίζων. πλὴν ἐμοί γε οὐ τὴν τυχοῦσαν τέρψιν παρέσχον τότε στένοντες, ἀλλ' ἤδη μὲν ἐπὶ τῷ στομίῳ ἐσμέν. ἀποβλέπειν χρὴ, καὶ ἀποσκοπεῖν πόρρωθεν τοὺς ἀφικνουμένους, βαβαὶ πολλοί γε καὶ ποικίλοι, καὶ πάντες δακρύοντες, πλὴν τῶν νεογνῶν τούτων καὶ νηπίων. ἀλλὰ καὶ οἱ πάνυ γεγηρακότες ὀδύρονται. τί τοῦτο; ἆρα τὸ φίλτρον αὐτοὺς ἔχει τοῦ βίου; τοῦτον οὖν τὸν ὑπέργηρων ἐρέσθαι βούλομαι. τί δακρύεις τηλικοῦτος ἀποθανών; τί ἀγανακτεῖς ὦ βέλτιστε, καὶ ταῦτα, γέρων ἀφιγμένος; ἦπου βασιλεὺς ἦσθα; Πτω. Οὐδαμῶς. Διογ. Ἀλλὰ σατράπης; Πτω. Οὐδὲ τοῦτο. Διο. Ἆρα οὖν ἐπλούτεις, εἶτα ἀνιᾷ σε τὸ πολλὴν τρυφὴν ἀπολιπόντα τεθνάναι; Πτω. Οὐδὲν τοιοῦτον ἀλλ' ἔτη μὲν ἐγεγόνειν ἀμφὶ τὰ ἐνενήκοντα. βίον; ἄπορον ἀπὸ καλάμου καὶ ὁρμιᾶς εἶχον, εἰς ὑπερβολὴν πτωχὸς ὤν, ἄτεκνός τε, καὶ προσέτι χωλὸς, καὶ ἀμυδρὸν βλέπων. Διο. εἶτα τοιοῦτος ὤν, ζῆν ἤθελες; Πτω. Ναί ἡδὺ γὰρ ἦν τὸ φῶς, καὶ τὸ τεθνάναι δεινὸν καὶ φευκτέον. Διογ. Παραπαίεις ὦ γέρον, καὶ μειρακιεύῃ πρὸς τὸ χρεὼν, καὶ ταῦτα ἡλικιώτης ὢν τοῦ πορθμέως. τί οὖν ἄν τις λέγοι περὶ τῶν νέων, ὁπότε οἱ τηλικοῦτοι φιλόζωοι

εἰσιν;

in perpetuum victurũ esse vanus ipse se putat. Verum mihi quidem non vulgarem voluptatem præbuerunt tunc lamentantes isti. Sed jam circa fauces sumus. Aspicere nos illuc oportet, atque à longè contemplari advenientes. Papæ, multi certè, & varii, omnesque lacrymantes, præter recens natos istos & infantes. Quin & ætate nimia confecti illi lugent. Sed quid hoc? num philtro aliquo vitæ tenentur? Istum igitur decrepitum interrogare lubet, Quid ploras beatus tu, tam provecta ætate mortuus? Quid indignaris bone vir, præsertim cum senex huc adveneris? Eccubi rex fuisti? MEND. Haudquaquam. DIO. Verum satrapa. MEND. Neque hoc. DIO. Num igitur dives fuisti, ideoq; male te habet, quod relictis multis deliciis ac voluptatibus mori coactus fueris? MEND. Nihil tale, sed annos quidem circiter nonaginta natus fui, vitam autem difficilem egi, arundine & linea victum queritans, ultra modum egenus ac pauper, liberis carens, & præterea claudus quoque & parum oculis videns. DI. Et vivere cupiebas cùm talis esses? MEND. Certè quidem dulcis enim erat lux, mori autem grave & horrendum. DIOGEN. Deliras, ô senex, & juveniliter te geris erga necessitatem, & hoc, cùm sis æqualis portitoris hujus. Proinde quid jam de adolescentibus dicamus, quando etiam decrepiti isti tantoperè vivere cupiunt? quos decebat ipsam mortem etiam consectari,

εἰσιν; οὓς ἐχρῆν διώκειν τὸν θάνατον, ὡς τῶν ἐν τῷ γήρᾳ κακῶν φάρμακον; ἀλλ' ἀπίωμεν, μὴ καί τις ἡμᾶς ὑποίδηται, ὡς ἀπόδρασιν βουλεύοντας, ὁρῶν περὶ τὸ στόμιον εἰλουμένους.

ΑΙΑΝΤΟΣ καὶ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ.

Εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν, σεαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλλησας δὲ καὶ ἡμᾶς ἅπαντας, τί αἰτιᾷ τὸν Ὀδυσσέα; καὶ πρώην οὔτε προσέβλεψας αὐτὸν, ὁπότε ἧκε μαντευσόμενος, οὔτε προσειπεῖν ἠξίωσας ἄνδρα συστρατιώτην, καὶ ἑταῖρον. ἀλλ' ὑπεροπτικῶς μεγάλα βαίνων, παρῆλθες. Αἰ. Εἰκότως ὦ Ἀγάμεμνον. αὐτὸς γάρ μοι τῆς μανίας αἴτιος κατέστη. μόνος ἀντεξετασθεὶς ἐπὶ τοῖς ὅπλοις. Ἀγαμ. Ἠξίους δὲ ἀνανταγώνιστος εἶναι, καὶ ἀκονιτὶ κρατεῖν ἁπάντων; Αἰ. Ναὶ, τά γε τοιαῦτα. οἰκεία γάρ μοι ἦν ἡ πανοπλία, τοῦ ἀνεψιοῦ γε οὖσα. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι πολὺ ἀμείνους ὄντες, ἀπείπατε τὸν ἀγῶνα, καὶ παρεχωρήσατέ μοι τῶν ἄθλων. ὁ δὲ Λαέρτου, ὃν ἐγὼ πολλάκις ἔσωσα κινδυνεύοντα κατακεκόφθαι ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνων ἠξίου εἶναι, καὶ ἐπιτηδειότερος

ἔχειν

tanquam remedium quoddam eorum malorum, quę secum fert senectus? Sed abeamus jam, ne quis & nos suspicetur tales esse, qui hinc aufugere cupiamus, quando circa fauces hîc nos oberrare viderit.

AIACIS & AGAMEMNONIS.

SI tu, dum furore correptus fuisti, Ajax, teipsum interfecisti, nos autem cunctos etiam membris, ut putabas, detruncatus, deformasti, quid, quæso, Vlyssem accusas? Ac paulo ante neque aspicere ipsum voluisti, cum venisset huc vates consulturus, neq; alloqui dignatus es virũ commilitonem ac socium, sed superbè admodum ac grandi incedens gressu præteriisti. AI. *Meritò Agamemnon. Ille enim mihi furoris hujus autor extitit, ut qui solus mecum pro armis judicio contendere ausus fuerit.* AG. *An vero dignum censebas te, qui absq; adversario, & absq; pulvere, ut dicitur, superares omnes?* AI. *Quid ni? in tali utique causa. Nam armatura ea, cognationis quodã jure ad me pertinebat, cũ fratris mei patruelis certe fuerit. Deinde vos cæteri, qui multò quam ille præstantiores eratis, detrectastis certamen, & concessistis mihi certaminis præmia. Iste autem Laërtæ filius, quem ego non semel in summo periculo servavi, cum jam à Trojanis prope concideretur, melior me*

esse

ἔχειν τὰ ὅπλα. Αγαμ. Αἰτιῶ τοιγαροῦν γυναῖκε τὴν Θέτιν, ἣ δέον σοι τὴν κληρονομίαν τῶν ὅπλων παραδιδόναι συγγενεῖ γε ὄντι, φέρουσα ἐς τὸ κοινὸν κατέθετο αὐτά. Αἰ. Οὐκ· ἀλλὰ τὸν Ὀδυσσέα, ὃς αὐτεποιήθη μόνος. Αγαμ. Συγγνώμη ὦ Αἶαν, εἰ ἄνθρωπος ὤν, ὠρέχθη δόξης ἡδίστου πράγματος, ὑπὲρ οὗ καὶ ἡμῶν ἕκαστος κινδυνεύειν ὑπομένει, ἐπεὶ καὶ ἐκράτησέ σου, καὶ ταῦτα παρὰ Τρωσὶ δικασταῖς. Αἰα. Οἶδα ἐγὼ, ἥτις μου κατεδίκασεν, ἀλλ' οὐ θέμις λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν. τὸν γοῦν Ὀδυσσέα μὴ οὐχὶ μισεῖν οὐκ ἂν δυναίμην, ὦ Αγάμεμνον, οὐδ' εἰ αὐτή μοι Αθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι.

ΜΙΝΩΟΣ καὶ ΣΩΣΤΑΤΟΥ.

Ο Μὲν λῃστὴς οὗτος Σώστρατος, ἐς τὸν Πυριφλεγέθοντα ἐμβεβλήσθω. ὁ δ' ἱερόσυλος ὑπὸ τῆς Χιμαίρας διασπασθήτω. ὁ δὲ τύραννος, ὦ Ερμῆ, παρὰ τὸν Τιτυὸν ἀποταθεὶς, ὑπὸ τῶν γυπῶν κειρέσθω καὶ αὐτὸς τὸ ἧπαρ. ὑμεῖς δὲ οἱ ἀγαθοὶ ἄπιτε κατὰ τάχος ἐς τὸ Ηλύσιον πεδίον, καὶ τὰς μακάρων νήσους κατοικεῖτε, ἀνθ' ὧν δίκαια ἐποιεῖτε παρὰ τὸν βίον. Σως. Ακουσον ὦ Μίνως, εἴ σοι δίκαια δόξω λέγειν. Μιν. νῦν ἀκούσω αὖθις; οὐ γὰρ ἐξελήλεγξαι ὦ

Σώστρατε

esse voluit, ac dignior qui armis illis potiretur. AGA. Accusa igitur ô generose, Thetim, quæ cum tibi debuisset armorum successionem ac hereditatem, utpote cognato, tradere, in medium allata posuit ea. AIA. Haudquaquam, sed Ulyssem, ut qui solus sese mihi opposuerit. AGA. Ignoscendum ô Ajax est: si homo cum esset, appetivit gloriam, rem dulcissimam, cujus gratia etiam nostrum quilibet obire pericula sustinet, præcipuè quando & vicit te postea, & hoc, Trojanis ipsis judicibus AIA. Novi ego quæ me damnarit, sed fas non est, de diis aliquid dicere. Ulyssem igitur aliud quam odisse non possum, Agamemnon, non si ipsa mihi Minerva hoc imperet.

MINOIS & SOSTRATI.

PRædo hic quidem Sostratus, in Pyriphlegethontem præcipitetur, sacrilegus autem ille à Chimæra discerpatur, Tyrannus verò iste, Mercuri, juxta Tityum in longum extentus, arrodendum & ipse hepar præbeat vulturibus Vos autem boni ac probi abite quam celeriter in campum Elysium, insulasque beatorum habitate, pro iis, quæ rectè ac justè in vita fecistis. SOSTR. Audi ô Minos, num tibi justa dicere videar. MIN. An ego denuò nunc audiam? an non convictus es, ô Sostrate, quod & malus

Σώστρατε πονηρὸς ὤν, καὶ τοσούτους ἀπεκτονώς; Σω. Ἐλήλεγμαι μέν. ἀλλ' ὅρα, εἰ δικαίως κολασθήσομαι. Μ. Καὶ πάνυ, εἴγε ἀποτίνειν τὴν ἀξίαν δίκαιον. Σως. Ὅμως ἀπόκριναί μοι ὦ Μίνως. βραχὺ γάρ τι ἐρήσομαί σε. Μιν. Λέγε μὴ μακρὰ μόνον, ὅπως καὶ τοὺς ἄλλους διακρίνωμεν ἤδη. Σως. Ὁπόσα ἔπραττον ἐν τῷ βίῳ, πότερα ἑκὼν ἔπραττον, ἢ ἐπικεκλωσμένα μοι ὑπὸ τῆς μοίρας; Μιν. Ὑπὸ τῆς μοίρας δηλαδή. Σωσρ. Οὐκοῦν καὶ οἱ χρηστοὶ ἅπαντες, καὶ οἱ πονηροὶ δοκοῦντες ἡμεῖς, ἐκείνῃ ὑπηρετοῦντες, ταῦτα δρῶμεν. Μιν. Ναὶ, τῇ Κλωθοῖ, ἣ ἑκάστῳ ἐπέταξε γεννηθέντι τὰ πρακτέα. Σωσ. Οὖν τις ἀναγκασθεὶς ὑπ' ἄλλου φονεύσειέν τινα, οὐ δυνάμενος ἀντιλέγειν ἐκείνῳ βιαζομένος, οἷον δήμιος ἢ δορυφόρος, ὁ μὲν δικαστῇ πεισθεὶς, ὁ δὲ τυράννῳ, τίνα αἰτιάσῃ τοῦ φόνου; Μιν. Δῆλον ὡς τὸν δικαστὴν, ἢ τὸν τύραννον, ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ξίφος αὐτό· ὑπηρετεῖ γὰρ τοῦτο ὄργανον ὂν πρὸς τὸν θυμὸν, τῷ πρώτως παρασχόντι τὴν αἰτίαν Σωσρ. Εὖ γε ὦ Μίνως, ὅτι καὶ ἐπιδαψιλεύῃ τῷ παραδείγματι. ἣν δέ τις ἀποστείλαντος τοῦ δεσπότου, ἥκῃ αὐτὸς χρυσὸν ἢ ἄργυρον κομίζων τίνι τὴν χάριν ἰστέον, ἢ τίνα εὐεργέτην ἀναγραπτέον;

malus fueris, & tam multos occideris? SOS. *Convictus quidem fui, sed vide, num justè ob id supplicio afficiar.* MIN. *Atq; admodum si modo id justum est pro merito quemque suo pœnam dependere.* SOSTR. *Attamen responde mihi ô Minos. Breve enim quiddam interrogabo te.* MIN. *Dic, modò non prolixè, quod & deinceps & cæteros dijudicare possimus.* SOS *Quæcunque in vita egi, utrum volens ea feci, an ita à Parcis destinatum mihi fuit?* MIN. *A Parca scilicet.* SO. *Proinde & boni pariter omnes, & nos, qui mali videmur, eadem agimus, dum illi obsecundamus.* MIN *Ita profecto, Clotho videlicet illi parentes, quæ unicuique injungit, cum primum natus est, quę agenda ipsi sunt* SO. *Si quis igitur vi compulsus ab alio, occiderit aliquem, cum non possit illi contradicere, à quo compescitur, ut, verbi gratia, si carnifex, aut satelles quispiam, alter judici parendo, alter tyranno, quemnam cædis istius reum ages?* MI. *Quem alium, nisi judicem aut tyrannum? Quoniam neq; ipsum gladium accusare possumus, subservit enim hic, tanquam instrumentum quoddam, animis atq; furori accommodatus illius, qui primo causam hanc præbuit.* SOST. *Recte sane ô Minos, laudo quod hæc etiam exemplo, quasi quodam auctario locupletas. Si quis autem, mittente hero, veniat ipse aurum vel argentum afferens, utri nam ea gratia haberi debet, aut utri beneficium hoc acceptum*

referendum

ον; Μιν. Τὸν πέμψαντα ὦ Σώστρατε. διάκονος γὰρ ὁ κομίσας ἦν. Σωστρ. Οὐκοῦν ὁρᾷς, πῶς ἄδικα ποιεῖς κολάζων ἡμᾶς ὑπηρέτας γενομένους, ὧν ἡ Κλωθὼ προσέταττε, καὶ τούτους τιμῶν τοὺς διακονησαμένους ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς; οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνο εἰπεῖν ἔχοι τις ἂν, ἀντιλέγειν δυνατὸν ἦν, τοῖς μετὰ πάσης ἀνάγκης προστεταγμένοις. Μιν. Ω Σώστρατε πολλὰ ἴδοις ἂν καὶ ἄλλα οὐ κατὰ λόγον γινόμενα, εἰ ἀκριβῶς ἐξετάζοις. πλὴν ἀλλὰ σὺ τοῦτο ἀπολαύσεις τῆς ἐπερωτήσεως. διότι οὐ λῃστὴς μόνον, ἀλλὰ καὶ σοφιστής τις εἶναι δοκεῖς. ἀπόλυσον αὐτὸν ὦ Ερμῆ, καὶ μηκέτι κολαζέσθω, ὅρα δὲ, μὴ καὶ τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἐρωτᾷν τὰ ὅμοια διδάξῃς.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ ἢ ΝΕΚΥΟΜΑΝΤΕΙΑ.

Μένιππος. Φιλωνίδης.

Ω χαῖρε μέλαθρον, πρόπυλά θ᾽ ἑστίας ἐμῆς. ὡς ἄσμενός σ᾽ ἐσεῖδον, ἐς φάος μολών. Φιλ. Οὐ Μένιππος οὗτός ἐστιν ὁ κύων; οὐ μὲν οὖν ἄλλος, εἰ μὴ ἐγὼ παραβλέπω Μενίππους ὅλους. τί δ᾽ αὐτῷ βούλεται τὸ ἀλλόκοτον τοῦ σχήματος, πῖλος καὶ λύ-

ρα

referendum est? MIN. Et qui misit, Sostratus, nam ille qui attulit, minister tantum fuit. SOS. Vides ne igitur, quàm injusta facis, dum supplicio afficis nos, qui ministri tantum fuimus eorum, quæ Clotho nobis imperavit, & rursum, dū honore prosequeris eos, qui in alienis bonis veluti dispensatores quosdā sese gesserunt. Non enim illud dicere quisquam poterit, quod contradicere, aut imperatæ detrectare licitum fuerit in iis, quæ cum omni prorsum vi ac necessitate imperata fuere. MIN. Multa, ô Sostrate, & alia videas licet, minime secundum rationem fieri, si diligenter expendas. Veruntamen tu ex hac quæstione hoc boni consequeris, quandoquidem non prædo solum, verum etiam Sophista quidam esse videris. Solve ipsum Mercuri, neve deinceps amplius puniatur. Cæterum illud vide, ne & cæteros manes similia interrogare doceas.

MENIPPVS seu NECYOMANTIA.

MENIPPUS, PHILONIDES.

SAlve atrium, domusque vestibulum meæ, ut te lubens aspicio luci redditus. PHIL. Num hic Minippus est canis ille? Non hercle alius, nisi ego forte ad Menippos omnes hallucinor. At quid sibi vult habitus hujus insolentia.

ρα καὶ ἡ λεοντῆ; προσιτέον δὲ ὅμως αὐτῷ. χαῖρε ὦ Μένιππε καὶ πόθεν ἡμῖν ἀφῖξαι; πολὺν γὰρ χρόνον οὐ πέφηνας ἐν τῇ πόλει. Μέν. Ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα, καὶ σκότου πύλας λιπὼν, ἵν' ᾄδης χωρὶς ᾤκισται θεῶν. Φιλ. Ἡράκλεις. ἐλελήθει Μένιππος ἡμᾶς ἀποθανὼν, κᾆτ' ἐξ ὑπαρχῆς ἀναβεβίωκεν; Μέν. Οὔκ. ἀλλ' ἔτ' ἔμπνουν ἀΐδης μ' ἐδέξατο. Φιλ. Τίς δ' ἡ αἰτία σοι τῆς καινῆς καὶ παραδόξου ταύτης ἀποδημίας; Μένιπ. Νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ θράσος τοῦ νοῦ πλέον. Φιλ. Παῦσαι μακάριε τραγῳδῶν, καὶ λέγε οὑτωσί πως ἁπλῶς, καταβὰς ἀπὸ τῶν ἰαμβείων. τίς ἡ στολή; τί σοι τῆς κάτω πορείας ἐδέησεν; ἄλλως γὰρ οὐχ ἡδεῖά τις, οὐδὲ ἀσπάσιος ἡ ὁδός. Μέν. Ὦ φιλότης, χρειώ με κατήγαγεν εἰς ἀΐδαο, ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο. Φ. οὗτος; ἀλλ' ἦ παραπαίεις; οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἐμμέτρως ἐρραψῴδεις πρὸς ἄνδρας φίλους. Μέν. Μὴ θαυμάσῃς ὦ ἑταῖρε. νεωστὶ γὰρ Εὐριπίδῃ καὶ Ὁμήρῳ συγγενόμενος, οὐκ οἶδ' ὅπως ἀνεπλήσθην τῶν ἐπῶν, καὶ αὐτόματά μοι, τὰ μέτρα ἐπὶ τὸ στόμα ἔρχεται. ἀτὰρ εἰπέ μοι πῶς τὰ ὑπὲρ γῆς ἔχει, καὶ τί ποιοῦσιν ἐν τῇ πόλει; Φιλ. Καινὸν οὐδὲν, ἀλλ' οἷα καὶ πρὸ τοῦ, ἁρπάζουσιν, ἐπιορκοῦσι, τοκογλυφοῦσιν, ὀβολοστατοῦσιν. Μ. Ἄθλιοι καὶ κακοδαίμονες. οὐ γὰρ ἴσα-

σιν

tia, clava & lyra, & leonis exuviæ? Adeundus tamen est. Salve Menippe, unde nobis advenisti? diu est quod te in urbe non vidimus. ME-NIP. *Adsum reversus mortuorum è latibulis, Foribusque tristium tenebrarum nigris, Manes ubi inferni manent superis procul* PH. *O Hercules clam nobis Menippus vita functus est, revixitque denuo* MEN. *Non, sed me adhuc vivum recepit Tartarus.* PHIL *Quænam causa tibi fuit novæ hujus atque incredibilis viæ?* MENIP. *Iuventa me incitavit, atque audacia, quàm pro juventa, haud paululum impotentior.* PHIL *Siste ô beate, Tragica, & ab Jambis descendens, sic potius simpliciter eloquere, quænam hæc vestis, quæ causa tibi itineris inferni fuit, cum alioqui neque jucunda, neque delectabilis sit via?* MENIP. *Res, dilecte, gravis me infernas egit ad umbras, Consulerem manes ut vatis Tiresiai.* PH. *Ille? a que delirас, alioqui non hoc pacto caneres apud amicos consarcinatis versibus.* MEN. *Ne mireris, amice, nuper enim cum Euripide atque Homero versatus, nescio quo facto versibus sic impletus sum, ut numeri mihi in os sua sponte confluant. Verùm dic mihi quo pacto res humanæ hic se habent in terris? & quid nam in urbe agitur?* PHILON. *Nihil novi. Sed quemadmodum prius actitabant, rapiunt, pejerant, fœnerantur, usuras colligunt.* MENIP. *O miseri atque infœlices. Nesciunt enim, qualia*

de

σιν, οἷα ἔναγχος κεκύρωται παρὰ τοῖς κάτω, καὶ οἷα κεχειροτόνηται τὰ ψηφίσματα κατὰ τῶν πλουσίων, ἃ μὰ τὸν Κέρβερον, οὐδὲ μία μηχανὴ τοῦ διαφυγεῖν αὐτούς. Φιλ. Τί φής; δέδοκταί τι νεώτερον τοῖς κάτω περὶ τῶν ἐνθάδε; Μέν. Νὴ Δία καὶ πολλά, ἀλλ' οὐ θέμις ἐκφέρειν αὐτὰ πρὸς ἅπαντας, οὐδὲ τὰ ἀπόρρητα ἐξαγορεύειν, μή καί τις ἡμᾶς γράψηται γραφὴν ἀσεβείας ἐπὶ τοῦ Ῥαδαμάνθυος. Φι. Μηδαμῶς ὦ Μένιππε πρὸς τοῦ Διός, μὴ φθονήσῃς τῶν λόγων φίλῳ ἀνδρί. πρὸς γὰρ εἰδότα σιωπᾶν ἐρεῖς τά τ' ἄλλα, καὶ πρὸς μεμυημένον. Μ. Χαλεπὸν μὲν ἐπιτάττεις τοὐπίταγμα, καὶ οὐ πάντῃ ἀσφαλές. πλὴν ἀλλὰ σοῦ γε ἕνεκα τολμητέον. ἔδοξε δὴ τοὺς πλουσίους τούτους καὶ πολυχρημάτους, καὶ τὸ χρυσίον κατάκλειστον, ὥσπερ τὴν Δανάην φυλάττοντας Φιλ. Μὴ πρότερον εἴπῃς ὦ 'γαθὲ τὰ δεδογμένα, πρὶν ἐκεῖνα διελθεῖν, ἃ μάλιστ' ἂν ἡδέως ἀκούσαιμί σου, ἥτις αἰτία σοι τῆς καθόδου ἐγένετο, τίς δ' ὁ τῆς πορείας ἡγεμών. εἶθ' ἑξῆς ἅτε εἶδες, ἅτε ἤκουσας, παρ' αὐτοῖς. εἰκὸς γὰρ δὴ φιλόκαλον ὄντα σε, μηδὲν τῶν ἀξίων θέας ἢ ἀκοῆς παραλιπεῖν. Μ. Ὑπουργητέον καὶ ταῦτά σοι· τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπότε φίλος ἀνὴρ βιάζοιτο; καὶ δὴ πρῶτά σοι δίειμι τὴν γνώμην τὴν ἐμήν, καὶ ὅθεν ὁρμήθην πρὸς τὴν κατάβασιν. ἐγὼ γὰρ ἄχρι μὲν ἐν παισὶν ἦν, ἀκούων Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου πολέμους καὶ στάσεις διηγουμένων,

de nostris rebus nuper ad inferos decreta sunt, qualesque sorte jacti sunt in divites istos calculi, quos per Cerberum nullo pacto poterunt effugere. PH. *Quid ais? Novi ne aliquid apud inferos nostris de rebus decretum est* M. *Per Iovem, & quidem multa, verum prodere non licet, neque arcana quę sunt, revelare, ne quis fortè nos apud Rhadamanthum impietatis accuset.* PHILON. *Nequaquam ô Menippe, per Iovem, ne invideas sermones amico. Nam apud hominem tacendi guarum, & initiatum praterea sacris edisseres.* MENIPP. *Dura profecto jubes, & neutiquam tuta, verum tua gratia tamen audendum est. Decretum est ergo, divites istos ac pecuniosos aurum tanquam Danaen servantes obstrusum.* PHILONID. *Ne prius, ô beate, quae sunt decreta dixeris, quàm ea percurras omnia, quae abs te audire libentissime velim. Quae videlicet descensus causa fuerit, quis itineris dux, deinde ex ordine, & quae illic videris, & quae audieris omnia. Verisimile est enim te, cum res pulchras videndi curiosus sis, eorum quae visu aut auditu digna videbantur, nihil omnino praetermisisse.* MEN. *Parendum etiam in his tibi est. Nam quid facias, urgente amico? Ac primum sane tibi expediam, quae res animum meum ad hunc descensum impulerit. Ego igitur, cum adhuc puer essem, audiremq; Homerum atque Hesiodum, seditiones ac bella canentes,*

ἡρώων, οὐ μόνον τῶν ἡμιθέων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν
ἤδη τῶν θεῶν, ἔτι δὲ καὶ μοιχείας αὐτῶν καὶ
βίας καὶ ἁρπαγὰς καὶ δίκας, καὶ πατέρων
ἐξελάσεις, καὶ ἀδελφῶν γάμους, πάντα ταῦ-
τα ἡγούμην εἶναι καλά, καὶ οὐ παρέργως
ἐκινούμην πρὸς αὐτά. ἐπεὶ δὲ εἰς ἄνδρας τε-
λεῖν ἠρξάμην, πάλιν αὖ ἐνταῦθα ἤκουον τῶν
νόμων τἀναντία τοῖς ποιηταῖς κελευόντων,
μήτε μοιχεύειν, μήτε στασιάζειν, μήτε ἁρ-
πάζειν. ἐν μεγάλῃ οὖν καθεστήκειν ἀμφιβο-
λίᾳ, οὐκ εἰδὼς ὅ τι χρησαίμην ἐμαυτῷ· οὔτε
γὰρ τοὺς θεοὺς ἄν ποτε ἡγούμην μοιχεῦσαι,
καὶ στασιάσαι πρὸς ἀλλήλους, εἰ μὴ ὡς περὶ
καλῶν τούτων ἐγίνωσκον, οὔτ' αὖ τοὺς νομο-
θέτας τἀναντία τούτοις παραινεῖν, εἰ μὴ λυ-
σιτελεῖν ὑπελάμβανον. ἐπεὶ δὲ διηπόρουν,
ἔδοξέ μοι ἐλθόντα παρὰ τοὺς καλουμένους
τούτους φιλοσόφους, ἐγχειρίσαι τε ἐμαυτὸν
καὶ δεηθῆναι αὐτῶν χρῆσθαί μοι ὅ τι βούλοιν-
το, καί τινα ὁδὸν ἁπλῆν καὶ βεβαίαν ὑπο-
δεῖξαι τοῦ βίου. ταῦτα μὲν δὴ φρονῶν προ-
σῄειν αὐτοῖς, ἐλελήθειν δ' ἐμαυτὸν ἐς αὐτό,
φασι, τὸ πῦρ ἐκ τοῦ καπνοῦ βιαζόμενος.
παρὰ γὰρ δὴ τούτοις μάλιστα εὕρισκον ἐπι-
σκοπῶν τὴν ἄγνοιαν καὶ τὴν ἀπορίαν πλείονα,
ὥστε μοι τάχιστα χρυσοῦν ἀπέδειξαν οὗτοι τὸν
τῶν ἰδιωτῶν βίον. ἀμέλει, ὁ μὲν αὐτῶν παρῄ-
νει τὸ πᾶν ἥδεσθαι, καὶ μόνον τοῦτο ἐκ παντὸς
μετιέναι, τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ εὔδαιμον. ὁ δέ τις
ἔμπαλιν, πονεῖν τὰ πάντα, καὶ μοχθεῖν, καὶ τὸ

σῶμα

nentes, non semideorum modò, sed & ipsorum etiam Deorum, adhuc verò & adulteria eorum & violentias, rapinas, supplicia, patrum expulsiones, & fratrum, sororum nuptias, hæc mehercule omnia bona pulchraque putabam, & studiosè erga ea afficiebar Postquam vero in virilem jam ætatem perveneram, hic leges rursus jubentes audio Poëtis adprimè contraria, neque videlicet adulteria committere, neque seditiones movere neque rapinas exercere. Hic igitur hæsitabundus constiti, incertus omnino quo me pacto gererem. Neque enim Deos unquam putavi mœchaturos, aut seditiones invicem fuisse moturos, nisi de his rebus perinde ac bonis judicassent Neque rursus legum latores his adversa iussuros, nisi id conducere existimarent. Quoniam igitur in dubio eram, visum est mihi Philosophos istos adire, atque his me in manus dedere ragareque uti me, utcunque liberet uterentur, vitæque viam aliquam simplicem ac certam ostenderent. Hæc igitur mecum reputans ad eos venio, imprudens profecto, quod me ex fumo (ut aiunt) in flammam conjicerem. Apud hos enim maxime diligenter observans summam reperi ignorantiam, omniaque magis incerta, adeo ut præ his ilico mihi vel idiotarum vita iam aurea videretur. Alius etenim soli me iussit voluptati studere, atque ad eum scopum universum vitæ cursum dirigere. In eo ipsam sitam

esse

σῶμα καταναγκάζειν, ῥυπῶντα καὶ αὐχμῶντα, καὶ πᾶσι δυσαρεστοῦντα, καὶ λοιδορούμενον, συνεχὲς ἐπιρραψῳδῶν τὰ πάνδημα ἐκεῖνα τοῦ Ἡσιόδου περὶ τῆς ἀρετῆς ἔπη, καὶ τὸν ἱδρῶτα, καὶ τὴν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀνάβασιν. ἄλλος καταφρονεῖν χρημάτων παρεκελεύετο, καὶ ἀδιάφορον οἴεσθαι τὴν κτῆσιν αὐτῶν. ὁ δέ τις, αὖ πάλιν ἀγαθὸν εἶναι καὶ τὸν πλοῦτον αὐτὸν ἀπεφαίνετο. περὶ μὲν γὰρ τοῦ κόσμου τί χρὴ καὶ λέγειν; ὅς γε ἰδέας καὶ ἀσώματα καὶ ἀτόμοις καὶ κενὰ, καὶ τοιοῦτόν τινα ὄχλον ὀνομάτων ὁσημέραι παρ' αὐτῶν ἀκούων ἐναντίων, καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὅτι περὶ τῶν ἐναντιωτάτων ἕκαστος αὐτῶν λέγων, σφόδρα νικῶντας καὶ πιθανοὺς λόγους ἐποιεῖτο, ὥστε μήτε τῷ θερμὸν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα λέγοντι, μήτε τῷ ψυχρὸν, ἀντιλέγειν ἔχειν, καὶ ταῦτα εἰδότα σαφῶς, ὡς οὐκ ἄν ποτε θερμὸν εἴη καὶ ψυχρὸν ἐν ταὐτῷ χρόνῳ. ἀτεχνῶς οὖν ἔπασχον τοῖς νυστάζουσι τούτοις ὅμοιον, ἄρτι μὲν, ἐπινεύων, ἄρτι δὲ, ἀνανεύων ἔμπαλιν. ἔτι δὲ πολλῷ τούτων ἐκείνων ἀτοπώτερον, τοὺς γὰρ αὐτοὺς τούτους εὕρισκον ἐπιτηρῶν, ἐναντιώτατα τοῖς αὐτῶν λόγοις ἐπιτηδεύοντας. τοὺς γοῦν καταφρονεῖν παραινοῦντας χρημάτων, ἑώρων ἀπρὶξ ἐχομένους αὐτῶν, καὶ περὶ τόκων διαφερομένους, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύοντας

esse felicitatem. Alius rursus omninò laborare, corpusq; siti, vigiliis, ac squalore subigere, miserè semper adfectum, contumeliisque obnoxium assidue, Hesiodi sedulò inculcans celebria illa de virtute carmina, & sudorem videlicet, & aclivem in verticem montis ascensum: Alius contemnere jubet pecunias, earumque possessionem indifferentem putare. Alius contra bonas ipsas etiam divitias esse pronunciat. De mundo vero quid dicam? de quo ideas, incorporeas substantias, atomos, & inane, ac talem quandam repugnantium invicem nominum turbam indies audiebam, & quod absurdorum omnium maximè fuit absurdissimum, de contrariis unusquisque cùm diceret, invincibiles admodum & probabiles sermones adferebat, ut nec ei qui calidum, nec ei qui frigidum idem prorsus esse contenderent, contra quicquam biscere potuerim, atque id, cùm tamen manifestè cognoscerem fieri nunquam posse, ut eadem res calida simul frigidaque sit. Prorsum igitur tale quiddam mihi accidebat, quale solet dormitantibus, ut interdum capite annuerem, interdum contra abnuerem Præterea quod multo erat istis absurdius, vitam eorum diligenter observans, comperi eam cum ipsorum verbis præceptisque summoperè pugnare. Eos enim qui spernendam censebant pecuniam, avidissimè conspexi colligendis divitiis inbiare, de fœnore litigantes, pro merce-

παιδεύοντας, καὶ πάντα ἕνεκα τούτων ὑπομένοντας. τούς τε τὴν δόξαν ἀποβαλλομένους, αὐτῆς ἕνεκα πάντα ἐπιτηδεύοντας, ἡδονήν τε αὖ σχεδὸν ἅπαντας κατηγοροῦντας, ἰδίᾳ δὲ μόνῃ ταύτῃ προσηρτημένους. σφαλεὶς οὖν καὶ ταύτης τῆς ἐλπίδος, ἔτι μᾶλλον ἐδυσχέραινον, ἠρέμα παραμυθούμενος ἐμαυτὸν, ὅτι μετὰ πολλῶν καὶ σοφῶν, καὶ σφόδρα ἐπὶ συνέσει διαβεβοημένων ἀνόητός τέ εἰμι, καὶ τἀληθὲς ἔτι ἀγνοῶν περιέρχομαι. καί μοί ποτε διαγρυπνοῦντι τούτων ἕνεκα, ἔδοξεν ἐς Βαβυλῶνα ἐλθόντα, δεηθῆναί τινος τῶν μάγων, τῶν Ζωροάστρου μαθητῶν καὶ διαδόχων. ἤκουον δ' αὐτοὺς ἐπῳδαῖς τε καὶ τελεταῖς τισιν ἀνοίγειν τε τοῦ ᾅδου τὰς πύλας, καὶ κατάγειν ὃν ἂν βούλωνται ἀσφαλῶς, καὶ ὀπίσω αὖθις ἀναπέμπειν. ἄριστον οὖν ἡγούμην εἶναι, παρά τινος τούτων διαπραξάμενον τὴν κατάβασιν, ἐλθόντα παρὰ Τειρεσίαν τὸν Βοιώτιον, μαθεῖν παρ' αὐτοῦ, ἅτε μάντεως καὶ σοφοῦ. τίς ἐστιν ὁ ἄριστος βίος, καὶ ὃν ἄν τις ἕλοιτο εὖ φρονῶν. καὶ δὴ ἀναπηδήσας ὡς εἶχον τάχους, ἔτεινον εὐθὺ Βαβυλῶνος. ἐλθὼν δὲ, συγγίνομαί τινι τῶν Χαλδαίων σοφῷ ἀνδρὶ καὶ θεσπεσίῳ τὴν τέχνην, πολιῷ μὲν τὴν κόμην, γένειον δὲ μάλα σεμνὸν καθειμένῳ, τοὔνομα δὲ ἦν αὐτῷ Μιθροβαρζά-

de docentes, omnia deniq; nummorum gratia ulurantes. Ii verò qui gloriam verbis aspernabantur, omnem vitæ suæ rationem in gloriam referebant. Voluptatem rursus omnes fermè palam incessebant, clanculum vero ad eam solam libenter confluebant. Ergo hac quoque spe frustratus, magis adhunc ægrè molesteque tuli. Aliquantulum tamen inde memet consolabar, quod unà cum multis & sapientibus & celeberrimis insipiensque essem, atque vere adhuc ignarus oberrarem. Pervigilanti mihi tandem, atque hisce de rebus mecum cogitanti venit in mentem, ut Babylonem profectus, magnorum aliquem ex Zoroastri discipulis ac successoribus convenirem. Audieram siquidem eos inferni portas carminibus quibusdam ac mysteriis aperire, & quem libuerit, illuc tuto deducere, ac rursus inde reducere. Optimè ergo me facturum putavi, si cum horum quopiam de descensu paciscens, Tiresiam Bœotium consulerem, ab eoque perdiscerem (quippe qui vates fuerit & sapiens) quæ vita sit optima, quamque sapientissimus quisque potissimum elegerit. Ac statim quidem exiliens quam poteram celerrime Babylonem recta contendi. Quo cùm venio, diversor apud Chaldæorum quemdam hominem certè sapientem, atque arte mirabilem, coma quidem canum, admodumque promissa barba venerabilem, nomen autem illi fuit Mitrobarzanes.

νης. δεηθεὶς δὲ καὶ καθικετεύσας, μόλις ἐπέ-
χον παρ' αὐτοῦ ἐφ' ὅτῳ βούλοιτο μισθῷ
καθηγήσασθαί μοι τῆς ὁδοῦ. παραλαβὼν
δέ με ὁ ἀνὴρ, πρῶτα μὲν ἡμέρας ἐννέα καὶ
εἴκοσιν ἅμα τῇ σελήνῃ ἀρξάμενος ἔλουε,
κατάγων ἐπὶ τὸν εὐφράτην, ἕωθεν πρὸς ἀ-
νατέλλοντα τὸν ἥλιον. ῥῆσίν τινα μακρὰν ἐπι-
λέγων, ἧς οὐ σφόδρα κατήκουον. ὥσπερ γὰρ οἱ
φαῦλοι τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι κηρύκων, ἐπίτρο-
χόν τι καὶ ἀσαφὲς ἐφθέγγετο, πλὴν ἀλλ'
ἐῴκει γέ τινας ἐπικαλεῖσθαι δαίμονας. μετὰ
γοῦν τὴν ἐπῳδὴν τρὶς ἄν μου πρὸς τὸ πρόσω-
πον ἀποπτύσας, ἐπανῄει πάλιν, οὐδένα τῶν
ἀπαντώντων προσβλέπων. καὶ σιτία μὲν ἡμῖν
τὰ ἀκρόδρυα, ποτὸν δὲ γάλα καὶ μελίκρατον,
καὶ τὸ τοῦ χοάσπου ὕδωρ. εὐνὴ δὲ ὕπαιθρος
ἐπὶ τῆς πόας. ἐπεὶ δὲ ἅλις εἶχε τῆς προδιαιτή-
σεως, περὶ μέσας νύκτας ἐπὶ τὸν τίγρητα πο-
ταμὸν ἀγαγὼν, ἐκάθηρέ τέ με καὶ ἀπέμα-
ξε, καὶ περιήγνισε δᾳδὶ καὶ σκίλλῃ, καὶ ἄλλοις
πλείοσιν, ἅμα καὶ τὴν ἐπῳδὴν ἐκείνην ὑπο-
τονθορύσας, εἶτα ὅλον με καταμαγεύσας,
καὶ περιελθὼν, ἵνα μὴ βλαπτοίμην ὑπὸ τῶν
φαντασμάτων, ἐπανάγει ἐς τὴν οἰκίαν, ὡς
εἶχον ἀναποδίζοντα. καὶ τὸ λοιπὸν ἀμφὶ
πλοῦν εἴχομεν. αὐτὸς μὲν οὖν μαγικήν τιν' ἐ-
δυ στολὴν, τὰ πολλὰ ἐοικυῖαν τῇ μηδικῇ. ἐμὲ
δὲ τουτοισὶ φέρων ἐνεσκεύασε τῷ πίλῳ καὶ τῇ
λεοντῇ, καὶ προσέτι τῇ λύρᾳ, καὶ παρεκελεύ-
σατο, ἤν τις ἔρηταί με τοὔνομα, Μένιππον

Orans igitur obſecranſque vix excravi, ut quavis mercede vellet, in illam me viam deduceret. Suſcipiens vero me vir primum quidem dies novem ac viginti cum luna ſimul incipiens ad Euphratem, marè ſolem orientem verſus perducens, ac ſermonem quempiam longum muſſitans, quem non ad modum exaudiebam. Nam (quod in certamine præcones inepti ſolent) volubile quiddam atque incertum proferebat, niſi quod quoſdam viſus eſt invocare dæmones. Poſt illam igitur incantationem ter mihi in vultum ſpuens rediit rurſus, oculos nuſquam in obvium quendam deflectens. Et cibus quidem nobis glandes erant, potus autem lac atque mulſum, & Coaſpi lympha, lectus vero in herba ſub dio fuit. At poſtquam jam præparati ſatis hac dieta ſumus, medio noctis ſilentio ad Tigretem me fluvium ducens, purgavit ſimul atque abſterſit, facéque luſtravit ac ſquilla, tum pluribus itidem aliis, & magicum ſimul illud carmen ſubmurmurans, dein totum me jam incantans, ac ne à ſpectris lederer, circumiens, reducit domum, ita ut eram reciprocantem. ac reliqua noctis parte navigationi nos præparavimus. Ipſe igitur magicam quandam veſtem induit, Medorum veſti ut plurimum ſimilem, ac me quidem his quæ vides, ornavit, clave videlicet, leonis exuviis, atque inſuper lyra. Juſſit preterea ut nomen ſi quis me ro-

 get,

μὲν μὴ λέγειν, Ἡρακλέα δὲ ἢ Ὀδυσσέα ἢ Ὀρφέα. ΦΙΛ. Ὡς δὴ τί τοῦτο ὦ Μένιππε, οὐ γὰρ συνίημι τὴν αἰτίαν οὔτε τοῦ σχήματος, οὔτε τῶν ὀνομάτων. Μ. Καὶ μὴν πρόδηλόν γε τοῦτο, καὶ οὐ παντελῶς ἀπόρρητον. ἐπεὶ γὰρ οὗτοι πρὸ ἡμῶν ζῶντες ἐς ᾅδου κατεληλύθεσαν, ἡγεῖτο, εἴ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς, ῥᾳδίως ἂν τὴν τοῦ Αἰακοῦ φρουρὰν διαλαθεῖν, καὶ ἀκωλύτως παρελθεῖν, ἅτε συνηθέστερον τραγικῶς μάλα παραπεμπόμενον ὑπὸ τοῦ σχήματος. ἤδη δ' οὖν ὑπέφαινεν ἡμέρα, καὶ κατελθόντες ἐπὶ τὸν ποταμὸν, περὶ ἀναγωγὴν ἐγιγνόμεθα. παρεσκεύαστο δ' αὐτῷ καὶ σκάφος, καὶ ἱερεῖα, καὶ μελίκρατα, καὶ ἄλλα ὅσα πρὸς τὴν τελετὴν χρήσιμα. ἐμβαλόμενοι οὖν ἅπαντα τὰ παρεσκευασμένα, οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες καὶ μέχρι μέν τινος ὑπεφερόμεθα ἐν τῷ ποταμῷ εἶτα δ' ἐσεπλεύσαμεν ἐς τὸ ἕλος καὶ τὴν λίμνην, ἐς ἣν ὁ εὐφράτης ἀφανίζεται. περαιωθέντες δὲ καὶ ταύτην, ἀφικνούμεθα ἔς τι χωρίον ἔρημον καὶ ὑλῶδες, καὶ ἀνήλιον. ἐς ὃ ἀποβάντες, ἡγεῖτο δὲ ὁ Μιτροβαρζάνης. βόθρον τε ὠρυξάμεθα, καὶ τὰ μῆλα ἐσφάξαμεν, καὶ τὸ αἷμα περὶ τὸν βόθρον ἐσπείσαμεν. ὁ δὲ μάγος ἐν τοσούτῳ δᾷδα καιομένην ἔχων. οὐκ ἔτ' ἠρεμίᾳ τῇ φωνῇ, παμμέγεθες δὲ ὡς οἷός τε ἦν ἀνακραγὼν, δαίμονάς τε ὁμοῦ πάντας ἐπιβοᾶτο, καὶ ποινὰς καὶ ἐριννύας, καὶ νυχίαν

git, Menippum quidem ne dicerem, sed Herculem, aut Ulyssem, aut Orpheum. PHILONID. Quid ita ô Menippe? neque enim caussam aut habitus, aut nominis intelligo MENIPP. Atqui perspicuum id quidem est, ac neutiquam arcanum. Posteaquam enim isti ante nos ad inferos olim vivi descenderunt, putavit, si me his assimularet, fore ut facilius Aeaci custodias fallerem, atque nullo probibente transirem, utpote notior tragico admodum illo cultu emissus. Jam igitur dies apparuit, cùm nos ad flumen ingressi in recessum incumbimus. parata siquidem ab illo fuerant, cymba, sacrificia, mulsa, & in id mysterium denique quibuscunque opus erat. Imponentes ergo omnia preparata, ita jam & ipsi ingredimur tristes, lachrymisque implemur obortis. Atque aliquantisper quidem in fluvio ferimur, deinde in sylvam delati sumus, ac lacum quendam, in quem Euphrates conditur. Tum hoc quoque transmisso, in regionem quandam pervenimus solam, sylvosam atque opacam, in quam descendentes (praebat vero Mitrobarzane) & puteum effodimus, & oves jugulamus, & fovam sanguine conspergimus. At magus interim accensam facem tenens, haud amplius jam summisso murmure, sed voce quam poterat maxima clamitans, daemones simul omnes convocat, Paenas, Erinnyes, Hecaten nocturnam,

Ἑκάτην καὶ τὴν ἐπαινὴν Περσεφόνειαν, παραμιγνὺς ἅμα βαρβαρικά τινα καὶ ἄσημα ὀνόματα καὶ πολυσύλλαβα, εὐθὺς οὖν ἅπαντα ἐκεῖνα ἐσαλεύετο. καὶ ὑπὸ τῆς ἐπῳδῆς τοὔδαφος ἀνερρήγνυτο, καὶ ἡ ὑλακὴ τοῦ κερβέρου πόρρωθεν ἠκούετο, καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερκατηφὲς ἦν καὶ σκυθρωπόν. ἔδδεισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων ἀϊδωνεύς. κατεφαίνετο γὰρ ἤδη τὰ πλεῖστα, καὶ ἡ λίμνη, καὶ ὁ πυριφλεγέθων, καὶ τοῦ Πλούτωνος τὰ βασίλεια· κατελθόντες δ' ὅμως διὰ τοῦ χάσματος, τὸν μὲν Ῥαδάμανθυν εὕρομεν τεθνεῶτα μικρῷ δεῖν ὑπὸ τοῦ δέους· ὁ δὲ κέρβερος ὑλάκτησε μέν τοι, καὶ παρεκίνησε ταχὺ δέ μου κρούσαντος τὴν λύραν, παραχρῆμα ἐκοιμήθη ὑπὸ τοῦ μέλους. ἐπεὶ δὲ πρὸς τὴν λίμνην ἤλθομεν, μικροῦ μὲν οὐδ' ἐπεραιώθημεν. ἦν γὰρ ἤδη πλῆρες τὸ πορθμεῖον, καὶ οἰμωγῆς ἀνάπλεων. τραυματίαι δὲ πάντες ἐπέπλεον, ὁ μὲν τὸ σκέλος, ὁ δὲ τὴν κεφαλήν, ὁ δὲ ἄλλο τι συντετριμμένος, ἐμοὶ δοκεῖν ἔκ τινος πολέμου παρόντες. ὅμως δ' οὖν ὁ βέλτιστος Χάρων, ὡς εἶδε τὴν λεοντῆν, οἰηθείς με τὸν ἡρακλέα εἶναι, ἐσεδέξατό με καὶ διεπόρθμευσέ τε ἄσμενος, καὶ ἀποβᾶσι διεσήμαινε τὴν ἀτραπόν. ἐπεὶ δὲ ἦμεν ἐν τῷ σκότῳ, προήει μὲν ὁ μιθροβαρζάνης, εἱπόμην δ' ἐγὼ κατόπιν ἐχόμενος αὐτοῦ ἕως πρὸς λειμῶνα μέγιστον ἀφικνούμεθα τῷ ἀσφοδέλῳ κατάφυτον, ἔνθα δὴ περιεπέτοντο ἡμᾶς τετριγυῖαι τῶν νεκρῶν αἱ σκιαί. κατ' ὀλίγον δὲ

προϊόντες,

um, excelsamque Proserpinam, simulq; polysyllaba quędam nomina barbara atque ignota commiscet. Statim ergo tremere omnia, & rimas ex carmine solum ducere, ac procul Cerberi latratus audiri, & jam res planè tristis fuit ac mœsta. Vmbrarum at timuit rex imis sedibus Orcus. Ac protinus quidem inferorum patebant pleraque, lacus, Pyriphlegethon, ac Plutonis regia. Tum per illum descendentes hiatum, Rhadamanthum propemodum metu reperimus extinctum. At Cerberus primum quidem latrabat, commovitque sese. At cùm ego lyram celerrimè correptam pulsassem, cantu statim sopitus, obdormivit: deinde posteaquam ad lacum venimus, tranare ferè non licuit. Iam enim onustum erat navigium, & ejulatu certè plenum. Vulnerati quippe in eo navigabant omnes, hic femur, ille caput, alius alio quopiam membro luxatus, usque adeo, ut multi certe ex bello quopiam adesse viderentur. At optimus Charon, cùm leonis videret exuvias, esse me ratus Herculem, recepit, transque vexit libens, tum exeuntibus quoque nobis monstravit semitam. Sed quoniam jam eramus in tenebris, præcedit quidem Mitrobarzanes, ego autem à tergo continuus illi comes adhæreo, quoad in pratum maximum pervenimus asphodelo consitum, ubi certe circumfusæ undique mortuorum stridulæ nos sequuntur um-

περιιόντες, παραγινόμεθα πρὸς τὸ τοῦ Μίνω δικαστήριον. ἐτύγχανε δὲ ὁ μὲν ἐπὶ θρόνου τινὸς ὑψηλοῦ καθήμενος, παρειστήκεσαν δὲ αὐτῷ ποιναὶ καὶ ἀλάστορες, καὶ ἐριννύες, ἑτέρωθεν δὲ προσήγοντο πολλοί τινες ἐφεξῆς ἁλύσει μακρᾷ δεδεμένοι· ἐλέγοντο δὲ εἶναι μοιχοὶ καὶ πορνοβοσκοὶ, καὶ τελῶναι, καὶ κόλακες καὶ συκοφάνται καὶ τοιοῦτος ὅμιλος τῶν πάντα κυκώντων ἐν τῷ βίῳ, χωρὶς δὲ οἵτε πλούσιοι καὶ τοκογλύφοι προσῄεσαν, ὠχροὶ, καὶ προγάστορες, καὶ ποδαγροὶ, κλοιὸν ἕκαστος αὐτῶν καὶ κόρακα διτάλαντον ἐπικείμενος ἐφεστῶτες οὖν ἡμεῖς ἑωρῶμέν τε τὰ γιγνόμενα, καὶ ἠκούομεν τῶν ἀπολογουμένων κατηγόρουν δὲ αὐτῶν καινοί τινες καὶ παράδοξοι ῥήτορες. Φιλ. Τίνες οὗτοι πρὸς Διός; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς καὶ τοῦτο εἰπεῖν. Μέν. Οἶσθά που ταυτασὶ τὰς πρὸς τὸν ἥλιον ἀποτελουμένας σκιὰς ἀπὸ τῶν σωμάτων; Φι. Πάνυ μὲν οὖν. Μέν. Αὗται τοίνυν ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν κατηγοροῦσί τε, καὶ καταμαρτυροῦσι καὶ διελέγχουσι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν παρὰ τὸν βίον, καὶ σφόδρα τινὲς αὐτῶν ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν, ἅτε ἀεὶ συνοῦσαι, καὶ μηδέποτε ἀφιστάμεναι τῶν σωμάτων. ὁ δ' οὖν Μίνως ἐπιμελῶς ἐξετάζων ἀπέπεμπεν ἕκαστον ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον, δίκην ὑφέξοντα κατ' ἀξίαν τῶν τετολμημένων, καὶ μάλιστα ἐκείνων ἥπτετο τῶν ἐπὶ πλούτοις

τε

re. Tum paulò procedentes longius, ad ipsum Minois tribunal accessimus. Erat ipse quidem in solio forte quodam sublimi sedens. Astabant autem illi Pœnæ, mali Genii, Furiæ. Ex altera parte plurimi quidam adducti sunt ex ordine longo fune vincti. Dicebantur autem adulteri, lenones, publicani, adulatores, sycophantæ, ac talis hominum turba quodvis in vita patrantium. Seorsim autem divites ac fœneratores prodibant, pallidis, ventricosi ac podagrici, duorum quisque vinctus erat, ferri pondere duorum talentorum imposito. Nos igitur astantes, & quæ fiunt omnia conspicimus, & quæ pro defensione dicuntur, auscultamus. Accusant autem novi quidam atque admirabiles Rhetores. PHILON. Quinam ergo hi, per lonem, sunt, ac ne istuc quidem te pigeat dicere. MEN. Umbras ne unquam istas nosti, quas opposita soli reddant corpora? PH. Omnino quidem igitur. MEN. Hæ nos igitur cum primum functi vita sumus, accusant, testantur, atque redarguunt, quicquid in vita peccavimus, sanè quædam ex his digne admodum fide videntur, utpote nobiscum versatæ semper nostrisque nusquam digressæ corporibus. Minos igitur curiosè quemlibet examinans, impiorum relegabat in cœtum, pœnas ibi sceleribus suis dignas luiturum. In hos præcipue tamen incendi-

tur,

τε καὶ ἀρχαῖς τετυφωμένων, καὶ μονονουχὶ καὶ προσκυνεῖσθαι περιμενόντων, τήν τε ὀλιγοχρόνιον ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ τὴν ὑπεροψίαν μυσαττόμενος, καὶ ὅτι μὴ ἐμεμνήντο. θνητοί τε ὄντες αὐτοί, καὶ θνητῶν ἀγαθῶν τετυχηκότες. οἱ δὲ ἀποδυσάμενοι τὰ λαμπρὰ ἐκεῖνα πάντα, πλούτους λέγω καὶ γένη καὶ δυναστείας, γυμνοὶ κάτω νενευκότες παρειστήκεσαν, ὥσπερ τινὰ ὄνειρον ἀναπεμπαζόμενοι τὴν παρ' ἡμῖν εὐδαιμονίαν, ὥστ' ἔγωγε ταῦθ' ὁρῶν, ὑπερέχαιρον. καὶ εἴ τινα γνωρίσαιμι αὐτῶν, προσιὼν ἂν ἡσυχῇ πως ὑπεμίμνησκον, οἷος ἦν παρὰ τὸν βίον, καὶ ἡλίκον ἐφυσᾶτο τότε, ἡνίκα πολλοὶ μὲν ἕωθεν ἐπὶ τῶν προθύρων παρειστήκεσαν, τὴν πρόοδον αὐτοῦ περιμένοντες, ὠθούμενοί τε καὶ ἀποκλειόμενοι πρὸς τῶν οἰκετῶν. ὁ δὲ μόλις ἄν ποτε ἀνατείλας αὐτοῖς πορφυροῦς τις, ἢ περίχρυσος ἢ διαποίκιλος, εὐδαίμονας ᾤετο καὶ μακαρίους ἀποφαίνειν τοὺς προσειπόντας, ἢν τὸ στῆθος ἢ τὴν δεξιὰν προτείνων δοίη καταφιλεῖν, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἠνιῶντο ἀκούοντες. τῷ δὲ Μίνωι μία τις καὶ πρὸς χάριν ἐδικάσθη δίκη. τὸν γάρ τοι σικελιώτην Διονύσιον, πολλὰ καὶ ἀνόσια ὑπό τε Δίωνος κατηγορηθέντα, καὶ ὑπὸ τῆς στοᾶς καταμαρτυρηθέντα παρελθὼν Ἀρίστιππος ὁ κυρηναῖος (ἄγουσι δ' αὐτὸν ἐν τιμῇ, καὶ δύναται μέγιστον ἐν τοῖς κάτω) μικροῦ δεῖν τῇ χιμαίρᾳ προσ-

δεθέντα

tur, quos opes dum viverent, ac dignitates inflaverant, quippe adorari se fere expectabant, nimirum brevi perituram eorum superbiam fastumque detestatus, quippe qui non meminissent mortales ipsi cùm sint, sese bona quoque mortalia consequutos. At nunc splendida illa exuti omnia, divitias, inquam, genus, munia, nudi ac vultu demisso steterunt, tanquam somnium quoddam, humanam hanc felicitatem recogitantes, adeò ut hec dum conspicarer nimis quàm delectatus fuerim. Et si quem eorum forte agnoveram, accedens quiete aliquo modo submonui, qualis in vita fuerat, quantopereque fuerat inflatus, tum cùm plurimi mane fores ejus obsidentes, pulsi interim exclusique à famulis, illius expectabant egressum. At ipse vix tandem illis exoriens, puniceus, aureus, aut versicolor, fœlices ac beatos se facturum salutantes putabat, si pectus dexteramve porrigens, permitteret osculandum. Illi verè audientes ista molestè ferebant. At Minos quiddam etiam judicavit in gratiam. Quippe Dionysium Siciliæ tyrannum multis, & atrocibus criminibus, & à Dione accusatum, & gravi Stoicorum testimonio convictum, Cyrenæus Aristippus interveniens (nam illum valdè suspiciunt inferi, ejusque plurimum ibi valet authoritas) ferme jam Chimeræ alligatum

δεθέντα, παρέλυσε τῆς καταδίκης, λέγων πολλοῖς αὐτὸν τῶν πεπαιδευμένων πρὸς ἀργύριον γενέσθαι δεξιόν. ἀποστάντες δ' ὅμως τοῦ δικαστηρίου πρὸς τὸ κολαστήριον ἀφικνούμεθα. ἔνθα δὴ ὦ φίλε πολλὰ καὶ ἐλεεινὰ ἦν ἀκοῦσαί τε καὶ ἰδεῖν. μαστίγων τε γὰρ ὁμοῦ ψόφος ἠκούετο καὶ οἰμωγὴ τῶν ἐπὶ τοῦ πυρὸς ὀπτωμένων καὶ στρέβλαι, καὶ κύφωνες, καὶ τροχοί, καὶ χίμαιρα ἐσπάραττε, καὶ ὁ Κέρβερος ἐδάρδαπτε, ἐκολάζοντό τε ἅμα πάντες, βασιλεῖς, δοῦλοι, σατράπαι, πένητες, πλούσιοι, πτωχοί, καὶ μετέμελε πᾶσι τῶν τετολμημένων. ἐνίους δὲ αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν ἰδόντες, ὁπόσοι ἦσαν τῶν ἔναγχος τετελευτηκότων. οἱ δὲ ἐνεκαλύπτοντο καὶ ἀπεστρέφοντο. εἰ δὲ καὶ προσβλέποιεν, μάλα δουλοπρεπές τι καὶ κολακευτικόν. καὶ ταῦτα, πῶς οἴει, βαρεῖς ὄντες, καὶ ὑπερόπται παρὰ τὸν βίον. τοῖς μέντοι πένησιν ἡμιτέλεια τῶν κακῶν ἐδίδοτο, καὶ διαναπαυόμενοι πάλιν ἐκολάζοντο. καὶ μὴν κἀκεῖνα εἶδον τὰ μυθώδη, τὸν Ἰξίονα, καὶ τὸν Σίσυφον, καὶ τὸν φρύγα Τάνταλον χαλεπῶς ἔχοντα, καὶ τὸν γηγενῆ Τιτυόν. ἡράκλεις ὅσος; ἔκειτο γοῦν τόπον ἐπέχων ἀγροῦ. διελθόντες δὲ καὶ τούτους, ἐς τὸ πεδίον ἐσβάλλομεν, τὸ Ἀχερούσιον, εὑρίσκομέν τε αὐτόθι τοὺς ἡμιθέους τε καὶ τὰς ἡρωΐνας, καὶ τὸν ἄλλον ὅμιλον τῶν νεκρῶν κατὰ ἔθνη καὶ φῦλα διαιτωμένους, τοὺς μὲν παλαιούς τινας καὶ εὐρωτιῶντας, καὶ ὡς φησὶν

Ὅμηρος

ligatum absolvit à pœna, asserens illum eruditorum nonnullos olim juvisse pecunia. Tum nos à tribunali descendentes, ad supplicii locum pervenimus. Ubi amice, multa & miseranda audire simul, ac spectare licuit. Nam simul ac flagrorum sonus auditur, & ejulatus hominum in igne flagrantium, tum rotæ & tormenta, catenæ, Cerberus lacerat, & Chimæra dilaniat, cruciebanturque pariter omnes captivi reges, præfecti, pauperes, mendici, divites, & jam scelerum omnes pœnitebat. Et quosdam quidem eorum, dum intuemur, agnovimus, videlicet qui nuper è vita discesserant. At hi pudentes sese tum occulebant, nostroque subtrahebant aspectui, aut si nos aliquando respiciebant, id serviliter admodum abjecteque faciebant: atque hi quidem quàm olim putas, onerosi fastuosique in vita? At pauperibus malorum dimidium remittebatur, & cum interquievissent, denuò repetebantur ad pœnam. Sed illa quoque quæ fabulis feruntur, aspexi, Ixionem, Sisyphum, Phrygiumque graviter affectum Tantalum, genitumque terra Titium, Dii boni, quantum? integrum stratus agrum occupabat. Hos tandem prætereuntes, in campum venimus Acherusium, invenimusq; ibi semideos, heroinasque & aliam simul mortuorum turbam, in gentes tribusque dispositam, alios quidem vetulos quosdam ac marcidos,

Ὅμηρος, ἀμυδροὺς τοὺς δὲ νεαλεῖς καὶ συνεστηκότας, καὶ μάλιστα τοὺς Αἰγυπτίων αὐτοὺς, διὰ τὸ πολυαρκὲς τῆς ταριχείας. τὸ μέντοι διαγινώσκειν ἕκαστον, οὐ πάνυ τι ἦν ῥᾴδιον· ἅπαντες γὰρ ἀτεχνῶς ἀλλήλοις γίνονται ὅμοιοι. τῶν ὀστέων γεγυμνωμένων, πλὴν μόγις καὶ διὰ πολλοῦ ἀναθεωροῦντες αὐτοὺς ἐγινώσκομεν. ἔκειντο δ' ἐπ' ἀλλήλοις ἀμαυροὶ καὶ ἄσημοι, καὶ οὐδὲν ἔτι τῶν παρ' ἡμῖν καλῶν φυλάττοντες. ὥστε πολλῶν ἐν ταὐτῷ σκελετῶν κειμένων, καὶ πάντων ὁμοίων, φοβερόν τι καὶ διάκενον δεδορκότων, καὶ γυμνοὺς τοὺς ὀδόντας προφαινόντων, ἠπόρουν πρὸς ἐμαυτὸν, ᾧ τινι διακρίναιμι τὸν Θερσίτην ἀπὸ τοῦ καλοῦ Νιρέως, ἢ τὸν μεταίτην Ἶρον ἀπὸ τοῦ Φαιάκων βασιλέως, ἢ Πυῤῥίαν τὸν μάγειρον ἀπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος. οὐδὲν γὰρ ἔτι τῶν παλαιῶν γνωρισμάτων αὐτοῖς παρέμενεν, ἀλλ' ὅμοια τὰ ὀστᾶ ἦν, ἄδηλα καὶ ἀνεπίγραφα, καὶ ὑπ' οὐδενὸς ἔτι διακρίνεσθαι δυνάμενα. τοιγάρτοι ἐκεῖνα ὁρῶντι, ἐδόκει μοι ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος πομπῇ τινι μακρᾷ προσεοικέναι, χορηγεῖν δὲ καὶ διατάττειν ἕκαστα ἡ τύχη, διάφορα καὶ ποικίλα τοῖς πομπευταῖς σχήματα προσάπτουσα. τὸν μὲν γὰρ λαβοῦσα ἡ τύχη, βασιλικῶς διεσκεύασε, τιάραν τε ἐπιθεῖσα, καὶ δορυφόρους παραδοῦσα, καὶ τὴν κεφαλὴν στέψασα τῷ διαδήματι. τῷ δὲ οἰκέτου σχῆμα περιέθηκε, τὸν δέ τινα καλὸν εἶναι ἐκόσμησε, τὸν δὲ ἄμορφον καὶ γελοῖον παρεσκεύασε. παντο-

δαπὴν

cidos, atque (ut Homerus ait) evanidos, alios vero juveniles, & integros & hoc potissimùm ob illam condiendi efficaciam Aegyptios. Verum dignoscere quemlibet haud proclive fuit, adeo nudatis ossibus omnes erant invicem simillimi, nisi quod vix tandem eos diu intendentes agnovimus. Quippe conferti considebant obscuri atque ignobiles, nullumque servantes amplius pristinæ formæ vestigium. Cùm igitur multi simul ossei consisterent, invicem omninò similes, qui terrificum quiddam per cavos oculorum orbes transpicerent dentesque nudos ostenderent, hæsitabam certe mecum, quonam signo Thersitem a Nireo illo formoso discernerem, aut mendicum Irum à Phæacum rege, aut Pyrrhiam coquum ab Agamemnone. Nihil enim amplius veterum indiciorum eis permansit, sed ossa fuerunt inter se similia, incognibilia, nullis inscripta titulis, nullique unquam dignoscenda. Hæc igitur spectanti mihi, persimilis hominum vita pompæ cuipiam longe videbatur cui præsit ac disponat quæque fortuna, ex his qui pompam agunt, diversos variosque cuique habitus accommodans. Alium siquidem fortuna diligens, regiis ornat insignibus, & tiaram imponens, & satellites addens, & caput diademate coronans. Alium servi rursus ornatum induit, hunc formosum effigiat, hunc deformem atque deridiculum fingit, nam omnigenum, opinor, debet esse spectalum

διαπλὴν γὰρ οἶμαι δεῖν γενέσθαι τὴν θέαν. πολλάκις δὲ διὰ μέσης τῆς πομπῆς μετέβαλε τὰ ἐνίων σχήματα, οὐκ ἐῶσα ἐς τέλος διαπομπεῦσαι, ὡς ἐτάχθησαν, ἀλλὰ μεταμφιέσασα, τὸν μὲν Κροῖσον ἠνάγκασε τὴν τοῦ οἰκέτου καὶ αἰχμαλώτου σκευὴν ἀναλαβεῖν, τὸν δὲ Μαιάνδριον, τέως ἐν τοῖς οἰκέταις πομπεύοντα, τὴν Πολυκράτους τυραννίδα μετενέδυσε, καὶ μέχρι μέν τινος εἴασε χρῆσθαι τῷ σχήματι. ἐπειδὰν δ' ὁ τῆς πομπῆς καιρὸς παρέλθῃ, τηνικαῦτα ἕκαστος ἀποδοὺς τὴν σκευὴν, καὶ ἀποδυσάμενος τὸ σχῆμα μετὰ τοῦ σώματος, ὥσπερ ἦν πρὸ τοῦ, γίγνεται, μηδὲν τοῦ πλησίου διαφέρων. ἔνιοι δ' ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἐπειδὰν ἀπαιτῇ τὸν κόσμον ἐπιστᾶσα ἡ τύχη, ἄχθονταί γε, καὶ ἀγανακτοῦσιν, ὥσπερ οἰκείων τινῶν, στερισκόμενοι, καὶ οὐχ ἃ πρὸς ὀλίγον ἐχρήσαντο ἀποδιδόντες. οἶμαι δὲ καὶ τῶν σκηνῆς πολλάκις ἑωρακέναι τοὺς τραγικοὺς ὑποκριτὰς τούτους πρὸς τὰς χρείας τῶν δραμάτων, ἄρτι μὲν Κρέοντας, ἐνίοτε δὲ Πριάμους γιγνομένους, ἢ Ἀγαμέμνονας. καὶ ὁ αὐτὸς, εἰ τύχοι, μικρὸν ἔμπροσθεν μάλα σεμνῶς, τὸ τοῦ Κέκροπος ἢ Ἐρεχθέως σχῆμα μιμησάμενος, μετ' ὀλίγον οἰκέτης προῆλθεν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ κεκελευσμένος, ἤδη δὲ πέρας ἔχοντος τοῦ δράματος, ἀποδυσάμενος ἕκαστον αὐτῶν τὴν χρυσόπαστον ἐκείνην ἐσθῆτα, καὶ τὸ προσωπεῖον ἀποθέμενος, καὶ καταβὰς ἀπὸ τῶν ἐμβατῶν, πένης καὶ ταπεινὸς περιέρχεται,

lum. Quin habitus quorundam plerumque in media quoque pompa demutat, neque perpetuo eodem sinit ordine cultuque progredi, quo prodierant, sed ornatu commutato, Crœsum quidem coëgit servi captivique vestes induere, Meandrium autem antè inter servos incedentem, Polycratis tyrannide ornat. Et aliquantisper quidem eo cultu permittit uti, verum ubi jam pompæ tempus præteriit apparatum quisque restituens, & cum corpore simul exutus amictu, qualis ante fuit, efficitur, nihilo à vicino differens. Quidam tamen ob inscitiam, cum suos fortuna cultus exigit, ægrè ferunt atque indignantur, tanquam propriis quibusdam bonis privati, ac non potius alienis, quibus paulisper utebantur, exuti. Quin in scena quoque vidisse te plerumque puto histriones istos tragicos, qui (ut fabulæ ratio poscit) modò Creontes, modò Priami fiunt, aut Agamemnones. Idemque (si sors tulerit) paulò antè tam graviter Cecropis aut Erechthei formam imitatus, paulò pòst servus, poeta jubente, progreditur. At cum fabulæ jam finis affuerit, quisque auratas illas vestes exutus, personam deponens, & descendens à crepidis, pauper atque humilis obambulat,

haud

ται, οὐκ ἔτ' Ἀγαμέμνων ὁ Ἀτρέως, οὐδὲ Κρέων ὁ Μενοικέως, ἀλλὰ Πῶλος Χαρικλέους σουνιεὺς ὀνομαζόμενος, ἢ Σάτυρος ὁ Θεογείτονος μαραθώνιος. τοιαῦτα καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα ἐστιν, ὡς τότε μοι ὁρῶντι ἔδοξεν. Φιλ. Εἰπέ μοι ὦ Μένιππε, οἱ δὲ τοὺς πολυτελεῖς τούτους καὶ ὑψηλοὺς τάφους ἔχοντες ὑπὲρ γῆς, καὶ στήλας, καὶ εἰκόνας, καὶ ἐπιγράμματα οὐδὲν τιμιώτεροι παρ' αὐτοῖς εἰσι τῶν ἰδιωτῶν νεκρῶν; Μέν. Ληρεῖς ὦ οὗτος. εἰ γοῦν ἐθεάσω τὸν Μαυσωλὸν αὐτὸν, λέγω δὲ τὸν κᾶρα τὸν ἐκ τοῦ τάφου περιβόητον, εὖ οἶδα, ὅτι οὐκ ἂν ἐπαύσω γελῶν, οὕτω ταπεινῶς ἔρριπτο ἐν παραβύστῳ που, λανθάνων ἐν τῷ λοιπῷ δήμῳ τῶν νεκρῶν, ἐμοὶ δοκεῖν, τοσοῦτον ἀπολαύων τοῦ μνήματος, παρ' ὅσον ἐβαρύνετο τηλικοῦτον ἄχθος ἐπικείμενος. ἐπειδὰν γὰρ ὦ ἑταῖρε ὁ Αἰακὸς ἀπομετρήσῃ ἑκάστῳ τὸν τόπον, δίδωσι δὲ τὸ μέγιστον οὐ πλέον ποδὸς, ἀνάγκη ἀγαπῶντα κατακεῖσθαι, πρὸς μέτρον συνεσταλμένον. πολλῷ δ' ἂν, οἶμαι, μᾶλλον ἐγέλασας, εἰ ἐθεάσω τοὺς παρ' ἡμῖν βασιλέας καὶ σατράπας, πτωχεύοντας παρ' αὐτοῖς, καὶ ἤτοι ταριχοπωλοῦντας ὑπ' ἀπορίας, ἢ τὰ πρῶτα διδάσκοντας γράμματα, καὶ ὑπὸ τοῦ τυχόντος ὑβριζομένους, καὶ κόρρης παιομένους, ὥσπερ τῶν ἀνδραπόδων τὰ ἀτιμότατα. Φίλιππον γοῦν τὸν μακεδόνα ἐγὼ θεασάμενος, οὐδὲ κρατεῖν ἐμαυ-

haud amplius Agamemnon ille Atreo prognatus, aut Creon Menœcei filius Chariclei Suniensis, aut Satyrus filius Theogitonis Marathonius. Sic se mortalium res habent, quemadmodum mihi tum spectanti videbatur. PHILONID. Dic mihi Menippe, isti qui magnificos aliosque tumulos habent super terram, & columnas, imagines, titulos nihilone sunt apud inferos plebeis quibuslibet umbris honoratiores? MENIPP. Nugaris tu quidem. Nam si vidisses Mausolum, Carem illum dico, Pyramide celebrem, sat scio, nunquam videre desiisses, ita in antrum quoddam abstrusum despectim abjectus est in reliqua mortuorum turba delitescens. Hoc tantum commodi mihi videtur ex monumento referre, quod imposito tanto pondere laborat magis, & premitur. Nam cùm Æacus, ô amice, locum cuique metitur (dat autem cui plurimum haud amplius pedem) necesse est contentum decumbere, seseque ad loci modum contrahere. At vehementius multò risisses, opinor si reges hosce nostros satrapasque vidisses apud eos mendicantes, & aut salsamenta vendentes, aut primas ipsas literas urgente inopia profitentes, & quemadmodum contumeliis à quovis afficiantur, atque in faciem cædantur, perinde atque vilissima mancipia. Itaque Philippum Macedonem conspicatus, continere me certe non

τοῦ δυνατοῦ ἦν. ἐδείχθη δέ μοι ἐν γωνιδίῳ τινὶ, μισθοῦ ἀκούμενος τὰ σαθρὰ τῶν ὑποδημάτων. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἦν ἰδεῖν ἐν ταῖς τριόδοις μεταιτοῦντας. Ξέρξας λέγω, καὶ Δαρείους, καὶ Πολυκράτεις. ΦΙΛ. Ἄτοπα διηγῇ τὰ περὶ τῶν βασιλέων, καὶ μικροῦ δεῖν ἄπιστα. τί δὲ ὁ Σωκράτης ἔπραττε, καὶ Διογένης, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν σοφῶν; ΜΕΝ. Ὁ μὲν Σωκράτης κἀκεῖ περιέρχεται διελέγχων ἅπαντας, σύνεστι δ' αὐτῷ Παλαμήδης καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Νέστωρ, καὶ εἴ τις ἄλλος λάλος νεκρός. ἔτι μέντοι ἐπεφύσητο αὐτῷ καὶ διῳδήκει ἐκ τῆς φαρμακοποσίας τὰ σκέλη. ὁ δὲ βέλτιστος Διογένης παροικεῖ μὲν Σαρδαναπάλῳ τῷ Ἀσσυρίῳ, καὶ Μίδᾳ τῷ Φρυγὶ, καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν πολυτελῶν. ἀκούων δὲ οἰμωζόντων αὐτῶν, καὶ τὴν παλαιὰν τύχην ἀναμετρουμένων, γελᾷ τε, καὶ τέρπεται καὶ τὰ πολλὰ ὕπτιος κατακείμενος, ᾄδει μάλα τραχείᾳ καὶ ἀπηνεῖ τῇ φωνῇ, τὰς οἰμωγὰς αὐτῶν ἐπικαλύπτων, ὥστε ἀνιᾶσθαι τοὺς ἄνδρας καὶ διασκέπτεσθαι μετοικεῖν, οὐ φέροντας τὸν Διογένην. Φ. Ταυτὶ μὲν ἱκανῶς. τί δὲ τὸ ψήφισμα ἦν, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔλεγες κεκυρῶσθαι κατὰ τῶν πλουσίων; Μ. Εὖ γε ὑπέμνησας. οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως περὶ τούτου λέγειν προθέμενος, πάμπολυ ἀπεπλανήθην τοῦ λόγου, διατρίβοντος γάρ μου παρ' αὐτοῖς, προὔθεσαν οἱ πρυτάνεις ἐκκλησίαν περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων ἰδὼν οὖν πολλοὺς συνθέοντας,

ἀναμίξας

non potui: ostensus est mihi in angulo quodam: detritos calceos mercede resarciens. Quin alios praeterea multos erat videre mendicantes in triviis, Xerxes videlicet, Darius, ac Polycrates. PHILON. Admiranda narras ista de regibus, peneque incredibilia. Socrates autem quid facit ac Diogenes, & si quis est sapiens alius? ME. Socrates profectò etiam ibi obversatur, omnesque redarguit, versantur autem cum illo Palamedes, & Ulysses & Nestor, & si quis alius loquax mortuus. Adhuc equidem inflata sunt illi, & intumescunt exhausto veneno crura. At optimus Diogenes Sardanapalo vicinus Assyrio, Medaque Phrygio, atque aliis item pluribus ex istorum sumptuosorum numero manet, quos cum ejulantes audit, veteris fortunæ magnitudinem recogitantes, ridet & delectatur, ac supinus cubans ut plurimum cantat, aspera nimis atque injucunda voce illorum ejulatus obscurans, adeo ut id ægrè ferentes, nec Diogenem ferre valentes, de mutanda sede deliberent. PHIL. De his jam satis quidem, cæterum quod nam illud decretum est, quod initio dixeras adversus divites esse sancitum? MEN. Benè admones, nescio enim quo pacto, cùm hac de re dicere proposuissem, ab instituto sermone procul aberravi. Dum igitur ibi versabar, magistratus concionem advocaverunt his videlicet de rebus, quæ in commune conducerent. Conspiciens ergo

ἀναμίξας ἐμαυτὸν τοῖς νεκροῖς, εὐθὺς εἷς καὶ αὐτὸς ἦν τῶν ἐκκλησιαστῶν. διῳκήθη μὲν οὖν καὶ ἄλλα, τελευταῖον δὲ τὸ περὶ τῶν πλουσίων· ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν κατηγόρητο πολλὰ καὶ δεινά, βία καὶ ἀλαζονεία, καὶ ὑπεροψία καὶ ἀδικία, τέλος ἀναστάς τις τῶν δημαγωγῶν ἀνέγνω ψήφισμα τοιοῦτο.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ πολλὰ καὶ παράνομα οἱ πλούσιοι δρῶσι παρὰ τὸν βίον, ἁρπάζοντες καὶ βιαζόμενοι, καὶ πάντα τρόπον τῶν πενήτων καταφρονοῦντες, δέδοχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ, ἐπειδὰν ἀποθάνωσι, τὰ μὲν σώματα αὐτῶν κολάζεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ τῶν ἄλλων πονηρῶν, τὰς δὲ ψυχὰς ἀναπεμφθείσας ἄνω ἐς τὸν βίον, καταδύεσθαι ἐς τοὺς ὄνους, ἄχρις ἂν ἐν τῷ τοιούτῳ διαγάγωσι μυριάδας ἐτῶν πέντε καὶ εἴκοσιν, ὄνοι ἐξ ὄνων γιγνόμενοι, καὶ ἀχθοφοροῦντες, καὶ ὑπὸ τῶν πενήτων ἐλαυνόμενοι τοὐντεῦθεν δὲ λοιπὸν ἐξεῖναι αὐτοῖς ἀποθανεῖν. εἶπε τὴν γνώμην Κρανίων Σκελετίωνος, Νεκυσιεύς, φυλῆς Ἀλιβαντιάδος. τούτου ἀναγνωσθέντος τοῦ ψηφίσματος, ἐπεψήφισαν μὲν αἱ ἀρχαί, ἐπεχειροτόνησε δὲ τὸ πλῆθος, καὶ ἐνεβριμήσατο ἡ Βριμώ, καὶ ὑλάκτησεν ὁ Κέρβερος· οὕτω γὰρ ἐντελῆ γίγνεται, καὶ κύρια, τὰ ἀνεγνωσμένα. ταῦτα μὲν δή σοι τὰ ἐν ἐκκλησίᾳ.

ἐγὼ

ergo multos concurrere, commiſcens meipſum mortuis, ſtatim & ipſe unus eram de numero eorum, qui in concione adderant. Agitata ſunt igitur & alia multa: poſtremo vero de divitibus negotium. In quos poſteaquam plurima fuiſſent objecta, violentia, ſuperbia, faſtus, injuriæ, aſſurgens tandem ex populo primas quidam hujuſmodi decretum legit.

DECRETVM.

QUONIAM, inquit, multa divites perpetrant in vita, rapientes ac vim inferentes, inopeſque omni modo deſpectui habentes, viſum eſt Senatui populoque, ut cum functi vita fuerint, corpora quidem eorum pœnas cum aliis ſceleratorum corporibus luant, animæ verò ſurſum remiſſæ in vitam, in aſinos demigrent, donec in tali rerum ſtatu quinquies ac vicies decem annorum millia tranſegerint, aſini ſemper ex aſinis renati, onera ferentes, atque à pauperibus agitati: deinde ut liceat illis è vita excedere. Hanc ſententiam dixit Calvarius patre Aridello, patria Manicenſis, tribu Alibantiade. Hoc recitato decreto, approbaverunt principes, ſcivit plebs, adfremuit Proſerpina, allatravit Cerberus. Sic enim rata, quæ inferi ſtatuunt, authenticaque fiunt. Quæ igitur in concione agebantur, erant hujuſmodi. Tum ego ſtatim, cujus

ἐγὼ δ' οὗπερ ἀφίγμην ἕνεκα, τῷ Τειρεσίᾳ προσελθὼν, ἱκέτευον αὐτὸν τὰ πάντα διηγησάμενος, εἰπεῖν πρός με, ποῖόν τινα ἡγεῖτο τὸν ἄριστον βίον. ὁ δὲ γελάσας, ἔστι δὲ τυφλόν τι γερόντιον καὶ ὠχρὸν, καὶ λεπτόφωνον, ὦ τέκνον φησὶ, τὴν μὲν αἰτίαν οἶδά σου τῆς ἀπορίας, ὅτι παρὰ τῶν σοφῶν ἐγένετο, οὐ ταὐτὰ γιγνωσκόντων ἑαυτοῖς. ἀτὰρ οὐ θέμις λέγειν πρὸς σε, ἀπείρηται γὰρ ὑπὸ τοῦ Ῥαδαμάνθυος. μηδαμῶς, ἔφην, ὦ πατέριον, ἀλλ' εἰπὲ, καὶ μὴ περιίδῃς με σοῦ τυφλότερον περιιόντα ἐν τῷ βίῳ. ὁ δὲ, δή με ἀπαγαγὼν, καὶ πολὺ τῶν ἄλλων ἀποσπάσας, ἠρέμα προσκύψας πρὸς τὸ οὖς φησιν, ὁ τῶν ἰδιωτῶν ἄριστος βίος καὶ σωφρονέστερος, ὡς τῆς ἀφροσύνης παυσάμενος τοῦ μετεωρολογεῖν, καὶ τέλη καὶ ἀρχὰς ἐπισκοπεῖν, καὶ καταπτύσας τῶν σοφῶν τούτων συλλογισμῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα λῆρον ἡγησάμενος τοῦτο μόνον ἐξ ἅπαντος θηράσῃ, ὅπως τὸ παρὸν εὖ θέμενος, παραδράμῃς γελῶν τὰ πολλὰ, καὶ περὶ μηδὲν ἐσπουδακώς. ὡς εἰπὼν, πάλιν ὥρτο κατ' Ἀσφοδελὸν λειμῶνα, ἐγὼ δὲ, καὶ γὰρ ἤδη ὀψὲ ἦν, ἄγε δὴ ὦ Μιθροβαρζάνη, φημὶ, τί διαμέλλομεν, καὶ οὐκ ἄπιμεν αὖθις ἐς τὸν βίον; ὁ δὲ πρὸς ταῦτα, θάῤῥει φησὶν ὦ Μένιππε, ταχεῖαν γάρ σοι καὶ ἀπράγμονα ὑποδείξω ἀτραπὸν. καὶ δὴ ἀπαγαγών με πρός τι χωρίον τοῦ ἄλλου ζοφο-

gratia veneram, Tiresiam adeo, atque illi re, uti erat, ordine narrata, supplicavi, ut mihi diceret, quodnam optimum vitæ genus putaret. Hic vero subridens (est autem seniculus quispiam cæcus, pallidus, voce gracili) ô fili inquit, caussam tuæ perplexitatis scio à sapientibus istis profectam, haudquaquam idem invicem iisdem de rebus sentientibus, verum haud fas est id tibi proloqui, siquidem Rhadamantibus interdixit. Nequaquam, inquam, ô patercule, sed dic amabo, neque me contemnas, qui in vita etiam ipso cæcior oberro. Abducens ergo me, procul ab aliis auferens, ad aures mihi inclinans, Optima est, inquit, idiotarum privatorumque vita, ac prudentior. Ideo ab insipientia cessans alta cogitandi, & fines & principia inspiciendi, & vafros hosce syllogismos despuens, atque id genus omnia nugas æstimans, hoc solum in tota vita persequere, ut præsentibus bene compositis minime curiosus, nulla re sollicitus, quam plurimum potes, hilaris vitam ridensque traducas. Hæc cum dixisset, rursus in asphodelorum pratum sese corripuit. Ego igitur (nam & nunc vesper erat) age, inquam, ô Mithrobarzane, quid cunctamur? ac non hinc rursus abimus in vitam? Ad hæc ille, Confide, inquit, ô Menippe, brevem quippe facilemq; tibi monstrabo semitam, & me protinus abducens in regionem quandam magis

ρώτερον δείξας τῇ χειρὶ πόρρωθεν ἀμαυρόν τι καὶ λεπτὸν ὥσπερ διὰ κλειθρίας ἐσρέον, φῶς ἐκεῖνο, ἔφη, ἐστὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Τροφωνίου, κἀκεῖθεν κατέρχονται οἱ ἀπὸ Βοιωτίας, ταύτην οὖν ἄνιθι, καὶ εὐθὺς ἔσῃ ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἡσθεὶς δὲ τοῖς εἰρημένοις ἐγὼ, καὶ τὸν μάγον ἀσπασάμενος, χαλεπῶς μάλα διὰ τοῦ στομίου ἀνερπύσας, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐν Λεβαδείᾳ γίγνομαι.

ΧΑΡΩΝ, ἢ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΝΤΕΣ.

ΕΡΜΗΣ.

Τί γελᾷς ὦ Χάρων; ἢ τί τὸ πορθμεῖον ἀπολιπὼν, δεῦρο ἀνελήλυθας ἐς τὴν παροῦσαν ἡμέραν, οὐ πάνυ εἰωθὼς ἐπιχωριάζειν τοῖς ἄνω πράγμασι; Χα. Ἐπεθύμησα ὦ Ἑρμῆ, ἰδεῖν ὁποῖά ἐστι τὰ ἐν τῷ βίῳ, καὶ ἃ πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι ἐν αὐτῷ, ἢ τίνων στερούμενοι, πάντες οἰμώζουσι κατιόντες παρ' ἡμᾶς. οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν ἀδακρυτὶ διέπλευσεν. αἰτησάμενος οὖν παρὰ τοῦ ᾅδου καὶ αὐτὸς ὥσπερ καὶ ὁ θετταλὸς ἐκεῖνος νεανίσκος, μίαν ἡμέραν λιπόνεως γενέσθαι, ἀνελήλυθα ἐς τὸ φῶς καί μοι δοκῶ ἐς δέον ἐντετυχηκέναι σοι. ξεναγήσεις γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι με ξυμπερινοστῶν, καὶ δείξεις ἕκαστα, ὡς ἂν εἰδὼς ἅπαντα.

piore tenebricosam, manu procul ostendens subobscurum tenueque, ac velut per rimam influens lumen, illud, inquit, Trophonii templum est, atque illac ad inferos è Bœotia descenditur, hac ascendes atque illico eris in Græcia. Ego igitur hoc sermone gavisus, salutato Mago, difficile admodum per angustias antri faucis sursum repens nescio quo pacto in Lebadiam perveni.

CHARON, sive CONTEMPLANTES,

MERCURIUS.

QVid rides, ô Charon? aut quid deserto navigio in hanc lucem advenisti, non admodum assuetus Superûm rebus interesse? CHAR. Cupido me cepit, O Mercuri, videndi, & quænam in vita gerantur negotia, & quibus studiis teneamur: tum etiam quibus bonis exuti plorent omnes ubi ad nos descenderint. Neque enim mox ipsis quisquam citra lachrymas trajecit. Quare exemplo illius Thessali adolescentis commeatu à Dite impetrato, ut unũ saltem diem à nave abesse liceret, in lucẽ ascendi ac mihi videor in ipso planè tempore in te incidisse. Nã peregrinus cum sim, sat scio te non gravari, quin obambulando me ducas, singulaq; demonstres, ut qui universa jam habeas comperta. M. Non est

Ἑρμ. Οὐ σχολή μοι, ὦ πορθμεῦ. ἀπέρχομαι γάρ τι διακονησόμενος τῷ ἄνω Διὶ τῶν ἀνθρωπικῶν. ὁ δὲ ὀξύθυμός τέ ἐστι καὶ δέδια μὴ βραδύναντά με, ὅλον ὑμέτερον ἐάσῃ εἶναι, παραδοὺς τῷ ζόφῳ ἢ ὅπερ τὸν Ἥφαιστον πρῴην ἐποίησε, ῥίψῃ καμὲ τεταγὼν τοῦ ποδὸς ἀπὸ τοῦ θεσπεσίου βηλοῦ, ὡς ὑποσκάζων, γέλωτα παρέχοιμι καὶ αὐτὸς οἰνοχοῶν. Χ. Περιόψει οὖν με ἄλλως πλανώμενον ὑπὲρ γῆς, καὶ ταῦτα, ἑταῖρος καὶ ξύμπλους καὶ συνδιάκτορος ὤν; καὶ μὴν καλῶς εἶχεν, ὦ παῖ Μαίας, ἐκείνων γοῦν σε μεμνῆσθαι, ὅτι μηδεπώποτέ σε ἢ ἀντλεῖν ἐκέλευσα, ἢ πρόσκωπον εἶναι. ἀλλὰ σὺ μὲν ῥέγκεις ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐκταθεὶς, ὤμους οὕτω καρτεροὺς ἔχων. ἢ, εἴ τινα ἄλλον νεκρὸν εὕροις, ἐκείνῳ παρ' ὅλον τὸν πλοῦν διαλέγῃ. ἐγὼ δὲ πρεσβύτης ὢν τὴν δικωπίαν ἕλκων, ἐρέττω μόνος. ἀλλὰ πρὸς τοῦ πατρὸς, ὦ φίλτατον Ἑρμήδιον, μὴ καταλίπῃς με, περιήγησαι δὲ τὰ ἐν τῷ βίῳ ἅπαντα, ὥς τι καὶ ἰδὼν ἐπανέλθοιμι. ὡς ἤν με σὺ ἀφῇς, οὐδὲν τῶν τυφλῶν διοίσω. καθάπερ γὰρ ἐκεῖνοι σφάλλονταί τε διολισθαίνοντες ἐν τῷ σκότῳ, οὕτω δὴ κἀγώ σοι πάλιν ἀμβλυώττω πρὸς τὸ φῶς. ἀλλὰ δὸς, ὦ Κυλλήνιε, μοι ἐς ἀεὶ μεμνησομένῳ τὴν χάριν. Ε. Τοῦτο τὸ πρᾶγμα πληγῶν αἴτιον καταστήσεταί μοι. ὁρῶ γοῦν

ἤδη

tium ô portitor. Nã ab eo jam nunc negotium quoddã quod ad mortaliũ statum pertinet, à Iove summo datum, expediturus. Ille autẽ ad iracundiam propensior est, ut plane verear, ne cunctantem me vel totũ vestræ sortis esse permittat, caligini videlicet addictum: vel quemadmodum super Vulcanũ, ita & me correpto pede è summo dejiciat cœlo, nimirum quo & ipse pollicatorum munere fungens, claudicando risus moveam. CH. Despicies ergo me temere & indecore in terra oberrantem, præsertim amicus & navigationis socius, tum & nostræ Reip. ex parte legatus? Atqui conveniret, ô Maiæ proles, illorũ te etiamnũ meminisse, quod te vel sentinam exhaurire, vel remum agitare ne unquã quidem jusserim. Quin tu interim, quanquam adeo robustus es humeris, in navigii dorso porrectus stertis, aut si quam forte ex umbris loquacem offenderis, cum inter navigandum perpetuò consabularis. Ego vero quantumvis senex remigium agens duplex solus remigo. At te patrem obsecro ô charissime Merculiole, ne me deseras, sed ut novo aliquo conspectu redeam, indica quænam in vita geruntur. Quod si tu me neglexeris, nihil plane ab ipsis cæcis differre videbor. Vt enim illi lubrico gressu per caligenem titubant, ita rursus ego ad lucem tibi hallucinabor: quin tu hanc mihi das gratiam, ô Cyllenie, perpetuo memori futuro. MER. Hæc profectò res verberum mihi caussa existet, adeo

ἤδη τὸν μισθὸν τῆς περιηγήσεως οὐκ ἀκόλουθον παντάπασιν ἡμῖν ἐσόμενον. ὑπουργητέον δὲ ὅμως. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπότε φίλος τις ὢν βιάζοιτο; πάντα μὲν οὖν σε ἰδεῖν καθ' ἕκαστον ἀκριβῶς ἀμήχανόν ἐστιν ὦ πορθμεῦ. πολλῶν γὰρ ἂν ἐτῶν ἡ διατριβὴ γένοιτο. εἶτα ἐμὲ μὲν ἀποκηρύττεσθαι δεήσει, καθάπερ ἀποδράντα ὑπὸ τοῦ Διός. σὲ δὲ καὶ αὐτὸν κωλύσει ἐνεργεῖν τὰ τοῦ θανάτου ἔργα καὶ τὴν τοῦ Πλούτωνος ἀρχὴν ζημιοῦν, μὴ νεκραγωγοῦντα πολλοῦ τοῦ χρόνου. καὶ ὁ τελώνης Αἰακὸς ἀγανακτήσει, μηδ' ὀβολὸν ἐμπολῶν. ὡς δὲ τὰ κεφάλαια τῶν γιγνομένων ἴδῃς, τοῦτ' ἤδη σκεπτέον. Χα. Αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ ἐπινόει τὸ βέλτιστον. ἐγὼ δὲ οὐδὲν οἶδα τῶν ὑπὲρ γῆς, ξένος ὤν. Ερμ. Τὸ μὲν ὅλον ὦ Χάρων, ὑψηλοῦ τινος ἡμῖν ἔδει χωρίου, ὡς ἀπ' ἐκείνου πάντ' ἴδοις. σοὶ δὲ εἰ μὲν ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν δυνατὸν ἦν, οὐκ ἂν ἐκάμνομεν. ἐκ περιωπῆς γὰρ ἂν ἀκριβῶς ἅπαντα καθεώρας. ἐπεὶ δὲ οὐ θέμις εἰδώλοις ἀεὶ ξυνόντα ἐπιβατεύειν τῶν βασιλείων τοῦ Διός, ὥρα ἡμῖν ὑψηλόν τι ὄρος περισκοπεῖν. Χα. Οἶσθα ὦ Ἑρμῆ ἅπερ εἴωθα λέγειν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς, ἐπειδὰν πλέωμεν; ὁπόταν γὰρ τὸ πνεῦμα καταιγίσαν, πλαγίᾳ τῇ ὀθόνῃ ἐμπέσῃ, καὶ τὸ κῦμα ὑψηλὸν ἀρθῇ,

τότε

ut jam hinc commonstrationis hujus merce-
dem non sine tuberibus nobis fore prospiciam :
obsequendum tamen. Quid enim facias ubi
amicorum quispiam imperat? Principio ergo
ut omnia singulatim & examussim conspicias,
frustra laboras, ô portitor ; nam hoc multorum
annorum fuerit negotium : deinde me denun-
ciari oportebit tanquam transfugam à Iove.
Tibi vero quo minus mortis munia peragere
posses fuerit impedimento : neque non Ditis im-
perio detraxerit, cum videlicet longo adeò
tempore umbras adveheres nullas. Postremò &
Aeacus, qui portorio colligendo profectus est,
stomachabitur ; ut qui tanto tempore ne obo-
lum quidem lucrifecerit. Verum qua via ipsa
rerum capita videre possis, jam consilium erit
nobis captandũ. CH. Ipse, ô Mercuri, quid optimũ factũ fuerit videris: ego vero peregrinus cũ
sim in terra, quid rerum hic agatur, nescio. MER.
Breviter, ô Charon, editiore aliquo loco opus e-
rit, ut inde cuncta queas prospicere. Caeterum si
in coelum subvolare tibi foret facultas, non labo-
rarẽ, nam inde quasi ex specula omnia despice-
res accuratè. Cùm autem tibi, cui semper cum
mortuorũ simulachris commercium est, in Iovis
regiã ascendere minimè liceat, jam tempus fue-
rit excelsum aliquem montem disquirere. CH.
Nosti, ô Mercuri, quae ad vos inter navigandum
dicere consueverim? Siquidem ubi & procellosus
ventorum flatus obliquo velo incubuerit, ut sub-

τότε ὑμεῖς μὴ ὑπ' ἀγνοίας κελεύετε τὴν ὀθόνην στεῖλαι, ἢ ἐνδοῦναι ὀλίγον τοῦ ποδὸς, ἢ συνεκδραμεῖν τῷ πνεύματι. ἐγὼ δὲ, τὴν ἡσυχίαν ἄγειν παρακελεύομαι ὑμῖν· αὐτὸς γὰρ εἰδέναι τὰ βελτίω. κατὰ ταῦτα δὴ καὶ σὺ πρᾶττε, ὁπόσα καλῶς ἔχειν νομίζεις κυβερνήτης νῦν γε ὤν. ἐγὼ δὲ ὥσπερ ἐπιβάταις νόμος, σιωπῇ καθεδοῦμαι, πάντα πειθόμενος κελεύοντί σοι. Ερ. Ορθῶς λέγεις. αὐτὸς γὰρ εἴσομαι τί ποιητέον, καὶ ἐξευρήσω τὴν ἱκανὴν σκοπήν. ἆρ' οὖν ὁ Καύκασος ἐπιτήδειος, ἢ ὁ Παρνασσὸς ὑψηλότερος, ἢ ἀμφοῖν ὁ Ολυμπος ἐκεινοσί; καί τοι οὐ φαῦλόν τι ἀνεμνήσθην ἐς τὴν Ολυμπον ἀπιδών. συγκαμεῖν δέ τι καὶ ὑπουργῆσαι καὶ σὲ δεῖ. Χαρ. Πρόσταττε. ὑπουργήσω γὰρ ὅσα δυνατά. Ερμ. Ομηρος ὁ ποιητής φησι τοὺς Αλωέως υἱεῖς δύο καὶ αὐτοὺς ὄντας, ἔτι παῖδας ἐθελῆσαί ποτε τὸν Οσσαν ἐκ βάθρων ἀνασπάσαντας, ἐπιθεῖναι τῷ Ολύμπῳ· εἶτα τὸ Πήλιον ἐπ' αὐτῇ, ἱκανὴν ταύτην κλίμακα ἕξειν οἰομένους καὶ πρόσβασιν πρὸς τὸν οὐρανόν. ἐκείνω μὲν οὖν τὼ μειρακίω, ἀτασθάλω γὰρ ἤστην, δίκας ἐπισάτην. νὼ δὲ οὐ γὰρ ἐπὶ κακῷ τῶν θεῶν ταῦτα βουλευόμεθα, τί οὐχὶ οἰκοδομοῦμεν καὶ αὐτοὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐπικυλινδοῦντες ἐπάλληλα τὰ ὄρη, ὡς ἔχοιμεν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀκριβεστέραν τὴν σκοπήν;

sime tollatur fluctus, ibi vos, quæ est vestra imperitia, jubetis vel velum contrahere, vel pedem paulisper accommodare, vel etiam ipsius venti cursum sectari. At ego quietem vos agere jubeo: ego enim, quid optimum sit, non ignoro. Eodem ergo modo & tu, cũ sis gubernator, quæ tibi convenire visa fuerint, facito. Ego vero ut est vectorum conditio, tacitus sedebo per omnia tibi jubenti obsecundans. MERC. Recte admones, ô Charon, ipse enim quid facto opus sit sciero, ac speculam nobis idoneam invenero. Num ergo Caucasus idoneus, aut hic altior Parnassus aut utroque eminentior Olympus ille? Atqui in Olympum mihi intuenti non contemnendi cujusdam consilii in mentem venit. Verum ad hanc rem tuo & labore & obsequio pariter erit opus. CHAR. Tuum ergo fuerit imperare, ô Mercuri: Equidem pro mea virili in omnibus parere conabor. MER. Homerus Poëta dicit, Aloei filios, cum & ipsi duo essent adhæc pueri, statuisse olim unà cum radicibus Ossam evulsam Olympo superimponere: deinde & huic Pelion, quod arbitrarentur hoc pacto sufficientem se gradum & ascensum in cœlum habituros. Verum hi adolescentuli, cum impii essent, audaciæ suæ pœnas dederunt: nos autem qui hæc in Deorum injuriam minimè molimur, cur non & ipsi eadem via ædificamus mõtem monti adglomerando? quo videlicet excelsiorem & commodiorem habeamus prospectum.

Χ. Καὶ δυνησόμεθα ὦ Ἑρμῆ δύ' ὄντες ἀναθέσθαι, ἀράμενοι τὸ Πήλιον ἢ τὴν Ὄσαν; Ερ. Διὰ τί δ' οὐκ ἂν ὦ Χάρων; ἢ ἀξιοῖς ἡμᾶς ἀγεννεστέρους εἶναι τοῖν βρεφυλλίοιν ἐκείνοιν; καὶ ταῦτα, θεοὺς ὑπάρχοντας. Χά. Οὐκ ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δοκεῖ μοι ἀπίθανόν τινα τὴν μεγαλουργίαν ἔχειν. Ε. Εἰκότως ἰδιώτης γὰρ εἶ ὦ Χάρων, καὶ ἥκιστα ποιητικός. ὁ δὲ γεννάδας Ὅμηρος ἀπὸ δυοῖν στίχοιν αὐτίκα ἡμῖν ἀμβατὸν ἐποίησε τὸν οὐρανόν, οὕτω ῥαδίως συνθεὶς τὰ ὄρη καὶ θαυμάζω εἴ σοι ταῦτα τεράστια εἶναι δοκεῖ, τὸν Ἄτλαντα δηλαδὴ εἰδότι, ὃς τὸν πόλον αὐτὸν εἷς ὢν φέρει, ἀνέχων ἡμᾶς ἅπαντας. ἀκούεις δὲ ἴσως καὶ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ πέρι, τοῦ Ἡρακλέους, ὡς διαδέξαιτό ποτε αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Ἄτλαντα καὶ ἀναπαύσειε πρὸς ὀλίγον τοῦ ἄχθους, ὑποθεὶς ἑαυτὸν τῷ φορτίῳ; Χ. Ἀκούω ταῦτα. εἰ δὲ ἀληθῆ ἐστι, σὺ ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ οἱ ποιηταὶ εἰδεῖτε. Ε. ἀληθέστατα ὦ Χάρων. ἢ τίνος γὰρ ἕνεκα σοφοὶ ἄνδρες ἐψεύδοντο ἄν; ὥστε ἀναμοχλεύωμεν τὴν Ὄσαν πρῶτον, ὥσπερ ἡμῖν ὑφηγεῖται τὸ ἔπος καὶ ἀρχιτέκτων Ὅμηρος. Αὐτὰρ ἐπ' Ὄσῃ Πήλιον εἰνοσίφυλλον. ὁρᾷς, ὅπως ῥαδίως ἅμα καὶ ποιητικῶς ἐξειργασάμεθα; φέρε οὖν ἀναβὰς ἴδω, ἢ καὶ ταῦτα ἱκανά, ἢ ἐποικοδομεῖν ἔτι δεήσει. Παπαί. κάτω ἔτι ἐσμὲν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τοῦ οὐρανοῦ. ἀπὸ μὲν

γὰρ

ſtum. CHAR. *Et duobus nobis, ô Mercuri, vires ſufficerint ad loco movendum vel Pelion, vel etiam Oſſam?* MERC. *Quidni, ô Charon? an tu nos abjectiores, magiſque imbecilles infantulis iſtis judicas, maximè cùm ſimus Dii?* CHARON. *Nequaquam, ſed res ipſa incredibilem quandam magnifici operis oſtentationem continere videtur.* MERCVR. *Non injuria, imperitus enim es, & in elegantia poetica minimè verſatus. At egregius Homerus duobus ſtatim verſibus acceſſum nobis paravit in cœlum, adeò facilè congeſtis montibus. Porrò admiror hæc tibi prodigioſa videri, cùm tamen Atlanta non ignoras, qui vel ſolus cœlum ipſum fert, universos nos ſuſtinens. Sed & de fratre meo Hercule fortè audiſti, quomodo ipſi illi Atlanti in officium ſucceſſerit, ipſeque ſe oneri tantiſper, dum ille interquieſceret, ſuppoſuerit.* CHAR. *Audio ſane hujuſmodi: an autem vera ſint, tu & poetæ videritis.* MERCVR. *Veriſſima, ô Charon, alioqui cujus gratia viri illi ſapientes ementirentur? Itaque primùm Oſſam vectibus eruamus, quemadmodum carmen præſcribit & ipſe architectus Homerus: at ſuper Oſſam Pelion arboribus denſum. Vides, quàm citra negotium pariter, & quàm poeticè effecerimus? Age hac mole conſcenſa diſpiciam, num aut hæc faciant ſatis, aut plura ſuperſtruere oporteat. Papæ: quid hoc? Hæremus adhuc ipſa cœli radi-*

γὰρ τῶν ἑώων, μόγις Ἰωνία καὶ Λυδία φαίνεται, ἀπὸ δὲ τῆς ἑσπέρας, οὐ πλέον Ἰταλίας καὶ Σικελίας. ἀπὸ δὲ τῶν ἄρκτων, τὰ ἐπὶ τάδε τοῦ Ἴστρου μόνα. κἀκεῖθεν ἡ Κρήτη οὐ πάνυ σαφῶς, μετακινητέα ἡμῖν ὦ πορθμεῦ καὶ ἡ Οἴτη ὡς ἔοικεν. εἶτα ὁ Παρνασσὸς ἐπὶ πᾶσιν. Χ. Οὕτω ποιῶμεν, ὅρα μόνον μὴ λεπτότερον ἐξεργασώμεθα τὸ ἔργον, ἀπομηκύνοντες πέρα τοῦ πιθανοῦ εἶτα συγκαταρριφθέντες αὐτῷ πικρᾶς τῆς Ὁμήρου οἰκοδομητικῆς πειραθῶμεν, ξυντριβέντες τῶν κρανίων. Ερ. Θάρρει· ἀσφαλῶς γὰρ ἕξει ἅπαντα, μετατίθει τὴν Οἴτην, ἐπικυλινδείσθω καὶ ὁ Παρνασσός. ἰδοὺ ἐπάνειμι αὖθις, εὖ ἔχει, πάντα ὁρῶ· ἀνάβαινε ἤδη καὶ σύ. Χάρ. Ὄρεξον ὦ Ἑρμῆ τὴν χεῖρα. οὐ γὰρ ἐπὶ μικράν με ταύτην τὴν μηχανὴν ἀναβιβάζεις. Ερ. Εἴ γε καὶ ἰδεῖν ἐθέλεις ὦ Χάρων ἅπαντα. οὐκ ἔνι δὲ ἄμφω, καὶ ἀσφαλῆ, καὶ φιλοθεάμονα εἶναι ἀλλ' ἔχου μου τῆς δεξιᾶς, καὶ φείδου μὴ κατὰ τοῦ ὀλισθηροῦ πατεῖν. εὖ γε ἀνελήλυθας καὶ σύ. καὶ ἐπείπερ δικόρυμβος ὁ Παρνασσός ἐστι, μίαν ἑκάτερος ἄκραν ἐπιλαβόμενοι, καθεζώμεθα σὺ δέ μοι ἤδη ἐν κύκλῳ περιβλέπων ἐπισκόπει ἅπαντα. Χάρ. Ὁρῶ γῆν πολλὴν καὶ λίμνην τινὰ μεγάλην περιρρέουσαν,

ρέουσαν,

ea. Etenim ab oriente sole vix Ionia & Lydia conspiciuntur : Ab occidente verò non amplius quam Italia & Sicilia. Porrò à Septentrione ea solum, quæ Istro adjacent, apparent. Illinc autem Creta : neq; hæc admodum apertè. Quare, sicuti videtur, & Oetam transponere oportet, postremò omnibus superimponendus Parnassus. CH. Sic faciamus. At hoc solum vide, ne plus æquo attenuando opus ipsum tenuius fragiliusq; reddamus, ita ut tandem unà cum ipsa mole deturbati, Homericam illam ædificandi rationem nimis amaram experiamur, nimirum calvariis ex casu perfractis. MER. Bono animo es, ô Charon, res omnis in vado erit, tu Oetã transpone, advolvatur & Parnassus. En iterum conscendam, benè habet, cuncta jam conspicio : & tu nunc ascende. CH. Manum mihi porrige, ô Mercuri, neq; enim parvam ac humilem molem me facis ascendere. MER. Si singula contueri gestis, ô Charon, discrimini te committas oportet. Non enim ita comparatum est, ut simul extra periculum sis constitutus, & tamen, quæ cupis liceat spectare. Verum hac mea dextra nitere, ac pedetentim scandendo, ne in lubrico pedem figas, cave. Nunc omni ex parte res benè se habent, cum & tu superaris. Iam vero quoniam bicipiti vertice prominet Parnassus, uterq; altero occupato consideamus. Tu autem nunc oculis in orbem ductis intuere universa. CHAR. Terram video amplam, ac paludem quandam

ῥέουσαν, καὶ ὄρη, καὶ ποταμοὺς, τοῦ Κωκυτοῦ, καὶ Πυειφλεγέθοντος μείζονας, καὶ ἀνθρώπους πάνυ σμικροὺς, καί τινας φωλεοὺς αὐτῶν. Ερμ. Πόλεις ἐκεῖναί εἰσιν, οὓς φωλεοὺς εἶναι νομίζεις. Χάρ. Οἶσθα ὦ Ερμῆ, ὡς οὐδὲν ἡμῖν πέπρακται ἀλλὰ μάτην τὸν Παρνασὸν αὐτῇ Κασταλίᾳ, καὶ τὴν Οἴτην, καὶ τὰ ἄλλα ὄρη μετεκινήσαμεν. Ερμ. Οπῃ; Χάρ. Οὐδὲν ἀκριβὲς ἔγωγε ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ ὁρῶ ἐβουλόμην δ' οὐ πόλεις, καὶ ὄρη αὐτὰ μόνον, ὥσπερ ἐν γραφαῖς ὁρᾶν, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, καὶ ἃ πράττουσι, καὶ οἷα λέγουσιν, ὥσπερ ὅτε με τὸ πρῶτον ἐντυχὼν εἶδες γελῶντα, καὶ ἤρου με, ὅ, τι γελῴην ἀκούσας γάρ τινος ἥσθην ἐς ὑπερβολήν. Ερμ. Τί δὲ τοῦτ' ἦν; Χάρ. Επὶ δεῖπνον οἶμαι κληθεὶς ὑπό τινος τῶν φίλων, ἐς τὴν ὑστεραίαν μάλιστα ἥξω ἔφη, καὶ μεταξὺ λέγοντος ἀπὸ τοῦ τέγους κεραμὶς ἐπιπεσοῦσα, οὐκ οἶδ' ὅτου κινήσαντος, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἐγέλασα οὖν οὐκ ἐπιτελέσαντος τὴν ὑπόσχεσιν· ἔοικα δὲ καὶ νῦν ὑποκαταβήσεσθαι, ὡς μᾶλλον βλέποιμι καὶ ἀκούοιμι. Ερ. Εχ' ἀτρέμας· καὶ τοῦτο γὰρ ἐγὼ ἰάσομαί σοι, καὶ ὀξυδερκέστατον ἐν βραχεῖ ἀποφανῶ, παρ' Ομήρου τινὰ καὶ πρὸς τοῦτο ἐπῳδὴν λαβών. κἀπειδὰν εἴπω τὰ ἔπη, μέμνη-

σο

quandam ingentem, quæ undiq; terram circumfluit. Tum montes ac fluvios & Cocyto, & Phlegetonte ampliores Ad hæc homines admodum exiles, & horum nidulos quosdam. MER. Vrbes illæ sunt, quos tu nidos arbitraris. CHAR. Vides, quàm nihil nobis tanto labore sit effectum? quin frustra sede movimus Parnassum unà cum Castalio, tum & Oetam, cæterosq; montes omnes. MER. Quid ita? CH. Equidem è sublimi exactè despicio nihil. Desiderium autem erat non urbes solum, neq; montes ipsos tanquam in tabula depictos intueri, verũ & homines ipsos, tum quæ faciant, quæque loquantur exaudire haud secus ac prius, cùm tu obvius mihi factus ridentem conspiceres, ac quidnam riderem, percunctareris. Nam cum ridiculum quiddam audirem, mirum in modum delectabar. MER. Quidnam hoc erat. CHA. Cum quidam ab amicorum quopiam ad cœnam, opinor, vocatus esset, in posterum, inquit, diem veniam maxime. Atq; interim dum hæc diceret tegula quædam, nescio quò deturbante, à tecto in caput huic irruens, ipsum necavit. Risi ergo hominem ut qui promissa minime præstaret. Sed & nunc quo magis audiam, magisque videam, descendendum mihi censeo MERCVR. Quietus sis. Nam & huic malo remedium invenero, atque incantatione quadam ab Homero accepta videndi aciem acutissimam tibi vel brevi reddidero. At postea quam pronunciavero

σου, μηκέτι ἀμβλυώττειν, ἀλλὰ σαφῶς πάντα ὁρᾶν. Χάρ. Λέγε μόνον. Ἑρμ.

Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον
ἣ πρὶν ἐπῆεν
ὄφρ' εὖ γιγνώσκῃς ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.

Χάρ. Τί ἐστιν; Ἑρμ. Ἤδη ὁρᾷς; Χα. Ὑπερφυῶς γε. τυφλὸς ὁ Λυγκεὺς ἐκεῖνος, ὡς πρὸς ἐμέ. ὥστε σὺ τὸ ἐπὶ τούτῳ προσδίδασκέ με, καὶ ἀποκρίνου ἐρωτῶντι. ἀλλὰ βούλει κατὰ τὸν Ὅμηρον κἀγὼ ἔρωμαί σε, ὡς μάθῃς οὐδ' αὐτὸν ἀμελῆ ὄντα με τοῦ Ὁμήρου; Ε. καὶ πόθεν σὺ ἔχεις τι τῶν ἐκείνου εἰδέναι, ναύτης ἀεὶ καὶ πρόσκωπος ὤν; Χ. Ὁρᾷς, ὀνειδιστικὸν τοῦτο ἐς τὴν τέχνην. ἐγὼ δὲ ὁπότε διεπόρθμευον αὐτὸν ἀποθανόντα, πολλὰ ῥαψῳδοῦντος ἀκούσας, ἐνίων ἔτι μέμνημαι. καίτοι χειμὼν ἡμᾶς οὐ μικρὸς τότε κατέλαβεν, ἐπεὶ γὰρ ἤρξατο ᾄδειν οὐ πάνυ αἴσιόν τινα ᾠδὴν τοῖς πλέουσιν, ὡς ὁ Ποσειδῶν συνήγαγε τὰς νεφέλας, καὶ ἐτάραξε τὸν πόντον, ὥσπερ τορύνην τινὰ ἐμβαλὼν τὴν τρίαιναν, καὶ πάσας τὰς θυέλλας ὀρόθυνε, καὶ ἄλλα πολλὰ κυκῶν τὴν θάλασσαν ὑπὸ τῶν ἐπῶν, χειμὼν ἄφνω καὶ γνόφος ἐμπεσὼν, ὀλίγου δεῖν περιέτρεψεν ἡμῖν τὴν ναῦν. ὅπερ καὶ ναυ-

πάσας

tiavero carmina ipsa, memor sis non amplius hallucinari, verum aperte cuncta intueri. CH. Dic solum MER.

Dimovi nubem, visum quæ texerat antè,
Ut tandē agnoscas qui sint hominesve Divi.

CHAR. Quid est? MER. Annon jam vides? CHAR. Mirum in modum, cæcus sanè Lynceus ille, si mecum componatur. Itaque deinceps hoc primum me velim doceas, mihiq; percunctanti respondeas. Sed heus tu, vin' & ipsum me Homericis versibus tecum agere, quo videlicet intelligas, neque ipsum me ab Homeri elegantia abhorrere? MER. Unde tu, quæso, illius aliquid scire posses, nauta cum sis, & cum remis rem habeas? CHAR. Vides, opprobria sunt hæc in artem. At ego cum illum vita jam functum trajicerem, multa carmina recitantem audivi, quorum nonnulla adhuc in memoria hærent. Porrò tempestas non mediocris tum nobis incubuit. Etenim posteaquam cantilenam quandam navigantibus non admodum prosperam neque salutarem fuisset auspicatus, carminum vi impulsus Neptunus, & nubes convocavit, atque tridente velut toryna (instrumento, quo in olla aliquid teritur & agitatur inter coquendum) injecto, cum fluctuum procellas excitavit, tum aliis multis turbis universum miscebat mare, adeo ut parum abfuerit, quin tempestas, quæ una tum densa caligine imminebat, navem nobis subvertisset. Tum ergo & ille

τιάσας ἐκεῖνος ἀπήμεσε τὰς ῥαψῳδίας τὰς πολλὰς αὐτῇ Σκύλλῃ, καὶ Χαρύβδει, καὶ Κύκλωπι. Ερμ. Οὐ χαλεπὸν οὖν ἦν ἐκ τοσούτου ἐμέτου ὀλίγα γοῦν διαφυλάττειν. Χαρ. Εἰπὲ γάρ μοι.

Τίς γὰρ ὅδ' ἐστὶ παχύς τε ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Ἔξοχος ἀνθρώπων κεφαλὴν καὶ εὐρέας ὤμους.

Ερμ. Μίλων οὗτος ὁ ἐκ Κρότωνος ἀθλητής. ἐπικροτοῦσι δ' αὐτῷ οἱ Ἕλληνες, ὅτι τὸν ταῦρον ἀράμενος φέρει διὰ τοῦ σταδίου μέσου. Χαρ Καὶ πόσῳ δικαιότερον ἂν ἐμὲ ὦ Ἑρμῆ, ἐπαινοῖεν, ὃς αὐτόν σοι τὸν Μίλωνα μετ' ὀλίγον ξυλλαβὼν ἐνθήσομαι ἐς τὸ σκαφίδιον, ὁπόταν ἥκῃ πρὸς ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ ἀμαχωτάτου τῶν ἀνταγωνιστῶν καταπαλαισθεὶς τοῦ θανάτου, μηδὲ ξυνεὶς ὅπως αὐτὸν ὑποσκελίζει· κᾆτα οἰμώξεται ἡμῖν δηλαδὴ μεμνημένος τῶν στεφάνων τούτων, καὶ τοῦ κρότου. νῦν δὲ μέγα φρονεῖ θαυμαζόμενος περὶ τῇ τοῦ ταύρου φορᾷ. τί οὖν οἰηθῶμεν, ἆρα ἐλπίζειν αὐτὸν καὶ τεθνήξεσθαί ποτε; Ε. Πόθεν ἐκεῖνος θανάτου νῦν μνημονεύσειεν ἂν ἐν ἀκμῇ τοσαύτῃ; Χ Ἔα τοῦτον οὐκ εἰς μακρὰν γέλωτα ἡμῖν παρέξοντα, ὁπότ' ἂν πλέῃ, μηδὲ ἐμπίδα, οὐχ ὅπως ταῦρον ἔτι ἄρασθαι δυνάμενος σὺ δέ μοι ἐκεῖνο εἰπὲ, τίς τε ἄρ' ὅδ'

ἄλλος

ille nauseabundus bonam carminum partem Scyllæ & Charybdi evomuit, sed & Cyclopi. Mer. *Non ergo difficile fuit ex tanto vomitu paucula aliqua reservare.* Ch. *At dic mihi:*

Crassus & ille quis est vir magnus conspicuusque,
Vertice sublimi atque humeris latissimus amplis.

Me. *Milo Crotoniata hic est athleta, applaudunt autẽ ei Græci, quod taurũ sublatum solum per medium ferat stadium.* Ch. *At quanto justiori caussa, ô Mercuri, ipsum me laudibus veherent, qui paulo post ipsum tibi Milonem, quantus est, correptum in naviculã imponam: nempe ubi à morte invictissimo adversario lucta superatus ad nos venerit, quando nec ipse plane intelliget qua crucis implicandi ratione sit dejectus. Tum profecto nobis plorabit recordatus & harum coronarum, & hujus applausus. Nunc autem quia, propterea quod taurum gestarit, est admirationi, grandia sapit, ac mirifice sibi placet. Quid ergo de ipso arbitrabimur? Num quod mortem etiam aliquando sibi imminere speret?* Merc. *Quid? ille mortis recordaretur in tanto flore?* Cha. *Missum hunc fac, ô Mercuri, risum nobis haud ita multo post exhibiturum, quando videlicet nobiscum navigans ne calicem quidem amplius, nedum taurum ferre poterit. Sed illud tu mihi dicas velim, quis alius ille vir gravis*

ἄλλος ὁ σεμνὸς ἀνήρ; οὐχ Ἕλλην ὡς ἔοικεν, ἀπὸ γοῦν τῆς στολῆς. Ἑρμ. Κῦρος ὦ Χάρων ὁ Καμβύσου, ὃς τὴν ἀρχὴν πάλαι Μήδων ἐχόντων, νῦν Περσῶν ἤδη ἐποίησεν εἶναι. καὶ Ἀσσυρίαν ἔναγχος οὗτος ἐκράτησε, καὶ Βαβυλῶνα παρεστήσατο. καὶ νῦν ἐλασείοντι ἐπὶ Λυδίαν ἔοικεν, ὡς καθελὼν τὸν Κροῖσον, ἄρχοι ἁπάντων. Χάρ. ὁ Κροῖσος δὲ πού ποτε κἀκεῖνός ἐστιν; Ἑρ. Ἐκεῖσε ἀπόβλεψον ἐς τὴν μεγάλην ἀκρόπολιν τὴν τὸ τριπλοῦν τεῖχος. Σάρδεις ἐκεῖναι. καὶ τὸν Κροῖσον αὐτὸν ὁρᾷς ἤδη ἐπὶ κλίνης χρυσῆς καθήμενον, Σόλωνι τῷ Ἀθηναίῳ διαλεγόμενον; βούλει ἀκούσωμεν αὐτῶν ὅ, τι καὶ λέγουσι; Χάρ. Πάνυ μὲν οὖν. Κροῖ. ὦ ξένε Ἀθηναῖε εἶδες γάρ μου τὸν πλοῦτον καὶ τοὺς θησαυρούς, καὶ ὅσος ἄσημος χρυσός ἐστιν ἡμῖν, καὶ τὴν ἄλλην πολυτέλειαν, εἰπέ μοι τίνα ἡγῇ τῶν πάντων ἀνθρώπων εὐδαιμονέστατον εἶναι. Χάρ. Τί ἄρα ὁ Σόλων ἐρεῖ; Ἑρμ. θάρρει οὐδὲν ἀγεννὲς ὦ Χάρων. Σολ. Ω Κροῖσε, ὀλίγοι μὲν εὐδαιμονεστάτους γενέσθαι, τοὺς τῆς ἱερείας παῖδας. Χάρ. Τῆς Ἀργόθεν φησὶν οὗτος, τοὺς ἅμα πρῴην ἀποθανόντας, ἐπεὶ τὴν μητέρα ὑποδύντες εἵλκυσαν ἐπὶ τῆς ἀπήνης ἄχρι πρὸς τὸ ἱερόν. Κροῖ. Ἔστω. ἐχέτωσαν τὰ πρῶτα ἐκεῖνοι τῆς εὐδαιμονίας. ὁ δεύτερος δὲ τίς ἂν εἴη; Σολ. Τέλλος

us severitate quadam verendus, nec tamen Græcus, quantum ex peregrino habitu conjici potest? MERC. Cyrus, ô Charon, Cambysis filius, qui imperium, quod olim Medi obtinebant, ad Persas transtulit. Atque idem Assyrios nuper devicit, & Babylonem expugnavit. Et nunc exercitum in Lydiam traducere jam parat, hoc jam in animo destinans, ut Crœso superato imperium habeat in omnes. CHAR. At Crœsus ubi tandem ille? MER. Illorsum oculos deflecte in magnam illam arcem, quæ triplici muro est septa. Sardis illa. An non Crœsum ipsũ vides in aureo sedentem solio, ac cum Solone illo Atheniensi differentem? Vis auscultemus qua de re verba faciant? CH. Volo, O Mercuri. CR. O hospes Atheniensis, qui jam divitias nostras vidisti, thesauros videlicet & quantũ nobis auri sit rudis, tum & aliam suppellectilem preciosam, dic mihi quemnam omnium hominum fœlicissimum arbitraris? CHA. Quid tandem dicet Solon? MER. Bono sis animo, nihil abjecti, O Charon. SOL. Fœlices quidem admodum pauci. Verum ex his, quos ego novi, Cleobim & Bitonem sacerdotis filios arbitror fœlicissimos extitisse. CH. Argivæ sacerdotis hic dicit, qui nuper postquam matrem vehiculo insidentem ad sacrarium usque ipsi jugum subeuntes adduxissent, è vivis statim excesserunt. CR. Esto, habeant illi fœlicitatis primas. At quis tenebit secundas? SOL. Tellus Atheniensis, qui præterquam

λος ὁ Ἀθηναῖος, ὃς εὖ τε ἐβίω, καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Κροῖ. Ἐγὼ δ' ὦ κάθαρμα, οὔ σοι δοκῶ εὐδαίμων εἶναι; Σολ. Οὐδέπω οἶδα Κροῖσε, ἢν μὴ πρὸς τὸ τέλος ἀφίκῃ τοῦ βίου, ὁ γὰρ θάνατος ἀκριβὴς ἔλεγχος τῶν τοιούτων, καὶ τὸ ἄχρι πρὸς τὸ τέρμα εὐδαιμόνως διαβιῶναι. Χάρ Κάλλιστα ὦ Σόλων, ὅτι ἡμῶν οὐκ ἐπιλέλησαι. ἀλλὰ τὸ πορθμεῖον αὐτὸ ἀξιοῖς γενέσθαι τῆς περὶ τῶν τοιούτων κρίσεως ἀλλὰ τίνας ἐκείνους ὁ Κροῖσος ἐκπέμπει; ἢ τί καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρουσι; Ερμ. Πλίνθους τῷ Πυθίῳ χρυσᾶς ἀνατίθησι, μισθὸν τῶν χρησμῶν, ὑφ' ὧν καὶ ἀπολεῖται μικρὸν ὕστερον φιλόμαντις δὲ ἀνὴρ ἐκτόπως. Χάρ. Ἐκεῖνο γάρ ἐστιν ὁ χρυσὸς τὸ λαμπρὸν, ὃ ἀποστίλβει τὸ ὕπωχρον μετ' ἐρυθήματος νῦν γὰρ πρῶτον εἶδον, ἀκούων ἀεί. Ερ. Ἐκεῖνο ὦ Χάρων τὸ ἀοίδιμον ὄνομα, καὶ περιμάχητον Χάρ. Καὶ μὴν οὐχ ὁρῶ ὅ, τι ἀγαθὸν αὐτῷ πρόσεστιν, εἰ μὴ ἄρα τοῦτον μόνον, ὅτι βαρύνονται οἱ φέροντες αὐτό. Ερ Οὐ γὰρ οἶσθα ὅσοι πόλεμοι διὰ τοῦτο, καὶ ἐπιβουλαὶ, καὶ λῃστήρια, καὶ ἐπιορκίαι, καὶ φόνοι, καὶ δεσμὰ καὶ πλοῦς μακρὸς, καὶ ἐμπορίαι, καὶ δουλεῖαι; Κάρ. Διὰ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ τὸ μὴ πολὺ τοῦ χαλκοῦ διαφέρον; οἶδα γὰρ τὸν χαλκὸν, ὀβολὸν ὡς οἶσθα παρὰ τῶν καταπλεόντων ἑκάστου ἐκλέγων. Ερμ. Ναί. ἀλλ' ὁ χαλκὸς μὲν πολύς·

ὥστε

nunquam quod benè vixit, mortem etiam pro patria obire non recusavit. CROES. Ego verò, ô scelus, non tibi videor felix esse? SOL. Nondum o Crœse statui, quod necdum ad vitæ metam perveneris. Rectissimus enim ejus rei index ac certissimus mors ipsa existit, & vita ad finem usque fœliciter perducta. CHAR. Optimè facis, o Solon, quod nostri non es oblitus, quoniam cymbam ipsam his de rebus judicare censes. Sed quinam illi, quos Crœsus emittit? aut quid humeris gestant? MER. Aureos Pythio lateres dicat, pro oraculi mercede, cujus beneficio paulò pòst peribit. Est enim vir ille mirum in modum vatibus deditus. CHAR. Et illud est aurum splendidum scilicet, quodque subpalladium refulget rubore: nunc enim, cùm antè jam sæpè de eo audierim, ipsum primum video. MERC. Hoc celebre illud est nomen, cujus gratia tantoperè pugnatur. CHAR. Atqui non video quonam pretio commendetur, nisi hoc forte ad rem pertinet, quod qui ferunt, eo gravantur. MERC. Annon intelligis quot hujus gratia bella quot insidiæ, quot latrocinia, quot perjuria, quot cædes, quot vincula, quamque longinqua navigatio, quot mercaturæ, quot servitutes? CHAR. Propter hoc ne, ô Mercuri, quod parum ipsi æri præstat? Nam æs novi, ut qui à singulis vectoribus, quod & tu ipse non ignoras obolum exigam. MERCUR. Est ita ut dicis, ô Charon. Ve-

ὥστε οὐ πάνυ ἀσπουδάζεται ὑπ' αὐτῶν, τοῦτον ὃ ὀλίγον ἐκ πολλοῦ τοῦ βάθους οἱ μεταλλεύοντες ἀνορύττουσι. πλὴν, ἀλλ' ἐκ τῆς γῆς, καὶ οὗτος, ὥσπερ ὁ μόλιβδος, καὶ τἄλλα. Χάρ. δεινήν τινα λέγεις τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀβελτηρίαν, οἳ τοσοῦτον ἔρωτα ἐρῶσιν ὠχροῦ, καὶ βαρέως κτήματος. Ερμ. ἀλλ' οὐ Σόλων γε ἐκεῖνος ὦ Χάρων ἐρᾶν, αὐτοῦ φαίνεται, ὡς ὁρᾷς. καταγελᾷ γὰρ τοῦ Κροίσου καὶ τῆς μεγαλαυχίας τοῦ βαρβάρου. καὶ μοι δοκεῖν ἐρέσθαι τι βούλεται αὐτόν. ἐπακούσωμεν οὖν. Σολ. εἰπέ μοι Κροῖσε. οἴει γάρ τι δεῖσθαι τῶν πλίνθων τούτων τὸν Πύθιον; Κροῖ. νὴ Δί', οὐ γάρ ἐστιν αὐτῷ ἐν Δελφοῖς ἀνάθημα οὐδὲν τοιοῦτον. Σολ. οὐκ οὖν μακάριον οἴει τὸν θεὸν ἀποφαίνειν, εἰ κτήσαιτο ἐν τοῖς ἄλλοις, καὶ πλίνθους χρυσᾶς; Κροῖ. πῶς γὰρ οὔ; Σολ. πολλήν μοι λέγεις ὦ Κροῖσε, πενίαν ἐν τῷ οὐρανῷ, εἰ ἐκ Λυδίας μεταστέλλεσθαι τὸ χρυσίον δεήσει αὐτοὺς, ἢν ἐπιθυμήσωσι. Κροῖ. ποῦ γὰρ τοσοῦτος ἂν γένοιτο χρυσὸς ὅσος παρ' ἡμῖν; Σολ. εἰπέ μοι, σίδηρος δὲ φύεται ἐν Λυδίᾳ; Κροῖ. πάνυ τι. Σολ. τοῦ βελτίονος ἄρα ἐνδεεῖς ἐστε. Κροῖ. πῶς ἀμείνων ὁ σίδηρος χρυσίου; Σολ. ἢν ἀποκρίνῃ μηδὲν ἀγανακτῶν, μάθοις ἄν. Κρ. ἐρώτα ὦ Σόλων. Σολ. πότερον ἀμείνους οἱ

σώ-

nimæs, quia magna est ejus copia, non est in pretio. Aurum vero, & hujus quidem parum, hi qui terræ venas scrutantur, ex immenso profundo effodiunt. Attamen ex terra provenit, quemadmodum plumbum, & reliqua metalla. CHARON. *Insignem quandam hominum stultitiam narras, qui tanto amore prosequuntur rem tum pallidam, tum etiam gravem.* MERCUR. *At Solon ille aurum minimè mirari videtur, ut & plane vides. Nam cùm Crœsum ipsum, tum verò maximè hominis barbari jactantiam deridet, adeo ut videatur etiam mihi hac ipsa de re Crœsum velle percunctari. Quamobrem auscultemus.* SOL. *Dic mihi, ô Crœse, putas ne laterum horum indigere Apollinem?* CROE. *Per Iovem, nullum enim ipsi est donarium Delphis suspensum tam magnificum.* SOL. *Arbitratis ergo te Deum beatum reddere, si inter alia multa, tuo beneficio, & aureos lateres possideat?* CR. *Quid ni?* SOL. *Magnam mihi paupertatem narras in cœlo, ô Crœse, si Deos, cùm fortè desiderent aurum, ex Lydia advehere oportebit.* CROES. *Ubi enim alibi aurum proveniret tantum quantum apud nos?* SOL. *Rursus illud mihi dicito: ferrum in Lydia nascitur?* CROES. *Non admodum.* SOL. *Potiori ergo re indigi estis.* CROES. *Quinam ferrum præstantius auro?* SOLON. *Si citra*

 stoma-

σώζοντές τινας, ἢ οἱ σωζόμενοι πρὸς αὐτῶν; Κρ. οἱ σώζοντες δηλαδή. Σο. ἆρ᾽ οὖν ἣν Κροῖσ⊕, ὡς λογοποιοῦσί τινες, ἐπὴν Λυδοῖς. χρυσᾶς μαχαίρας σὺ ποιήσῃ τὸ στρατὸν, ἢ σίδηρ⊕ ἀναγκαῖ⊕ τότε; Κροῖ. ὁ σίδηρ⊕ δηλαδή. Σολ. καὶ εἴγε μὴ τοῦτον παρασκευάσαιο, οἴχοιτο ἄν σοι ὁ χρυσὸς ἐς Πέρσας αἰχμάλωτ⊕. Κροῖ. εὐφήμει ὦ ἄνθρωπε. Σολ. μὴ γένοιτο μὲν οὖν οὕτω ταῦτα. φαίνῃ δὲ οὖν ἀμείνω τὸν σίδηρον ὁμολογῶν. Κροῖ. οὐκοῦν καὶ τῷ θεῷ κελεύεις σιδηρᾶς πλίνθους ἀνατιθέναι με, τὸν δὲ χρυσὸν ὀπίσω αὖθις ἀνακαλεῖν; Σολ. οὐδὲ σιδήρου ἐκεῖνός γε δεήσεται, ἀλλ᾽ ἤν τε χαλκὸν, ἤν τε χρυσὸν ἀναθῇς, ἄλλοις μέν ποτε κτῆμα καὶ ἕρμαιον ἔσῃ ἀνατεθεικὼς, Φωκεῦσιν, ἢ Βιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς, αὐτοῖς, ἢ τινι τυράννῳ λῃστῇ· τῷ δὲ θεῷ ὀλίγον μέλει τῶν σῶν χρυσοποιῶν. Κρ. αἰεὶ σύ μου τῷ πλούτῳ προσπολεμεῖς, καὶ φθονεῖς. Ερμ. οὐ φέρει ὁ Λυδὸς, ὦ Χάρων, τὴν παῤῥησίαν, καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων. ἀλλὰ ξένον αὐτῷ δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, πένης ἄνθρωπ⊕, οὐχ ὑποπτήσσων, τὸ δὲ παριστάμενον ἐλευθέρως λέγων. μεμνήσεται δ᾽ οὖν μικρὸν ὕστερον τοῦ Σόλων⊕, ὅταν αὐτὸν δέῃ ἁλόντα ἐπὶ τὴν πυρὰν ὑπὸ τοῦ Κύρου ἀναχθῆναι. ἤκουσα γὰρ τῆς Κλωθοῦς

πρώην

machum respondere velis, facile quidem intellexeris. CROES. Interroga tu modò ô Solon. SOLON. Viri præstantiores, an qui servant ac defendunt, an qui servantur ac defenduntur? CROES Qui servant profectò Solon. Ergò si quemadmodum quidam narrant futurum, Lydos Cyrus adortus fuerit, aureos ne gladios militi tuo facies, an ferro tum erit opus? CROES. ferro sane, ferro. SOL. Et si hujus copiam non apparaveris, futurum ut egregium illud aurum captivum ad Persas abeat. CROES. Bona verba, ô homo. SOL. Dÿ meliora velint, quàm ut hæc hoc modo fiant. Verùm tu hac via videris ferrum auro nobilius fateri. CROES. Ferreos ergo lateres Deo me consecrare jubes aurum autem revocare? SOL. Neq; ferro ille indiguerit; Sed sive æs sive aurum dicaris, ol is sane futuram prædam, ac possessionem sponderis, & ia quidem aut Phocensibus, aut Bœotiis, aut Delphis ipsis, aut etiam prædoni alicui tyranno. Deus autem artifices tuos plane nihil moratur. CROES. Semper tu quidem divitias mihi invides, & oppugnas. MER. Non fert delicatus hic Lydus, ô Charon, verborum & libertatem, & veritatem quin ei peregrina & nova quædam res videtur, hominem obscuro loco natum, ac pauperem, ea quæ urgeant, intrepide dicere. Atqui haud ita multò pòst Solonis recordabitur, nimirum quando eum à Cyro captum

plum

πρώην ἀναγινωσκούσης τὰ ἑκάστῳ ἐπικεκλωσμένα. ἐν οἷς καὶ τοῦτ᾽ ἐγέγραπτο, Κροῖσον μὲν ἁλῶναι ὑπὸ Κύρου, Κῦρον δὲ αὐτὸν ὑπ᾽ ἐκεινησὶ τῆς Μασσαγέτιδος ἀποθανεῖν, ὁρᾷς τὴν Σκυθίδα τὴν ἐπὶ τοῦ ἵππου τοῦ λευκοῦ ἐξελαύνουσαν; Χάρ. νὴ Δία Ἑρ. Τόμυρις ἐκείνη ἐστί, καὶ τὴν κεφαλήν γε ἀποτεμοῦσα τοῦ Κύρου αὕτη ἐς ἀσκὸν ἐμβαλεῖ πλήρη αἵματος· ὁρᾷς δὲ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν νεανίσκον; Καμβύσης ἐκεῖνός ἐστιν. οὗτος βασιλεύσει μετὰ τὸν πατέρα, καὶ μυρία σφαλεὶς ἔν τε Λιβύῃ καὶ Αἰθιοπίᾳ, τὸ τελευταῖον μανεὶς ἀποθανεῖται, ἀποκτείνας τὸν Ἆπιν. Χάρ. ὢ πολλοῦ γέλωτος. ἀλλὰ νῦν τίς ἂν αὐτοὺς προσβλέψειεν οὕτως ὑπερφρονοῦντας τῶν ἄλλων; ἢ τίς ἂν πιστεύσειεν, ὡς μετ᾽ ὀλίγον οὗτος μὲν αἰχμάλωτος ἔσται, οὗτος δὲ τὴν κεφαλὴν ἕξει ἐν ἀσκῷ αἵματος; ἐκεῖνος δὲ τίς ἐστιν ὦ Ἑρμῆ ὁ τὴν πορφυρᾶν ἐφεστρίδα ἐμπεπορπημένος, ὁ τὸ διάδημα, ᾧ τὸν δακτύλιον ὁ μάγειρος ἀναδίδωσι τὴν ἰχθὺν ἀνατεμὼν νήσῳ ἐν ἀμφιρρύτῃ; βασιλεὺς δέ τις εὔχεται εἶναι. Ε. εὖ γε παρῳδεῖς ὦ Χάρων; ἀλλὰ Πολυκράτην ὁρᾷς τὸν Σαμίων τύραννον πανευδαίμονα οἰόμενον εἶναι ἀτὰρ καὶ οὗτος αὐτὸς ὑπὸ τοῦ παρεστῶτος οἰκέτου Μαιανδρίου προδοθεὶς Ὀροίτῃ τῷ σατράπῃ, ἀνασκολοπισθήσεται, ἄθλιος ἐκπεσὼν τῆς εὐδαιμονίας ἐν

ἀκαρεῖ

stum in constructum rogum oportebit conscendere. Nam quae cuique Parcarum suo fini neta, ipsam Clotho nuper legentem audivi, in quibus & haec erant scripta: Croesum quidem à Cyro captivum duci, ipsum autem Cyrum a Massagetide illa necari. Viden' Scythicam illam foeminam candido vehentem equo? CHAR. Per Jovem. MER. Tomyris est, quae sua ipsius manu Cyri caput detruncatum in utrem cruore refertum intrudet. Sed & filium Cyri vides, adolescentē? Cambyses ille est. Is patre defuncto, in imperium succedet, ac ubi mille modis erravit & in Lybia, & in Aethiopia, tandem insania correptus, occiso à se Api, migrabit è vita. CHAR. O rem valdè ridiculam. Sed num quis vel aspicere sustineat ipsas adeò sibi prae caeteris placentes? aut etiam cui credibile videri poterit, illum scilicet paulò pòst fore captivum? hunc autem caput in utre sanguine pleno habiturum? At quisnam is est, ô Mercuri, cui pallam purpuream jam fibula nectit? quem corona adornat, cui cocus, piscis ventre dissecto, annulum exhibet, in gente mari septa, regis se nomine jactet? MERC. Belle, ô Charon, quod interim occinis. Caeterum Polycratem Samiorum tyrannum vides, qui ipse se modis omnibus felicem putat. Verum & hic tandem ab assistente famulo Maeandrio Oroetae Satrapae proditus in crucem suffigetur. Miser sanè, qui vel temporis mo-

ἀναιρεῖ τοῦ χρόνου· καὶ ταῦτα γὰρ τῆς Κλωθοῦς ἐπήκουσα. Χάρ. εὖγε ὦ Κλωθοῖ, γεννικῶς καὶ αὐτοὺς ὦ βελτίστη, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀπότεμνε, καὶ ἀνασκολόπιζε, ὡς εἰδῶσιν ἄνθρωποι ὄντες. ἐν τοσούτῳ δὲ ἐπαιρέσθων, ὡς ἂν ἀφ᾽ ὑψηλοτέρου ἀλγεινότερον καταπεσούμενοι. ἐγὼ δὲ γελάσομαι τότε γνωρίσας αὐτῶν ἕκαστον γυμνὸν ἐν τῷ σκαφιδίῳ, μή τε πορφυρίδα, τιάραν, ἢ κλίνην χρυσῆν κομίζοντας. Ερ. καὶ τὰ μὲν τούτων ὧδε ἕξει. τὴν δὲ πληθὺν ὦ Χάρων ὁρᾷς, τοὺς πλέοντας αὐτῶν. τοὺς πολεμοῦντας, τοὺς δικαζομένους, τοὺς γεωργοῦντας τοὺς δανείζοντας, τοὺς προσαιτοῦντας; Χαρ. ὁρῶ ποικίλην τινὰ τύρβην, καὶ μεστὸν ταραχῆς τὸν βίον. καὶ τὰς πόλεις γε αὐτῶν ἐοικυίας τοῖς σμήνεσιν, ἐν οἷς ἅπας μὲν ἴδιόν τι κέντρον ἔχει, καὶ τὸν πλησίον κεντεῖ. ὀλίγοι δέ τινες ὥσπερ σφῆκες ἄγουσι, καὶ φέρουσι τὸν ὑποδεέστερον, ὁ δὲ περιπετόμενος αὐτοὺς ἐκ τ᾽ἀφανοῦς οὗτος, ὄχλος, τίνες εἰσίν; Ερμ. ἐλπίδες ὦ Χάρων, καὶ δείματα, καὶ ἄνοιαι, καὶ ἡδοναί, καὶ φιλαργυρίαι καὶ ὀργαὶ καὶ μίση, καὶ τὰ τοιαῦτα. τούτων δὲ ἡ ἄγνοια μὲν κάτω ξυναμέμικται αὐτοῖς, καὶ συμπολιτεύεταί γε νὴ Δία, καὶ τὸ μῖσος, καὶ ἡ ὀργή, καὶ

ζηλο-

mento ex universa felicitate exciderit: nam & haec nuper ex Clotho audivi. CHAR. Praeclare, ô Clotho, ita & ipsos in crucem suffige, & eorum capita generose detrunca, quo se homines tandem agnoscant. Sed & tuo beneficio in sublime adeò ferantur. nimirum ut postea quanto altiori ruina, tanto graviori dolore decidant. Porrò quod ad me attinet, quemcunq; horum nudum in navigio agnovero, eum maxime ridebo, quando neque purpuram, neque regium capitis tegmen, neque lectum secum adferat aureum. MER. Et horum quidem fortuna sic se habet. Sed videsne vastam quandam multitudinem, atq; ex hac alios navigantes, alios bella gerentes, alios in foro litigantes, alios terram aratro proscindentes, alios foenerantes, postremò alios mendicantes? CH. Video variam quandam turbam, ac promiscuam, & vitam perturbationum plenam. Ad haec civitates conspicio apum examinibus similes, in quibus proprium quendam, peculiaremque habent singuli aculeum, quo sibi vicinos pungunt. Quidam autem ex ipsis velut crabrones aguntq; feruntq; imbecilliorem. At agmen illud quod ex improviso illas circumvolitat, quinam sunt? MER. Spes, ô Charon, & metus, & amentia, tum voluptas, avaritia, ira, odium, atq; id genus alia. Ex his autem ignorantia infimae turbae est permista, atque per Iovem in eadem cum ipsis Republica degit odium, ira,

ζηλοτυπία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπορία, καὶ φιλαργυρία. ὁ φόβος δὲ καὶ ἐλπίδες ὑπεράνω πετόμενοι, ὁ μὲν ἐμπίπτων, ἐκπλήττει, ἐνίοτε καὶ ὑποπτήσσειν ποιεῖ. αἱ δ' ἐλπίδες ὑπὲρ κεφαλῆς αἰωρούμεναι, ὁπότ' ἂν μάλιστα οἴηταί τις ἐπιλήψεσθαι αὐτῶν, ἀναπτάμεναι οἴχονται, κεχηνότας, αὐτοὺς ἀπολιποῦσαι ὅπερ καὶ τὸν Τάνταλον κάτω πάσχοντα ὁρᾷς ὑπὸ τοῦ ὕδατος. ἢν δ' ἀτενίσῃς, κατόψει καὶ μοίρας ἄνω ἐπικλωθούσας ἑκάστῳ τὸν ἄτρακτον, ἀφ' οὗ ἠρτῆσθαι ξυμβέβηκεν ἅπαντας ἐκ λεπτῶν νημάτων. ὁρᾷς καθάπερ ἀράχνιά τινα καταβαίνοντα ἐφ' ἕκαστον ἀπὸ τῶν ἀτράκτων; Χάρ. ὁρῶ πάνυ λεπτὸν ἑκάστῳ νῆμα ἐπιπεπλεγμένον γε τὰ πολλά. τοῦτο μὲν ἐκείνῳ, ἐκεῖνο δὲ ἄλλῳ. Ερμ. εἰκότως ὦ Πορθμεῦ, εἵμαρται γὰρ ἐκείνῳ μὲν ὑπὸ τούτου φονευθῆναι, τούτῳ δὲ ὑπ' ἄλλου. καὶ κληρονομῆσαί γε τοῦτον μὲν ἐκείνου, ὅτου ἂν ᾖ μικρότερον τὸ νῆμα. ἐκεῖνον δ' αὖ, τούτου. τοιόνδε γάρ τι ἡ ἐπιπλοκὴ δηλοῖ. ὁρᾷς δ' οὖν ὑπὸ λεπτοῦ κρεμαμένους ἅπαντας; καὶ οὗτος μὲν ἀνασπασθεὶς ἄνω μετέωρός ἐστι, καὶ κατὰ μικρὸν καταπεσὼν ἀπορραγέντος τοῦ λίνου, ἐπειδὰν μηκέτι ἀντέχῃ πρὸς τὸ βάρος, μέγαν τὸν ψόφον ἐργάσεται. οὗτος δὲ ὀλίγον ἀπὸ γῆς αἰωρούμενος, ἢν καὶ πέσῃ ἀψοφητὶ κείσεται, μόλις

καὶ

mulatio, tum & imperitia; hæsitantia, avaritia. Porrò metus & spes ipsos supervolitantes, ille quidem horrorem incutit, aliquando verò tantum trepidare facit; hæ autem supra caput in altum vergentes, ubi quispiam apprehendere conatur, in sublime volantes aufugiunt, illis inhiantibus relictis, quod ipsum & Tantalum apud inferos ab aqua pati vides. Quod si aciem intenderis, conspicies in alto, & Parcas ipsas extenso singulus adnere tenuia quædam fila, quibus universum mortalium genus subnixum dependit. Vidésne quasi quosdam araneorum nexus ab ipsis fusis in singulos demissos? CHAR. Video equidem filum ut plurimum admodum tenue ac fragile cuique è sublimi innexum: hoc quidem illi, illud verò alij. MERCUR. Rectè vides, ô portitor. Nam ab ipso fato imminet interitus illi ab hoc, huic autem ab alio. Atque hunc heredem fore ejus, cujuscunque filum fragilius fuerit, rursus autem illum hujus. Tale enim quiddam connexio illa portendit. Vides ergo cunctos à tenui filo suspensos? Atque hic quidem ex ipsis in altum subtractus, sublimis est, verùm paulò post, ubi ponderi tanto sustinendo non amplius par fuerit, filo dirupto decidens, ingentem excitabit strepitum. Alius autem qui paululum tantùm à terra fuerit subductus, tametsi cadat, citra tamen strepitum jacebit, adeò ut ruinam vix ipsi audiant

καὶ τοῖς γείτοσιν ἐξακουσθέντος τοῦ πτώματος. Χάρ. Παγγέλοια ταῦτα ὦ Ἑρμῆ. Ἑρμ. καὶ μὴν οὐδ᾽ εἰπεῖν ἔχοις ἂν κατὰ τὴν ἀξίαν ὅπως ἐστὶ καταγέλαστα ὦ Χάρων. καὶ μάλιστα αἱ ἄγαν σπουδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ μεταξὺ τῶν ἐλπίδων οἴχεσθαι, ἀναρπάστους γενομένους ὑπὸ τοῦ βελτίστου θανάτου. ἄγγελοι δὲ αὐτοῦ, καὶ ὑπηρέται μάλα πολλοὶ ὡς ὁρᾷς, ἠπίαλοι καὶ πυρετοὶ, καὶ φθόαι, καὶ περιπνευμονίαι, καὶ ξίφη, καὶ λῃστήρια, καὶ κώνεια, καὶ δικασταὶ, καὶ τύραννοι, καὶ τούτων οὐδὲν ὅλως αὐτοὺς εἰσέρχεται, ἔστ᾽ ἂν εὖ πράττωσιν. ὅταν δὲ σφαλῶσι, πολὺ τὸ ὀττοτοῖ. καὶ αἶ, αἶ, καὶ οἴμοι μοι. εἰ δ᾽ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐνενόουν ὅτι θνητοί τε εἰσιν αὐτοὶ, καὶ ὀλίγον τοῦτον χρόνον ἐπιδημήσαντες τῷ βίῳ, ἀπίασιν, ὥσπερ ἐξ ὀνείρατος, πάντα ὑπὲρ γῆς ἀφέντες, ἔζων τε ἂν σωφρονέστερον, καὶ ἧττον ἠνιῶντο ἀποθανόντες, νῦν δὲ ἐς ἀεὶ ἐλπίσαντες χρήσεσθαι τοῖς παροῦσιν, ἐπειδὰν ἐπιστὰς ὁ ὑπηρέτης καλῇ, καὶ ἀπάγῃ, πεδήσας τῷ πυρετῷ ἢ τῇ φθόῃ, ἀγανακτοῦσι πρὸς τὴν ἀγωγὴν, οὔποτε προσδοκήσαντες ἀποσπασθήσεσθαι αὐτῶν. ἢ τί γὰρ οὐκ ἂν ποιήσειεν ἐκεῖνος, ὁ τὴν οἰκίαν σπουδῇ οἰκοδομούμενος, καὶ τοὺς ἐργάτας ἐπισπέρχων, εἰ μάθοι ὅτι ἡ μὲν ἕξει τέλος αὐτῷ. ὁ δὲ, ἄρτι ἐπιθεὶς τὸν ὄροφον, ἄπεισι, τῷ κληρονόμῳ

ρονόμῳ

audiant vicini. CHAR. Nimis quam ridicula hæc sunt ô Mercuri. MERCUR. Atqui ne verbis quidem illa pro dignitate consequi possis, quàm sint ridicula, maximè ardua illorum studia, & quod nonnunquam, interea dum multa spe aluntur, intereunt ab optima scilicet abrepti. Cujus nuncii & ministri, ut cernis, admodum sunt multi, puta febres, tum frigidæ, tum fervidæ (Latinis veteribus quercera dictæ) tabes, inflammatio pulmonis, tum gladij, latrocinia, cicutæ, judices quoque atque tyranni. Et horum nihil omninò mentem eorum subit tantisper sanè, dum eorum conatus feliciter processerint. At quando sua se spe falsos senserint, tum illud ahe frequens in ore, pariter & eheu, & eheu, & heu mihi. Quod si jam inde ab initio secum perpenderent, mortales se esse, ac postea quam paululum hoc temporis in vita fuerint peregrinati, tum relictis terrenis rebus omnibus, velut è somno migraturos, profectò & prudentius, circumspectiusque vitam ducerent, & cùm emoriendum esset, minus angerentur. Nunc autem quia præsenti rerum statu usuros se perpetuò sperant, cum minister qui vocarit, aut abducere fuerit conatus, irretitos vel febre, vel tabe, stomachantur, & dolenti excruciuntur, propterea sanè quod abstrahendos esse à bonis præsentibus ne exspectarint quidem. Sed enim quid non faceret ille, qui domum magno studio ædificando ope-

ρονόμῳ καταλιπὼν ἀπολαύειν αὐτῆς, αὐτὸς μηδὲ δειπνήσας ἄθλιος ἐν αὐτῇ; ἐκεῖνος μὲν γὰρ ὁ χαίρων, ὅτι ἄρρενα παῖδα ἔτεκεν αὐτῷ ἡ γυνὴ, καὶ φίλους διὰ τοῦτο ἑστιῶν, καὶ τοὔνομα τοῦ πατρὸς τιθέμενος, εἰ ἠπίστατο ὡς ἑπτέτης γενόμενος ὁ παῖς τεθνήξεται, ἆρα ἄν σοι δοκεῖ χαίρειν ἐπ᾽ αὐτῷ γινομένῳ; ἀλλὰ τὸ αἴτιον, ὅτι τὸν μὲν εὐτυχοῦντα ἐπὶ τῷ παιδὶ ἐκεῖνον ὁρᾷ, τὸν τοῦ ἀθλητοῦ πατέρα, τοῦ ὀλύμπια νενικηκότος. τὸν γείτονα δὲ τὸν ἐκκομίζοντα τὸ παιδίον οὐχ ὁρᾷ, οὐδὲ οἶδεν ἀφ᾽ οἵας αὐτῷ κρόκης ἐκρέματο. τοὺς μὲν γὰρ περὶ τῶν ὅρων διαφερομένους ὁρᾷς ὅσοι εἰσὶ, καὶ τοὺς ξυναγείροντας τὰ χρήματα, εἶτα πρὶν ἀπολαῦσαι αὐτῶν καλουμένους, ὑφ᾽ ὧν εἶπον, ἐπιόντων ἀγγέλων καὶ ὑπηρετῶν; Χάρ. ὁρῶ πάντα ταῦτα, καὶ πρὸς ἐμαυτὸν ἐγὼ ἐννοῶ, τί τὸ ἡδὺ αὐτοῖς παρὰ τὸν βίον, ἢ τί ἐκεῖνό ἐστιν, οὗ στερούμενοι ἀγανακτοῦσιν. Ἑρ. ἢν γοῦν τοὺς βασιλέας ἴδῃ τις αὐτῶν, οἵπερ εὐδαιμονέστατοι εἶναι δοκοῦσιν, ἔξω τοῦ ἀβεβαίου, καὶ ὡς φῂς, ἀμφιβόλου τῆς τύχης, πλείω τῶν ἡδέων τὰ ἀνιαρὰ εὑρήσει προσόντα αὐτοῖς, φόβους καὶ ταραχὰς, καὶ μίση, καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ ὀργὰς, καὶ κολακείας. τούτοις γὰρ ἅπαντες ξύνεισιν. ἐῶ πένθη, καὶ νόσους, καὶ πάθη

ἐξ

operarios urget, si intellexerit eam quidem finem habituram, ipsum autem se, cùm jam fastigium imposuerit, discessurum, domo ita relicta hæredi, ut is fruatur, ipse autem miser ne semel quidem in ea cœnet? Iam qui stirpe virili auctus, convivio excipit amicos, patris nomen, nempe suum, puero imponit, si præsciret puerum septem annos natum, emoriturum, nunquid ob prolem tibi videretur gaudio ferri tam immodico? Verum in caussa est quod in eum quidem intuetur, cui in filio res prosperè cadunt, cui patrem esse contingit, vel athletæ, vel ejus, qui vicerit Olympia: vicinum autem, qui natum cremandum effert, non inspicit, neque novit, quo funiculo quamque tenui sibi sit suspensus. Quin & eorum, qui de finibus digladiantur, quanta sit turba vides, & quàm multi coacervent pecunias, qui tamen antequam ipsis frui liceat, ab imminentibus, quos dixi, tum nunciis, tum ministris avocantur. CHARON. Video istbac omnia, & mecum ipse cogito, quidnam jucundum eis in vita sit, aut quid tandem sit illud, quo spoliati tantoperè, stomachentur. MERC. Quin etiam si ipsorum reges, quos vel omnium felicissimos esse apparet, introspiciat quispiam diligenter, nimirum præterquam quod instabili & ancipiti fortunæ ludo jactantur, invenerit iis inhærere tristia longè plura jucundis: tot dolationibus miseri illi involvuntur. Præte-

mitto

ἐξ ἰσθμίας δηλαδὴ ἄρχοντα αὐτῶν. ὅπου δὲ τὰ τούτων πονηρὰ λογίζεσθαι καιρὸς οἷα τὰ τῆς ἰδιωτῶν ἂν εἴη Χαρ. ἐθέλω γοῦν σοι ὦ Ερμῆ εἰπεῖν, ᾧ τινι ἐοικέναι μοι ἔδοξαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ βίος ἅπας αὐτῶν ἤδη ποτὲ πομφόλυγας ἐν ὕδατι ἐθεάσω ὑπὸ κρουνῷ τινι καταῤῥάττοντι ἀνισταμένας, τὰς φυσαλλίδας λέγω, ἀφ' ὧν ξυναγείρεται ὁ ἀφρός; ἐκείνων τοίνυν αἱ μέν τινες μικραί εἰσι, καὶ αὐτίκα ἐκραγεῖσαι, ἀπέσβησαν. αἱ δ' ἐπὶ πλέον διαρκοῦσι, καὶ προσχωρουσῶν αὐταῖς τῶν ἄλλων, αὗται ὑπερφυσώμεναι ἐς μέγιστον ὄγκον αἴρονται εἶτα μέν τοι κἀκεῖναι πάντως ἐξεῤῥάγησάν ποτε. οὐ γὰρ οἷόν τε ἄλλως γενέσθαι. τοῦτό ἐστιν ὁ ἀνθρώπων βίος. ἅπαντες ὑπὸ πνεύματος ἐμπνευσμένοι, οἱ μὲν μείζους, οἱ δὲ ἐλάττους καὶ οἱ μὲν ὀλιγοχρόνιον ἔχουσι, καὶ ὠκύμορον τὸ φύσημα οἱ δὲ ἅμα τῷ ξυστῆναι ἐπαύσαντο. πᾶσι δ' οὖν ἀποῤῥαγῆναι ἀναγκαῖον. Ερμ. οὐδὲν χεῖρον σὺ τοῦ Ομήρου εἴκασας ὦ Χάρων, ὃς φύλλοις τὸ γένος αὐτῶν ὁμοιοῖ. Χάρ. καὶ ὡς φιλοτιμοῦνται πρὸς ἀλλήλους ἀρχῶν πέρι, καὶ τιμῶν, καὶ κτήσεων ἁμιλλώμενοι, ἅπερ ἅπαντα καταλιπόντας αὐτοὺς. δεήσει ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν παρ' ἡμᾶς βού-

λει

nitio & luctus, & morbos, tum & affectus, qui ex æquo tum vulgo & his dominantur, usque adeò ut non minoris fuerit & temporis & negotii, horum hic recensere mala, quam & privatorum. CHAR. *Tibi ergo, ô Mercuri, dicere volo, cuinam mortales similes mihi videantur, atque horum vita omnis. Vidistin' aliquando bullas illas in aqua, torrente aliquo cum strepitu scaturiente, existentes? Tumores illos inflatos dico, quibus cogitur spuma. Harum sanè quædam sunt parvæ & exiles, quæ statim dissolutæ evanescunt aliæ verò diutius durant, atque aliis ad se coactis vehementer inflantur ac in maximum surgunt tumorem. Tandem & hæ dissolvuntur omninò pereuntque. Neque enim secus fieri poterit. Hæc tibi hominum vita, singuli flatu tumescunt, ita ut alii sint majores, alii autem minores: postremò alii quidem momentaneam, moxque deficientem sentiant inflationem, alii verò prius deficiant, quàm omninò constituantur. At omnes destrui & evanescere necesse est.* MERCUR. *Nihil tu quidem infelicius hominem naturam similitudine expressisti, quàm vel ipse Homerus, qui universum mortalium genus arborum foliis comparat.* CHAR. *At cum tam fragilis sit eorum conditio, vides tamen, ut inter se avidè contendant pro imperiis, pro honoribus, possessionibusque certando, cùm tamen ipsos, universis his post se re-*

lictis

λει οὖν ἐπείπερ ἐφ' ὑψηλοῦ ἐσμέν, ἀναβοήσας μαμμέγεθες, παραινέσω αὐτοῖς, ἀπέχεσθαι μὲν τῶν ματαίων πόνων ζῆν δὲ. ἀεὶ τὸν θάνατον πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντας, λέγων. ὦ μάταιοι, τί ἐσπουδάκατε περὶ ταῦτα, παύσασθε κάμνοντες. οὐ γὰρ ἐς ἀεὶ βιώσεσθε. οὐδὲν τῶν ἐνταῦθα σεμνῶν ἀΐδιόν ἐστιν. οὐδ' ἂν ἀπάγοι τις αὐτῶν τι ξὺν αὐτῷ ἀποθανών. ἀλλ' ἀνάγκη τὸν μὲν γυμνὸν οἴχεσθαι, τὴν οἰκίαν δὲ καὶ τὸν ἀγρὸν, καὶ τὸ χρυσίον ἀεὶ ἄλλων εἶναι, καὶ μεταβάλλειν τοὺς δεσπότας. εἰ ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐξ ἐπηκόου ἐμβοήσαιμι αὐτοῖς, οὐκ ἂν οἴει μέγα ὠφεληθῆναι τὸν βίον, καὶ σωφρονεστέρους ἂν γενέσθαι παραπολύ; Ερμ. ὦ μακάριε, οὐκ οἶσθα ὅπως αὐτοὺς ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπάτη διατεθείκασιν, ὡς μηδ' ἂν τρυπάνῳ ἔτι διανοιχθῆναι αὐτοῖς τὰ ὦτα, τοσούτῳ κηρῷ ἔβυσαν αὐτὰ, οἷόνπερ Ὀδυσσεὺς τοὺς ἑταίρους ἔδρασε δέει τῆς Σειρήνων ἀκροάσεως· πόθεν οὖν ἂν ἐκεῖνοι δυνηθεῖεν ἀκοῦσαι, ἢν καὶ σὺ κεκραγὼς διαρραγῇς; ὅπερ γὰρ παρ' ὑμῖν ἡ λήθη δύναται, τοῦτο ἐνταῦθα ἡ ἄγνοια ἐργάζεται. πλὴν ἀλλ' εἰσὶν αὐτῶν ὀλίγοι οὐ παραδεδεγμένοι τὸν κηρὸν ἐς τὰ ὦτα, πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀποκλίναντες, ὀξὺ δεδορκότες ἐς τὰ πράγματα καὶ κατεγνωκότες οἷά ἐστι

Χάρ.

stiis, unico tantùm ob lo instructos ad nos venire oporteat. Vis igitur, quoniam in edito consistimus loco, quam possum magna voce acclamando eos adhorter: primum quidem, ut à conatibus & stultis & vanis abstineant: deinde ut mortem semper præ oculis habentes, hunc vitæ cursum transigant, in hanc sententiam verba proclamans: O stulti, quid tanto studio in his rebus molimini! desistite à laboribus, neque enim perpetuò vivetis. Nihil ex his, quæ hîc præclara habentur, perpetuum est, nec aliquid istorum, cùm moriendum est, secum auferre quispiam poterit. Quin necesse est hominem quidem (quisquis is tandem fuerit) nudum abire, domum autem atque agrum, & aurum, in aliorum transire manus, semperque dominum mutare. Hæc atque ejusmodi alia, si, unde exaudiri possint, ipsis inclamarem an non putas vitæ eorum magnæ fore utilitati, ita, ut etiam prudentiores longe inde fieri queant? MERCUR. ô beate, nescis quantopere eos tum ignorantia, tum error occupaverit adeò ut eorum aures, ne terebro quidem amplius aperire queas, tanta obturarunt cera, haud aliter ac sociorum aures & Ulysses veritus ne Sirenum cantus exaudirent. At quinam audire potuerint, etiamsi vocem in tantum intendas, ut rumparis? Nempe quod apud vos oblivionis fons potest, idem hîc præstat ignorantia. Quanquam sunt in eis & pauci quidem, qui quoniam ceram

Χάρ. οὐκοῦν ἐκείνοις γοῦν ἐμβοήσομεν; Ερμ. περιττὸν τοῦτο λέγειν πρὸς αὐτοὺς ἃ ἴσασιν. ὁρᾷς ὅπως ἀποστάντες τῶν πολλῶν, καταγελῶσι τῶν γιγνομένων, καὶ οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἀρέσκονται αὐτοῖς, ἀλλὰ δῆλοί εἰσι δρασμὸν ἤδη βουλεύοντες παρ᾽ ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ βίου; καὶ γὰρ καὶ μισοῦνται ἐλέγχοντες αὐτῶν τὰς ἀμαθίας. Χάρ. εὖ γε ὦ γεννάδαι. πλὴν πάνυ ὀλίγοι εἰσὶν ὦ Ερμῆ. Ερμ. ἱκανοὶ καὶ οὗτοι. ἀλλὰ κατίωμεν ἤδη. Χάρ. ἓν ἔτι ἐπόθουν εἰδέναι ὦ Ερμῆ, καί μοι δείξας αὐτὸ, ἐντελῆ ἔσῃ τὴν περιήγησιν πεποιηκὼς, τὰς ἀποθήκας τῶν σωμάτων, ἵνα κατορύττουσι, θεάσασθαι. Ερμ. ἠρία ὦ Χάρων, καὶ τύμβους, καὶ τάφους καλοῦσι τὰ τοιαῦτα. πλὴν τὰ πρὸ τῶν πόλεων ἐκεῖνα τὰ χώματα ὁρᾷς, καὶ τὰς στήλας, καὶ πυραμίδας; ἐκεῖνα πάντα νεκροδοχεῖα, καὶ σωματοφυλάκιά ἐστι. Χάρ. τί οὖν ἐκεῖνοι στεφανοῦσι τοὺς λίθους, καὶ χρίουσι μύρῳ; οἱ δὲ, καὶ πυρὰν νήσαντες πρὸ τῶν χωμάτων καὶ βόθρον τινὰ ὀρύξαντες, καίουσί τε ταυτὶ τὰ πολυτελῆ δεῖπνα, καὶ εἰς τὰ ὀρύγματα οἶνον, καὶ μελίκρατον, ὡς γοῦν εἰκάσαι, ἐγχέουσιν. Ερμ. οὐκ οἶδα ὦ Πορθμεῦ, τί ταῦτα πρὸς τοὺς ἐν ᾅδου. πεπιστεύκασι δ᾽ οὖν τὰς ψυχὰς ἀναπεμπομένας κάτωθεν, δειπνεῖν μὲν ὡς οἷόν τε περιπετομένας τὴν κνῖσαν, καὶ τὸν καπνὸν,

rum in aures non accipiunt, ad veritatẽ ipsam declinant, atque in ipsis rebus cernentes accu- ratũ, quales sint agnoscant. CHAR. Vel illis ergo solis acclamarem. MERC. Supervaca- neum fuerit, ea quæ sciunt ad eos dicere. Vides quomodo à vulgi turba semoti videant, quæ alii factitarint, & neutiquam conveniat ipsis cum vulgo, adeò ut jam appareat ipsos fugam è vita ad nos adornare. Verùm omnibus odiosi sunt, eo quod istorum imperitiam redarguunt. CHAR. Bellè ô generosi vos, tametsi pauci. MERC. Vel hos esse fuerit satis. Sed nunc de- scendamus. CHAR. Unum adhuc discere desi- derium est, quod ubi docueris, perfectam sanè doctrinam dederis. Nam contueri gestio, in quæ cadavera reponant, dum in terram defo- diunt. MERC Sepulchra, conditoria & mo- numenta hæc vocant, cæterùm tumulos illos ante urbes vides, tum columnas, & pyrami- des. Omnia illa mortuorum sunt receptacula, cadaverumq; custodiæ. CHAR. Quid ergò saxa illa coronant, unguentóque jungunt? alii præ tumulus constructo rogo, ac fovea effossa, sumptuosas illas exurunt cœnas. & vinum mulsamq; aquam (quantum conjectu- ris assequi possum) in ipsas foveas infundunt. MERCUR. Equidem ignoro, ô Portitor, quid hæc ad eos qui apud inferos agunt. Ve- rùm illis persuasum est, umbras ab inferis reduces cœnare quidem, utcunque liceat, cir- cum

καπνὸν, πίνουσι δὲ ἀπὸ τοῦ βόθρου τὸ μελίκρατον. Χάρ. ἐκείνους ἔτι πίνειν ἢ ἐσθίειν, ὧν τὰ κρανία ξηρότατα; καίτοι γελοῖός εἰμί σοι λέγων ταῦτα, ὁσημέραι κατάγοντι αὐτούς. οἶσθ' οὖν εἰ δύναιντ' ἂν ἔτι ἀνελθεῖν ἅπαξ ὑποχθόνιοι γενόμενοι. ἐπεί τοι καὶ παγγέλοια ἂν ὦ Ἑρμῆ ἔπασχον, οὐκ ὀλίγα πράγματ' ἔχων, εἰ ἔδει μὴ κατάγειν μόνον αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀνάγειν πιομένους. ὦ μάταιοι, τῆς ἀνοίας, οὐκ εἰδότες ἡλίκοις ὅροις διακέκριται τὰ νεκρῶν. καὶ τὰ ζώντων πράγματα. καὶ οἷα παρ' ἡμῖν ἐστι. καὶ ὅτι κάτθαν' ὅμως ὅ, τ' ἄτυμβος ἀνὴρ ὅς ἔλαχε τύμβου. ἐν δ' ἰῇ τιμῇ Ἶρος κρείων τ' Ἀγαμέμνων. Θερσίτῃ δ' ἶσος Θέτιδος παῖς ἠϋκόμοιο. πάντες δ' εἰσὶν ὅμως νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα. γυμνοί τε ξηροί τε κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα. Ερ. Ἡράκλεις, ὡς πολὺν τὸν Ὅμηρον ἐπαντλεῖς. ἀλλ' ἐπείπερ ἀνέμνησάς με, θέλω σοι δεῖξαι τὸν τοῦ Ἀχιλλέως τάφον. ὁρᾷς τὸν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ; Σίγειον μὲν ἐκεῖνο τὸ Τρωϊκὸν, ἀντικρὺ δὲ ὁ Αἴας τέθαπται ἐν τῷ Ῥοιτείῳ. Χάρ. οὐ μεγάλοι ὦ Ἑρμῆ οἱ τάφοι. τὰς πόλεις, τὰς ἐπισήμους ἤδη δεῖξόν μοι, ἃς κάτω ἀκούομεν, τὴν Νίνον, τὴν Σαρδαναπάλου, καὶ Βαβυλῶνα, Μυκήνας, καὶ Κλεωνὰς, καὶ τὴν Ἴλιον

αὐτὴν

cum nidorem, ac fumum volitando, bibere autem è foveis aquam mulsam. CHAR. Illos adhuc bibere, vel esitare, quorum calvariæ sunt aridissimæ? Atqui ridiculum est me tibi hæc dicere, qui, quod quotidie ipsos deducas, probè nosti an ubi semel terram subierint, denuò velut postliminio jure ad superos remeare queant. Quin & ipse maximè ridicula paterer tot negotiis occupatus, si eos trajiciendo non deducere solùm, sed reducere oporteret, si quando vellent bibere. O stulti, quæ est hæc amentia? Non scitis, quàm latè distantibus finibus viventium, & mortuorum res sunt sejunctæ, quœque pacto se res habeant apud nos. Vbi mortuus est, æquè tumuli, qui nescit honorem, & qui sortitur spectande funera saxi, Atqui honor unus adest, & regi Agamemnoni, & Iro, Thersitæ, & similis Thetidos formosus Achilles. Unde jam pariter siccæ nudæque pererrant Asphodeli campos confracto vertice cunctæ. MER. Papæ, quàm multa ex Homero hauris. Sed quia me submovisti Achillis sepulchrum tibi volo indicare. Vides illud quod prope manè situm est, illic Trojanum est Sigæum, è regione autem conditus est Ajax in Rhœtæo. CHA. Non magnifica, neque insignia sunt monumenta. Verùm celebriores urbes mihi commonstra, de quibus infernè tam magnifica audimus. Ninum scilicet, Sardanapali urbem, Babylonem, Mycenas quoque, tum & cleonas simul, &

Ilium

αὐτήν. πολλὰς γοῦν μέμνημαι διαπορθμεύσας ἐκεῖθεν, ὡς δέκα ὅλων ἐτῶν μὴ δὲ νεωλκῆσαι, μηδὲ διαξύψαι τὸ σκαφίδιον. Ε. ἡ Νῖνος μὲν ὦ πορθμεῦ ἀπόλωλεν ἤδη, καὶ οὐδὲν ἴχνος ἔτι λοιπὸν αὐτῆς, οὐδ' ἂν εἴποις ὅπου ποτ' ἦν. ἡ Βαβυλὼν δέ σοι ἐκείνη ἐστὶν, ἡ εὔπυργος, ἡ τὸν μέγαν περίβολον. οὐ μετὰ πολὺ καὶ αὐτὴ ζητηθησομένη, ὥσπερ ἡ Νῖνος. Μυκήνας δὲ καὶ Κλεωνὰς αἰσχύνομαι δεῖξαί σοι, καὶ μάλιστα τὸ Ἴλιον. ἀποπνίξεις γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι τὸν Ὅμηρον κατελθὼν ἐπὶ τῇ μεγαληγορίᾳ τῶν ἐπῶν. πλὴν ἀλλὰ πάλαι μὲν ἦσαν εὐδαίμονες, νῦν δὲ τεθνήκασι, καὶ αὗται. ἀποθνήσκουσι γὰρ ὦ πορθμεῦ, καὶ πόλεις, ὥσπερ ἄνθρωποι. καὶ τὸ παραδοξότερον, καὶ ποταμοὶ ὅλοι. Ἰνάχου οὖν οὐδὲ τάφος ἐν Ἄργει ἔτι καταλείπεται. Χά. παπαὶ τῶν ἐπαίνων Ὅμηρε, καὶ τῶν ὀνομάτων, Ἴλιον ἱρὴν, καὶ εὐρυάγυιαν. καὶ ἐυκτιμέναι Κλεωναί. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίνες εἰσὶν οἱ πολεμοῦντες ἐκεῖνοι, ἢ ὑπὲρ τίνος ἀλλήλους φονεύουσιν; Ερμ. Ἀργείους ὁρᾷς ὦ Χάρων, καὶ Λακεδαιμονίους, καὶ τὸν ἡμιθνῆτα ἐκεῖνον στρατηγὸν Ὀθρυάδην, τὸν ἐπιγράφοντα, τὸ τρόπαιον τῷ αὑτοῦ ὀνόματι. Χάρ. ὑπὲρ τίνος δὲ αὐτοῖς ὦ Ἑρμῆ ὁ πόλεμος; Ερμ. ὑπὲρ τοῦ πεδίου αὐτοῦ, ἐν ᾧ μάχονται. Χα. ὢ

Ilium ipsum. nam illinc oriundos multos memini trajicere, adeò ut totis jam decem annis neque navem subduxerimus, neque ea interim refrixerit. MER. Ninus quidem, ô Portitor, jam est eversa, ita ut ne vestigium ejus sit reliquum, neque ubi sita fuerit olim, facile dixeris. Babylon autem tibi illa est tot turribus benè munita, quæ magno illo ambitu est septa, haud ita multò pòst & ipsa desideranda, quemadmodum nunc Ninus. At Mycenas & Cleonas me sanè commonstrare pudet, omnium verò maximè Ilium. Nam ubi descenderis, sat scio, præfocáris Homerum, propterea quod tam magnificis versibus has nugas decantare non erubuerit. Veruntamen & quondam extiterunt felices, nunc autem mortuæ sunt & ipsæ: Urbes enim, ô Portitor, perinde ac homines emoriuntur, & quod longè mirabilius, solidi etiam fluvii, ita ut Inachi ipsius in Argo ne monumentum quidem reliquum appareat. CHAR. Vah, quæ laudes Homere, quamque superba nomina: Ingens Ilium, ac mœnibus amplum. Tum structæ belle Cleonæ. Sed interim dum fabulamur, quinam illic dimicant, & qua pro re se mutuo cædunt? MERCUR. Argivos vides & Lacædimonios, ô Charon, atque semimortuum imperatorem Othryadem suo ipsius nomini trophæum inscribentem. CHAR. At pro quo eis est pugna? MERCUR. Pro eo ipso agro, in quo pugnant. CHAR. ô

τῆς ἀνοίας, οἵγε οὐκ ἴσασιν ὅτι κἂν ὅλην τὴν Πελοπόννησον ἕκαστος αὐτῶν κτήσωνται, μόγις ἂν ποδιαῖον λάβοιεν τόπον παρὰ τοῦ Αιακοῦ, τὸ δὲ πεδίον τοῦτο ἄλλοτε ἄλλοι γεωργήσουσι, πολλάκις ἐκ βάθρων τὸ τρόπαιον ἀνασπάσαντες τῷ ἀρότρῳ. Ερμ. οὕτω μὲν ταῦτα ἔσται. ἡμεῖς δὲ καταβάντες ἤδη, καὶ κατὰ χώραν ἀποθέντες αὖθις τὰ ὄρη, ἀπαλλαττώμεθα, ἐγὼ μὲν καθ' ἃ ἐστάλην, σὺ δ' ἐπὶ τὸ πορθμεῖον, ἥξω δέ σοι μετ' ὀλίγον, καὶ αὐτὸς νεκροστολῶν. Χαρ. εὖ γε ἐποίησας ὦ Ερμῆ. εὐεργέτης ἀεὶ ἀναγεγράψῃ. ὠνάμην δέ τι διὰ σὲ τῆς ἀποδημίας. οἷά ἐστι τὰ τῶν κακοδαιμόνων ἀνθρώπων πράγματα, βασιλεῖς, πλίνθοι χρυσαῖ, ἑκατόμβαι, μάχαι. χάρωνος δὲ οὐδεὶς λόγος.

ΤΕΛΟΣ.

hominum amentiam, qui haud sciunt se, etiamsi nunc quisque eorum totam Peloponnesum possideat, unius tamen vix pedis locum ab Aeaco accepturos. Campum autem aliàs alii colent, sæpè etiam hoc tropbæo per aratrum revulso. MERCUR. *Hæc quidem hoc modo se habebunt. At nos jam hinc descendamus, ac montibus his in suas sedes repositis regrediamur, ego quidem quo sum ire jussus, tu verò ad navem. Equidem paulo post veniam, & ipse tibi umbrarum gregem mecum adducens.* CHAR. *Probe fecisti, ô Mercuri, atque in eorum album adscriberis, à quibus beneficio me affectum perpetuo me agnoscam; quandoquidem tua ope in hac peregrinatione plurimum sum adjutus. O qualia infelicium hominum studia! Reges, lateres aurei, magnifica sacrificia, prælia, Charontis autem nulla habetur ratio.*

FINIS.

LVCIANI SAMOSATENSIS DIALOGORVM SELECTORVM

LIBER SECVNDVS

GRÆCO LATINVS.

LONDINI,
Apud *Thomam Harperum*,
1636.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ ΔΙΑΛΟΓΩΝ Βιβλίον δεύτερον.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝΥΠΝΙΟΥ, ΗΤΟΙ ΒΙΟΣ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

Ἄρτι μὲν ἐπεπαύμην εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν, ἤδη τὴν ἡλικίαν πρόσηβος ὤν. ὁ δὲ πατὴρ ἐσκοπεῖτο μετὰ τῶν φίλων ὅ, τι καὶ διδάξαιτό με. τοῖς πλείστοις οὖν ἔδοξε παιδεία μὲν, καὶ πόνου πολλοῦ, καὶ χρόνου μακροῦ, καὶ δαπάνης οὐ μικρᾶς, καὶ τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς. τὰ δὲ ἡμέτερα, μικρά τε εἶναι, καὶ ταχεῖάν τινα τὴν ἐπικουρίαν ἀπαιτεῖν. εἰ δέ τινα τέχνην τῶν βαναύσων τούτων ἐκμάθοιμι, τὸ μὲν πρῶτον εὐθὺς ἂν αὐτὸς ἔχειν τὰ ἀρκοῦντα παρὰ τῆς τέχνης, καὶ μηκέτι οἰκόσιτος εἶναι, τηλικοῦτος ὤν. οὐκ εἰς μακρὰν δὲ καὶ τὸν πατέρα εὐφρανεῖν, ἀποφέρων ἀεὶ τὸ γιγνόμενον. Δευτέρας οὖν σκέψεως ἀρχὴ προὐτέθη, τίς ἀρίστη τῶν

τεχ-

LVCIANI SAMOSATENSIS DIALOGORVM

Liber secundus.

De Somnio, seu Vita Luciani.

DEsieram nuper in ludum ire, factus jam ætate adolescens, cùm pater unà cum amicis consilium capiebat, quamnam artem, potissimùm mihi discendam proponeret. Plerisque igitur videbatur humanitas, seu literarum studium & labore multo, & tempore longo, & sumptu non exiguo, denique & fortuna quadam indigere. nostras autem res tùm parvas esse & modicas, tum verò celere quoddam auxilium postulare. Quod *si igitur artem aliquam mechanicam didicissem, fore, ut primo ipso statim ab ipsa arte, necessaria vitæ comparare possem, neque necesse haberem adeò ætate jam provectus, domi, deque paterna mensa vivere: sed non multò pòst etiam ipsum patrem exhilaraturum esse me, referendo domum semper aliquid ab arte quæsitum. Alterius itaque consultationis caput propositum*

τεχνῶν, καὶ ῥᾴστην ἐκμαθεῖν, καὶ ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πρέπουσα, καὶ πρόχειρον ἔχουσα τὴν χορηγίαν, καὶ διαρκῆ τὸν πόρον ἄλλου τοίνυν ἄλλην ἐπαινοῦντος, ὡς ἕκαστος, γνώμης ἢ ἐμπειρίας εἶχεν, ὁ πατὴρ εἰς τὸν θεῖον ἀπιδὼν, (παρῆν γὰρ ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος, ἄριστος ἑρμογλύφος εἶναι δοκῶν, καὶ λιθοξόος ἐν τοῖς μάλιστα εὐδοκίμοις) οὐ θέμις, εἶπεν, ἄλλην τέχνην ἐπικρατεῖν, σοῦ παρόντος. ἀλλὰ τοῦτον ἄγε, δείξας ἐμὲ, καὶ δίδασκε παραλαβὼν λίθων ἐργάτην ἀγαθὸν εἶναι καὶ συναρμοστὴν, καὶ ἑρμογλυφέα. δύναται γὰρ καὶ τοῦτο, φύσεώς γε ὡς οἶσθα, ἔχων δεξιῶς, ἐτεκμαίρετο δὲ ταῖς ἐκ τοῦ κηροῦ παιδιαῖς. ὁπότε γὰρ ἀφεθείην ὑπὸ τῶν διδασκάλων, ἀποξέων ἂν τὸν κηρὸν, ἢ βόας ἢ ἵππους, ἢ καὶ νὴ Δί' ἀνθρώπους ἀνέπλαττον, εἰκότως, ὡς ἐδόκουν τῷ πατρί. ἐφ' οἷς παρὰ μὲν τῶν διδασκάλων πληγὰς ἐλάμβανον. τότε δὲ ἔπαινος εἰς τὴν εὐφυΐαν, καὶ ταῦτα ἦν. καὶ χρηστὰς εἶχον ἐπ' ἐμοὶ τὰς ἐλπίδας, ὡς ἐν βραχεῖ μαθήσομαι τὴν τέχνην, ἀπ' ἐκείνης γε τῆς πλαστικῆς. ἅμα τε οὖν ἐπιτήδειος ἐδόκει ἡμέρα τέχνης ἐνάρχεσθαι, κἀγὼ παρεδεδόμην τῷ θείῳ, μὰ τὸν Δί' οὐ σφόδρα τῷ πράγματι ἀχθόμενος. ἀλλά μοι καὶ παιδιάν τινα οὐκ ἀτερ-

est, quænam ars & optima, & ad discendum facillima, & homine libero maximè digna foret deinde & minori sumptu, atq; instrumento egeret, multum autem & sufficientem quæstum suppeditaret. Proinde alio aliom laudante, prout quisque animo affectus, aut usu expertus erat, pater ad avunculum aspiciens (aderat enim is quoque statuarius tum habitus optimus, & poliendo marmore inter præcipuos laudatus) minimè fas, inquit, est, aliam artem prævalere, te præsente Sed hunc (meq; demonstrabat) abduc tecum, & doce lapidum artificem probum, & eorundem compositorem ac statuarium nobis esse. Poterit enim & hoc, natura, ut scis, præditus felici. Fecerat autem hanc de me coniecturam pater, ex ludicris à me aliquando è cera confictis. Quando enim à præceptoribus domum dimittebar, abradens ceram, nunc boves, nunc equos, interdum per Iovem, & homines, fingebam, non omnino, ineptè, ut tum videbar patri. Ob quæ à præceptoribus quidem plagas accipere solebam, ad probandam autem ingenii dexteritatem, hæc quoque tum in parte laudis ducebantur. Atque adeo bonam ex eo spem de me omnes concipiebant, ut qui brevi adeo artem hanc, secundùm fingendi facilitatem, perdiscere possum. Igitur simul atque idonea dies videbatur esse auspicandæ artis, ipse tradebar avunculo, non admodum, per Iovem, iniquè aut graviter ferens Sed

ἀτερπῆ ἐδόκει ἔχειν, καὶ πρὸς τοὺς ἡλικιώτας ἐπίδειξιν, εἰ φαινοίμην θεούς τε γλύφων, καὶ ἀγαλμάτιά τινα μικρὰ κατασκευάζων ἐμαυτῷ τε, κἀκείνοις, οἷς προῃρούμην. καὶ τό γε πρῶτον ἐκεῖνο καὶ σύνηθες τοῖς ἀρχομένοις ἐγίγνετο. ἐγκοπέα γάρ τινά μοι δοὺς ὁ θεῖος ἐκέλευσέ μοι ἠρέμα καθικέσθαι πλακὸς, ἐν μέσῳ κειμένης, ἐπειπὼν τὸ κοινὸν, Ἀρχὴ δέ τοι ἥμισυ παντός. σκληρότερον δὲ κατενεγκόντος ὑπ᾽ ἀπειρίας, κατεάγη μὲν ἡ πλάξ. ὁ δὲ ἀγανακτήσας, σκυτάλην τινὰ κειμένην πλησίον λαβὼν, οὐ πρᾴως, οὐδὲ προτρεπτικῶς μου κατήρξατο, ὥστε δάκρυά μοι τὰ προοίμια τῆς τέχνης. ἀποδρὰς οὖν ἐκεῖθεν, ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἀφικνοῦμαι συνεχὲς ἀνολολύζων, καὶ δακρύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπόπλεως, καὶ διηγοῦμαι τὰ περὶ τὴν σκυτάλην, καὶ τοὺς μώλωπας ἐδείκνυον, καὶ κατηγόρουν πολλήν τινα ὠμότητα, προσθεὶς ὅτι ὑπὸ φθόνου ταῦτα ἔδρασε, μὴ αὐτὸν ὑπερβάλωμαι κατὰ τὴν τέχνην. ἀγανακτησαμένης δὲ τῆς μητρὸς, καὶ πολλὰ τῷ ἀδελφῷ λοιδορησαμένης, ἐπεὶ νὺξ ἐπῆλθε, κατέδαρθον, ἔτι ἔνδακρυς, καὶ τὴν νύχθ᾽ ὅλην ἐννοῶν. Μέχρι μὲν δὴ τούτων, γελάσιμα καὶ μειρακιώδη τὰ εἰρημένα, τὰ μετὰ ταῦτα

δὲ

mihi etiam lusum quendam non insuavem ipsa res videbatur habere, & apud aequales ad ostentationem & laudē valere, si & Deos sculpere, & parva quaedam simulachra, cùm mihi, tum illis, quibus vellem, adornare possem. Ac tum primum quidem illud, quod & incipienti usu venire solet, accidebat. Caelum enim quoddam avunculus mihi tradens, paulatim tabulam lapideam, quae in medio posita erat, contingere, atq; artem auspicari jubet, tritum illud admonens: Dimidium facti qui bene coepit habet. Caeterùm durius impingente me prae imperitia, tabula frangitur: avunculus autem indignatus, & scuticam quandam propè jacentem corripiens, nequaquam mansuetè, aut uti adhortantē decebat, excepit, atque initiavit me, ita ut mox in lachrymas prooemium artis mihi verteretur. Aufugiens igitur inde domum redeo, continueq; ululando, & lachrymis oculos opplendo commemorabam scuticam, demonstrabam vibices, nimiamq; illius crudelitatem accusabam: hoc quoque addens quod invidia quadam ista fecisse avunculus, videlicet metuens, ne se in arte superarem. Irascente itaque matre, & multa fratri convitia faciente, posteaquam nox supervenit, dormivi, plenus adhuc lachrymarum, totámque noctem cogitabundus jacens. Atque hactenus quidem, quae diximus, ridicula puerilíaque sunt: quae verò deinceps audietis, nequaquam contemnenda sunt, ô viri, sed quae

ad-

δὲ οὐκέτι εὐκαταφρόνητα, ὦ ἄνδρες ἀκούσεσθε, ἀλλὰ καὶ πάνυ φιληκόων ἀκροατῶν δεόμενα. ἵνα γὰρ καθ' Ὅμηρον εἴπω, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος, ἀμβροσίην διὰ νύκτα, ἐναργὴς οὕτως, ὥστε μηδὲν ἀπολείπεσθαι τῆς ἀληθείας. ἔτι γοῦν μετὰ τοσοῦτον χρόνον τά τε σχήματά μοι τῶν φανέντων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παραμένει, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ἀκουσθέντων ἔναυλος. οὕτω σαφῆ πάντα ἦν. Δύο γυναῖκες λαβόμεναι ταῖν χεροῖν εἷλκόν με πρὸς ἑαυτὴν ἑκατέρα μάλα βιαίως, καὶ καρτερῶς. μικροῦ γοῦν με διεσπάσαντο πρὸς ἀλλήλας φιλοτιμούμεναι. καὶ γὰρ ἄρτι μὲν ἂν ἡ ἑτέρα ἐπεκράτει, καὶ παρὰ μικρὸν ὅλον εἶχέ με, ἄρτι δ' ἂν αὖθις ὑπὸ τῆς ἑτέρας εἰχόμην. ἐβόων δὲ πρὸς ἀλλήλας ἑκατέρα. ἡ μὲν ὡς αὐτῆς ὄντα με κεκτῆσθαι βούλοιτο. ἡ δὲ ὡς μάτην τῶν ἀλλοτρίων ἀντιποιοῖτο. ἦν δὲ ἡ μὲν ἐργατικὴ καὶ ἀνδρικὴ, καὶ αὐχμηρὰ τὴν κόμην, τὼ χεῖρε τύλων ἀνάπλεως, διεζωσμένη τὴν ἐσθῆτα, τιτάνου καταγέμουσα, οἷος ἦν ὁ θεῖος, ὁπότε ξέοι τοὺς λίθους. ἡ ἑτέρα δὲ μάλα εὐπρόσωπος, καὶ τὸ σχῆμα εὐπρεπὴς, καὶ κόσμιος τὴν ἀναβολήν. τέλος δ' οὖν ἐφιᾶσί μοι δικάζειν, ὁποτέρᾳ βουλοίμην συνεῖναι αὐτῶν. προτέρα δὲ ἡ σκληρὰ ἐκείνη καὶ ἀνδρώδης ἔλεξεν. ἐγὼ, φίλε παῖ, ἑρμογλυ-

φικὴ

admodum auscultandi cupidos auditores re-
quirant. Nam, ut juxta Homerum dicam, Ve-
nere mihi divino somnia nutu Almam per no-
ctem, ita clara & manifesta, ut nihil ab ipsa
veritate distarent. Adhuc igitur etiam post
tantum temporis intervallum, & habitus eo-
rum, quae mihi tum apparuere, in oculis haerent,
& ipsa vox auribus quasi intonat, adeò plana
fuerunt omnia. Duae mulieres manibus corri-
pientes trahebant me in diversum, utraque ad se
vice icet, violente admodum & valdè. Pa-
rum itaque adfuit quin me discerperent, dum
inter se ambitiosè adeò contendunt. Nam modò
haec superabat, & propemodum totum tenebat
me: modò altera eademque me ad se retrahebat.
Clamabant autem ambae, accusabantque mutuò
sese. haec quod me suum videlicet illa possidere
vellet: illa verò quod haec frustra aliena sibi u-
surparet. Erat autem altera quidem operaria,
& virili aspectu, & squalida coma, manus
callo passim obductas habens, succincta veste
& marmoreo pulvere oppleta qualis & ipse
avunculus esse solebat, quando lapides polie-
bat. Altera verò facie admodum honesta ha-
bitum decentem prae se ferens, & vestes orna-
tas ac mundas induta. Postremò autem per-
mittunt meo judicio, ut utri earum conver-
sandum mihi putem sententiam feram. Ac
prior quidem dura, atque virilis illa sic coepit:
Ego chare puer statuaria sum, ea, quam tu he-
ri

φικὴ τέχνη εἰμί, ἣν χθὲς ἤρξω μανθάνειν, οἰκεία τέ σοι, καὶ συγγενὴς οἴκοθεν. ὅ τε γὰρ πάππος σου, εἰποῦσα τοὔνομα τοῦ μητροπάτορος, λιθοξόος ἦν, καὶ τὼ θείω ἀμφοτέρω καὶ μάλα εὐδοκιμεῖτον δι' ἡμᾶς. εἰ δ' ἐθέλεις λήρων μὲν καὶ φληνάφων τῶν παρὰ ταύτης ἀπέχεσθαι, δείξασα τὴν ἑτέραν, ἕπεσθαι δὲ, καὶ συνοικεῖς ἐμοί, πρῶτα μὲν θρέψῃ γεννικῶς, καὶ τοὺς ὤμους ἕξεις καρτερούς, φθόνου δὲ παντὸς, ἀλλότριος ἔσῃ, καὶ οὔποτε ἄπει ἐπὶ τὴν ἀλλοδαπὴν, τὴν πατρίδα, καὶ τοὺς οἰκείους καταλιπὼν, οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσουσί σε πάντες. μὴ μυσαχθῇς δὲ τοῦ σώματος τὸ εὐτελὲς, μηδὲ τῆς ἐσθῆτος τὸ πιναρόν. ἀπὸ γὰρ τῶν τοιούτων ὁρμώμενος, καὶ Φειδίας ἐκεῖνος, ἔδειξε τὸν Δία, καὶ Πολύκλειτος τὴν Ἥραν εἰργάσατο, καὶ Μύρων ἐπῃνέθη, καὶ Πραξιτέλης ἐθαυμάσθη: προσκυνοῦνται γοῦν οὗτοι μετὰ τῶν θεῶν. εἰ δὴ τούτων εἷς γένοιο, πῶς μὲν οὐ κλειτὸς αὐτὸς παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις γένοιο; ζηλωτὸν δὲ καὶ τὸν πατέρα ἀποδείξεις, περίβλεπτον δὲ ἀποφανεῖς καὶ τὴν πατρίδα. ταῦτα καὶ ἔτι τούτων πλείονα διαπταίουσα καὶ βαρβαρίζουσα πάμπολλα εἶπεν ἡ τέχνη, μάλα δὴ σπουδῇ συνείρουσα, καὶ πείθειν με πειρωμένη. ἀλλ' οὐκέτι μέμνημαι.

ń discere cœpisti, familiaris adeò tibi & cognata à parentibus. Nam & avus tuus (addens nomen avi materni) marmorarius fuit, & avunculus pariter & patruus tuus eandem artem exercuêre, & per nos inter præcipuos celebrati sunt. Quod si igitur voles deliriis ac nugis, circa quas ista versatur (indicans alteram) abstinere, ac mecum degere, principio generosè educaberis, humerosque habebis validos, & ab omni invidia alienus eris, neque unquam in terras alienas, atq; externas hinc abibis, relicta patria atq; domesticis tuis, neque etiam ob verba, & orationem modò laudabunt te omnes. Neque verò averseris corporis hanc fragilitatem, aut vestium sorditiem. Nam his initiis profectus Phidias ille Iovem spectandum exhibuit, & Polycletus Iunonem fabricavit: præterea Myron laudibus vectus est, & Praxiteles in magna admiratione fuit. Adorantur itaque nunc illi cum ipsis Diis. Quod si igitur horum unus tu quoque fores, quomodo non celebris & ipse apud omnes homines fieres? Patrem certè beatum efficeres, & patriam tuam omnibus spectabilem redderes. Hæc atque etiam his plura balbutiendo, & pleraque barbarè pronuntiando dixit ista vana, valde studiose omnia connectens, & me in suam sententiam adducere cupiens. Sed non ultra memini. plurima enim memoriam jam effugerunt. Cæterùm

ubi

μνημαι. τὰ πλεῖστα γὰρ ἤδη μου τὴν μνήμην διέφυγεν. ἐπεὶ δ' οὖν ἐπαύσατο, ἄρχεται ἡ ἑτέρα ὧδέ πως. Ἐγὼ δὲ, ὦ τέκνον, παιδεία εἰμὶ ἤδη συνήθης σοι, καὶ γνωρίμη, εἰ καὶ μηδέπω εἰς τέλος μου πεπείρασαι. ἡλίκα μὲν οὖν τὰ ἀγαθὰ ποριῇ λιθοξόος γενόμενος, αὕτη προείρηκεν. οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ ἐργάτης ἔσῃ, τῷ σώματι πονῶν, κἀν τούτῳ τὴν ἅπασαν ἐλπίδα τοῦ βίου τεθειμένος. ἀφανὴς μὲν αὐτὸς ὤν, ὀλίγα καὶ ἀγεννῆ λαμβάνων, ταπεινὸς τὴν γνώμην, εὐτελὴς δὲ τὴν πρόοδον. οὔτε φίλοις ἐπιδικάσιμος, οὔτε ἐχθροῖς φοβερὸς, οὔτε τοῖς πολίταις ζηλωτὸς, ἀλλ' αὐτὸ μόνον ἐργάτης, καὶ τῶν ἐκ τοῦ πολλοῦ δήμου εἷς, ἀεὶ τὸν προὔχοντα ὑποπτήσσων, καὶ τὸν λέγειν δυνάμενον θεραπεύων λαγὼ βίον ζῶν, καὶ τοῦ κρείττονος ἕρμαιον ὤν εἰ δὲ καὶ Φειδίας ἢ Πολύκλειτος γένοιο, καὶ θαυμαστὰ πολλὰ ἐξεργάσαιο, τὴν μὲν τέχνην ἅπαντες ἐπαινέσονται, οὐκ ἔστι δὲ ὅς τις τῶν ἰδόντων, εἰ νοῦν ἔχοι, εὔξαιτ' ἂν σοὶ ὅμοιος γενέσθαι οἷος γὰρ ἂν ᾖς, βάναυσος, καὶ χειρῶναξ. καὶ ἀποχειροβίωτος νομισθήσῃ. ἢν δέ μοι πείθῃ, πρῶτον μέν σοι πολλὰ ἐπιδείξω παλαιῶν ἀνδρῶν ἔργα, καὶ πράξεις θαυμαστὰς, καὶ λόγους αὐτῶν ἀπαγγέλλουσα, καὶ πάντων, ὡς εἰπεῖν, ἔμπειρον ἀποφαίνουσα, καὶ τὴν ψυ-

χὴν

ubi tandem finem fecit, tum altera illa in hunc fermè modum orditur. Ego verò, ô fili, Humanitas sum jam nunc consuita ac nota tibi, tametsi ad finem aut plenum nondum periculum mei feceris. Quanta igitur bona acquisiturus sis, si eam artem didiceris, ipsa modò enumeravit. Nihil enim aliud nisi operarius eris, corpore laborans, & in co totam spem vitæ positam habens: obscurus ipse degens, modicum & minimè generosum quæstum faciens: dejectus animo tenuis ac pauper reditibus. Neque amicis in Judiciis auxilio eris, neq; inimicis formidabilis, neque etiam inter cives beatus, sed hoc solum opifex videlicet quispiam, & ex multa atque promiscua plebe unus, præstantiorem te semper formidans, & dicendo valentem præ oculis habens ac palpans, & in summa leporis quandam vitam agens, potentiorisq; lucrum existens. Quod si etiam Phidias, vel Polycletus fueris, præclaraq; & admiratione digna, multa opere præstiteris, artem quidem laudabunt omnes, at qui ex aspicientibus tibi similis esse optarit, modò mentem habeat, nemo erit. Qualis qualis enim fueris, nihil nisi rudis quispiam artifex manibus laborans, & iisdem victum queritans censeberis. Contra autem si mihi obsequeris, principio tibi ostendam multæ veterum virorum præclara opera, & res admiratione dignas, & orationes illorum tibi renuntiando, & omnium (ut sic dicam)

χὴν ὅπερ σοι κυριώτατόν ἐστι, κατακοσμήσω πολλοῖς, καὶ ἀγαθοῖς κοσμήμασι, σωφροσύνῃ, δικαιοσύνῃ, εὐσεβεία, πρᾳότητι, ἐπιεικεία, συνέσει, καρτερεία, τῷ τῶν καλῶν ἔρωτι, τῇ πρὸς τὰ σεμνότατα ὁρμῇ. ταῦτα γάρ ἐστιν ὁ τῆς ψυχῆς ἀκήρατος ὡς ἀληθῶς κόσμος. λύσει δέ σε οὔτε παλαιὸν οὐδὲν, οὔτε νῦν γενέσθαι δέον, ἀλλὰ καὶ τὰ δέοντα προόψει μετ' ἐμοῦ, καὶ ὅλως ἅπαντα ὁπόσα ἐστὶ τά τε θεῖα, τά τε ἀνθρώπινα, οὐκ εἰς μακρὰν διδάξομαι, καὶ ὁ νῦν πένης, ὁ τοῦ δεῖνος ὁ βουλευόμενός τι περὶ ἀγεννοῦς οὕτω τέχνης, μετ' ὀλίγον ἅπασι ζηλωτὸς, καὶ ἐπίφθονος ἔσῃ, τιμώμενος, καὶ ἐπαινούμενος, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις εὐδοκιμῶν, καὶ ὑπὸ τῶν γένει καὶ πλούτῳ προὐχόντων ἀποβλεπόμενος. ἐσθῆτα μὲν τοιαύτην ἀμπεχόμενος, (δείξασα τὴν ἑαυτῆς, πάνυ δὲ λαμπρὰν ἐφόρει,) ἀρχῆς δὲ καὶ προεδρίας ἀξιούμενος. κἂν πῃ ἀποδημῇς, οὐδ' ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς ἀγνὼς, εἰ δ' ἀφανὴς ἔσῃ. τοιαῦτά σοι περιθήσω τὰ γνωρίσματα, ὥστε τῶν ὁρώντων ἕκαστος, τὸν πλησίον κινήσας, δείξει σε τῷ δακτύλῳ, οὗτος ἐκεῖνος λέγων. ἂν δέ τι σπουδῆς ἄξιον ᾖ, καὶ τοὺς φίλους ἢ καὶ

τὴν

um) expertum te reddendo, animum (quod præcipuum in te est) exornabo tibi multis ac præclaris ornamentis, modestia scilicet, justitia, pietate, mansuetudine, æquitate, prudentia, fortitudine, amore honesti, & pulcherrimarum quarumcunque rerum desiderio Hæc enim verè syncera sunt animi ornamenta. Neq; autem latebit te vel veterum quicquã, vel eorum quæ in præsens geri debet, sed ea quæ facienda sunt, quæq; fieri decet, me duce prospicies: & in summa omnia quæcunq; seu divina, seu humana sint, parvo tempore docebo te, & qui nunc pauper atq; inops es, istius nescio cujus filius, qui de arte adeò illiberali, nescio quid consultas, haud ita multò post nimium felix, nimiumq; beatus omnibus videberis. dum honoribus afficieris & laudibus efferreris, & pulcherrimarum quarumcunq; rerum gloria celebraberis, illorum etiam qui divitijs ac genere antestant in te animis ac oculis conversis. Ac vestitum quidem talem geres (demonstrans suum, gerebat autem admodum splendidum) Magistratibus verò & primò in consessu honore ante alios dignus existimaberis. Et si quando aliquò peregrè abiens proficisceris, etiam in aliena terra, non ignotus aut obscurus eris. Talibus scilicet ornamentis ego te insignem atq; conspicuum reddam, ut eorum quoq; qui te aspicient, quisque proximè astantem leniter impellens & commovens digito te demonstret, atq; hic est ille dicat. Iam si quid

τὴν πόλιν ὅλην καταλαμβάνῃ, εἰς σὲ πάντες ἀποβλέπονται. κἂν πού τι λέγων τύχῃς, κεχηνότες οἱ πολλοὶ ἀκούσονται, θαυμάζοντες, καὶ εὐδαιμονίζοντές σε τῶν λόγων τῆς δυνάμεως, καὶ τὸν πατέρα τῆς εὐποτμίας. ὃ δὲ λέγουσιν, ὡς ἄρα ἀθάνατοι γίγνονταί τινες ἐξ ἀνθρώπων, τοῦτό σοι περιποιήσω. καὶ γὰρ ἢν αὐτὸς ἐκ τοῦ βίου ἀπέλθῃς, οὔποτε παύσῃ συνὼν τοῖς πεπαιδευμένοις, καὶ προσομιλῶν τοῖς ἀρίστοις. ὁρᾷς τὸν Δημοσθένη ἐκεῖνον, τίνος υἱὸν ὄντα, ἐγὼ ἡλίκον ἐποίησα; ὁρᾷς τὸν Αἰσχίνην, ὃς τυμπανιστρίας υἱὸς ἦν, ἀλλ' ὅμως αὐτὸν δι' ἐμὲ Φίλιππος ἐθεράπευσεν; ὁ δὲ Σωκράτης, καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῇ ἑρμογλυφικῇ ταύτῃ τραφείς, ἐπειδὴ τάχιστα συνῆκε τοῦ κρείττονος, καὶ δραπετεύσας παρ' αὐτῆς αὐτομόλησεν ὡς ἐμέ, ἀκούεις ὡς παρὰ πάντων ᾄδεται; ἀφεὶς δὲ αὐτοὺς τηλικούτους, καὶ τοιούτους ἄνδρας, καὶ πράξεις λαμπράς, καὶ λόγους σεμνούς, καὶ σχῆμα εὐπρεπές, καὶ τιμήν, καὶ δόξαν, καὶ ἔπαινον, καὶ προεδρίας, καὶ δύναμιν, καὶ ἀρχάς, καὶ τὸ ἐπὶ λόγοις εὐδοκιμεῖν, καὶ τὸ ἐπὶ συνέσει εὐδαιμονίζεσθαι, χιτώνιόν τε πιναρὸν ἐνδύσῃ, καὶ σχῆμα δουλοπρεπὲς ἀναλήψῃ, καὶ μοχλία, καὶ

γλυ-

quid studio dignum accidet, quod vel ad amicos
vel etiā ad ipsam civitatē pertinebit, omnes in
te oculos atq; ora convertent. Ad si tum aliquid
fortè dixeris, plerīq; biantes auscultabunt, ad-
mirantes & prædicantes, tum ob dicendi vim,
& orationis potestatem, tum etiam patrē tuum
ob felicitatem prolis: & quod dici vulgò solet,
quod ex hominibus quidam immortales reddun-
tur, id quoque tibi dabo: Nam postquam ipse
ex hac vita discesseris, nunquam desines con-
versari doctis, & consuetudinem habere cum
optimis. Demosthenem illum certè vides cujus
filius fuerit, & quantum ego eundem reddide-
rim. vides & Æschinem qui Tympanistriæ
cujusdam filius erat, & tamen propter me e-
tiam Philippus Rex illum palpavit. Socrates
autem qui & ipse inter statuariam hanc artem
enutritus fuit, simulatq; primum intelligere
cœpit meliora, & relicta illa transfugit ad me,
nimirum audis, ut nunc ab omnibus decante-
tur? Igitur relinquens tantos ac tales hosce vi-
ros, res adeò splendidas, orationes tam graves
ac illustres, vestium ornamenta, honorem, fa-
mam, laudem, primos assessus, potentiam, im-
peria, denique & illam quam ex dicendo con-
sequeris gloriam, & qua te omnes ob prudenti-
am prædicabunt felicitatem, tuniculam aliquā
indues sordidam, habitumq; assumes servilem,
vectes præterea, scalpra, & id genus cætera

scul-

γλυφεῖα, καὶ κοπέας, καὶ κολαπτῆρας ἐν ταῖν χεροῖν ἕξεις, κάτω νενευκὼς εἰς τὸ ἔργον, χαμαιπετὴς καὶ χαμαίζηλος, καὶ πάντα τρόπον ταπεινός. ἀνακύπτων δὲ οὐδέποτε οὐδὲ ἀνδρῶδες οὐδὲ ἐλευθέριον οὐδὲν ἐπινοῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔργα, ὅπως εὔρυθμα, καὶ εὐσχήμονα ἔσται σοι, προνοῶν ὅπως δὲ αὐτὸς εὔρυθμός τε, καὶ κόσμιος ἔσῃ, ἥκιστα πεφροντικὼς, ἀλλ' ἀτιμότερον ποιῶν σεαυτὸν λίθων. ταῦτα ἔτι λεγούσης αὐτῆς οὐ περιμένας ἐγὼ τὸ τέλος λόγων ἀναστὰς ἀπεφηνάμην, καὶ τὴν ἄμορφον ἐκείνην, καὶ ἐργατικὴν ἀπολιπὼν, μετέβαινον πρὸς τὴν παιδείαν μάλα γεγηθὼς, καὶ μάλιστα, ἐπεί μοι καὶ εἰς νοῦν ἦλθεν σκυτάλη, καὶ ὅτι πληγὰς εὐθὺς οὐκ ὀλίγας ἀρχομένῳ μοι χθὲς ἐνετρίψατο. ἡ δὲ ἀπολειφθεῖσα, τὸ μὲν πρῶτον ἠγανάκτει καὶ τὼ χεῖρε συνεκρότει, καὶ τοὺς ὀδόντας ἐνέπριε. τέλος δὲ, ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀκούομεν, ἐπεπήγει καὶ εἰς λίθον μετεβέβλητο. εἰ δὲ παράδοξα ἔπαθε, μὴ ἀπιστήσητε. θαυματοποιοὶ γὰρ ὄνειροι. ἡ ἑτέρα πρὸς μὲ ἀπιδοῦσα, τοιγαροῦν ἀμείψομαί σε, ἔφη, τῆσδε τῆς δικαιοσύνης, ὅτι καλῶς τὴν δίκην ἐδίκασας, καὶ ἐλθὲ ἤδη, ἐπίβηθι τούτου τοῦ ὀχήματος (δείξασά τι ὄχημα ὑποπτέρων ἵππων τινῶν, τῷ Πηγάσῳ ἐοικότων) ὅπως ἴδῃς οἷα καὶ ἡλίκα μὴ ἀκολουθήσας

ἐμοὶ

sculpendi cædendiq; instrumenta in manibus habebis deorsum inclinatus in opus, humi repens, demissus, deniq; modis omnibus abjectus & contemptus, nunquam autem vel expergiscens, vel virile aut libero homine dignum quicquam cogitans, sed in opera intentus, ut illa videlicet proportionibus suis consona, & benè formata tibi reddantur: de te ipso autem, ut & concinnus & ornatus incedas, minimè curam geres, sed te ipsis istis saxis contemptiorem reddens. Adhuc igitur, dicente hæc illa, non expectato orationis fine, surgens sententiam tuli, & relicta deformi & operatrice illa transivi ad humanitatem admodum gaudens, præcipuè postquam mihi etiam in mentem venit scuticæ, & quod plagas statim non paucas incipienti mihi pridie illa inflixisset. Porrò relicta illa principio quidem indigne ferebat, complodebatq; manus, & dentibus infrendebat. Postremò autem quemadmodum Nioben audimus, ita hæc quoque diriguit, & in saxum mutata est. Quod si igitur incredibilia passa esse videtur, ne miremini, somnia enim mirifica sunt, & mira operari solent. Altera autem ad me respiciens, proinde, inquit, ego tibi hanc justitiam rependam, quoniam caussam hanc benè & rectè judicasti. Veni igitur & ascende vehiculum hoc (commonstrato quodam vehiculo quod alatis equis quibusdam Pegaso similibus vehebatur) ut videas qualia ac quanta ignoraturus

ἐμοὶ ἀγνοήσειν ἔμελλες. ἐπεὶ δὲ ἀνῆλθον, ἡ μὲν ἤλαυνε, καὶ ὑφηνιόχει. ἀρθεὶς δὲ εἰς ὕψος, ἐγὼ ἐπεσκόπουν ἀπὸ τῆς ἕω ἀρξάμενος ἄχρι πρὸς ἑσπέραν, πόλεις καὶ ἔθνη, καὶ δήμους, καθάπερ ὁ Τριπτόλεμος ἀποσπείρων τι ἐς τὴν γῆν. οὐκέτι μέντοι μέμνημαι ὅ, τι τὸ σπειρόμενον ἐκεῖνο ἦν, πλὴν τοῦτο μόνον, ὅτι κάτωθεν ἀφορῶντες οἱ ἄνθρωποι ἐπῄνουν, καὶ μετ' εὐφημίας καθ' οὓς γενοίμην τῇ πτήσει, παρέπεμπον. δείξασα δέ μοι τὰ τοσαῦτα, κἀμὲ τοῖς ἐπαινοῦσιν ἐκείνοις, ἐπανήγαγεν αὖθις. οὐκέτι αὐτὴν τὴν ἐσθῆτα ἐκείνην ἐνδεδυκότα ἣν εἶχον, ἀφιπτάμενος, ἀλλ' ἐμοὶ ἐδόκουν εὐπάρυφός τις ἐπανήκειν. καταλαβοῦσα οὖν καὶ τὸν πατέρα ἑστῶτα, καὶ περιμένοντα, ἐδείκνυεν αὐτῷ ἐκείνην τὴν ἐσθῆτα, κἀμὲ, οἷος ἥκοιμι. καί τι καὶ ὑπέμνησεν, οἷα μικροῦ δεῖν περὶ ἐμοῦ ἐβουλεύσαντο ταῦτα μέμνημαι ἰδὼν, ἀντίπαις ἔτι ὢν, ἐμοὶ δοκεῖ ἐκταραχθεὶς πρὸς τὸν τῶν πληγῶν φόβον. μεταξὺ δὲ λέγοντος, Ηράκλεις τις, ὡς μακρὸν τὸ ἐνύπνιον, καὶ δικανικόν. εἶτ' ἄλλος ὑπέκρουσε, χειμερινὸς ὄνειρος, ὅτε μήκισταί εἰσιν αἱ νύκτες, ἢ τάχα που τριέσπερος,

ὥσπερ

fuisses, si me non secutus esses. Ceterùm quam ascendi, illa quid magitare, atque veri cœpit, ego verò ubi jam in sublime sub-sui, observabam, & contemplabar ab ori-ente incipiens usque ad occidentem urbes vide-let, & populos, non aliter quàm Triptolemus dam spargens quiddam in terram, quanquam non amplius memini quidnã illud fuerit, quod spargebam, nisi hoc solum quod ex inferio-ribus aspicientes homines laudabant me, & ad quoscunque volando perveneram, cùm multa prædicatione & gratulatione me prosequeban-tur & quasi deducebant. Porrò ubi illa hæc tanta mihi, & meipsum collaudantibus illis demonstrasset, reduxit rursum non amplius ea-dem veste illa indutũ, quã habueram ab initio evolans, sed videbar mihi tum admodum splen-dida veste redire. Deprehendens igi-tur & patrem astantem, atq; expectantem me, demonstravit ei vestẽ illã, & meipsum qualis redirem, submovitq; eum, quàm parum abfuerit, quin minimè digna de me ille cum amicis sta-tuisset. Atq; hæc quidem memini videre me, cum primum è pueritia egressus essem, plagarũ metu ceu mihi videor tum perturbatus. Sed in-terea cum hæc dicuntur, ô Hercules, inquit quispiam, quàm longum hoc somnium & judi-ciale est? Deinde alius quidam hoc interpellans, Hyemale (inquit) somnium est, quando noctes sunt longissimæ, aut fortasse etiam trinoctiale, qualis

ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐτός ἐστι. τί δ᾽ οὖν ἐπῆλθεν αὐτῷ ληρῆσαι ταῦτα πρὸς ἡμᾶς, καὶ μνησθῆναι παιδικῆς νυκτὸς, καὶ ὀνείρων παλαιῶν, καὶ ἤδη γεγηρακότων; ἕωλος γὰρ ἡ ψυχρολογία. μὴ ὀνείρων τινῶν ἡμᾶς ὑποκριτάς τινας ὑπείληφεν; οὐκ ὦ γαθέ. οὐδὲ γὰρ ὁ Ξενοφῶν ποτε διηγούμενος τὸ ἐνύπνιον, ὡς ἐδόκει αὐτῷ, καὶ ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ, καὶ τὰ ἄλλα, ἴστε γὰρ οὐχ ὑπόκρισιν τὴν ὄψιν, οὐδὲ ὡς φλυαρεῖν ἐγνωκὼς αὐτὰ διεξῄει, καὶ ταῦτα ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἀπογνώσει πραγμάτων περιεστώτων πολεμίων. ἀλλά τι καὶ χρήσιμον εἶχεν ἡ διήγησις. καὶ τοίνυν κἀγὼ τοῦτο ὄνειρον ὑμῖν διηγησάμην ἐκείνου ἕνεκα, ὅπως οἱ νέοι πρὸς τὰ βελτίω τρέπωνται, καὶ παιδείας ἔχωνται, καὶ μάλιστα, εἴ τις αὐτῶν ὑπὸ πενίας ἐθελοκακεῖ, καὶ πρὸς τὰ ἥττω ἀποκλίνει, φύσιν οὐκ ἀγεννῆ διαφθείρων. ἐπιρρωσθήσεται, εὖ οἶδ᾽ ὅτι κἀκεῖνος ἀκούσας τοῦ μύθου, ἱκανὸν ἑαυτῷ παράδειγμα ἐμὲ προστησάμενος, ἐννοῶν οἷος μὲν ὢν, πρὸς τὰ κάλλιστα ὥρμησα, καὶ παιδείας ἐπεθύμησα, μηδὲν ἀποδειλιάσας πρὸς τὴν πενίαν τὴν τότε, οἷος δὲ πρὸς ὑμᾶς ἐπανελήλυθα, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, οὐδενὸς γοῦν τῶν λιθογλύφων ἀδοξότερος.

qualis & ipse Hercules est. Quid igitur in mentem venit illi nugari talia nobiscum, mentionemq; facere puerilis istius noctis somniorumq; veterum, & ætate jam obsoletorum? Iam veterasunt hæ nugæ. An fortè somniorum quorundam quasi quosdã interpretes esse nos credidit? Nequaquam ô bone. Quoniam neq; Xenophon quondã exponens somnium illud, quo pacto illi visum fuerat in domo paterna, & deinceps nonam visionẽ, non ut conjectationem propositam quã nugari statuisset, illa narravit, præsertim in bello, & summa rerũ desperatione constitutus; circumstantibus undiq; hostibus, sed utilitatẽ quandã secũ habebat illa narratio. Proinde & ego somniũ hoc vobis exposui, ea videlicet gratia, ut adolescentes ad meliora studia converterentur, & humanitatẽ amplecterentur, & maximè, si quis eorũ præ inopia ...ue ipse de se ipso statuit animũq; ad deteriorem partem declinat, ingeniũ non illiberale illiberaliter perdendo. Confirmabitur enim & ille sat scio, & quasi convalescet, sermone hoc audito idoneo, sufficienti exemplo me sibi proposito, ubi videlicet ipse secum cogitabit, è quibus vitiis ad optima provectus fuerim, humanitatemq; apprehenderim, minimè dejectus aut fractus animo ob eam paupertatem, in qua tunc fui, deinde qualis & huc ad vos ascenderim, qui certè ut nihil aliud aut amplius, nullo tamẽ statuariorũ ...rum inferior aut obscurior evasi.

 DEO-

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

ΖΕΥΣ.

Μηκέτι τονθορύζετε ὦ θεοὶ, μηδὲ κατὰ γωνίας συστρεφόμενοι, πρὸς οὖς ἀλλήλοις κοινολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες, εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῖν τοῦ συμποσίου. ἀλλ' ἐπείπερ ἀποδέδοται περὶ τούτων ἐκκλησία, λεγέτω ἕκαστος ἐς τὸ φανερὸν, τὰ δοκοῦντά οἱ, καὶ κατηγορείτω. σύ τε καὶ κήρυττε ὦ Ερμῆ τὸ κήρυγμα, τὸ ἐκ τοῦ νόμου. Ερμ. ἄκουε, σίγα. τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν τελείων θεῶν, οἷς ἔξεστι; ἡ δὲ σκέψις περὶ τῶν μετοίκων καὶ ξένων. Μω. ἐγὼ ὁ Μῶμος ὦ Ζεῦ, εἴ μοι ἐπιτρέψειας εἰπεῖν. Ζ. τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν. ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσει. Μω. φημὶ τοίνυν δεινὰ ποιεῖν ἐνίους ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀπόχρη θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοὺς γεγενῆσθαι, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ τοὺς ἀκολούθους, καὶ θεράποντας αὐτῶν ἰσοτίμους ἡμῖν ἀποφανοῦσιν, οὐδὲν μέγα, οὐδὲ νεανικὸν οἴονται εἰργάσθαι. ἀξιῶ δὲ ὦ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας μοι δοῦναι

DEORUM CONCILIUM

IUPITER.

NE posthac murmuretis, ô Superi, neq; ad angulos conversi in aurem, alter cũ altero colloquatur, indignantes multos parum dignos nostri symposii esse participes. Verum posteaquam coactum est concilium, quisque propalam in medium suam adferat sententiam, & quæ accusatione digna sunt, accuset. Cæterùm Mercurii præconium illud ex lege clara voce promulgato. MER. Arrige aures, vocem comprime. Quis ex Diis senioribus & perfectis quibus permissum est, in concione verba vult facere ? ipsa deliberatio de inquilinis, & hospitibus futura est. MOM. Ego Momus, ô Iupiter, si fandi copiam mihi feceris. IUP. Iam ipso præconio loquendi libertas tibi facta est. itaque meo permissu nihil opus est. MOM. Aio itaque vitiosè & improbè nonnullos nostrum facere, quibus non satis est semet Deos ex hominibus factos esse, nisi suos quoq; pedissequos, & famulos nobis honore pares esse ostenderint; qua in re nihil magnum aut juvenile se fecisse existimãt. Volo verò, ô Iupiter, ut interrita loquendi libertas

ποιεῖν. οὐδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην. ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν, καὶ οὐδὲν ἂν κατασιωπήσομαι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων. διελέγχω γὰρ ἅπαντα, καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερὸν, οὐδὲ δεδιώς τινα, οὐδὲ ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην, ὥστε καὶ ἐπαχθὴς δοκῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν ἐπονομαζόμενος. πλὴν ἀλλ' ἐπείπερ ἔξεστι, καὶ κεκήρυκται, καὶ σὺ, ὦ Ζεῦ, δίδως μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν, οὐδὲν ὑποστειλάμενος ἐρῶ. πολλοὶ γάρ φημι οὐκ ἀγαπῶντες, ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξυνεδρίων, καὶ εὐωχοῦνται ἐπίσης, καὶ ταῦτα, θνητοὶ ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἔτι καὶ τοὺς ὑπηρέτας, καὶ θιασώτας τοὺς αὐτῶν ἀνήγαγον ἐς τὸν οὐρανὸν, καὶ παρενέγραψαν. καὶ νῦν ἐπίσης διανομάς τε νέμονται, καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, οὐδὲ καταβαλόντες ἡμῖν τὸ μετοίκιον. Ζ. μηδὲν αἰνιγματωδῶς ὦ Μῶμε, ἀλλὰ σαφῶς, καὶ διαρρήδην λέγε, προστιθεὶς καὶ τοὔνομα. νῦν γὰρ ἐς τὸ μέσον ἀπέρριπταί σοι ὁ λόγος, ὡς πολλοὺς

εἰκα-

mihi concessa sit. Neque enim aliter, quæ sentio, effari possim. Sed me omnes ex æquo noverunt quàm liberæ linguæ Deus sim, & quàm nihil eorum, quæ parum honestè & decorè fiunt, reticere soleam. Etenim omnia in reprehensionem rapio, ac propalam, quæ mihi videntur, proloquor, neque reformidans cujusquam autoritatē, neque præ verecundia sententiam meam celans. Quapropter & onerosus multis esse videor, & natura sycophanticus, dum communis quispiam omniū accusatör ab illis vocor. Sed enim posteaquā licitum est, atque ita jam proclamatum, & tu Iupiter, cum libertate loquendi facultatem mihi concessisti, nihil reformidans dicam. Multi sunt, inquam, non contenti, quod ipsi in deorum concilium admissi nostri contubernii sint participes, quodque pari sorte nobiscum convivantur, præsertim cùm ex dimidio homines eos esse constet, suos præterea ministros, & chori socios in cœlum adduxerunt, eosq; deos fecerunt adscriptitios. Et nunc æqualem cum aliis distributionem auferunt, & sacrificiorum consortes sunt, pensionem in inquilinos constitutam nobis minimè persolventes. IUP. Ne quid obscuris ambagibus involvas, ô Mome, verùm perspicuè

εἰκάζειν, καὶ ἐφαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλην τοῖς λεγομένοις. Χρὴ δὲ παρρησίας ἦν ὄντα, μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι καὶ παροτρύνεις με πρὸς τὴν παρρησίαν. ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικὸν, ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον. [illegible] ἐρῶ, καὶ τοὔνομα. ὁ γάρ τοι γενναιότατος Διόνυσος ἡμιάνθρωπος ὤν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ Συροφοίνικός τινος ἐμπόρου τοῦ Κάδμου θυγατριδοῦς, ἐπείπερ ἠξιώθη τῆς ἀθανασίας, οἷος μὲν αὐτός ἐστιν οὐ λέγω, οὔτε τὴν μίτραν, οὔτε τὴν μέθην, οὔτε τὸ βάδισμα. πάντες γὰρ οἶμαι ὁρᾶτε, ὡς θῆλυς, καὶ γυναικεῖος τὴν φύσιν, ἡμιμανὴς, ἀκράτου ἕωθεν ἀποπνέων. ὁ δὲ, καὶ ὅλην φατρίαν ἐσεποίησεν ἡμῖν, καὶ τὸν χορὸν ἐπαγόμενος πάρεστι, καὶ θεοὺς ἀπέφηνε, τὸν Πᾶνα, καὶ τὸν Σιληνὸν, καὶ Σατύρους, ἀγροίκους τινὰς, καὶ αἰπόλους τοὺς πολλοὺς, σκιρτητικοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν ὁ μὲν, κέρατα ἔχων, καὶ ὅσον ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰγὶ ἐοικὼς, καὶ γένειον βαθὺ καθειμένος, ὀλίγον τράγου διαφέρων ἐστίν. ὁ δὲ φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥῖνα, ἐπὶ ὄνου τὰ πολλὰ ὀχού-

& dilucidè, quæ sentis, eloquere, additis
quoq; nominibus. Iam enim in medium
oratio ita tibi projecta, ut multos pariter
in suspicionem rapiamus, ac aliú alio mo-
do tuis dictis obnoxium insimulemus. O-
portet verò liberum concionatorem nihil
ob metum reticere. Mo. Euge ô Iupiter,
quod me ad linguę libertatem cohortaris,
sit enim hoc abs te animo verè regio &
magnifico. Proinde nominatim quoq; eos-
dem perstringã. Ille enim generosissimus
Bacchus semihomo existens, neq; à ma-
terna stirpe Græcus, sed Syrophœnicis
cujusdam mercatoris, nempe Cadmi ne-
pos, posteaquam immortalitate donatus
est, cujusmodi ille quidem sit non dico,
neq; mitram, neq; ebrietatẽ, neq; errantem
eius incessum vitupero. Omnes enim, ut o-
pinor, videtis quàm mollis sit & effœmi-
natus deliciis, semiinsanus, statim à sum-
mo mane merum spirans. Ille verò totam
curiã nobis ascivit, & toto choro advecto
præstò est, Deósq; declaravit, & Pana, &
Silenum, & Satyros, agrestes quospiam &
caprarios permultos, homines saltationi
deditos, & forma monstrosos. Quorum hic
quidem gerens cornua, dimidia atq; infe-
riore parte corporis capram referens bar-
bamq; profundam nutriens parum ab hir-
co discrepat. Alter verò senex, calvitio &

μενος, λυδὸς οὗτος. οἱ δὲ σάτυροι, ὀξεῖς τὰ ὦτα, καὶ αὐτοὶ φαλακροὶ κεράσται, οἷα τοῖς ἄρτι γεννηθεῖσιν ἐρίφοις τὰ κέρατα ὑποφύεται, φρύγες τινὲς ὄντες, ἔχουσι δὲ οὐρὰς ἅπαντες. ὁρᾶτε οἵους ἡμῖν θεοὺς ποιεῖ ὁ γεννάδας; εἶτα θαυμάζομεν, εἰ καταφρονοῦσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες, οὕτω γελοίους θεοὺς, καὶ τερασίους; ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι καὶ δύο γυναῖκας ἀνήγαγε, τήν τε Ἀριάδνην, ἧς καὶ τὸν στέφανον ἐγκατέλεξε τῷ τῶν ἀστέρων χορῷ, καὶ τὴν Ἰκαρίου τοῦ γεωργοῦ θυγατέρα, καὶ ὃ πάντων γελοιότατον ὦ θεοὶ, καὶ τὴν κύνα τῆς Ἠριγόνης. καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν, ὡς μὴ ἀνιῷτο ἡ παῖς εἰ μὴ ἕξει ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ κυνίδιον αὐτῆς. ταῦτα οὐχ ὕβρις ὑμῖν δοκεῖ, καὶ παροινία, καὶ γέλως; ἀκούσατε δ' οὖν καὶ ἄλλους. Ζευ. μηδὲν ὦ Μῶμε εἴπῃς, μήτε περὶ Ἀσκληπιοῦ, μήτε περὶ Ἡρακλέους. ὁρῶ γὰρ οἷ φέρῃ τῷ λόγῳ. οὗτοι γὰρ, ὁ μὲν αὐτῶν, ἰᾶται καὶ ἀνίστησιν ἐκ τῶν νόσων, καὶ ἔστι πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων. ὁ δ' Ἡρακλῆς υἱὸς ὢν ἐμὸς, ἐκ ὀλίγων πόνων ἐπρίατο τὴν ἀθανασίαν. ὥστε μὴ κατηγόρει αὐτῶν. Μῶμ. σιωπήσομαι διὰ σὲ ὦ Ζεῦ, πολλὰ εἰ-

πεῖν·

simis naribus deformatus, plurimum super asinum incquitans, genere Lydus est. Cæterùm Satyri, acutis auribus, & ipsi calvi & cornigeri, qualia ferè hædis nuper natis excrescunt cornua, Phryges quidam existentes. Sunt verò caudati omnes. Videte cujusmodi Deos nobis facit generosus ille. Deinde miramur, si contemnunt nos homines, videntes adeò ridiculos, & portentosos Deos. Mitto enim dicere, quod & duas mulieres adduxerit, nẽpe Ariadnem, cujus etiam coronam stellarum choro annumeratam addidit: alteram Icari agricolæ filiam, & quod omniũ est ridiculosissimum, ô Superi, Erigones quoque canem adduxit, ne tristitia afficeretur puella, si in cœlo non haberet catellum suum. Hæc verò non videntur vobis esse contumeliosa, quæq; nec insania, nec risu careant? Audite etiam alios IUP. Cave, Mome, quicquam dixeris, aut de Æsculapio, aut de Hercule. Video enim quò orationis tuæ impetu rapiaris. Etenim horum alter agit medicum, & ægrotos morbis levat, estque planè multis aliis anteferendus. At Hercules filius meus non paucis laboribus immortalitatem adeptus est. Itaq; cave ne hosce accuses. MOM. In tui quidem gratiam tacebo Iupiter, etsi multa dicenda habeam. atque si nihil aliud, adhuc

πεῖν ἔχων. καί τοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἐπὶ τὰ σημεῖα ἔχουσι τοῦ πυρός. εἰ δὲ ἐξῆν καὶ πρὸς αὐτόν σε τῇ παῤῥησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν. Ζευ. καὶ μὴν πρὸς ἐμὲ ἔξεστι μάλιστα, μὴ δ' οὖν καμὲ ξενίας διώκεις; Μω. ἐν Κρήτῃ μὲν οὐ μόνον τοῦτο ἀκοῦσαί ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλό τι περὶ σου λέγουσι, καὶ τάφον ἐπιδεικνύουσιν. ἐγὼ δὲ οὔτε ἐκείνοις πείθομαι, οὔτε Ἀχαιῶν Αἰγιεῦσιν, ὑποβολιμαῖόν σε εἶναι φάσκουσιν. ἃ καὶ μάλιστα ἐλεγχθῆναι δεῖν ἡγοῦμαι, ταῦτα ἐρῶ. τὴν γὰρ τοι ἀρχὴν τῶν τοιούτων παρανομημάτων καὶ τὴν αἰτίαν σὺ ὦ Ζεῦ παρέσχες. Αὐτὸς γὰρ ἀναπέπληκάς γε τὸν οὐρανὸν τῶν ἡμιθέων. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως εἴποιμι. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιότατόν ἐστιν, ὁπότ' ἄν τις ἀκούσῃ ὅτι Ἡρακλῆς μὲν θεὸς ἀπεδείχθη, ὁ δὲ Εὐρυσθεὺς ὃς ἐπέταττεν αὐτῷ τέθνηκε· καὶ πλησίον Ἡρακλέους νεὼς, οἰκέτου ὄντος, καὶ Εὐρυσθέως τάφος, τοῦ δεσπότου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἐν Θήβαις, Διόνυσος μὲν, θεός. οἱ δ' ἀνεψιοὶ αὐτοῦ, ὁ Πενθεὺς, ὁ Ἀκταίων, καὶ ὁ Λέαρχος, ἀνθρώπων ἁπάντων κακοδαιμονέστατοι. ἀφ' οὗ δὲ ἅπαξ σὺ ὦ Ζεῦ ἀνέῳξας τοῖς τοιούτοις τὰς

θύρας,

hic tamen signa igne inusta in corpore remanent. porrò si liceret & adversum te dicendi libertate uti, multa haberem quæ possem oratione reprehendere. Jup. Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid igitur & me ut Deũ inquilinũ in jus vocas? Mo. Equidẽ in Creta non tantùm hoc audire licet, verùm aliud quoque de te dictitant, atq; etiam sepulchrum tuum cõmonstrant hospitibus. Ego verò neq; illis fidem habeo, neq; ex Achivorum numero Æginensibus supposititium te esse affirmantibus. Cæterũ, quæ cum primis reprehensione digna sunt, ea in mediũ adducã. Enimverò horum delictorum principium & causam præbuisti. Ipse enim semideis cœlum jam complevisti, neq; enim aliter possum dicere. Estq; res planè absurdissima, si quis ex improviso audierit Herculem in deorum numero esse assumptum, Eurystheum autem, qui illi imperavit fatis functum esse: & Herculis templum cerni in proximo, ministri existentis, Euristhei verò, illius domini, sepulchrum. Et rursus ex Thebanis Dionysius deus factus est, ejus autem cosobrini, nimirum Pentheus Actæon & Learchus homines fuerunt omnium infelicissimi. Ex quo verò tu Jup. semel illis hanc licentię januam aperuisti, omnes tuum institutum imitantur. Neq; tantum

θύρας, ἅπαντες μεμίμηνταί σε, καὶ οὐχὶ ἄρρενες μόνον, ἀλλ' ὅπερ αἴσχιστον, καὶ αἱ θήλειαι θεαί. ὥστε ταῦτα μὲν ἐάσειν μοι δοκῶ. μακρὸν γὰρ αὖ τὸ διελέγχειν γένοιτο. ΖΕΥΣ. μηδὲν περὶ τοῦ Γανυμήδους ὦ Μῶμε εἴπῃς. χαλεπανῶ γὰρ εἰ λυπήσεις τὸ μειράκιον, ὀνειδίσας ἐς τὸ γένος. ΜΩΜΟΣ. οὐκοῦν μηδὲ περὶ τοῦ ἀετοῦ εἴπω, ὅτι καὶ οὗτος ἐν τῷ οὐρανῷ ἐστιν, ἐπὶ τοῦ βασιλείου σκήπτρου καθεζόμενος, καὶ μονονουχὶ ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου νεοττεύων, θεὸς εἶναι δοκῶν; ἢ καὶ τοῦτον τοῦ Γανυμήδους ἕνεκα ἐάσομεν; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας, καὶ ὁ Σαβάζιος πόθεν ἡμῖν ἐπεισεκυκλήθησαν οὗτοι, ἢ ὁ Μίθρης ἐκεῖνος ὁ Μῆδος, ὁ τὸν κάνδυν, καὶ τὴν τιάραν, οὐδὲ ἑλληνίζων τῇ φωνῇ. ὥστε οὐδ' ἢν προπίῃ τις, ξυνίησι. τοιγαροῦν οἱ Σκύθαι, καὶ οἱ Γέται ταῦτα ὁρῶντες αὐτῶν, μακρὰ ἡμῖν χαίρειν εἰπόντες, αὐτοὶ ἀπαθανατίζουσι, καὶ θεοὺς χειροτονοῦσιν, οὓς ἂν ἐθελήσωσι, τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ καὶ Ζάμολξις δοῦλος ὢν, παρενεγράφη, οὐκ οἶδ' ὅπως διαλαθών. καί τοι ταῦτα πάντα, ὦ θεοὶ, μέτρια. σὺ δὲ ὦ κυνοπρόσωπε, καὶ σινδόσιν ἐσταλμένε Αἰγύπτιε,

tantum Dii tui ſunt imitatores (quod turpiſſimum) ſed etiam Deæ hac in parte tuum æmulantur ingenium. Itaq; hæc mihi miſſa facienda videntur, multi enim laboris eſſet hæc cuncta ſingulatim reprehendere. JUP. At vide, Mome, ne quid de Ganymede dixeris. Malè enim me habebit, ſi adoleſcentem verbis conturbaveris, affecto contumelia genere. MOM. Proinde neque de aquila quicquã dicturus ſum, quod & illa in cœlo verſatur regio ſceptro inſidens, ac tantùm non ſuper capite tuo nidificans, & deus eſſe geſtiens? aut illam quoq; in Ganymedis gratiam præteribimus? Atqui, ô Jup. Attis ille, & Corybas, & Sabazius unde nobis tandem accerſiti veniunt? aut etiam Mithres ille Medus, qui indumento Perſico amictus & tiara redimitus eſt, neq; Græcam vocem ſonans, adeò ut ſi quis illi nectar propinet, præbibentem non intelligat. Itaq; & Scythæ & Getæ hæc videntes, nobis longum valere juſſis, ipſi immortalitate donant homines, ſuiſq; ſuffragiis deos quoſcunq; libuerit conſtituũt, non alia ratione, quàm Zamolxis ſervilis conditionis homo exiſtens, divinitatem adeptus eſt, & deorum numero adſcriptus, haud ſcio quo modo nobis impoſuerit. At ſanè hæc omnia ô Dii, adhuc mediocria, & aliquo modo ferenda

Αἰγύπτιε, τίς εἶ ὦ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί δὲ βουλόμενος, καὶ ὁ μεμφίτης οὗτος ταῦρος, ὁ ποικίλος, προσκυνεῖται, καὶ χρᾷ, καὶ προφήτας ἔχει; αἰσχύνομαι δὲ ἴβιδας, καὶ πιθήκους εἰπεῖν, καὶ τράγους, καὶ ἄλλα πολλῷ γελοιότερα, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐξ Αἰγύπτου παραβυσθέντα ἐς τὸν οὐρανόν. ἃ ὑμεῖς ὦ θεοὶ, πῶς ἀνέχεσθε ὁρῶντες ἐπίσης, ἢ καὶ μᾶλλον ὑμῶν προσκυνούμενα; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπειδὰν κριοῦ κέρατα φύσωσί σοι; Ζεύς. αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῂς τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων. ὅμως δ' οὖν ὦ Μῶμε τὰ πολλὰ αὐτῶν, αἰνίγματά ἐστι, καὶ οὐ πάνυ χρὴ καταγελᾷν ἀμύητον ὄντα. Μῶμος. πάνυ γοῦν μυστηρίων ὦ Ζεῦ δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι, θεοὺς μὲν, τοὺς θεοὺς, κυνοκεφάλους δὲ, τοὺς κυνοκεφάλους. Ζεύς. ἔα φημὶ τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων, ἄλλοτε γὰρ περὶ τούτων ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς, σὺ δὲ τοὺς ἄλλους λέγε. Μῶμος. τὸν Τροφώνιον, ὦ Ζεῦ, καὶ ὃ μάλιστά με ἀποπνίγει, τὸν Ἀμφίλοχον. ὃς ἐναγοῦς ἀνθρώπου, καὶ μητραλοίου υἱὸς ὤν, θεσπιῳδεῖ ὁ γενναῖος ἐν Κιλικίᾳ, ψευδόμενος τὰ πολλὰ, καὶ γοητεύων τοῖν δυοῖν.

renda sunt. Ceterùm tu ô canino rictu hians Ægyptie, qui syndone amictus es quisnam esse gloriaris, ô optime, aut quomodo Deus esse contendis latrando? Quid autem sibi vult & Memphites taurus ille versicolor, qui & adoratur, & respondet oraculis, neque non prophetas habet? Pudet verò me ibides percensere, & simias, & hircos, atq; his longè absurdiora, quæ nescio quomodo ex Ægypto in cœlum usq; conscenderunt. Illa itaq;, ô Dii, quomodo sustinetis æquali vobiscum honore, aut etiam amplius adorari? At tu, ô Jup. quo ferre potes animo, posteaquàm arietis cornua tibi produxerunt? Jup. Turpia profectò sunt, quæ dicis de Ægyptiis. Attamen pleraque illorum in se mystica complectuntur ænigmata, quæ non prorsus à prophanis deridenda sunt. Mo. Planè nobis, Jup. opus est mysteriis, ut deos esse cognoscamus, & caninis capitibus præditos, canes esse intelligamus. Jup. Mitte de Ægyptiis in præsẽs dicere, nos verò de his aliâs per otiũ deliberabimus. Itaq; alios si qui notandi supersunt adducito. Mo. Trophonium, ô Jup. & quod me præfocat, Antilochium, ille inquam scelesti, & matricidæ hominis filius vaticinatur in Cilicia, multa impudenter ementiens, & duorum obolorum gratia præstigiis incantans homines

οῖν ὀβολοῖν. ἕνεκα. τοιγαροῦν οὐκ ἔτι σὺ ὦ Ἄπολλον εὐδοκιμεῖς. ἀλλὰ ἤδη πᾶς λίθος, καὶ πᾶς βωμὸς χρησμῳδεῖ, ὃς ἂν ἐλαίῳ περιχυθῇ, καὶ στεφάνους ἔχῃ, καὶ γόητος ἀνδρὸς εὐπορήσῃ, οἷοι πολλοί εἰσιν. ἤδη καὶ ὁ Πολυδάμαντος τοῦ ἀθλητοῦ ἀνδριὰς, ἰᾶται τοὺς πυρέττοντας ἐν ὀλυμπίᾳ, καὶ ὁ Θεαγένους ἐν θάσῳ, καὶ Ἕκτορι θύουσιν ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ καταντικρὺ ἐν χερρονήσῳ. ἀφ' οὗ δ' οὖν τοσοῦτοι γεγόναμεν, ἐπιδέδωκε μᾶλλον ἡ ἐπιορκία, καὶ ἱεροσυλία, καὶ ὅλως, καταπεφρονήκασιν ἡμῶν, εὖ, ποιοῦντες. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν νόθων, καὶ παρεγγράπτων. ἐγὼ δὲ καὶ ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκούων, οὔτε ὄντων τινῶν παρ' ἡμῖν, οὔτε συστῆναι ὅλως δυναμένων, πάνυ, ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἢ ποῦ γάρ ἐστιν ἡ πολυθρύλλητος ἀρετὴ καὶ φύσις, καὶ εἱμαρμένη, καὶ τύχη, ἀνυπόστατα, καὶ κενὰ πραγμάτων ὀνόματα, ὑπὸ βλακῶν ἀνθρώπων τῶν φιλοσόφων ἐπινοηθέντα, καὶ ὅμως αὐτοσχέδια ὄντα, οὕτω τοὺς ἀνοήτους πέπεικεν, ὥστε οὐδεὶς ἡμῖν, οὐδὲ θύειν βούλεται, εἰδὼς ὅτι κἂν μυρίας ἑκατόμβας

παρα-

mines. Quocirca non amplius tu Apollo, ob vaticinii prædicationẽ haberis in pretio, ſed jam omnis lapis & quævis ara reſponſa dat oraculum petentibus, dummodo oleo perfuſa fuerit, & coronas habuerit, & homine præſtigiatore abundaverit, cujuſmodi jam permulti ſunt. Jam etiam Polydamantis athletæ ſtatua medetur febre laborantibus in Olympia, & Theagenis Thaſo. Quin Hectori quoque ſacra faciunt in Ilio, & è regione Proteſilao, nẽpe in Cherroneſo. Ex quo igitur in tantum numerum ſubinde aucti excrevimus, magis in uſu fuit perjurium & ſacrilegium, & omninò nos deſpectui habere cœperunt, rectè facientes. Et hæc quidem de nothis & ſuppoſititiis dicta eſſe volui. Cæterùm ego & peregrina nomina permulta audiẽs eorum, qui neque degunt apud nos, neq; ullo modo poſſunt eſſe, admodum, ô Jup. propter hæc rideo. Ubi enim gentium eſt multis modis jactata illa virtus & natura, & fatum & fortuna? intoleranda & vana rerum vocabula ab inertibus hominibus philoſophiæ titulo ſemet venditantibus excogitata. Quæ quanquam ipſorum commenta ſunt, ſic tamen ſimplicium animos perſuaſerunt, ut nemo amplius nobis ſacrificare dignetur, certo perſuaſum habens, quod etiamſi infinitas hecatombas nobis obtu-

παραστήσῃ, ὅμως τὴν τύχην παρέξουσαν τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἑκάστῳ ἐπεκλώσθη. ἡδέως ἂν οὖν ἐροίμην σε ὦ Ζεῦ, εἴ που εἶδες ἢ ἀρετὴν, ἢ φύσιν, ἢ εἱμαρμένην. ὅτι μὲν γὰρ καὶ σὺ ἀκούεις ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διατριβαῖς, οἶδα, εἰ μὴ καὶ κωφός τις εἶ, ὡς βοώντων αὐτῶν μὴ ἐπαΐειν πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, καταπαύσω τὸν λόγον. ὁρῶ γοῦν τοὺς πολλοὺς ἀχθομένους μοι λέγοντι, καὶ συρίττοντας, ἐκείνους μάλιστα, ὧν καθήψατο ἡ παρρησία τῶν λόγων. πέρας γοῦν εἰ ἐθέλεις ὦ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων ἀναγνώσομαι ἤδη ξυγγεγραμμένον. ΖΕΥ. ἀνάγνωθι. οὐ πάντα γὰρ ἀλόγως ᾐτιάσω. καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπὶ πλεῖον ἂν γίγνηται.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ.

Ἐκκλησίας ἐννόμου ἀγομένης, ἑβδόμῃ ἱσταμένου, ὁ Ζεὺς ἐπρυτάνευε, καὶ προή-

δρευε

abstulerit, fortunam tamen nihilo secus ea facturam, quæ à fatis decreta sunt, & quæ sub initium cuique nascentium Parcæ fatalibus fusis adneverint. Perlibenter itaque te Jupiter interrogarem, vbinam gentium tibi visa esset, aut virtus, aut natura, aut fatum? Quod enim & tu talia subinde in philosophorum disputationibus audias, mihi dubium non est, nisi fortasse quispiam surdus sis, ut eosdem vociferantes inaudire nequeas. Multa equidem adhuc dicenda supersunt, sed finem verborum faciam. Video enim quosdam ob dicta mea dolenter perturbari, & jam sibilare, maximè verò eos, qui orationis libertate tacti sunt. Itaque pro concludenda oratione, si ita sedet animo tuo Jupiter, decretum quoddam de illis legam jam conscriptum. Jup. Recita, neque enim omnia absurdè aut de nihilo reprehendisti. Et sanè multa ex illis inhibenda & coërcenda sunt, ne in immensum excrescant.

DECRETUM.

BONA FORTUNA.

CONsilio legitimè coacto, septimo idus N. Jupiter Rectorem agebat, Neptunus

ἦρχε Ποσειδῶν, ἐπεστάτει Ἀπόλλων, ἐγραμμάτευε Μῶμος τῆς νυκτός. καὶ ὁ ὕπνος τὴν γνώμην εἶπεν. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων οὐ μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, οὐδαμῶς ἄξιοι ὄντες κοινωνεῖν ἡμῖν τῆς πολιτείας παρεγγραφέντες, οὐκ οἶδ' ὅπως καὶ θεοὶ δόξαντες, ἐμπεπλήκασι μὲν τὸν οὐρανὸν, ὡς μεστὸν εἶναι τὸ συμπόσιον ὄχλου ταραχώδους πολυγλώσσων τινῶν καὶ ξυγκλύδων, ἐπιλέλοιπε δὲ ἡ ἀμβροσία, καὶ τὸ νέκταρ, ὥστε μνᾶς ἤδη τὴν κοτύλην εἶναι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν πινόντων, οἱ δὲ ὑπ' αὐθαδείας παρωσάμενοι τοὺς παλαιούς τε, καὶ ἀληθεῖς θεοὺς, προεδρίας ἠξιώκασιν ἑαυτοὺς παρὰ πάντα τὰ πάτρια, καὶ ἐν τῇ γῇ προτιμᾶσθαι θέλουσι, δεδόχθω τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ ξυλλεγῆναι μὲν ἐκκλησίαν ἐν τῷ ὀλύμπῳ περὶ τροπὰς χειμερινὰς, ἑλέσθαι δὲ ἐπιγνώμονας τελείους θεοὺς ἑπτὰ, τρεῖς μὲν, ἐκ τῆς παλαιᾶς βουλῆς τῆς ἐπὶ Κρόνου, τέτταρας δὲ ἐκ τῶν δώδεκα. καὶ ἐν αὐτοῖς, τὸν Δία. τούτους δὲ τοὺς ἐπιγνώμονας, αὐτοὺς μὲν καθέζεσθαι ὀμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρκον, τὸν Στύγα. τὸν Ἑρμῆν δὲ, κηρύξαντα ξυναγαγεῖν

mus præsidem, Apollo præfectum, Mo-
mus scribæ officio fungebatur noctu, &
somnus dixit sententiam. Quoniam mul-
ti ex peregrinis non Græci tantùm, verùm
etiam Barbari, nequaquā digni existentes
cœlestis reipub. communi nobiscum parti-
cipatione nothi & subditìtii, haud scio quô-
nam modo etiam Dii esse contendentes
cœlum compleverunt, ita ut symposion tu-
multuosis turbis plenum sit, obstrepenti-
bus passim diversis linguis multitudinis
undique accersitæ. Defecit autem ambro-
siæ & nectaris copia, adeò ut mina jam
coëmenda sit hemina propter bibentium
multitudinem. Sed enim illi, qua sunt pro-
cacitate & immodestia, Diis veris & anti-
quis loco motis semetipsi primis dignan-
tur accubitibus præter omnem morem pa-
trium: ad hæc in terris quoque ante alios
honorari contendunt, visum est, senatui
populoque, ut ad hyberna solstitia cogatur
in Olympo concilium, septem autem ad
cognoscendum appositi eligantur Dii per-
fecti, tres quidem ex curia veteri quæ Sa-
turno regnante constituta est: quatuor
autem ex duodecim, quorum in numero
unus erit Jupiter. Cæterùm qui electi
erunt arbitri, ipsi ad cognoscendum cau-
sas sessum eant, dicto prius juramento
legitimo, nimirum Styge. At Mercurius
pro-

γαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιοῦσι ξυντελεῖν εἰς τὸ συνέδριον. τοὺς δὲ ἥκειν, μάρτυρας ἐπαγομένους ἐνωμότους, καὶ ἀποδείξεις τοῦ γένους, τοὐντεῦθεν δὲ, οἱ μὲν, παρίτωσαν καθ' ἕνα, οἱ δὲ, ἐπιγνώμονες ἐξετάζοντες, ἢ θεοὺς εἶναι ἀποφανοῦνται, ἢ καταπέμψουσιν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἠρία, καὶ τὰς θήκας, τὰς προγονικάς, ἢν δέ τις ἁλῷ τῶν ἀδοκίμων, καὶ ἅπαξ ὑπὸ τῶν ἐπιγνωμόνων ἐκκριθέντων, ἐπιβαίνων τοῦ οὐρανοῦ, ἐς τὸν τάρταρον ἐμπεσεῖν τοῦτον. ἐργάζεσθαι δὲ τὰ αὑτοῦ ἕκαστον. καὶ μήτε τὴν Ἀθηνᾶν ἰᾶσθαι, μήτε τὸν Ἀσκλήπιον χρησμῳδεῖν, μήτε τὸν Ἀπόλλω τοσαῦτα μόνον ποιεῖν, ἀλλ' ἕν τι ἐπιλεξάμενον, μάντιν, ἢ κιθαρῳδὸν, ἢ ἰατρὸν εἶναι. τοῖς δὲ φιλοσόφοις προειπεῖν, μὴ ἀναπλάττειν καινὰ ὀνόματα, μὴ δὲ ληρεῖν περὶ ὧν οὐκ ἴσασι. ὁπόσοι δὲ ἤδη ναῶν ἢ θυσιῶν ἠξιώθησαν, ἐκείνων μὲν καθαιρεθῆναι τὰ ἀγάλματα, ἐντεθῆναι δὲ ἢ Διὸς, ἢ Ἥρας, ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τῶν ἄλλων τινός. ἐκείνοις δὲ τάφον χῶσαι τὴν πόλιν, καὶ στήλην ἐπιστῆσαι ἀντὶ βωμοῦ. ἢν δέ τις παρακούσῃ τοῦ κηρύγματος, καὶ μὴ ἐθελήσῃ ἐπὶ τοὺς ἐπιγνώμονας ἐλθεῖν, ἐρήμην αὐτοῦ καταδιαιτησάτωσαν

roclamato præconio universos in cõcio-
em congreget, quicunque in Deorum
oncilium legitimè admitti postulant.
Veniant autem illi adductis juratis testi-
us, & certis generis indiciis. Deinde illi
n unum locum commeent, verùm arbitri
ccuratè expendentes, aut Deos illos de-
larabunt, aut ad sua sepulchra, & majo-
um tumulos ablegabunt. Si verò qui-
piam ex obscuris & reprobatis compre-
ensus fuerit, & semel ab arbitris con-
demnatus in cœlum ascenderit, ille per
præceps in tartarum corruat. Præterea
uisque exerceat sua commercia, neque
Minerva rei medicæ intenta sit, neque
Æsculapius dandis oraculis vacet, aut ser-
iat, neque Apollo tanta soli sibi obeun-
a vendicet, sed una re quapiam electa,
aut vatem, aut citharœdum, aut medicum
gat. Porrò Philosophis dicetur, ne no-
a subinde fingendo comminiscantur no-
mina, neque de jis, quorum imperiti sunt,
ugentur. In quorumcunq; autem hono-
rem, aut cultum templa, aut sacra consti-
tuta sunt, illorum imagines subvertantur,
earumque loco aut Jovis, aut Junonis,
aut Apollinis, aut alterius cujuspiã eriga-
tur, illis autem urbs congesta terra sepul-
chrũ accumulet, & aræ loco statuam repo-
nat. Quod si quis præconio dicto audiens

διατηρησάντων. ΖΕΥΣ. Τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα δικαιότατον ὦ Μῶμε, καὶ ὅτῳ δοκεῖ, ἀνατεινάτω τὸν χεῖρα. μᾶλλον δὲ οὕτω γιγνέσθω, πλείους γὰρ οἶδ' ἔσονται, οἱ μὴ χειροτονήσοντες. ἀλλὰ νῦν μὲν ἄπιτε. ὁπόταν δὲ κηρύξῃ ὁ ἑρμῆς, ἥκετε, κομίζοντες ἕκαστος ἐναργῆ τὰ γνωρίσματα, καὶ σαφεῖς τὰς ἀποδείξεις πατρὸς ὄνομα, καὶ μητρὸς, καὶ ὅθεν, καὶ ὅπως θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλὴν, καὶ φράτορας. ὡς ὅστις ἂν μὴ παράσχηται, οὐδὲν μελήσει τοῖς ἐπιγνώμοσιν, εἰ νεὼν τις μέγαν ἐπὶ γῆς ἔχει, καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι θεὸν αὐτὸν εἶναι νομίζουσιν.

ΤΙΜΩΝ Η

ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ.

Ὦ Ζεῦ φίλιε, καὶ ξένιε, καὶ ἑταιρεῖε, καὶ ἐφέστιε, καὶ ἀστεροπητά, καὶ ὅρκιε, καὶ νεφεληγερέτα, καὶ ἐρίγδουπε, καὶ εἴ τι σε ἄλλο οἱ ἐμβρόντητοι ποιηταὶ καλοῦσι. καὶ μάλιστα ὅταν ἀπορῶσι πρὸς τὰ μέτρα. τότε γὰρ αὐτοῖς πολυώνυμος γινόμενος ὑπερείδεις τὸ πῖπτον τοῦ μέτρου, καὶ ἀναπληροῖς τὸ κεχηνὸς τοῦ ῥυθμοῦ. ποῦ

σοι

esse noluerit, arbitrorumq; examen & cẽsuram subire recusarit, ille indicta caussa condemnetur. Jup. Justissimum equidem decretum est istud, ô Mome, & qui suffragatur, huic manum protendat. Atqui potius ita fiat. Complures enim novi futuros, qui sua non sunt adjecturi suffragia. Verũ in præsens abite. Cæterùm in concionem accersiti à Mercurio, venite adferentes unusquisque cognitiones claras, & manifestas comprobationes, patris & matris nomen, & unde oriundus sit, tum quomodo divinitatẽ adeptus sit, adhæc tribum quoque & curiales. Verum enimverò, qui præsto non fuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille in terris ingens delubrum habuerit, ac homines eundem Deum esse existimaverint.

TIMON SIVE MISANTHROPOS.

O Jupiter Phili & hospitalis, sodalitie, domestice, fulgurator, jusjurandice, nubicoge, grandistrepe, & si quod aliud tibi cognomen attoniti poëtæ tribuunt, maximè cùm hærent in versu. Nam tum illis multinominis factus, carminis ruinam fulcis, metrique exples hiatum. Ubi

σοὶ νῦν ἡ ἐρισμάραγδος ἀστραπὴ, καὶ ἡ βαρύβρομος βροντὴ, καὶ ὁ αἰθαλόεις, καὶ ἀργήεις, καὶ σμερδαλέος κεραυνός; ἅπαντα γὰρ ταῦτα λῆρος ἤδη ἀναπέφηνε, καὶ καπνὸς ποιητικὸς ἀτεχνῶς, ἔξω τοῦ πατάγου τῶν ὀνομάτων. τὸ δὲ ἀοίδιμόν σου, καὶ ἑκηβόλον ὅπλον, καὶ πρόχειρον, οὐκ οἶδ' ὅπως τελέως ἀπέσβη, καὶ ψυχρόν ἐστι, μηδὲ ὀλίγον σπινθῆρα ὀργῆς κατὰ τῶν ἀδικούντων διαφυλάττον. θᾶττον γοῦν τῶν ἐπιορκεῖν τις ἐπιχειρούντων ἕωλον ἐπιθρυαλλίδα φοβηθείη ἄν, τὴν τοῦ πανδαμάτορος κεραυνοῦ φλόγα. οὕτω δαλόν τινα ἐπανατείνασθαι δοκεῖς αὐτοῖς, ὡς πῦρ μὲν, ἢ καπνὸν ἀπ' αὐτοῦ μὴ δεδιέναι, μόνον δὲ τοῦτο οἴεσθαι ἀπολαύειν τοῦ τραύματος, ὅτι ἀναπλησθήσονται τῆς ἀσβόλου. ὥστε ἤδη διὰ ταῦτά σοι, καὶ ὁ Σαλμωνεὺς ἀντιβροντᾷν ἐτόλμα, οὐ πάνυ τι ἀπίθανος ὢν πρὸς οὕτω ψυχρὸν τὴν ὀργὴν Δία· θερμουργὸς ἀνὴρ, καὶ μεγαλαυχούμενος, πῶς γὰρ ὅπου γε καθάπερ ὑπὸ μανδραγόρᾳ καθεύδεις; ὃς οὔτε τῶν ἐπιορκούντων ἀκούεις, οὔτε τοὺς ἀδικοῦντας ἐπισκοπεῖς, λημᾷς δὲ καὶ ἀμβλυώττεις πρὸς τὰ γιγνόμενα, καὶ τὰ ὦτα ἐκκεκώφωσαι

κα-

tibi nunc magnicrepum fulgur, gravissimum tonitru? Ubi ardens, candens ac terrificum fulmen? Nam hæc omnia jam palam apparet nugas esse, fumumq; Poeticum, nec omninò quicquam præter nominum strepitum. Sed decantata illa tua arma eminus ferientia, exprompta que nescio quomodo penitus extincta sunt, frigentque, adeò ut ne minimam quidem scintillulam iracundiæ adversus nocentes reliquam obtineant. Itaque citius quivis ex his, qui pejeraturi sunt, extinctũ ellychnium metuerit quàm flammam fulminis cuncta necantis: adeò titionem quempiam incutere videris eis, ut ignem quidem aut fumum ab illo proficiscentem nihil quicquam formident, verũm hoc solũm vulneris inferri posse judicent, ut fuligine compleantur. Quibus rebus factum est, ut jam Salmoneus tibi sit ausus etiam obtonare, neque id admodum ab re, quippe adversus Jovem usqueadeò frigidum, vir ad facinora fervidus, audaciaque tumidus. Quid ni enim faciat, ubi tu perinde ac sub mandragora stertis, qui neque pejerantes exaudias, neque eorum qui flagitia committunt, respectum egas? Cæcutis autem lippitudine, & hallucinaris ad ea quæ fiunt, aures q; jã tibi obsurduerũt,

καθάπερ οἱ παρηβηκότες. ἐπεὶ νέος γε ἔτι ὀξύθυμος ὢν, καὶ ἀκμαῖος τὴν ὀργὴν, πολλὰ κατὰ τῶν ἀδίκων, καὶ βιαίων ἐποίεις, καὶ οὐδέποτε ἦγες τότε πρὸς αὐτοὺς ἐκεχειρίαν, ἀλλ' ἀεὶ ἐνεργὸς πάντως ὁ κεραυνὸς ἦν, καὶ ἡ αἰγὶς ἐπεσείετο, καὶ ἡ βροντὴ ἐπαταγεῖτο, καὶ ἡ ἀστραπὴ συνεχὲς ὥσπερ εἰς ἀκροβολισμὸν προηκοντίζετο, οἱ σεισμοὶ δὲ κοσκινηδὸν καὶ ἡ χιὼν σωρηδὸν, καὶ ἡ χάλαζα πετρηδόν. καὶ ἵνα σοι φορτικῶς διαλέγωμαι, ὑετοί τε ῥαγδαῖοι, καὶ βίαιοι, ποταμὸς ἑκάστη σταγών. ὥστε τηλικαύτη ἐν ἀκαρεῖ χρόνου ναυαγία ἐπὶ τοῦ Δευκαλίωνος ἐγένετο, ὡς ὑποβρυχίων ἁπάντων καταδεδυκότων, μόγις ἕν τι κιβώτιον περισωθῆναι, προσοκεῖλαν τῷ Λυκωρεῖ, ζώπυρόν τι τοῦ ἀνθρωπίνου σπέρματος διαφυλάττον εἰς ἐπιγονὴν κακίας μείζονος. τοι γάρ τοι ἀκόλουθα τῆς ῥᾳθυμίας τἀπίχειρα κομίζῃ παρ' αὐτῶν, οὔτε θύοντος ἔτι σοί τινος, οὔτε στεφανοῦντος, εἰ μή τις ἄρα πάρεργον Ὀλυμπίων. καὶ οὗτος οὐ πάνυ ἀναγκαῖα ποιεῖν δοκῶν, ἀλλ' εἰς ἔθος τι ἀρχαῖον συντελῶν. καὶ κατ' ὀλίγον Κρόνον σε, ὦ θεῶν γενναιότατε, ἀποφαίνουσι, παρωσάμενοι

τῆς

instar horum, qui ętate defecti sunt. Quandoquidem cùm juvenis adhuc esses acrique animo, vehemensque ad iracundiam, permulta in homines maleficos ac violentos faciebas. Neque tum unquàm tibi cum illis erant induciæ. Sed perpetuò fulmen erat in negotio, perpetuò obvirabatur Ægis, obstridebat tonitru, fulgur continenter jaculorum in morem densissimè ex edito loco devolantium torquebatur, terræ quassationes, cribri instar frequentes, ad hæc nix cumulatim, neque non grando saxorum in morem. Atque ut tibi molestè disseram, imbresque rapidi & violenti, ac flumen quotidie exundans. Hinc tantùm repentè Deucalionis ætate naufragium ortum est, ut omnibus sub aqua demersis, vix unica scaphula servaretur, quæ in montem Lycorem appulit, humani generis quasi scintillulas quasdam servans, unde sceleratius etiam genus in posterum propagaretur. Nimirum igitur dignum socordia præmiū ab illis reportas, cum jam nec sacra faciat tibi quisquam, nec coronas offerat, nisi obiter in Olympicis, ac ita ne is quidem rem admodum frugiferam facere videatur, sed priscum quendam ritum magis referre: ac penè Saturnum, ô Deorum generosissime, te reddunt ma-

τοῦ πιόντος. ἐῶ λέγειν, ὁποσάκις ἤδη σου τὸν νεὼν σεσυλήκασιν. οἱ δὲ καὶ αὐτῷ σοι τὰς χεῖρας ὀλυμπιάσιν ἐπιβεβλήκασι. καὶ σὺ ὁ ὑψιβρεμέτης ὤκνησας, ἢ ἀναστῆσαι τοὺς κύνας, ἢ τοὺς γείτονας ἐπικαλέσασθαι, ὡς βοηδρομήσαντες αὐτοὺς συλλάβοιεν, ἔτι συσκευαζομένους πρὸς τὴν φυγήν. ἀλλ᾽ ὁ γενναῖος, καὶ γιγαντολέτωρ, καὶ Τιτανοκράτωρ ἐκάθησο τοὺς πλοκάμους περικειρόμενος ὑπ᾽ αὐτῶν, δεκάπηχυν κεραυνὸν ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ. ταῦτα τοίνυν ὦ θαυμάσιε, τηνίκα παύσεται οὕτως ἀμελῶς περιορώμενα; ἢ πότε κολάσεις τὴν τοσαύτην ἀδικίαν; πόσοι φαέθοντες ἢ Δευκαλίωνες ἱκανοὶ πρὸς οὕτως ὑπέραντλον ὕβριν τοῦ βίου; ἵνα γὰρ τὰ κοινὰ ἐάσας, τἀμὰ εἴπω, τοσούτους Ἀθηναίων εἰς ὕψος ἄρας, καὶ πλουσίους ἐκ πενεστάτων ἀποφήνας, καὶ πᾶσι τοῖς δεομένοις ἐπικουρήσας, μᾶλλον δὲ ἀθρόον ἐς εὐεργεσίαν τῶν φίλων ἐκχέας τὸν πλοῦτον, ἐπειδὴ πένης διὰ ταῦτα ἐγενόμην, οὐκ ἔτι οὐδὲ γνωρίζομαι πρὸς αὐτῶν, οὔτε προσβλέπουσιν οἱ τέως ὑποπτήσσοντες, καὶ προσκυνοῦντες, κἂν τοῦ ἐμοῦ νεύματος ἀνηρτημένοι. ἀλλ᾽ ἤν που καὶ ὁδῷ βαδίζων ἐντύχοιμί τινι αὐτῶν,

ὥσπερ

gistratu abdicantes. Omitto loqui, quoties jam templum tuum sacrilegio compilarint, cùm tibi etiam ipsi in Olympiacis manus, admoliti sint. Atque interea tu altifremus ille pigritabaris, vel excitare canes vel vicinos advocare, ut auxilio accurrentes illos comprehenderent, adhuc adornantes fugam. Sed generosus, Gigantúmque extinctor, & Titanum victor sedebas, cùm tibi cæsaries ab illis circumtonderetur, decemcubitale fulmen dextra tenenti. Horum igitur, ô præclare, quis tandem erit finis, quæ tu adeò securè despicis? Aut quando de tantis maleficiis pœnas sumes? quot Phaëthontes aut Deucaliones satis idonei sint ad expiandam tam inexhaustam morum iniquitatem? Etenim ut de communibus sileam, de jis quæ mihi acciderunt dicam, cùm tam multos Athenienses in sublime evexerim, ex pauperrimis divites reddiderim, cunctisque quotquot opus haberent, suppeditarim, imò semel universas opes in amicos juvãdos effuderim simulatq; his rebus ad inopiã deveni, jam ne agnoscor quidẽ ab illis, nec aspicere dignantur me, qui dudum reverebãtur, adorabãt, meóq; de nutu pẽdebãt. Quod si quãdo per viã ingrediẽs, fortè fortuna in eorũ quẽpiã

ὥσπερ τινὰ στήλην παλαιοῦ νεκροῦ ὑπτίαν, ὑπὸ τοῦ χρόνου ἀνατετραμμένην, παρέρχονται, μηδὲ ἀναγνόντες, οἱ δὲ καὶ πόῤῥωθεν ἰδόντες, ἑτέραν ἐκτρέπονται, δυσάντητον, καὶ ἀποτρόπαιον θέαμα ὄψεσθαι ὑπολαμβάνοντες, τὸν οὐ πρὸ πολλοῦ σωτῆρα καὶ εὐεργέτην αὐτῶν γεγενημένον. ὥστε ὑπὸ τῶν κακῶν ἐπὶ ταύτην τὴν ἐσχατιὰν τραπόμενος, ἐναψάμενος διφθέραν, ἐργάζομαι τὴν γῆν ὑπόμισθος ὀβολῶν τεσσάρων, τῇ ἐρημίᾳ, καὶ τῇ δικέλλῃ προσφιλοσοφῶν ἐνταῦθα. τοῦτο γοῦν μοι δοκεῖ κερδανεῖν, μηκέτι ὄψεσθαι πολλοὺς παρὰ τὴν ἀξίαν εὖ πράττοντας. ἀνιαρότερον γὰρ τοῦτό γε. ἤδη ποτὲ οὖν ὦ Κρόνου καὶ Ῥέας υἱὲ τὸν βαθὺν τοῦτον ὕπνον ἀποσεισάμενος, καὶ νήδυμον, ὑπὲρ τὸν Ἐπιμενίδην γὰρ κεκοίμησαι, καὶ ἀναῤῥιπίσας τὸν κεραυνόν, ἢ ἐκ τῆς Οἴτης ἐναυσάμενος, μεγάλην ποιήσας τὴν φλόγα, ἐπιδείξαιό τινα χολὴν ἀνδρώδους καὶ νεανικοῦ Διός, εἰ μὴ ἀληθῆ ἐστι τὰ ὑπὸ Κρητῶν περὶ σοῦ καὶ τῆς ἐκεῖ ταφῆς μυθολογούμενα.

ΖΕΥΣ. τίς οὗτός ἐστιν, ὦ Ἑρμῆ, ὁ κεκραγὼς ἐκ τῆς Ἀττικῆς, παρὰ τὸν Ὑμηττὸν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ, πιναρὸς ὅλος, καὶ αὐχμῶν, καὶ ὑποδίφθερος; σκάπτει δέ, οἶμαι,

ſidero, perinde ut everſam hominis jam
dim defuncti ſtatuam, ac temporis longi-
tudine collapſam prætereunt, quaſi ne no-
ſcant quidem. Alii verò & procul conſpecto
me, aliò in aliam viam deflectunt, exiſti-
mantes ſeſe inauſpicatum, abominandum-
que viſuros ſpectaculum, quem non ita pri-
dem ſervatorem, & adjutorem ſuum eſſe
prædicabant. Itaque prementibus malis ad
extrema redactus conſilia, rhenone arre-
pto, terram exerceo, quaternis conductus
obolis, atque hic cum ſolitudine, cumque
ligone philoſophor. Hoc interim lucri mi-
hi videor facturus, quod poſthac non intu-
ebor pleroſque præter meritum ſecundis
fortunæ ſucceſſibus utentes. Nam illud
vel maximè urit. Jam igitur tandem ali-
quando Saturni Rheæque proles, excuſſo
profundo iſto, gravique ſomno (nam Epi-
menidem quoque dormiendo viciſti) de-
nuò jactato fulmine, aut ex Oeta redac-
cenſo, ingenti reddita flamma iram ali-
quam ſtrenui illius ac juvenilis Jovis o-
ſtende, niſi vera ſint quæ à Cretenſibus de
te, tuaq; ſepultura feruntur. JUP. Quis hic
eſt, Mercuri, ſic vociferans ex Attica, ad
Hymettum in radice montis, horridus to-
tus, ac ſquallidus, pelleque amictus? fodit
autem, ut arbitror: nam pronus incumbit,

homo

οἶμαι, ἐπικεκυφὼς, λάλος ἄνθρωπος,
καὶ θρασὺς, ἤ που φιλόσοφός ἐστιν, οὐ γὰρ ἂν
οὕτως ἀσεβεῖς τοὺς λόγους διεξῄει καθ'
ἡμῶν. Ερμ. τί φῂς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς
Τίμωνα τὸν Εχεκρατίδου, τὸν Κολυττέα;
οὗτός ἐστιν ὁ πολλάκις ἡμᾶς καθ' ἱερῶν
τελείων ἑστιάσας, ὁ νεόπλουτος, ὁ τὰς
ὅλας ἑκατόμβας παρ' ᾧ λαμπρῶς εἰώ-
θαμεν ἑορτάζειν τὰ διάσια. Ζ. φεῦ τῆς
ἀλλαγῆς. ὁ καλὸς ἐκεῖνος, ὁ πλούσιος,
περὶ ὃν οἱ τοσοῦτοι φίλοι; τί παθὼν οὖν
τοιοῦτός ἐστιν, αὐχμηρὸς, ἄθλιος, καὶ
σκαπανεὺς, καὶ μισθωτὸς, ὡς ἔοικεν,
οὕτω βαρεῖαν καταφέρων τὴν δίκελλαν,
Ερμ. οὑτωσὶ μὲν εἰπεῖν, χρηστότης ἐπέ-
τριψεν αὐτὸν, καὶ φιλανθρωπία, καὶ ὁ
πρὸς τοὺς δεομένους ἅπαντας οἶκτος. ὡς
δὲ ἀληθεῖ λόγῳ, ἄνοια, καὶ εὐήθεια,
καὶ ἀκρισία περὶ τοὺς φίλους, ὃς οὐ συνίει,
κόραξι, καὶ λύκοις χαριζόμενος, ἀλλ' ὑπὸ
γυπῶν τοσούτων ὁ κακοδαίμων κειρόμενος
τὸ ἧπαρ, φίλους εἶναι αὐτοὺς καὶ ἑταίρους ᾤε-
το, ὑπ' εὐνοίας τῆς πρὸς αὐτὸν, χαίρον-
τας τῇ βορᾷ. οἱ δὲ τὰ ὀστᾶ γυμνώσαντες
ἀκριβῶς, καὶ περιτραγόντες, εἴτις
καὶ μυελὸς ἐνῆν ἐκμυζήσαντες, καὶ
τοῦτον εὖ μάλα ἐπι μελῶς ᾤχοντο,

homo loquax & confidens,mirum ni Philoſophus eſt. Neque enim alioqui adeo impia, nefariáque in nos fuerat dicturus. MERCVR. Quid ais pater, an non noſti Timonem Echecratidis filium Colyttenſem? Hic nimirum eſt,qui nos ſæpenumero in ſacris legitimis convivio accepit, ille repente dives factus, ille qui totas hecatombas, apud quem ſplendidè Jovialia feſta conſuevimus agitare. IUP. Hem quænam iſta rerum commutatio? hiccine honeſtus, ille dives, quem tam frequentes cingebant amici? Quid igitur accidit, ut hoc ſit habitu? ſqualidus, ærumnoſus, foſſor conductitius, uti conjicio, cum tam gravem ligonem gerat? MER. Ad hunc modum illum quodammodo probitas evertit, atque humanitas, & in omnes quicunque egerent miſericordia. At revera vecordia potius facilitáſque, nullúſque in ſuſcipiendis amicis delectus, quippe qui neutiquam intellexerit,ſeſe corvis lupiſq; largiri. Quin cùm à vulturibus tam multis miſero jecur eroderetur,amicos eſſe eos, & ſocios judicabat quaſi benevolentia erga ſe afficerentur, cùm illos epulæ magis caperent.Ergo poſteaquã oſſa penitus nudaſſent circũroſiſſẽtq;:deinde ſi qua medulla ſuberat,hãc quo-

αἶον αὐτὸν καὶ τὰς ῥίζας ὑποτετμημένον ἀπολιπόντες, οὐδὲ γνωρίζοντες ἔτι, οὐδὲ προσβλέποντες. πόθεν γὰρ ἢ ἐπικουροῦντες ἢ ἐπιδιδόντες ἐν τῷ μέρει; διὰ ταῦτα δικελλίτης καὶ διφθερίας, ὡς ὁρᾷς, ἀπολιπὼν ὑπ' αἰσχύνης τὸ ἄστυ μισθοῦ γεωργεῖ, μελαγχολῶν τοῖς κακοῖς, ὅτι οἱ πλουτοῦντες παρ' αὐτοῦ μάλα ὑπεροπτικῶς παρέρχονται, οὐδὲ τοὔνομα εἰ Τίμων καλοῖτο εἰδότες. Ζ. καὶ μὴν οὐ παροπτέος ἀνὴρ, οὐδὲ ἀμελητέος. εἰκότα γὰρ ἠγανάκτει δυστυχῶν. ἐπεὶ καὶ ὅμοια ποιήσομεν τοῖς καταράτοις κόλαξιν ἐκείνοις, ἐπιλελησμένοι ἀνδρὸς τοσαῦτα ταύρων τε καὶ αἰγῶν πιότατα καύσαντος ἡμῖν ἐπὶ τῶν βωμῶν. ἔτι γοῦν ἐν ταῖς ῥισὶ τὴν κνῖσαν αὐτῶν ἔχω. πλὴν ὑπ' ἀσχολίας τε καὶ θορύβου πολλοῦ τῶν ἐπιορκούντων, καὶ βιαζομένων, καὶ ἁρπαζόντων, ἔτι δὲ καὶ φόβου τοῦ παρὰ τῶν ἱεροσυλούντων (πολλοὶ γὰρ οὗτοι καὶ δυσφύλακτοι, καὶ οὐδὲ ἐπ' ὀλίγον καταμύσαι ἡμῖν ἐφιᾶσι) πολλὺν ἤδη χρόνον οὐδ' ἀπέβλεψα εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ μάλιστα ἐξ οὗ φιλοσοφία καὶ λόγων ἔριδες ἐπεπόλασαν αὐτοῖς. μαχομένων γὰρ πρὸς ἀλλήλους, καὶ κεκραγό-

τῶν,

noque admodum diligenter exuxissent,
ufugerunt, exuccum & radicitus defe-
tum destituentes, adeò ut postea ne ag-
noscant quidem, aut aspiciant, tantum ab-
est, ut sint qui suppeditent, vicissimq; im-
pertiant. Has ob res fossor, & sago, ut vi-
des, opertus pelliceo urbem præ pudore
fugiens, mercede terram exercet, adversus
ingratos atra bile stomachatur, qui quidem
ipsius benignitate ditati, admodum fa-
stuosè nunc prætereant, ac ne nomen qui-
dem, an Timon vocetur, noverint. IUP.
Atque profectò vir neutiquam fastidien-
dus, aut negligendus est, & jure optimo
indignatur, qui iis tantis in malis agat.
Quare sceleratos istos adulatores ipsi
quoq; fuerimus imitati, si eum virum neg-
lexerimus, qui tot tauros, & capras pin-
guissimas nobis in aris adoleverit, quarum
nidor etiamnum mihi in naribus residet.
Cæterùm propter negotia & turbam ma-
ximam pejerantium, tum vi, non jure a-
gentium, neq; non aliena rapientium, præ-
terea ob formidinem quã mihi pariunt sa-
crilegi, (quorũ quidẽ cùm multi sunt, tum
observatu difficiles, adeò ut ne minimum
quidem nos connivere sinant) longo jam
ad Atticam regionem oculos non converti
tẽpore, maximè posteaquã philosophia &
de verbis digladiationes apud istos incre-
buerunt,

των, οὐδὲ ἐπακούειν ἐστὶ τῶν εὐχῶν. ὥστε ἢ ἐπιβυσάμενον χρὴ τὰ ὦτα καθῆσθαι, ἢ ἐπιτετρῖφθαι πρὸς αὐτῶν, ἀρετήν τινα καὶ ἀσώματα, καὶ λήρους μεγάλῃ τῇ φωνῇ ξυνειρόντων. διὰ ταῦτά τοι καὶ τοῦτον ἀμεληθῆναι συνέβη πρὸς ἡμᾶς, οὐ φαῦλον ὄντα. ὅμως δὲ τὸν Πλοῦτον ὦ Ἑρμῆ παραλαβὼν, ἄπιθι παρ' αὐτὸν κατὰ τάχος· ἀγέτω δὲ ὁ Πλοῦτος καὶ τὸν Θησαυρὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ μενέτωσαν ἄμφω παρὰ τῷ Τίμωνι, μηδὲ ἀπαλλαττέσθωσαν οὕτω ῥαδίως, κἂν ὅτι μάλιστα ὑπὸ χρηστότητος αὖθις ἐκδιώκῃ αὐτοὺς τῆς οἰκίας. περὶ δὲ τῶν κολάκων ἐκείνων, καὶ τῆς ἀχαριστίας, ἣν ἐπεδείξαντο πρὸς αὐτὸν, καὶ αὖθις μὲν σκέψομαι, καὶ δίκην δώσουσιν, ἐπειδὰν τὸν κεραυνὸν ἐπισκευάσω. κατεαγμέναι γὰρ αὐτοῦ καὶ ἀποστομωμέναι εἰσὶ δύο ἀκτῖνες αἱ μέγισται, ὁπότε φιλοτιμότερον ἠκόντισα πρώην ἐπὶ τὸν σοφιστὴν Ἀναξαγόραν, ὃς ἔπειθε τοὺς ὁμιλητὰς, μηδὲ ὅλως εἶναί τινας ἡμᾶς τοὺς θεούς. ἀλλ' ἐκείνου μὲν διήμαρτον. ὑπερέσχε γὰρ αὐτοῦ τὴν χεῖρα Περικλῆς. ὁ δὲ κεραυνὸς εἰς τὸ ἀνάκειον παρασκήψας, ἐκεῖνό τε κατέφλεξε,

κἀ

buerunt, ita ut pugnantibus inter se istis, vociferantibusque ne exaudire quidem mortalium vota liceat. Unde mihi necessum est, aut auribus obturatis sedere, aut dirumpi ab eis, conficique, qui virtutem quandam, & incorporea quędam, merasque nugas ingenti vociferatione connectunt. Hæc in caussa fuerunt, ut hunc quoque neglexerim, cùm haud mediocriter de nobis sit meritus. Quod reliquum est, Mercuri, tu, assumpto Pluto celeriter ad istum abeas. Porrò Plutus unà secum ducat, & Thesaurum, & utrique apud Timonem perseverent, neque adeò facile demigrent, etiamsi quam maximè illos præ bonitate rursum ex ædibus exegerit. Cæterùm de palponibus illis, atque ingratitudine qua in hunc sunt usi in posterum consultabo, pœnásque daturi sunt, simul atque fulmen instauravero. Nam fracti sunt in eo retusa cuspide duo è radiis maximi, cùm nuper avidius in sophistam Anaxagoram jacularer, quin suis familiaribus suadebat, nullo pacto esse ullos nos, qui dii vocaremur. Ac illú quidem errore non feriebam, propterea quod Pericles obtenta manu eum protexerit. Cæterùm fulmen in Castoris ac Pollucis templú detortú tum illud

καὶ αὐτὸς ὀλίγου δεῖν συνετρίβη παρὰ τὴν πέτραν. πλὴν ἱκανὴ ἐν τοσούτῳ καὶ αὕτη τιμωρία ἔσται αὐτοῖς, εἰ ὑπερπλουτοῦντα τὸν Τίμωνα ὁρῶσιν. Ερμ. οἷον ἦν τὸ μέγα κεκραγέναι, καὶ ὀχληρὸν εἶναι καὶ θρασύν; οὐ τοῖς δικαιολογοῦσι μόνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς εὐχομένοις τοῦτο χρήσιμον. ἰδοὺ γὰρ αὐτίκα μάλα πλούσιος ἐκ πενεστάτου καταστήσεται ὁ Τίμων, βοήσας καὶ παῤῥησιασάμενος ἐν τῇ εὐχῇ, καὶ ἐπιστρέψας τὸν Δία. εἰ δὲ σιωπῇ ἔσκαπτεν ἐπικεκυφὼς, ἔτι ἂν ἔσκαπτεν ἀμελούμενος. Πλουτ. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἂν ἀπέλθοιμι ὦ Ζεῦ παρ' αὐτόν. Ζ. διὰ τί ὦ ἄριστε Πλοῦτε, καὶ ταῦτα ἐμοῦ κελεύσαντος; Πλουτ. ὅτι νὴ Δία ὕβριζεν εἰς ἐμὲ, καὶ ἐξεφόρει, καὶ εἰς πολλὰ κατεμέριζε, καὶ ταῦτα, πατρῷον αὐτῷ φίλον ὄντα. καὶ μόνον οὐχὶ δικράνοις με ἐξεώθει τῆς οἰκίας, καθάπερ οἱ τὸ πῦρ ἐκ τῶν χειρῶν ἀποῤῥιπτοῦντες. αὖθις οὖν ἀπέλθω, παρασίτοις καὶ κόλαξι παραδοθησόμενος; ἐπὶ ἐκείνους ὦ Ζεῦ πέμπε με, τοὺς αἰσθησομένους τῆς δωρεᾶς, τοὺς περιέψοντας, οἷς τίμιος ἐγὼ καὶ περιπόθητος. οὗτοι δὲ οἱ λάροι τῇ πενίᾳ ξυνέστωσαν, ἣν προ-

illud exuffit, tum ipsum parũ abfuit, quin ad ſaxum comminueretur. Quanquam interim vel id ſupplicii ſatis magnum in iſtos fuerit, ſi Timonem conſpexerint egregiè locupletem factum. MERCVR. Quantum habet momenti altum vociferari, & obſtreperum audacémq; eſſe? Idq; non iis nodo, qui cauſſas agunt, verùm etiam qui vota faciunt cõducibile. En mox è pauperrimo dives evaſerit Timon, qui ſe imprecando clamoſũm & improbum præſtiterit, Jovemq; reddiderit attentum. Si verò ſilẽtio fodiſſet mutans, etiam nunc foderet neglectus. PLVTVS. At ego Jupiter haud quaquam ad iſtum rediturus ſum. IVPIT. Quid ita non rediturus optime Plute, præſertim à me juſſus? PLVTVS. Quoniam per Jovem injuria me affecit ejiciens, & in multa fragmenta diſſecans, idque cùm illi paternus eſſem amicus, ac me penè dixerim, furca ex ædibus expulit, nec aliter quàm ii, qui è manibus ignem abjiciũt. Num rurſus ad iſtum ibo, paraſitis, & adulatoribus donandus? Ad eos me mitte, ô Iupiter, qui munus intellecturi ſint, qui amplexuri, quibus equidem in pretio ſim, & majorem in modum exoptatus. At hi ſtupidi cum inopia commercium habeant quam nobis anteponunt,

προτιμῶσιν ἡμῶν, καὶ διφθέραν παρ' αὐτῆς λαβόντες, καὶ δίκελλαν, ἀγαπῶσιν ἄθλιοι, τέτταρας ὀβολοὺς ἀποφέροντες, οἱ δεκαταλάντους δωρεὰς ἀμελητὶ προϊέμενοι. Ζ. οὐδὲν ἔτι τοιοῦτον ὁ Τίμων ἐργάσεται περί σε, πάνυ γὰρ αὐτὸν ἡ δίκελλα πεπαιδαγώγηκεν, εἰ μὴ παντάπασιν ἀνάλγητός ἐστι τὴν ὀσφῦν, ὡς χρῆν σε αὐτὶ τῆς πενίας προαιρεῖσθαι. σὺ μέν τοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς, ὃς νῦν μὲν τὸν Τίμωνα αἰτιᾷ, διότι σοι τὰς θύρας ἀναπετάσας, ἠφίει περινοστεῖν ἐλευθέρως, οὔτε ἀποκλείων, οὔτε ζηλοτυπῶν. ἄλλο τε γὰρ τοὐναντίον ἠγανάκτεις κατὰ τῶν πλουσίων, κατακεκλεῖσθαι λέγων πρὸς αὐτῶν ὑπὸ μοχλοῖς, καὶ κλεισὶ, καὶ σημείων ἐπιβολαῖς, ὡς μηδὲ παρακύψαι σοι ἐς τὸ φῶς δυνατὸν εἶναι. ταῦτα γοῦν ἀπωδύρου πρός με, ἀποπνίγεσθαι λέγων ἐν πολλῷ τῷ σκότῳ, καὶ διὰ τοῦτο ὠχρὸς ἡμῖν ἐφαίνου, καὶ φροντίδος ἀνάπλεως, συνεσπακὼς τοὺς δακτύλους πρὸς τὸ ἔθος τῶν συλλογισμῶν, καὶ ἀποδράσασθαι ἀπειλῶν, εἰ καιροῦ λάβοιο παρ' αὐτῶν. καὶ ὅλως, τὸ πρᾶγμα ὑπέρδεινον ἐδόκει σοι ἐν χαλκῷ, ἢ σιδηρῷ θαλάμῳ, καθάπερ τὴν Δα-

nunt, ut ab eo accepto ſago pelliceo, ligonéque, ſat habeant, cùm quatuor lucrantur obolos, decem talenta contemptim dono dare ſoliti. IUPITER. Nihil iſtiuſmodi poſthac in te facturus eſt Timon, quippe quem ligo abunde ſatis corripuerit, niſi prorſus nullum dolorem ſentiunt illius ilia, te videlicet potius præoptandum quàm inopiam. At tu mihi querulus admodum videris eſſe, qui nunc Timonem incuſes, quod tibi patefactis foribus liberè permiſerit vagari, neque includens, neque zelotypus in te. Porrò alias diverſa de cauſſa in divites ſtomachabare, cùm diceres, te ab illis repagulis, clavibus ac ſignorum objectaculis impreſſis ita fuiſſe concluſum, ut ne proſpicere quidem in lucem tibi liceret. Id igitur apud me deplorabas, affirmans præfocari te nimis tenebris, eóque pallidus nobis videbaris, & curis confectus, digitis etiamnum ex aſſiduo colligendi, coacervandíque uſu contractis, contortíſque: quod ſi quando daretur opportunitas, aufugiturum quoque ab illis te minitabare. In ſumma, rem ſupra modum acerbam judicabas in æreo ferreóque thalamo, Da-

Δανάην παρθενεύεσθαι, ὑπ' ἀκριβέσι καὶ παμπονήροις παιδαγωγοῖς ἀνατρεφόμενον τῷ τόκῳ, καὶ τῷ λογισμῷ. ἄτοπα γοῦν ποιεῖν ἔφασκες αὐτοὺς, ἐρῶντας μὲν εἰς ὑπερβολὴν, ἐξὸν δὲ ἀπολαύειν οὐ τολμῶντας, οὐδὲ ἐπ' ἀδείας χρωμένους τῷ ἔρωτι, κυρίους γε ὄντας, ἀλλὰ φυλάττειν ἐγρηγορότας, ἐς τὸ σημεῖον καὶ τὸν μοχλὸν ἀσκαρδαμυκτὶ βλέποντας, ἱκανὴν ἀπόλαυσιν οἰομένους, οὐ τὸ αὐτοὺς ἀπολαύειν ἔχειν, ἀλλὰ τὸ μηδενὶ μεταδιδόναι τῆς ἀπολαύσεως, καθάπερ τὴν ἐν τῇ φάτνῃ κύνα, μήτε αὐτὴν ἐσθίουσαν τῶν κριθῶν, μήτε τῷ ἵππῳ πεινῶντι ἐπιτρέπουσαν. καὶ προσέτι γε καὶ κατεγέλας αὐτῶν φειδομένων, καὶ φυλαττόντων, καὶ τὸ καινότατον. αὐτοὺς ζηλοτυπούντων, ἀγνοούντων δὲ ὡς κατάρατος οἰκέτης, ἢ οἰκονόμος, ἢ παιδότριψ ὑπεισιὼν λαθραίως, ἐμπαροινήσει τὸν κακοδαίμονα, καὶ ἀνέραστον δεσπότην, πρὸς ἀμαυρόν τι καὶ μικρόστομον λυχνίδιον, καὶ διψαλέον θρυαλλίδιον, ἐπαγρυπνεῖν ἐάσας τοῖς τόκοις. πῶς οὖν οὐκ ἄδικον, πάλαι μὲν σὲ ταῦτα αἰτιᾶσθαι, νῦν δὲ τῷ Τίμωνι τὰ ἐναντία ἐπικαλεῖν; ΠΛΟΥΤ. καὶ μὴν εἴ γε

τ' ἀλη

Danaes exemplo virginem asservari, atque à sceleſtiſſimis educari pædagogis, fœnore & computatione. Proinde absurdè facere ajebas, quod te præter modum adamarent, neque cùm liceret, frui auderent, neque cum ipsis esset in manu, amore suo securè uterentur, sed vigiles observarent, ad signum ac seram oculis nunquam conniventibus, neque usquam dimotis semper intuentes, abundè magnum fructum arbitrantes, non quod ipsis fruendi facultas adesset, sed quod nemini fruendi copiam facerent, non aliter quàm in præsepi canis, nec ipse vescens hordeis, nec equum famelicum id facere sinens. Quinetiam ridebas istos, qui parcerent, & asservarent, & quod (esset absurdissimum) etsi quidem sibi subtraherent, vererentúrque contingere, non intelligerent autem fore, ut aut sceleratissimus famulus aut dispensator, aut liberorum pædagogus furtim subiret, ludibrio habiturus infelicem & inamabilem herum, quam postea sinat ad obscuram, & oris angusti lucernulam, ac siticulosum ellychniolum usuris invigilare. Annon igitur iniquum, cùm hæc quondam incusaveris, nunc in Timone diversa his criminari? PLVTVS. Atqui si rem verè perpenderis, utrumque me

jur

τ' ἀληθῆ ἐξετάζοις, ἄμφω σοι εὔλογα δόξω ποιεῖν. τοῦτε γὰρ Τίμωνος τὸ πάνυ τοῦτο ἀνειμένον, ἀμελὲς, καὶ οὐκ εὐνοϊκὸν, ὡς πρὸς ἐμὲ εἰκότως ἂν δοκοίη. τοὺς τε αὖ κατάκλειστον ἐν θύραις, καὶ σκότῳ φυλάττοντας. ὅπως αὐτοῖς παχύτερος γενοίμην, καὶ πιμελὴς, καὶ ὑπέρογκος, ἐπιμελουμένους, οὔτε προσαπτομένους αὐτοὺς, οὔτε εἰς τὸ φῶς προάγοντας, ὡς μηδὲ ὀφθείην πρός τινος, ἀνοήτους ἐνόμιζον εἶναι καὶ ὑβριστὰς, οὐδὲν ἀδικοῦντά με ὑπὸ τοσούτοις δεσμοῖς κατασήποντας, οὐκ εἰδότας ὡς μετὰ μικρὸν ἄπιασιν ἄλλῳ τινὶ τῶν εὐδαιμόνων με καταλιπόντες. οὔτ' οὖν ἐκείνους, οὔτε τοὺς πάνυ προχείρους εἰς ἐμὲ τούτους ἐπαινῶ, ἀλλὰ τοὺς, ὅπερ ἄριστόν ἐστι. μέσον ἐπιθήσοντας τῷ πράγματι, καὶ μήτε ἀφεξομένους τὸ παράπαν, μήτε προησομένους τὸ ὅλον. Διόπερ καὶ αὐτὸς πολλάκις ἀγανακτῶ, πρὸς ἐνίων μὲν ἀτίμως λακτιζόμενος, καὶ λαφυσσόμενος, καὶ ἐξαντλούμενος, ὑπ' ἐνίων δὲ, ὥσπερ στιγματίας δραπέτης πεπεδημένος. Ζ. τί οὖν ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν; διδόασι γὰρ ἄμφω καλὴν τὴν δίκην. οἱ μὲν ὥσπερ ὁ Τάν-

ταλος

iure facere judicabis. Nam & Timonis ista nimia lenitas, negligentia potius, haud benevolentia, ſtudiumque quod ad me pertinet, meritò videatur. At è diverſo, qui me oſtiis ac tenebris incluſum ſervabant, id agentes, quo ſcilicet craſſior ſaginatiorque, ac nimia mole turgidus evaderem, cùm interim neque ipſi contingerent, neque in lucem producerent, ne vel aſpicerer a quopiam, hos dementes & contumelioſos in me judicabam, quippe qui me nihil commeritum tot in vinculis cogerent ſitu carieque putreſcere, haud intelligentes, quo mox demigrent, me alii cuipiam, cui fortuna faverit, relicturi. Neque hos igitur probo, neque illos, qui nimium facile mihi manus admovent, ſed qui (quod eſt optimum) mediocritate utuntur, uti nec prorſus abſtineant, nec penitus profundant. Quare & ipſe ſæpè indignor, cùm à nonnullis ignominiosè cædor calcibus, laniórque, atque exhaurior, à nonnullis contra perinde ac ſtigmaticus fugitivus compedibus vincior. IUPITER. Quid igitur indignaris contra illos? quandoquidem utrinque pœnas egregias luunt: alteri quidem dum Tanta-

τυλος ἄποτοι καὶ ἄγευστοι καὶ ξηροὶ τὸ στόμα, ἐπικεχηνότες μόνον τῷ χρυσίῳ, οἱ δὲ καθάπερ ὁ Φινεὺς ἀπὸ τῆς φάρυγγος τὴν τροφὴν ὑπὸ τῶν ἁρπυιῶν ἀφαιρούμενοι. ἀλλ' ἄπιθι ἤδη, σωφρονεστέρῳ παραπολὺ τῷ Τίμονι ἐντευξόμενος. Πλοῦτ. ἐκεῖνος γάρ ποτε παύσεται, ὥσπερ ἐκ κοφίνου τετρυπημένου, πρὶν ὅλως εἰσρυῆναί με κατὰ σπουδὴν ἐξαντλῶν, φθάσαι βουλόμενος τὴν ἐπιρροήν, μὴ ὑπέραντλος, εἰσπεσὼν ἐπικλύσω αὐτόν; ὥστε ἐς τὸν τῶν Δαναΐδων πίθον ὑδροφορήσειν μοι δοκῶ, καὶ μάτην ἐπαντλήσειν, τοῦ κύτους μὴ στέγοντος, ἀλλὰ πρὶν εἰσρυῆναι σχεδὸν ἐκχυθησομένου τοῦ ἐπιρρέοντος, οὕτως εὐρύτερον τὸ πρὸς τὴν ἔκχυσιν κεχηνὸς τοῦ πίθου, καὶ ἀκώλυτος ἡ ἔξοδος. Ζ. οὐκοῦν εἰ μὴ ἐμφράξηται τὸ κεχηνὸς τοῦτο, καὶ εἰς τὸ ἅπαξ ἀναπεπταμένον, ἐκχυθέντος ἐν βραχεῖ σου, ῥαδίως εὑρήσει τὴν διφθέραν. αὖθις, καὶ τὴν δίκελλαν ἐν τῇ τρυγὶ τοῦ πίθου. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, καὶ πλουτίζετε αὐτόν. σὺ δὲ μέμνησο ὦ Ερμῆ ἐπανιὼν, πρὸς ἡμᾶς ἄγειν τοὺς κύκλωπας ἐκ τῆς αἴτνης, ὅπως τὸν κεραυνὸν ἀκονήσαντες ἐπισκευάσωσιν, ὡς ἤδη γε τεθηγμένου αὐτοῦ δεησόμεθα. Ερ. προΐωμεν ὦ Πλοῦτε.

τί

li in morem, neque bibere ſinuntur, neque edere; ſed ore ſicco duntaxat inhiant auro: alteri verò dum illis ceu Phyneo cibos Harpyiæ ipſis è faucibus eripiunt. Sed abi jam, Timone multò poſthac uſurus cordatiore. PLVTVS. An ille aliquando deſinet me ceu foraminoſo cophino, priuſquam omninò influxerim, data opera exhaurire, quaſi conetur occupare, quo minus influam, veritus ne ſi copioſus infundar, ipſum undis obruam? Quo fit, ut in Danaidum dolium aquam mihi videar allaturus, fruſtráque infuſurus, vaſe non continente liquorem, imo prius propemodum effuſo quod influit quàm influxerit. Adeo latus dolii hiatus ad effuſionem, ac liber exitus. IUPITER. Proinde ni hiatum iſtum obturaverit, perpetuámque perſtillationem ſiſtere ſtuduerit, te propediem effuſo facile inveniet ſagum rurſus & ligonem in fæce dolii. ſed interim abite, atque illum divitem reddite. At tu, Mercuri, fac memineris, ut rediens Cyclopas ex Ætna tecum adducas, quo fulmen cuſpide reſtituta reſarciant. Nam eo nobis acuminato opus fuerit. MERCUR. Eamus Plute. Quid hoc? Num claudicas?

τί τοῦτο ὑποσκάζεις; ἐλελήθεις με ὦ γεννάδα οὐ τυφλὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ χωλὸς ὤν. Πλοῦ. οὐκ ἀεὶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ, ἀλλ᾽ ὁπόταν μὲν ἀπίω παρά τινα πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Διός, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως βραδύς εἰμι καὶ χωλὸς ἀμφοτέροις, ὡς μόλις τελεῖν ἐπὶ τὸ τέρμα, προγηράσαντος ἐνίοτε τοῦ περιμένοντος, ὁπόταν δὲ ἀπαλλάττεσθαι δέῃ, πτηνὸν ὄψει πολὺ τῶν ὀρνέων ὠκύτερον. ἅμα γοῦν ἔπεσεν ἡ ὕσπληγξ, κἀγὼ ἤδη ἀνακηρύττομαι νενικηκὼς ὑπερπηδήσας τὸ στάδιον, οὐδὲ ἰδόντων ἐνίοτε τῶν θεατῶν. Ἑρ. οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φής. ἐγὼ γοῦν καὶ πολλοὺς ἂν εἰπεῖν ἔχοιμί σοι, χθὲς μὲν οὐδὲ ὀβολὸν ὥστε πρίασθαι βρόχον ἐσχηκότας, ἄφνω δὲ τήμερον πλουσίους καὶ πολυτελεῖς ἐπὶ λευκοῦ ζεύγους ἐξελαύνοντας, οἷς οὐδὲ καὶ ὄνος ὑπῆρξε πώποτε, καὶ ὅμως πορφυροὶ, καὶ χρυσόχειρες περιέρχονται, οὐδ᾽ αὐτοὶ πιστεύοντες οἶμαι, ὅτι μὴ ὄναρ πλουτοῦσιν. Πλοῦτ. ἑτεροῖον τοῦτ᾽ ἐστὶν ὦ Ἑρμῆ, καὶ οὐχὶ τοῖς ἐμαυτοῦ ποσὶ βαδίζω τότε, οὐδὲ ὁ Ζεὺς, ἀλλ᾽ ὁ Πλούτων ἀποστέλλει με παρ᾽ αὐτοὺς, ἅτε πλουτοδότης καὶ μεγαλόδωρος καὶ αὐτὸς ὤν· δηλοῖ γοῦν,

Equidem ignorabam ô præclare, te non cæcum modò, verùm etiam claudum esse. PLVTVS. Atqui non hoc mihi perpetuum, Mercuri, verùm si quando proficiscor à Jove missus ad quempiam, tum nescio quo pacto tardus sum, & utroque claudus pede, ita ut ægrè ad metam pertingere queam, sene nonnunquam interim facto, qui me opperiebatur. Porrò cum discedendum est, alatum videbis multò avibus celeriorem. Unde fit, ut vix jam amoto repagulo, ego jam præconis voce victor pronuncier, saltu stadium transmensus, ne videntibus quidem aliquoties spectatoribus. MERCUR. At ista quidem haud vera narras, imo ego tibi permultos commemorare queam, quibus heri ne obolus quidem erat, quo restim emerent, statim verò hodie divites & sumptuosi in albo curru aurigantes, quibus ante ne asellus quidem suppeditarit. Ji tamen purpurati, aurúmque manibus gestantes obambulant. Qui ne ipsi quidem, opinor, credere possunt, quin per somnium divites. PLVT. Isthæc alia res est, Mercuri, neque enim tum meis ipsius ingredior pedibus, nec à Jove, sed à Dite ad istos transmittor, qui & ipse nimirum opum largitor est,

καὶ τῷ ὀνόματι. ἐπειδὰν τοίνυν μετοι-
κισθῆναι δέῃ με παρ' ἑτέρου πρὸς ἕτερον,
ἐς δέλτον ἐμβαλόντες με, καὶ καταση-
μηνάμενοι ἐπιμελῶς, φορηδὸν ἀράμενοι
μετακομίζουσι. καὶ ὁ μὲν, νεκρὸς ἐν σκο-
τεινῷ που τῆς οἰκίας πρόκειται ὑπὲρ τὰ
γόνατα παλαιᾷ τῇ ὀθόνῃ σκεπόμενος,
περιμάχητος ταῖς γαλαῖς, ἐμὲ δὲ οἱ ἐπελ-
πίσαντες, ἐν τῇ ἀγορᾷ περιμένουσι κε-
χηνότες, ὥσπερ τὴν χελιδόνα προσπε-
τομένην, τετριγότες οἱ νεοττοί. ἐπεὶ
δ' ἂν καὶ τὸ σημεῖον ἀφαιρεθῇ, καὶ τὸ
λίνον ἐντμηθῇ, καὶ ἡ δέλτος ἀνοιχθῇ,
καὶ ἀνακηρυχθῇ μου ὁ καινὸς δεσπότης,
ἤτοι συγγενής τις, ἢ κόλαξ, ἢ οἰκέτης,
μέγα τὸ μίσθωμα ὁ γυναῖος ἀπολα-
βὼν, ἐκεῖνος μὲν, ὅς τις ἂν ᾖ, ποτὲ
ἁρπασάμενός με, αὐτῇ δέλτῳ θέει φέρων
ἀντὶ τοῦ τέως Πυῤῥίου, ἢ Δρόμωνος, ἢ
Τιβίου, Μεγακλῆς, ἢ Μεγάβυζος, ἢ Πρώ-
ταρχος μετονομασθεὶς, τοὺς μάτην κεχη-
νότας ἐκείνους εἰς ἀλλήλους ἀποβλέποντας
καταλιπὼν, ἀληθὲς ἄγοντας τὸ πένθος,
οἷος αὐτοὺς ὁ θύννος ἐκ μυχοῦ τῆς σα-
γήνης διέφυγεν, οὐκ ὀλίγον τὸ δέλεαρ
καταπιών. ὁ δὲ ἐμπεσὼν ἀθρόως ἐς ἐμὲ ἀ-
πειρόκαλος, καὶ παχύδερμος ἄνθρωπος, ἔτι
τὴν

ac magna donans: id quod ipſo etiam nomine declarat. Itaque quoties eſt mihi ab alio ad alium demigrandum, in tabellas injiciunt me, ac diligenter obſignantes ſarcinæ in morem ſublatum tranſportant. Interea defunctus ille alicubi in ædium tenebricoſa parte jacet, vetere linteo ingenua injecto tectus, de quo feles digladiantur. Porrò qui me ſperaverant obtinere, in foro opperiuntur hiantes, non aliter, quàm hirundinem advolantem ſtridentes pulli. Deinde ubi ſignum detractum eſt, & lineus ille funiculus inciſus, apertæque tabellæ, jamque novus dominus pronunciatus eſt, ſive cognatus quiſpiam, ſive adulator, ſive ſervus, ingens ſcilicet præmium ferens generoſus quiſquis ille tandem fuerit, nonnunquam me ipſis cum tabellis arreptum, fugiens adportat commutato nomine, ut qui modò Pyrrhias, aut Dromo, aut Tibius, aut Megacles, aut Megabyzus, aut Protarchus appelletur. Cæterum illos ne quicquam hiantes, ſeque mutuum intuentes relinquit, ac verum luctum agentes, quod ejuſmodi thynnus ex intimo ſagenæ ſinu ſit elapſus, qui non parum magnam eſcam devorarit. At hic repente totus in me irruens, homo vitæ mundioris, atque elegantioris, rudis, pingui, illotáque cute,

τὴν πέδην περιῃρηκὼς, καὶ εἰ παρὼν ἄλλος μαστίξειέ τις, ὄρθιον ἐφιστὰς τὸ οὖς, καὶ τὸν μυλῶνα ὥσπερ τὸ ἀνάκτορον προσκυνῶν, οὐκ ἔτι φορητός ἐστι τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἀλλὰ τούς τε ἐλευθέρους ὑβρίζει, καὶ τοὺς ὁμοδούλους μαστιγοῖ, ἀποπειρώμενος, εἰ καὶ αὐτῷ τὰ τοιαῦτα ἔξεστιν, ἄχρις ἂν ἢ ἱπποτροφίας ἐπιθυμήσας, ἢ κόλαξι παραδοὺς ἑαυτὸν ὀμνύουσιν, ἦ μὴν εὐμορφότερον μὲν Νιρέως εἶναι αὐτὸν, εὐγενέστερον δὲ τοῦ Κέκροπος, ἢ Κόδρου, συνετώτερον δὲ τοῦ Ὀδυσσέως, πλουσιώτερον δὲ συνάμα Κροίσων ἑκκαίδεκα, ἐν ἀκαρεῖ τοῦ χρόνου ἄθλιος ἐκχέῃ τὰ κατ' ὀλίγον ἐκ πολλῶν ἐπιορκιῶν καὶ ἁρπαγῶν καὶ πανουργιῶν συνειλεγμένα. Ερ. αὐτά που σχεδὸν φῂς τὰ γιγνόμενα. ὁπόταν δ' οὖν αὐτόπους βαδίζῃς, πῶς οὕτω τυφλὸς ὢν εὑρίσκεις τὴν ὁδὸν; ἢ πῶς διαγινώσκεις, ἐφ' οὓς ἄν σε ὁ Ζεὺς ἀποστείλῃ, κρίνας εἶναι τοῦ πλουτεῖν ἀξίους; Πλοῦτ. οἴει γὰρ εὑρίσκειν με οἵτινές εἰσι; Ερμ. μὰ τὸν Δία οὐ πάνυ. οὐ γὰρ Ἀριστείδην καταλιπὼν, Ἱππονίκῳ καὶ Καλλίᾳ προσῄεις, καὶ πολλοῖς ἄλλοις Ἀθηναίων, οὐδὲ ὀβολοῦ ἀξίοις. πλὴν ἀλλὰ τί πράττεις καταπεμφθείς;

Πλοῦτ.

qui compedes etiamdum horrescit, & si quis præteriens loro increpet, arrectis stat auribus, quique pristinum, perinde uti templum adoret, non est deinceps tolerandus iis, quibus cum vivit, verùm & ingenuos afficit contumelia, & conservos flagris cædit, experiens, num & sibi hujusmodi liceant, donec aut equorum alendorum studio captus, aut adulatoribus sese permittens, dejerantibus Nireo formosiorem esse, Cecrope, Codrove generosiorem, callidiorem Vlysse, unum autem vel sedecim pariter Crœsis opulentiorem, momento temporis semel profundat infœlix quæ minutatim multis ex perjuriis, rapinis, flagitiis fuerant collecta. MERCVR. Ista fermè sic habent, uti narras: verùm ubi tuis ipsius ingrederis pedibus, qui tandem cæcus cùm sis, viam invenire soles? Aut quî dignoscis, ad quosnam Jupiter te miserit, dignos illi visos qui divitiis abundent? PLVT. Enimverò credis me reperire istos ad quos mittor? MERCUR. Per Jovem haud quaquam. Neque enim alioqui Aristide præterito, ad Hipponicum & Calliam accessisses, cùm ad alios Athenienses, homines ne obolo quidem æstimandos. Cæterùm quid facis, quandoquidē es emissus?

Πλοῦτ. ἄνω καὶ κάτω πλανῶμαι περινοστῶν, ἄχρις ἂν λάθω τινὶ ἐμπεσών, ὁ δὲ ὅς τις ἂν πρῶτός μοι περιτύχῃ ἀπαγαγὼν ἔχει, σὲ τὸν Ἑρμῆν, ἐπὶ τῷ παραλόγῳ τοῦ κέρδους προσκυνῶν. Ἑρμ. οὐκοῦν ἐξηπάτηται ὁ Ζεὺς, οἰόμενός σε κατὰ τὰ αὐτῷ δοκοῦντα πλουτίζειν ὅσους ἂν οἴηται τοῦ πλουτεῖν ἀξίους; Πλοῦτ. καὶ μάλα δικαίως ὦ 'γαθὲ, ὅς γε τυφλὸν ὄντα εἰδὼς, ἔπεμπεν ἀναζητήσοντα δυσεύρετόν τι οὕτω χρῆμα, καὶ πρὸ πολλοῦ ἐκλελοιπὸς ἐκ τοῦ βίου, ὅπερ οὐδ' ὁ Λυγκεὺς ἂν ἐξεύροι ῥᾳδίως, ἀμαυρὸν οὕτω καὶ μικρὸν ὄν. τοιγαροῦν ἅτε τῶν μὲν ἀγαθῶν ὄντων, πονηρῶν δὲ πλείστων ἐν ταῖς πόλεσι τὸ πᾶν ἐπεχόντων, ῥᾷον ἐς τοὺς τοιούτους ἐμπίπτω περιιὼν, καὶ σαγηνεύομαι πρὸς αὐτῶν. Ἑρμ. εἶτα πῶς ἐπειδὰν καταλίπῃς αὐτοὺς, ῥᾳδίως φεύγεις, οὐκ εἰδὼς τὴν ὁδόν; Πλοῦτ. ὀξυδερκὴς τότε πως καὶ ἀρτίπους γίγνομαι πρὸς μόνον τὸν καιρὸν τῆς φυγῆς. Ἑρμ. ἔτι δή μοι καὶ τοῦτο ἀπόκριναι, πῶς τυφλὸς ὢν, εἰρήσεται γὰρ, καὶ προσέτι ὠχρὸς καὶ βαρὺς ἐκ τοῖν σκελοῖν τοσούτους ἐραστὰς ἔχοις, ὥστε πάντας ἀποβλέπειν εἰς σὲ καὶ τυχόντας

μὲν

Plut. Surſum ac deorſum circumcurſans oberro, donec imprudens in quempiam incurrero. Hic autem, quiſquis ille ſit, qui fortè primus me nactus ſit, abducit, ac poſſidet, te Mercuri pro lucro præter ſpem ſubjecto venerans atque adorans. Mer. Num ergo fallitur Jupiter, qui quidem credat ex ipſius animi ſententia, ditari abs te hos, quos ille dignos exiſtimarit, qui diteſcerent? Plutus. Et jure quidem optimo fallitur ô bone, quippe qui cùm me cœcum eſſe non ignoret, emittat veſtigatum rem uſque adeò repertu difficilem, & jam olim è vita ſublatam, quam ne Lynceus quidem facile inveniret, quæ nimirum adeò obſcura ſit ac minuta. Itaque cum rari ſint boni, improbi porrò in civitatibus omnia obtineant, oberrans facile in hujuſmodi mortales incurro, ac retibus illorum illigor. Mer. At quî fit, ut quoties eos deſeris, celeriter aufugias, cùm viæ ſis ignarus? Plut. Tum demum acutū cerno, pedibúſq; valeo, ubi ad fugam tempus invitat. Mer. Jam illud quoque mihi reſponde, qui fit, ut cùm ſis oculis captus (dicendū enim eſt) præterea pallidus, poſtremò claudus, tam multos habeas amātes, adeò ut omnes reſpiciātin te,

&

μὴ εὐδαιμονεῖν οἴεσθαι, εἰ δὲ ἀποτύχοιεν, οὐκ ἀνέχεσθαι ζῶντας; οἶδα γοῦν τινας οὐκ ὀλίγους αὐτῶν οὕτω σου δυσέρωτας ὄντας, ὥς τε καὶ εἰς βαθυκήτεα πόντον φέροντες, ἔρριψαν αὐτούς. καὶ πετρῶν κατ' ἠλιβάτων, ὑπερορᾶσθαι νομίζοντες ὑπὸ σοῦ, ὅτι περ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἑώρας αὐτούς. πλὴν ἀλλὰ καὶ σὺ ἂν, εὖ οἶδα, ὅτι ὁμολογήσειας, εἴ τι ξυνίης σαυτοῦ, κορυβαντιᾶν αὐτοὺς, ἐρωμένῳ τοιούτῳ ἐπιμεμηνότας. Πλοῦτ. οἴει γὰρ τοιοῦτον, οἷός εἰμι ὁρᾶσθαι αὐτοῖς χωλὸν ἢ τυφλὸν, ἢ ὅσα ἄλλα μοι πρόσεστιν; Ερμ. ἀλλὰ πῶς ὦ Πλοῦτε, εἰ μὴ τυφλοὶ καὶ αὐτοὶ πάντες εἰσί; Πλοῦτ. οὐ τυφλοὶ ὦ ἄριστε, ἀλλ' ἡ ἄγνοια καὶ ἡ ἀπάτη, αἵπερ νῦν κατέχουσι τὰ πάντα, ἐπισκιάζουσιν αὐτούς. ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς ὡς μὴ παντάπασιν ἄμορφος εἴην, προσωπεῖον περιθέμενος ἐρασμιώτατον, διάχρυσον καὶ λιθοκόλλητον, καὶ ποικίλα ἐνδὺς, ἐντυγχάνω αὐτοῖς. οἱ δὲ αὐτοπρόσωπον οἰόμενοι ὁρᾶν τὸ κάλλος, ἐρῶσι, καὶ ἀπόλλυνται μὴ ἐντυγχάνοντες. ὡς εἴ γέ τις αὐτοῖς ὅλον ἀπογυμνώσας ἐπέδειξέ με, δῆλον ὡς κατεγίνωσκον ἂν αὐτῶν ἀμβλυώττοντες τὰ τηλικαῦτα, καὶ ἐρῶντες ἀνεράστων καὶ ἀμόρφων πραγμάτων.

& si potiantur, felices videantur: sin frustrentur, non sustineant vivere? Ex his equidem non paucos novi, qui sic perditè te amarint, ut se aërio scopulo piscosi in æquoris alta, præcipites abjecerint, rati fastidiri sese abs te, propterea quod illos nullo pacto respexisses. Quanquam sat scio, tu quoque fateberis, si quo modo tibi ipsi notus es, furere istos qui ejusmodi amore sunt dementati. PLVTVS. At enim credis me, qualis sum, talem istis videri, nempe claudum aut cæcum, aut siquid aliud adest mihi vitii? MERC. Quid ni, ô Plute? nisi fortè & ipsi omnes cœci sunt. PLVTVS. Haud cœci quidem, ô optime, verùm inscitia errorque, quæ nunc occupant omnia, illis offundunt tenebras: ad hæc ipse quoque ne per omnia deformis sim, persona vehementer amabili tectus inaurata, gemmisq; picturata, ac versicoloribus amictus, eis occurro: illi rati sese nativi vultus venustatem aspicere, amore capiuntur, & pereunt non potientes. Quod si quis me toto corpore renudatum illis ostenderit, dubio procul futurum sit, ut se ipsi damnent, qui tantopere cæcutierint, adamantes res neutiquam amandas ac fœdas. MERCURIUS. Quid ergo posteaquam eò perventum est, ut jam

di-

των. Ερ. τί οὖν ὅτι ἐν αὐτῷ ἤδη τῷ πλουτεῖν, καὶ τὸ προσωπεῖον αὐτὸ περιθέμενοι, ἔτι ἐξαπατῶνται; καὶ ἢν τις ἀφαιρῆται αὐτοὺς, θᾶττον ἂν τὴν κεφαλὴν ἢ τὸ προσωπεῖον πρόοιντο; οὐ γὰρ δεῖ καὶ τότε ἀγνοεῖν εἰκὸς αὐτοὺς ὡς ἐπίχριστος ἡ εὐμορφία ἐστὶν, ἔνδοθεν τὰ πάντα ὁρῶντας. Πλοῦτ. οὐκ ὀλίγα ὦ Ἑρμῆ, καὶ πρὸς τοῦτό μοι συναγωνίζεται. Ερμ. τὰ ποῖα; Πλοῦτ. ἐπειδάν τις ἐντυχὼν τὸ πρῶτον ἀναπετάσας τὴν θύραν εἰσδέχεταί με, συμπαρεισέρχεται μετ' ἐμοῦ λαθὼν ὁ τῦφος καὶ ἄνοια, ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ μαλακία, καὶ ὕβρεις, καὶ ἀπάτη, καὶ ἄλλα ἄττα μυρία, ὑπὸ δὴ τούτων ἁπάντων καταληφθεὶς τὴν ψυχὴν, θαυμάζει τε τὰ οὐ θαυμαστὰ, καὶ ὀρέγεται τῶν φευκτῶν, κἀμὲ τὸν πάντων ἐκείνων πατέρα τῶν εἰσεληλυθότων κακῶν τέθηπε, δορυφορούμενον ὑπ' αὐτῶν. καὶ πάντα πρότερον πάθοι ἂν, ἢ ἐμὲ προέσθαι ὑπομείνειεν ἄν. Ερμ. ὡς δὲ λεῖος εἶ ὦ Πλοῦτε, καὶ ὀλισθηρὸς καὶ δυσκάθεκτος καὶ διαφευκτικὸς οὐδεμίαν ἀντιλαβὴν παρεχόμενος βεβαίαν, ἀλλ' ὥσπερ ἐγχέλεις ἢ οἱ ὄφεις διὰ τῶν δακτύλων δραπετεύεις οὐκ οἶδα ὅπως. ἡ πενία δ' ἔμπαλιν ἰξώδης τε καὶ εὐλαβὴς, καὶ μυρία τὰ ἄγκιστρα ἐκπεφυκότα

ἐξ

divites evaſerint, jamque perſonam ſibi circumpoſuerint, rurſum falluntur? Adeò ut ſi quis illis detrahere conetur, penè caput potiùs quàm perſonam abjiciant? Neque enim veriſimile eſt etiam tum illos ignorare, fucatam eſſe formam, cùm intus cuncta inſpexerint. PLUTUS. Ad id non parum multæ res, ô Mercuri, mihi ſunt adjumento. MERCURIUS. Quænam? PLUTUS. Simul atque qui me primum nactus eſt, apertis foribus exceperit, clanculum unà mecum introit elatio, vecordia, jactantia, mollities, violentia, dolus, atque alia item innumerabilia: à quibus omnibus poſteaquam eſt animus occupatus, jam admiratur quæ neutiquam ſunt admiranda, & appetit ea quæ ſunt fugienda, & me cunctorum illorum patrem ingreſſorum malorum ſtupuit, illorum ſatellitio vallatum, quidvis potius paſſurus, quàm uti me compellatur rejicere. MERCURIUS. Ut levis ac lubricus es Plute, retentu difficilis ac fugax, neque ullam præbens anſam certam quo prenſus teneare, ſed neſcio quomodo anguillarum, ac ſerpentum in morem inter digitos elaberis. At è diverſo paupertas viſcoſa, prenſu facilis, totoque corpore

ἐξ ἅπαντος τοῦ σώματος ἔχουσα, ὡς πλησιάσαντας εὐθὺς ἔχεσθαι, καὶ μὴ ἔχειν ῥᾳδίως ἀπολυθῆναι, ἀλλὰ μεταξὺ ἤδη φλυαροῦντας ἡμᾶς πρᾶγμα οὐ μικρὸν διέλαθε. Πλοῦτ. τὸ ποῖον; Ἑρ. ὅτι τὸν θησαυρὸν οὐκ ἐπηγαγόμεθα, οὗπερ ἔδει μάλιστα. Πλοῦ. θάῤῥει τούτου γε ἕνεκα, ἐν τῇ γῇ αὐτὸν καταλείπων ἀνέρχομαι παρ' ὑμᾶς, ἐπισκήψας ἔνδον μένειν ἐπικλεισάμενον τὴν θύραν, ἀνοίγειν δὲ μηδενὶ, ἢν μὴ ἐμοῦ ἀκούσῃ βοήσαντος. Ἑρ. οὐκοῦν ἐπιβαίνωμεν ἤδη τῆς Ἀττικῆς, καί μοι ἕπου ἐχόμενος τῆς χλαμύδος, ἄχρις ἂν πρὸς τὴν ἐσχατιὰν ἀφίκωμαι. Πλ. εὖ ποιεῖς ὦ Ἑρμῆ χειραγωγῶν, ἐπεὶ ἢν γε ἀπολίπῃς με, Ὑπερβόλῳ τάχα ἢ Κλέωνι ἐμπεσοῦμαι περινοστῶν. ἀλλὰ τίς ὁ ψόφος οὗτός ἐστι, καθάπερ σιδήρου πρὸς λίθον; Ἑρ. ὁ Τίμων οὑτοσὶ σκάπτει πλησίον, ὀρεινὸν καὶ ὑπόλιθον γήδιον. παπαὶ, καὶ ἡ πενία πάρεστι, καὶ ὁ πόνος ἐκεῖνος, ἡ καρτερία τε καὶ ἡ σοφία, καὶ ἡ ἀνδρία, καὶ ὁ τοιοῦτος ὄχλος τῶν ὑπὸ τῷ λιμῷ ταττομένων ἁπάντων, πολὺ ἀμείνους τῶν σῶν δορυφόρων. Πλοῦ. τί οὖν οὐκ ἀπαλλαττόμεθα ὦ Ἑρμῆ τὴν ταχίστην; οὐ γὰρ ἄν τι ἡμεῖς δράσαιμεν ἀξιό-

λογον

corpore mille uncos gerit hamos, ut qui tetigerint, illico hærcant, ne facilè queant avelli. Verùm interea dum nugamur, rem haud parvam omisimus. PLVTVS. Quam? MERCVRIVS. Nempe quia Thesaurum non adduximus, quod vel inprimis erat opus. PLVTVS. Isthac quidam ex parte bono sis animo. Nam non nisi in terra relicto illo ad vos ascendere soleo, jussóque intus manere foribus occlusis, neque cuiquam aperire, nisi me vociferantem audierit. MERCURIUS. Jam igitur Atticam adeamus. Et me sequere chlamydi adhærens, donec extremam viam attigerimus. PLVTVS. Rectè facis Mercuri, cùm me per viam ducis. Etenim si me desereres, forsan oberrans in Hyperbolum aut Cleonem inciderem. Sed quis hic stridor ceu ferri saxo impacti? MERCURIUS. Timon hic est, qui proximè montanum & petricosum fodit solum. Papæ, adest & Paupertas, & Labor ille, tum Robur, Sapientia, Fortitudo, atque id genus aliorum turba quorum omnium agmen fames cogit, longè præstantius quàm tui sint satellites. PLVTVS. Quin igitur quàm ocyssimè discedimus Mercuri? Neque enim ullum

operæ

λογον πρὸς ἄνδρα, ὑπὸ τηλικούτου στρατοπέδου περιεσχημένον. Ἑρμ. ἄλλως ἔδοξε τῷ Διῒ μὴ ἀποδειλιῶμεν οὖν. Πενία. ποῖ τοῦτον ἀπάγεις ὦ ἀργειφόντα, χειραγωγῶν; Ἑρμ. ἐπὶ τουτονὶ τὸν Τίμωνα ἐπεμφθημεν ὑπὸ τοῦ Διός; Πεν. νῦν ὁ Πλοῦτος ἐπὶ Τίμωνα, ὁπότε αὐτὸν ἐγὼ κακῶς ἔχοντα ὑπὸ τῆς τρυφῆς παραλαβοῦσα, τουτοισὶ παραδοῦσα τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πόνῳ, γενναῖον ἄνδρα καὶ πολλοῦ ἄξιον ἀπέδειξα; οὕτως ἄρα εὐκαταφρόνητος ὑμῖν ἡ Πενία δοκῶ, καὶ εὐαδίκητος, ὥσθ' ὃ μόνον κτῆμα εἶχον ἀφαιρεῖσθαί με ἀκριβῶς πρὸς ἀρετὴν ἐξειργασμένον, ἵν' αὖθις ὁ Πλοῦτος παραλαβὼν αὐτὸν ὕβρει καὶ τύφῳ ἐγχειρήσας ὅμοιον τῷ πάλαι, μαλθακὸν καὶ ἀγεννῆ καὶ ἀνόητον ἀποφήνας, ἀποδῷ πάλιν ἐμοὶ ῥάκος ἤδη γεγενημένον; Ἑρμ. ἔδοξε ταῦτα ὦ Πενία τῷ Διΐ. Πεν. ἀπέρχομαι. καὶ ὑμεῖς δὲ ὦ Πόνε καὶ Σοφία καὶ οἱ λοιποὶ, ἀκολουθεῖτέ μοι. οὗτος δὲ τάχα εἴσεται, οἵαν με οὖσαν ἀπολείψει, ἀγαθὴν συνεργὸν, καὶ διδάσκαλον τῶν ἀρίστων, ᾗ συνὼν ὑγιεινὸς μὲν τὸ σῶμα, ἐρρωμένος δὲ τὴν γνώμην διετέλεσεν, ἀνδρὸς βίον ζῶν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀποβλέπων,

operæ precium fecerimus cum homine e jusmodi vallato exercitu. MERCURIUS Secus* visum est Jovi. quare ne metu deterreamur. PAUPER. Quò hunc nunc Argicida manu abducis? MERCUR. Ad hunc Timonem, ad quem à Jove sumus ire jussi. PAUPER. Itáne rursum Plutus ad Timonem? posteaquam ipsum ego malè habentem ob delicias suscepi commendans, quod sapientiæ & labori, strenuum, multíque precii virum reddidi? Adeóne despicienda, injuriæque idonea vobis Paupertas judicor, ut hunc, quæ mihi unica erat possessio eripiatis, iam exactissima cura ad virtutem excultum, ut Plutus hic ubi denuò susceperit per contumeliam & arrogantiam, illi manu injecta, talem reddiderit, qualis erat dudum, mollem & ignavum ac vecordem, rursum mihi restituat, ubi jam nihili factus erit & rejiculus? MERCURIUS. Sic ô Paupertas Jovi placitum est. PAUPER. Equidem abeo: At vos Labor & Sapientia, reliquique consequimini me. Porrò hic brevi cognoscet, qualis in se fuerim, quam nunc relinquet, népe adjutrix bona, & rerum optimarum doctrix, quacum donec habuit commercium, sano corpore, valentique animo perseveravit, virilem exigens vitam, &

τὰ δὲ πρῶτα καὶ πολλὰ ταῦτα, ὥσπερ ὄζιν, ἀλλότρια ὑπολαμβάνων. Ερμ. ἀπέρχονται, ἡμεῖς δὲ προσίωμεν αὐτῷ. Τιμ. τίνες ἐστὲ ὦ κατάρατοι; ἢ τί βουλόμενοι δεῦρο ἥκετε, ἄνδρα ἐργάτην καὶ μισθοφόρον ἐνοχλήσοντες; ἀλλ' οὐ χαίροντες ἄπιτε μιαροὶ πάντες ὄντες. ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς αὐτίκα μάλα βάλλων τοῖς βώλοις καὶ τοῖς λίθοις συντρίψω. Ερμ. μηδαμῶς ὦ Τίμων μὴ βάλῃς, οὐ γὰρ ἀνθρώπους ὄντας βαλεῖς, ἀλλ' ἐγὼ μὲν Ερμῆς εἰμι, οὗτος δὲ ὁ Πλοῦτος. ἔπεμψε δὲ ὁ Ζεὺς, ἐπακούσας τῶν εὐχῶν. ὥστε ἀγαθῇ τύχῃ δέχου τὸν ὄλβον, ἀποστὰς τῶν πόνων. Τιμ. καὶ ὑμεῖς οἰμώξεσθε ἤδη, καίτοι θεοὶ ὄντες, ὥς φατέ, πάντας γὰρ ἅμα καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους μισῶ. τουτονὶ δὲ τὸν τυφλὸν, ὅς τις ἂν ᾖ, καὶ ἐπιτρίψειν μοι δοκῶ τῇ δικέλλῃ. Πλοῦτ. ἀπίωμεν ὦ Ερμῆ πρὸς τοῦ Διὸς, μελαγχολᾷν γὰρ ὁ ἄνθρωπος οὐ μετρίως μοι δοκεῖ. μή τε κακὸν ἀπέλθω προσλαβών. Ερμ. μηδὲν σκαιὸν ὦ Τίμων, ἀλλὰ τὸ πάνυ τοῦτο ἄγριον καὶ τραχὺ καταβαλὼν, προτείνας τὼ χεῖρε λάμβανε τὴν ἀγαθὴν τύχην, καὶ πλούτει πάλιν,

καὶ

& ad ſeſe reſpiciens, ſupervacua autem & vulgaria iſta aliena, ita ut ſunt exiſtimans. MERCURIUS. Diſcedunt illi, nos ad eum adeamus. TIMON. Quinam eſtis ô ſceleſti? Aut quid volentes huc veniſtis homini operario mercenarióque negotiū exhibituri? verùm haud quaquam læti abibitis ſceleſti ut eſtis omnes. Nam ego vos illico glebis & ſaxis petitos comminuam. MERCURIUS. Nequaquam, ô Timon, ne ferito, neque enim feries mortales, verùm ego ſum Mercurius, hic Plutus. Miſit nos Jupiter, votis tuis exauditis. Quare, quod benè vertat, opes accipe, deſiſtens a laboribus. TIMON. Atqui vos jam ploraveritis, etiamſi Dii ſitis, ut dicitis. Siquidem odi pariter omnes tum Deos tum homines. Sed hunc cæcum, quiſquis hic fuerit, mihi certum eſt ligone impacto comminuere. PLUTUS. Abeamus per Jovem Mercuri, quandoquidem hic homo mihi videtur non mediocriter inſanire, ne malo quopiam accepto diſcedam. MERCURIUS. Ne quid ferociter Timon, quin exue potius penitus iſtam ferocitatem, aſperitatemque, ac manibus obviis excipe bonam fortunam, rurſum dives eſto,

rurſum

καὶ ἴσθι Ἀθηναίων τὰ πρῶτα, καὶ ὑπερόρα τῶν ἀχαρίστων ἐκείνων μόνος αὐτὸς εὐδαιμονῶν. Τιμ. οὐδὲν ὑμῶν δέομαι, μὴ ἐνοχλεῖτέ μοι, ἱκανὸς ἐμοὶ πλοῦτος ἡ δίκελλα, τὰ δ' ἄλλα εὐδαιμονέστατός εἰμι, μηδενός μοι πλησιάζοντος. Ἑρμ. οὕτως ὦ τᾶν ἀπανθρώπως; τὸν δὲ φέρω Διῒ μῦθον ἀπηνέα τε κρατερόν τε. καὶ μὴν εἰκὸς ἦν μισάνθρωπον μὲν εἶναί σε, τοσαῦτα ὑπ' αὐτῶν δεινὰ πεπονθότα, μισόθεον δὲ μηδαμῶς, οὕτως ἐπιμελουμένων σου τῶν θεῶν. Τιμ. ἀλλὰ σοὶ μὲν ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῷ Διῒ πλείστη χάρις τῆς ἐπιμελείας, τουτονὶ δὲ τὸν Πλοῦτον οὐκ ἂν λάβοιμι. Ἑρμ. τί δή; Τιμ. ὅτι καὶ πάλαι μυρίων κακῶν μοι αἴτιος οὗτος κατέστη, κόλαξί τε παραδοὺς, καὶ ἐπιβούλους ἐπαγαγὼν, καὶ μῖσος ἐπεγείρας, καὶ ἡδυπαθείᾳ διαφθείρας, καὶ ἐπίφθονον ἀποφήνας, τέλος δὲ, ἄφνω καταλιπὼν, οὕτως ἀπίστως καὶ προδοτικῶς ἡ βελτίστη δὲ πενία πόνοις με τοῖς ἀνδρικωτάτοις καταγυμνάσασα, καὶ μετ' ἀληθείας καὶ παρρησίας προσομιλοῦσα, τά τε ἀναγκαῖα κάμνοντι παρεῖχε, καὶ τῶν πολλῶν ἐκείνων καταφρονεῖν ἐπαίδευεν, ἐξ αὐτοῦ ἐμοῦ τὰς ἐλπίδας ἀπαρ-

rursum Atheniensium princeps, & despice ingratos istos solus ipse feliciter agens. TIMON. nihil mihi vobis est opus, non obturbate, sat opum mihi ligo, præterea fortunatissimus sum, si nemo propius ad me accesserit. MERCURIUS. Adeóne, quæso inhumaniter? Hæc ego sæva Jovi refero atque immania dicta: atqui par erat forsitan homines tibi habere invisos, ut qui tam multa indigna in te commisissent, deos odio te prosequi nequaquam erat consentaneum, cùm illi tantopere tui curam agant. TIMON. At tibi Mercuri, Jovique quod me respicitis, plurimum equidem habeo gratiam, cæterùm hunc Plutum nequaquam recepero. MERCUR. Quid ita? TIMON. Quoniam pridem innumerabilium malorum hic mihi fuit autor, cum me assentatoribus proderet, insidiatores in me invitaret, conflaret odium, illecebris corrumperet, invidiæ obnoxium redderet, denique cùm me adeò perfidè ac proditoriè destitueret. Contra paupertas optima, me laboribus viro dignissimis exercens mecumque verè & liberè convivens, & quæ opus erant, suppeditavit laboranti, & vulgaria ista contemnere docuit, effecitque ut mihi vitæ spes omnis ex me

ipso

ἀπαρτήσαντά μοι τοῦ βίου, καὶ δείξαντα εἴ τις ἦν ὁ πλοῦτος ὁ ἐμὸς, ὃν οὔτε κόλαξ θωπεύων, οὔτε συκοφάντης φοβῶν, οὐ δῆμος παροξυνθεὶς, οὐκ ἐκκλησιαστὴς ψηφοφορήσας; οὐ τύραννος ἐπιβουλεύσας ἀφελέσθαι δύναιτ' ἄν. ἐῤῥωμένος τοιγαροῦν ὑπὸ τῶν πόνων, τουτονὶ τὸν ἀγρὸν φιλοπόνως ἐπεργαζόμενος οὐδὲν ὁρῶν τῶν ἐν ἄστει κακῶν, ἱκανὰ καὶ διαρκῆ ἔχω τὰ ἄλφιτα παρὰ τῆς δικέλλης. ὥστε παλίνδρομος ἄπιθι ὦ Ἑρμῆ, τὸν Πλοῦτον ἀπαγαγὼν τῷ Διΐ. ἐμοὶ δὲ τοῦτο ἱκανὸν ἦν, πάντας ἀνθρώπους ἡβηδὸν οἰμώζειν ποιῆσαι. Ἑρμ. μηδαμῶς ὦ 'γαθέ. οὐ γὰρ πάντες εἰσὶν ἐπιτήδειοι πρὸς οἰμωγήν. ἀλλ' ἔα τὰ ὀργίλα ταῦτα, καὶ μειρακιώδη, καὶ τὸν Πλοῦτον παράλαβε. οὔτε ἀπόβλητά εἰσι τὰ δῶρα τὰ παρὰ τοῦ Διός. Πλοῦτ. βούλει ὦ Τίμων δικαιολογήσομαι πρὸς σε, ἢ χαλεπαίνεις μοι λέγοντι; Τιμ. λέγε, μὴ μακρὰ μέν τοι, μὴ δὲ μετὰ προοιμίων, ὥσπερ οἱ ἐπίτριπτοι ῥήτορες, ἀνέξομαι γὰρ σε ὀλίγα λέγοντα, διὰ τὸν Ἑρμῆν τουτονί. Πλοῦτ. ἐχρῆν μέν τοι ἴσως καὶ μακρὰ εἰπεῖν οὕτω πολλὰ ὑπὸ σου κατηγορηθέντα.

ὅμως

ipſo penderet, demonſtrans quænam eſſent opes veræ meæ, nempe quas neque adulator aſſentans, neque ſycophanta minitans, neque plebs irritata, neque concionator ſuffragiorum autor, neque tyrannus intentus inſidiis queat eripere. Itaq; jam validus effectus ob laborem, dum hunc agellum graviter exerceo, neque quicquam eorum quæ ſunt in civitate malorum aſpicio, abundè magnum & ſufficientem victum mihi ligo ſuppeditat. Quare tu, Mercuri, quam veniſti viam remetiens, recurre, unà tecum Plutum adducens ad Jovem. Illud mihi ſat fuerit, ſi effecerit, ut omnes mortales ab ineunte ætate ejulent. MERCURIUS. Neguaquam ô bone, neque enim omnes ad ejulandum ſunt commodi. Quin tu iracunda puerilíaque iſta miſſa face, ac Plutum excipe, non ſunt rejicienda munera, quæ à Jove proficiſcuntur. PLUTUS. Vin' Timon ut contra te partes defendam meas, an graviter feres ſi quid dixero? TIMON. Dicito, ne multis tamen, neque cum procemiis, quemadmodum perditiſſimi iſti ſolent Oratores. Suſtinebo enim te hujus Mercurii gratia paucis dicentem. PLUT. Atqui multis mihi potius erat dicendum, tot nominibus abs te accuſato.

ὅμως δὲ ὅρα, εἴ τι σε ὡς φῂς, ἠδίκηκα, ὃς τῶν μὲν ἡδίστων ἁπάντων αἴτιος σοι κατέστην, τιμῆς καὶ προεδρίας, καὶ στεφάνων, καὶ τῆς ἄλλης τρυφῆς. περίβλεπτος δέ τοι καὶ ἀοίδιμος δι' ἐμὲ ἦσθα, καὶ περισπούδαστος. εἰ δέ τι χαλεπὸν ἐκ τῶν κολάκων πέπονθας, ἀναίτιος ἐγώ σοι, μᾶλλον δὲ αὐτὸς ἠδίκημαι τοῦτο ὑπὸ σοῦ, διότι με οὕτως ἀτίμως ὑπέβαλλες ἀνδράσι καταράτοις, ἐπαινοῦσι, καὶ καταγοητεύουσι, καὶ πάντα τρόπον ἐπιβουλεύουσί μοι. καὶ τό γε τελευταῖον ἔφησθα, ὡς προδέδωκά σε, τοὐναντίον δὲ αὐτὸς ἐγκαλέσαιμί σοι πάντα τρόπον ἀπελαθεὶς ὑπὸ σοῦ, καὶ ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωσθεὶς τῆς οἰκίας. τοιγαροῦν ἀντὶ μαλακῆς χλαμύδος, ταύτην τὴν διφθέραν ἡ τιμιωτάτη σοι Πενία περιτέθεικεν. ὥστε μάρτυς ὁ Ἑρμῆς οὑτοσί, πῶς ἱκέτευον τὸν Δία μηκέθ' ἥκειν παρά σε, οὕτω δυσμενῶς μοι προσενηνεγμένον. Ἑρμ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς ὦ Πλοῦτε, οἷος ἤδη γεγένηται; ὥστε θαρρῶν ξυνδιάτριβε αὐτῷ. καὶ σὺ μὲν σκάπτε, ὡς ἔχεις. σὺ δὲ τὸν θησαυρὸν ὑπάγαγε τῇ δικέλλῃ. ὑπακούσεται γὰρ ἐμβοήσαντι.

Attamē vide, num qua in re te quemadmodum ais, læserim? qui quidem dulcissimarum quarumcunque rerum tibi extiterim autor, opifexque autoritatis, primarii loci, coronarum, aliarum item voluptatum, mea opera conspicuus eras, celebris & observandus. Cæterùm si quid molesti ab adulatoribus accidit, non mihi potes imputare, quin ipse magis abs te sum affectus contumelia, propterea quod me tam ignominiosè viris illis execrandis suppeditaris, qui te mirabantur, ac præstigiis dementabant, mihíque modis omnibus insidias struebant. Porrò quod extremo loco dixisti, te à me proditum, desertumq; fuisse, istud criminis in te possum retorquere, cùm ipse sim modis omnibus à te rejectus, præcepsque exactus ex ædibus. Unde pro molli chlamyde sagum pelliceum istud charissima tibi paupertas circumposuit. Itaque testis est mihi hic Mercurius, quantopere Jovem oraverim, ne ad te venirem, adeò hostiliter mihi adversatum. MERCURIUS. At nunc vides Plute, in cujusmodi hominem sit commutatus. Proinde audacter cum illo consuetudinem junge. Tu verò fode ita, ut facis. Tu interim thesaurum sub ligonem adducito. Audiet enim si tu accersiveris.

τί σοι. Τίμ. πειστέον ὦ Ἑρμῆ, καὶ αὖθις πλουτητέον. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπόταν οἱ θεοὶ βιάζοιντο; πλὴν ὅρα γε, εἰς οἷά με πράγματα ἐμβαλεῖς τὸν κακοδαίμονα, ὃς ἄχρι νῦν εὐδαιμονέστατα διάγων, χρυσὸν ἄφνω τοσοῦτον λήψομαι οὐδὲν ἀδικήσας, καὶ τοσαύτας φροντίδας ἀναδέξομαι. Ερμ. ὑπόστηθι ὦ Τίμων δι᾿ ἐμὲ, καὶ εἰ χαλεπὸν τοῦτο, καὶ οὐκ οἰστόν ἐστιν, ὅπως οἱ κόλακες ἐκεῖνοι διαῤῥαγῶσιν ὑπὸ τοῦ φθόνου, ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τὴν αἴτνην ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναπτήσομαι. Πλ. ὁ μὲν ἀπελήλυθεν, ὡς δοκεῖ. τεκμαίρομαι γὰρ τῇ εἰρεσίᾳ τῶν πτερῶν, σὺ δὲ αὐτοῦ περίμενε. ἀναπέμψω γάρ σοι τὸν θησαυρὸν ἀπελθὼν, μᾶλλον δὲ παῖε. σέ φημι θησαυρὲ χρυσοῦ, ὑπάκουσον Τίμωνι τούτῳ, καὶ παράσχε σεαυτὸν ἀνελέσθαι. σκάπτε ὦ Τίμων βαθείας καταφέρων, ἐγὼ δὲ ὑμῖν ὑποστήσομαι. Τίμ. ἄγε δὴ ὦ δίκελλα, νῦν μοι ἐπίῤῥωσον σεαυτὴν καὶ μὴ κάμῃς ἐκ τοῦ βάθους τὸν θησαυρὸν ἐς τοὐμφανὲς προκαλουμένη. ὦ Ζεῦ τεράστιε, καὶ φίλοι κορύβαντες, καὶ Ερμῆ κερδῷε, πόθεν χρυσίον τοσοῦτον ἤπου ὄναρ ταῦτα ἐστι; δέδια γοῦν, μὴ ἄνθρακας εὕρω ἀνεγρόμενος. ἀλλὰ μὴν χρυσίον ἐστὶν ἐπίσημον, ὑπέρυ-

TIMON. Parendum est Mercuri, rursusque ditescendum. Quid enim facias cùm dii compellant? tamen vide, in quas turbas me miserum conjicias, qui quidem cùm ad hunc usque diem felicissimè vixerim, tantum auri repentè sum accepturus, nihil commeritus mali, tantumque curarum suscepturus. MERCURIUS. Sustine Timon, mea gratia, tametsi grave est istuc, atque intolerandum, quo videlicet palpones illi præ invidia rumpantur. Ego porrò superata Ætna in cœlum revolavero. PLUTUS. Abiit ille quidem, sicut apparet, nam ex alarum remigio facio conjecturam. Tu verò hîc opperire, siquidem digressus thesaurum ad te transmittam, sed feri fortius: tibi loquor auri Thesaure, Timoni huic audiens esto, offérque temet eruendum. Fode Timon, altius impingens. Cæterùm ego à vobis digredior. TIMON. Age jam, ô ligo, nunc mihi tuas vires explica, neque defatigare, dum ex abdito Thesaurum in apertum evocaris. Hem prodigiorum autor Jupiter, amici Corybantes, ac lucrifer Mercuri, undenam auri tantum? Num somnium hoc est? Metuo ne carbones reperturus sim experrectus. Atqui aurũ profectò est insigne,

 fulvum,

ὑπέρυθρον, βαρὺ, καὶ τὴν πρόσοψιν ὑπερήδιστον. ὦ χρυσὲ, δεξίωμα κάλλιστον βροτοῖς. αἰθόμενον γὰρ πῦρ ἅτε διαπρέπεις καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν. ἐλθὲ ὦ φίλτατε καὶ ἐρασμιώτατε, ὦ Μίδα καὶ Κροῖσε, καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα. ὡς οὐδὲν ἄρα ἦτε πρὸς Τίμωνα καὶ τὸν Τίμωνος πλοῦτον, ᾧ γε οὐδὲ βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἴσος. ὦ δίκελλα καὶ φιλτάτη διφθέρα. ὑμᾶς μὲν τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι καλόν. αὐτὸς δὲ ἤδη πᾶσαν πριάμενος τὴν ἐσχατιὰν, πυργίον οἰκοδομησάμενος ὑπὲρ τοῦ θησαυροῦ μόνῳ ἐμοὶ ἱκανὸν ἐνδιαιτᾶσθαι, τὸν αὐτὸν καὶ τάφον ἀποθανὼν ἕξειν μοι δοκῶ. δεδόχθω δὲ ταῦτα, καὶ νενομοθετήσθω πρὸς τὸν ἐπίλοιπον βίον, ἀμιξία πρὸς ἅπαντας καὶ ἀγνωσία καὶ ὑπεροψία. φίλος δὲ ἢ ξένος, ἢ ἑταῖρος, ἢ ἐλέου βωμὸς, ὕθλος πολὺς, καὶ τὸ οἰκτεῖραι δακρύοντα, ἢ ἐπικουρῆσαι δεομένῳ, παρανομία καὶ κατάλυσις τῶν ἐθῶν. μονήρης δὲ ἡ δίαιτα, καθάπερ τοῖς λύκοις, καὶ φίλος εἷς Τίμων, οἱ δὲ ἄλλοι πάντες ἐχθροὶ καὶ ἐπίβουλοι, καὶ τὸ προσομιλῆσαι τινι αὐτῶν μίασμα. καὶ εἴ τινα ἴδω μόνον, ἀποφρὰς ἡ ἡμέρα, καὶ ὅλως ἀνδριάντων λιθί-

fulvum, grave, & aſpectu multò jucundiſſimũ, Pulcherrima Aurum fauſtitasmortalibus. Quippe quòd ignis in morem ardes, noctesque & dies renides. Ades ô mihi chariſſimum & deſideratiſſimum, ô Mida, Crœſeque, ac munera Delphico in templo dicata, ut nihil eratis, ſi cum Timone, cúmque Timonis opibus conferamini, cui ne Perſarum quidem rex par eſt. ô ligo, ſagum chariſſimum, vos quidem Pani huic reponere commodum. At ego quàm maximè ſemotum mercatus agrum, turriculáque ſervandi auri gratia conſtructa, uni, mihi affatim vixero, ſepulchrum item inibi mihi defuncto, parare eſt ſententia. Hæc igitur decreta ſunto, placitáque in reliquum vitæ ſejunctio, ignorantia, faſtidium erga mortales omnes. Porrò amicus, hoſpes, ſodalis, aut ara miſericordiæ meræ nugæ. Tum commiſerari lachrymantem, ſuppeditare egentibus, iniquitas, ac morum ſubverſio: at vita ſolitaria mihi ſit, qualis eſt lupis: vnus ſibi amicus Timon, cæteri omnes hoſtes, & inſidiarum machinatores. Cum horum quopiam congredi, piaculum, adeò ut ſi quem aſpexero duntaxat, inauſpicatus ſit ille dies. In ſumma, non alio nobis habeātur loco quàm ſigna

λιθίνων ἢ χαλκῶν μηδὲν ἡμῖν διαφερέτωσαν, καὶ μήτε κήρυκα δεχώμεθα παρ' αὐτῶν, μήτε σπονδὰς σπενδώμεθα, ἡ ἐρημία δὲ ὅρος ἔστω πρὸς αὐτούς. φυλέται δὲ καὶ φράτρες καὶ δημόται, καὶ ἡ πατρὶς αὐτὴ, ψυχρὰ καὶ ἀνωφελῆ ὀνόματα, καὶ ἀνοήτων ἀνδρῶν φιλοτιμήματα, πλουτείτω δὲ Τίμων μόνος, καὶ ὑπερεράτω ἁπάντων, καὶ τρυφάτω μόνος καθ' ἑαυτὸν, κολακείας καὶ ἐπαίνων φορτικῶν ἀπηλλαγμένος, καὶ θεοῖς θυέτω, καὶ εὐωχείτω, μόνος ἑαυτῷ γείτων καὶ ὅμορος, ἐκσείων τῶν ἄλλων, καὶ ἅπαξ ἑαυτὸν δεξιώσασθαι δεδόχθω, ἢν δέῃ ἀποθανεῖν, ἢ αὑτῷ στέφανον ἐπενεγκεῖν, καὶ ὄνομα μὲν ἔστω ὁ μισάνθρωπος ἥδιστον. τοῦ τρόπου δὲ γνωρίσματα, δυσκολία καὶ τραχύτης καὶ σκαιότης καὶ ὀργὴ καὶ ἀπανθρωπία. εἰ δέ τινα ἴδοιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον καὶ σβεννύναι ἱκετεύοντα, πίττῃ καὶ ἐλαίῳ κατασβεννύναι· καὶ ἤν τινα τοῦ χειμῶνος ὁ ποταμὸς παραφέρῃ, ὁ δὲ τὰς χεῖρας ὀρέγων ἀντιλαβέσθαι δέηται, ὠθεῖν καὶ τοῦτον ἐπὶ κεφαλὴν πίπτοντα, ὡς μηδὲ ἀνακύψαι δυνηθείη. οὕτω γὰρ ἂν τὴν ἴσην ἀπολάβοιεν. εἰσηγήσατο τὸν νόμον Τίμων Ἐχεκρατίδης Κολυττεύς, ἐπεψήφισε τῇ ἐκκλησίᾳ Τίμων ὁ αὐτὸς, εἶεν, ταῦτα ἡμῖν δεδόχθω, καὶ ἀνδρικῶς ἐμμένωμεν αὐτοῖς.

...ca, æreáve, neque fœcialem ab illis ...issum recipiamus, neque fœdera feria-... Solitudo terminus esto. Cæterùm tribules, cognati, populares, postremò patria ipsa, frigida quædam & sterilia nomina, & insipientium virorum pretia: solus Timon dives esto, despiciat omnes, solus ipse secum oblectetur, liber ab assentationibus, & onerosis laudibus. Diis sacra faciat, epuletur solus, sibiipsi vicinus, sibi particeps, excutiens sese ab aliis. Ac semel decretum esto, ut unus seipsum comiter accipiat, si moriendum sit, aut necesse habeat sibiisi coronam admovere. Nullumque nomen sit dulcius quàm Misanthropi, id est, hominum osoris. Morum autem notæ; difficultas, asperitas, feritas, iracundia, inhumanitas. Quod si quem conspexero incendio conflagrantem, obtestantem quo restringuam, pice oleoque restringuere: rursum si quem flumen undis abstulerit, isque manus porrigens imploret, ut retineatur, hunc quoque demerso propellere, ne possit emergere, hunc ad modum par pari relaturus est. Hanc legem Timon tulit Echecratides Colyttensis, & concionis subscripsit suffragiis, idem ille Timon. Age hæc decreta sunto, & pro virili immo-

remur

αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ δεῖ πολλοῦ ὡς ἐποιησάμην ἅπασι γνώριμά πως ταῦτα γινέσθαι, διότι ὑπερπλουτῶ, ἀγχόνη γὰρ ἂν τὸ πρᾶγμα γένοιτο αὐτοῖς. καί τοι τί τοῦτο; φεῦ τοῦ τάχους, πανταχόθεν συνθέουσι, κεκονιμένοι καὶ πνευστιῶντες, οὐκ οἶδα, ὅθεν ὀσφραινόμενοι τοῦ χρυσίου. πότερον οὖν ἐπὶ τὸν πάγον τοῦτον ἀναβὰς ἀπελαύνω αὐτοὺς τοῖς λίθοις ἐξ ὑπερδεξίων ἀκροβολιζόμενος, ἢ τόγε τοσοῦτον παρανομήσομεν εἰσάπαξ αὐτοῖς ὁμιλήσαντες, ὡς πλέον ἀνιῷντο παρορώμενοι; τοῦτο οἶμαι καὶ ἄμεινον ὥστε δεχώμεθα ἤδη αὐτοὺς, ὑποστάντες. φέρε ἴδω, τίς ὁ πρῶτος αὐτῶν οὗτός ἐστι; Γναθωνίδης ὁ κόλαξ, ὁ πρώην ἔρανον αἰτήσαντί μοι ὀρέξας τὸν βρόχον, πίθους ὅλους παρ' ἐμοὶ πολλάκις ἐμημεκώς. ἀλλ' εὖγε ἐποίησεν ἀφικόμενος, οἰμώξεται γὰρ πρὸ τῶν ἄλλων. Γν. οὐκ ἐγὼ ἔλεγον, ὡς οὐκ ἀμελήσουσι Τίμωνος ἀγαθοῦ ἀνδρὸς οἱ θεοί; χαῖρε Τίμων εὐμορφότατε καὶ ἥδιστε καὶ συμποτικώτατε. Τι. νὴ καὶ σύγε ὦ Γναθωνίδη. γυπῶν ἁπάντων βορώτατε, καὶ ἀνθρώπων ἐπιτριπτότατε. Γν. ἀεὶ φιλοσκώμμων σύ γε. ἀλλὰ ποῦ τὸ συμπόσιον; ὡς καινόν τί σοι ᾆσμα τῶν νεοδιδάκτων διθυράμβων ἥκω κομίζων. Τι. καὶ μὴν ἐλεγεῖά γε ᾄσῃ μάλα περιπαθῶς

ὑπὸ

rem[illegible]. Cæterùm magno emerim, ut id omnibus innotescat, quod opibus abũdo. Nam illa res illos præfocaverit. Sed quid illud? Hem quæ trepidatio? undique concurrunt, pulverulenti atque anheli, haud scio, unde aurum odorati. Utrum igitur hoc conscenso collo saxis eos abigo è sublimi dejaculans, an hac tantum in re legem violabimus, ut semel cum illis congrediamur, ut magis angantur, fastiditi, repulsíque? Ita satius esse duco. Itaque subsistamus, quo illos excipiamus. Age prospiciam, primus eorum iste quis est? Nempe Gnatonides adulator, qui mihi nuper cœnam petenti funem porrexit, cum apud me sæpenumero solida dolia vomuerit. Sed bene est quod ad me venit, nam prius omnium vapulabit. GNAT. Annon dixi Timonem virum bonum non neglecturos esse Deos? Salve Timon formosissime, jucundissime, convivator bellissime. TIMON. Scilicet & tu Gnatonides, vulturum omnium voracissime, & hominum perditissime. GNAT. Semper tibi grata dicacitas. Sed ubi compotamus? Nam novam tibi adfero cantilenam, ex his quos nuper didici, dithyrambis. TIMON. Atqui elegos canes admodum miserabiles,

ab

ὑπὸ ταύτῃ τῇ δικέλλῃ. Γν. τί τοῦτο; παίεις ὦ Τίμων; μαρτύρομαι· ὦ Ἡράκλεις, ἰοὺ ἰοὺ, προκαλοῦμαί σε τραύματος εἰς Ἄρειον πάγον. Τί. καὶ μὴν ἄν γε μικρὸν ἐπιβραδύνῃς, φόνου τάχα προκεκλήσῃ με. Γν. μηδαμῶς, ἀλλὰ σύ γε πάντως τὸ τραῦμα ἴασαι, μικρὸν ἐπιπάσας τοῦ χρυσίου, δεινῶς γὰρ ἴσχαιμόν ἐστι τὸ φάρμακον. Τί. ἔτι μένεις; Γνι. ἄπειμι, σὺ δὲ οὐ χαιρήσεις οὕτω σκαιὸς ἐκ χρηστοῦ γενόμενος. Τί. τίς οὗτός ἐστιν ὁ προσιὼν, ὁ ἀναφαλαντίας; Φιλιάδης κολάκων ἁπάντων ὁ βδελυρώτατος. οὗτος δὲ παρ' ἐμοῦ ἀγρὸν ὅλον λαβὼν, καὶ τῇ θυγατρὶ προῖκα δύο τάλαντα μισθὸν τοῦ ἐπαίνου, ὁπότε ᾄσαντά με πάντων σιωπώντων μόνος ὑπερεπῄνεσεν, ἐπομοσάμενος ᾠδικώτερον εἶναι τῶν κύκνων, ἐπειδὴ νοσοῦντα πρώην εἶδέ με καὶ προσῆλθον ἐπικουρίας δεόμενος, πληγὰς ὁ γενναῖος προσενέτεινε. Φίλ. ὢ τῆς ἀναισχυντίας, νῦν Τίμωνα γνωρίζετε; νῦν Γναθωνίδης φίλος καὶ συμπότης; τοιγαροῦν δίκαια πέπονθεν οὕτως ἀχάριστος ὤν. ἡμεῖς δὲ οἱ πάλαι ξυνήθεις καὶ ξυνέφηβοι, καὶ δημόται, ὅμως μετριάζομεν, ὡς μὴ ἐπιπηδᾶν δοκῶμεν. χαῖρε ὦ δέσποτα,

καὶ

ab hoc doctus ligone. GNAT. Quid istuc? feris, ô Timon? Attestor, ô Hercules, hei hei in jus te voco apud Areopagitas, qui vulnus dederis. TIMON. Atqui si cunctare paulisper, mox cædis me reum ages. GNAT. Nequaquam, quin tu planè vulneri medere, paululo auri insperso. Mirum enim in modum sanguinem sistit hoc remedium. TIMON. Etiam manes? GNAT. Abeo & tibi malè sit, qui quidem ex viro commodo tam sævus factus sis. TIMON. Quis hic est qui accedit, recalvaster ille? Philiades, assentatorum omnium flagitiosissimus. Hic cùm à me solidum acceperit fundum, tum filiæ in dotem talenta duo, laudationis præmium, cùm me canentem reliquis silentibus omnibus solus majorem in modum extulisset, dejerans me vel oribus magis canorum, ubi ægrotantem antea vidit me, & adieram oraturus ut mei curam ageret, plagas etiam egregius ille vir impegit. PHIL. O impudentiam, nunc demum Timonem agnoscitis? nunc Gnatonides amicus & conviva? enimvero habet ille digna se, quandoquidem immemor est atque ingratus. At nos qui jam olim convictores sumus, æquales, ac populares, tamen modestè agimus, ne insilire videamur. Salve here,
fac

καὶ ὅπως τοὺς μιαροὺς τούτους κόλακας, φυλά-
ξῃ τοὺς ἐπὶ τῆς τραπέζης μόνον, τὰ ἄλ-
λα δὲ κοράκων οὐδὲν διαφέροντας οὐκ ἐπ
πιστευτέα τῶν νῦν οὐδενί. πάντες ἀχάρι-
στοι καὶ πονηροί. ἐγὼ δὲ τάλαντόν σοι κο-
μίζων, ὡς ἔχοις πρὸς τὰ κατεπείγοντα
χρῆσθαι, καθ' ὁδὸν ἤδη πλησίον ἤκουσα,
ὡς πλουτοίης ὑπερμεγέθη τινὰ πλοῦτον,
ἥκω τοιγαροῦν ταῦτά σε νουθετήσων· καί-
τοι σύ γε οὕτω σοφὸς ὤν, οὐδὲν ἴσως τῶν
παρ' ἐμοῦ λόγων, ὃς καὶ τῷ Νέστορι τὸ
δέον παραινέσειας ἄν. Τίμ. ἔσται ταῦτα
ὦ Φιλιάδη, πλὴν ἀλλὰ πρόσιθι, ὡς καὶ
σὲ φιλοφρονήσωμαι τῇ δικέλλῃ. Φι. ἄν-
θρωποι, κατέαγα τοῦ κρανίου ὑπὸ τοῦ
ἀχαρίστου, διότι τὰ συμφέροντα ἐνουθέτουν
αὐτόν. Τί. ἰδοὺ τρίτος οὗτος ὁ ῥήτωρ
Δημέας προσέρχεται, ψήφισμα ἔχων ἐν
τῇ δεξιᾷ, καὶ συγγενὴς ἡμέτερος εἶναι
λέγων. οὗτος ἑκκαίδεκα παρ' ἐμοῦ τάλαν-
τα μιᾶς ἡμέρας ἐκτίσας τῇ πόλει, κα-
ταδεδίκαστο γὰρ, καὶ ἐδέδετο οὐκ ἀποδι-
δοὺς, κἀγὼ ἐλεήσας ἐλυσάμην αὐτὸν, ἐ-
πειδὴ πρώην ἔλαχε τῇ Ερεχθηΐδι φυλῇ
διανέμειν τὸ θεωρικὸν, κἀγὼ προσῆλθον
αἰτῶν τὸ γιγνόμενον, οὐκ ἔφη γνωρί-
ζειν πολίτην ὄντα με. Δημ. χαῖρε ὦ
Τίμων, τὸ μέγα ὄφελος τοῦ γένους,
τὸ

fac ut iſtos adulatores ſacrilegos obſerves, qui nuſquam adſunt niſi in menſa, præterea, à corvis nihil differunt. Neque poſthac hujus ætatis mortalium ulli fidendum eſt. Omnes ingrati, & ſceleſti. At ego cùm tibi talentum adducerem, quo poſſes ad ea quæ velles uti, in via accepi, te ſummas quaſdam opes eſſe nactum. Proinde acceſſi his de rebus admoniturus te, quanquam tibi forſitan me monitore nihil erat opus, viro nimirum adeò prudenti, ut Neſtori ipſi, ſi neceſſe eſt, conſilium dare queas. TIMON. Ita fiet Philiades, ſed age, accede quo te ligone comiter accipiam. PHIL. Homines, confregit cranium hic ingratus, propterea quod eum ea quæ in rem illius erant, admonui. TIMON. Ecce tertius huc orator Demeas ſe recipit, tabulas dextra geſtans; aitque ſe mihi cognatum eſſe. Hic una die de meo ſedecim talenta civitati dependit, nam damnatus erat, ac vinctus. at cùm ſolvendo non eſſet, ego miſertus illum redemi. Porrò cùm illi fortè obveniſſet, ut Erechtheidi tribui diſtribueret ærarium, atque ego audiens id quod ad me redibat, poſcerem, negabat ſe civem noſſe me. DEM. Salve Timon, præcipuum generis tui præſidium,

τὸ ἔρεισμα τῶν Ἀθηναίων, τὸ πρόβλημα τῆς ἑλλάδος. καὶ μὴν πάλαι σε ὁ δῆμος ξυνειλεγμένος, καὶ αἱ βουλαὶ ἀμφότεραι περιμένουσι. πρότερον δὲ ἄκουσον τὸ ψήφισμα ὃ ὑπὲρ σοῦ γέγραφα. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐχεκρατίδου Κολυττεὺς, ἀνὴρ οὐ μόνον καλὸς κἀγαθὸς, ἀλλὰ καὶ σοφὸς, ὡς οὐκ ἄλλος ἐν τῇ Ἑλλάδι, παρὰ πάντα χρόνον διατελεῖ, τὰ ἄριστα πράττων τῇ πόλει, νενίκηκε δὲ πὺξ καὶ πάλην καὶ δρόμον ἐν ὀλυμπίᾳ μιᾶς ἡμέρας, καὶ τελείῳ ἅρματι, καὶ συνωρίδι πωλικῇ. Τίμ. ἀλλ' οὐδὲ ἐθεώρησα πώποτε εἰς ὀλυμπίαν. Δημ. τί οὖν; θεωρήσεις ὕστερον. τὰ τοιαῦτα δὲ πολλὰ προσκεῖσθαι ἄμεινον. καὶ ἠρίστευσε δὲ ὑπὲρ τῆς πόλεως πέρυσι πρὸς Ἀχαρνέας, καὶ κατέκοψε πελοποννησίων δύο μοίρας. Τίμ. πῶς; διὰ γὰρ τὸ μὴ ἔχειν ὅπλα, οὐδὲ προεγράφην ἐν τῷ καταλόγῳ. Δη. μέτρια τὰ περὶ σαυτοῦ λέγεις. ἡμεῖς δὲ ἀχάριστοι ἂν εἴημεν ἀμνημονοῦντες. ἔτι δὲ ψηφίσματα γράφων, καὶ συμβουλεύων, καὶ στρατηγῶν, οὐ μικρὰ ὠφέλησε τὴν πόλιν. ἐπὶ τούτοις ἅπασι δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ, καὶ τῇ ἡλικίᾳ κατὰ φυλὰς, καὶ

ſidium, fulcimentum Athenienſium, propugnaculum Græciæ. Profectò jamdudum te populus frequens, & utraque curia operitur. Sed prius decretum audi, quod de te conſcripſi. Quandoquidem Timon Echecratidæ filius, Colyttenſis, vir non modò probus & integer, verùm etiam ſapiens, quantum alius in Græcia nemo, nunquam per omnem vitam deſtitit optime de Republica mereri, vicit autem in Olympicis pugil & lucta curſuque die eodem, ad hæc ſolenni quadriga, equeſtrique certamine. TIMON. At ego ne ſpectator quidem unquam in Olympicis ſedi. DEMEA. Quid tum? ſpectabis poſthac. ſed iſta communia addi ſatius eſt. Tum anno ſuperiore apud Acharnenſes pro Republica fortiſſimè ſe geſſit, & Peloponnenſium duas acies concîdit. TIMON. Qua ratione? Quippe qui nec unquam arma geſſerim, neque unquam militiæ dederim nomen. DEMEA. Modeſtè equidem de te ipſo loqueris, nos tamen ingrati futuri ſumus, niſi meminerimus. Præterea ſcribendis plebiſcitis, & in conſultationibus, & in adminiſtrandis bellis non mediocrem utilitatem attulit Reipublicæ. His de cauſis omnibus viſum eſt, curiæ, plebi, magiſtratibus tributim, plebeiis ſin-

τὸ ἔρεισμα τῶν Ἀθηναίων, τὸ πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος. καὶ μὴν πάλαι σε ὁ δῆμος ξυνειλεγμένος, καὶ αἱ βουλαὶ ἀμφότεραι περιμένουσι. πρότερον δὲ ἄκουσον τὸ ψήφισμα ὃ ὑπὲρ σοῦ γέγραφα. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐχεκρατίδου Κολυττεὺς, ἀνὴρ οὐ μόνον καλὸς κἀγαθὸς, ἀλλὰ καὶ σοφὸς, ὡς οὐκ ἄλλος ἐν τῇ Ἑλλάδι, παρὰ πάντα χρόνον διατελεῖ, τὰ ἄριστα πράττων τῇ πόλει, νενίκηκε δὲ πὺξ καὶ πάλην καὶ δρόμον ἐν ὀλυμπίᾳ μιᾶς ἡμέρας, καὶ τελείῳ ἅρματι, καὶ συνωρίδι πωλικῇ. Τίμ. ἀλλ' οὐδὲ ἐθεώρησα πώποτε εἰς ὀλυμπίαν. Δημ. τί οὖν; θεωρήσεις ὕστερον. τὰ τοιαῦτα δὲ πολλὰ προσκεῖσθαι ἄμεινον. καὶ ἠρίστευσε δὲ ὑπὲρ τῆς πόλεως πέρυσι πρὸς Ἀχαρνέας, καὶ κατέκοψε πελοποννησίων δύο μοίρας. Τίμ. πῶς; διὰ γὰρ τὸ μὴ ἔχειν ὅπλα, οὐδὲ προεγράφην ἐν τῷ καταλόγῳ. Δη. μέτρια τὰ περὶ σαυτοῦ λέγεις. ἡμεῖς δὲ ἀχάριστοι ἂν εἴημεν ἀμνημονοῦντες. ἔτι δὲ ψηφίσματα γράφων, καὶ συμβουλεύων, καὶ στρατηγῶν, οὐ μικρὰ ὠφέλησε τὴν πόλιν. ἐπὶ τούτοις ἅπασι δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ, καὶ τῇ ἡλιαίᾳ κατὰ φυλὰς,

καὶ

ſidium, fulcimentum Athenienſium, propugnaculum Græciæ. Profectò jamdudum te populus frequens, & utraque curia operitur. Sed prius decretum audi, quod de te conſcripſi. Quandoquidem Timon Echecratidæ filius, Colyttenſis, vir non modò probus & integer, verùm etiam ſapiens, quantum alius in Græcia nemo, nunquam per omnem vitam deſtitit optime de Republica mereri, vicit autem in Olympicis pugil & lucta curſuque die eodem, ad hæc ſolenni quadriga, equeſtrique certamine. TIMON. At ego ne ſpectator quidem unquam in Olympicis ſedi. DEMEA. Quid tum? ſpectabis poſthac. ſed iſta communia addi ſatius eſt. Tum anno ſuperiore apud Acharnenſes pro Republica fortiſſimè ſe geſſit, & Peloponnenſium duas acies concîdit. TIMON. Qua ratione? Quippe qui nec unquam arma geſſerim, neque unquam militiæ dederim nomen. DEMEA. Modeſtè equidem de te ipſo loqueris, nos tamen ingrati futuri ſumus, niſi meminerimus. Præterea ſcribendis plebiſcitis, & in conſultationibus, & in adminiſtrandis bellis non mediocrem utilitatem attulit Reipublicæ. His de cauſis omnibus viſum eſt, curiæ, plebi, magiſtratibus tributim, plebeiis ſin-

καὶ τοῖς δήμοις ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ πᾶσι, χρυσοῦν ἀναστῆσαι τὸν Τίμωνα παρὰ τὴν Ἀθηνᾶν ἐν τῇ ἀκροπόλει, κεραυνὸν ἐν τῇ δεξιᾷ ἔχοντα, καὶ ἀκτῖνας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ, καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν χρυσοῖς στεφάνοις ἑπτὰ, καὶ ἀνακηρυχθῆναι τοὺς στεφάνους σήμερον Διονυσίοις τραγῳδοῖς καινοῖς. ἀχθῆναι γὰρ δι' αὐτὸν δεῖ τήμερον τὰ Διονύσια. εἶπε τὴν γνώμην Δημέας ὁ ῥήτωρ συγγενὴς αὐτοῦ, ἀγχιστεὺς, καὶ μαθητὴς αὐτοῦ ὤν. καὶ γὰρ ῥήτωρ ἄριστος ὁ Τίμων. καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὁπόσα ἂν ἐθέλοι. τουτὶ μὲν οὖν σοι τὸ ψήφισμα. ἐγὼ δέ σοι καὶ τὸν υἱὸν ἐβουλόμην ἀγαγεῖν παρά σε, ὃν ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνα ὠνόμακα. Τίμ. πῶς ὦ Δημέα, ὃς οὐδὲ γεγάμηκας, ὅσα γε καὶ ἡμᾶς εἰδέναι; Δη. ἀλλὰ γαμῶ, ἢν διδῷ θεὸς ἐς νέωτα, καὶ τὸ γεννηθησόμενον, ἄρρεν γὰρ ἔσται, Τίμωνα ἤδη καλῶ. Τίμ. οὐκ οἶδα, εἰ γαμήσεις ἔτι ὦ οὗτος, τηλικαύτην παρ' ἐμοῦ πληγὴν λαμβάνων. Δη. οἴμοι, τί τοῦτο; τυραννίδι Τίμων ἐπιχειρεῖς καὶ τύπτεις τοὺς ἐλευθέρους, οὐ καθαρῶς ἐλεύθερος, οὐδ' ἀστὸς ὤν, ἀλλὰ δώσεις ἐν τάχει τὴν δίκην, τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι τὴν ἀκρόπολιν ἐνέπρησας. Τίμ. ἀλλ' οὐκ ἐμπέπρησται ὦ μιαρὲ

ἡ

singulatim communiter universis, aureum statuere Timonem juxta Palladem in arce, fulmen dextra tenentem, radiis tempora ambientibus, utque septem aureis coronis coronetur, & promulgari coronas hodie Dionysiis tragoedis novis. Agi enim per eum oportet hodie Dionysia. Dixit hoc suffragium Demeas orator, propterea quod cognatus illius propinquus, ac discipulus ejus sit. Nam & orator optimus Timon, præterea quicquid voluerit. Hoc igitur tibi suffragium, sed utinam & filium meum ad te pariter adduxissem, quem tuo nomine Timonem appellavi. TIMON. Quî potes Demea, cùm ne uxorem quidem duxeris unquam, quantum nobis scire licuit? DEME. At ducam, novo ineunte anno, si Deus permiserit, quódque erit natum (erit autem masculus) Timonem nuncupabo. TIMON. An uxorem tu sis ducturus equidem haud scio, tanta à me plaga accepta. DEMEA. Hei mihi! Quid hoc est rei? Tyrannidem Timon occupas, pulsasque eos qui sunt ingenui, ipse nec ingenuus planè, nec civis? verùm propediem pœnas daturus, cum aliis nominibus, tum quod incenderis arcem. TIMON. Atqui non conflagravit arx scelestè. Proinde

ἡ ἀκρόπολις, ὥστε δῆλος εἶ συκοφαντῶν. Δη. ἀλλὰ καὶ πλουτεῖς. τὸν ὀπισθόδομον διορύξας. Τίμ. οὐ διώρυκται οὐδὲ οὗτος, ὥστε ἀπίθανά σου καὶ ταῦτα. Δη. διορυχθήσεται μὲν ὕστερον. ἤδη δὲ σὺ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἔχεις. Τίμ. οὐκοῦν καὶ ἄλλην λάμβανε. Δημ. οἴμοι τὸ μετάφρενον. Τίμ. μὴ κέκραχθι. κατοίσω γάρ σοι καὶ τρίτην, ἐπεὶ καὶ γελοῖα πάμπαν πάθοιμι, δύο μὲν Λακεδαιμονίων μοίρας κατακόψας ἄνοπλος, ἓν δὲ μιαρὸν ἀνθρώπιον μὴ ἐπιτρίψας. μάτην γὰρ ἂν εἴην καὶ νενικηκὼς ὀλύμπια πὺξ καὶ πάλην. ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐ Θρασυκλῆς ὁ φιλόσοφος οὗτός ἐστιν; οὐ μὲν οὖν ἄλλος. ἐκπετάσας γοῦν τὸν πώγωνα, καὶ τὰς ὀφρῦς ἀνατείνας, καὶ βρενθυόμενός τι πρὸς αὑτὸν ἔρχεται, τιτανῶδες βλέπων, ἀνασεσοβημένος τὴν ἐπὶ τοῦ μετώπου κόμην, Αὐτοβορέας τις ἢ Τρίτων, οἵους ὁ Ζεῦξις ἔγραψεν. οὗτος ὁ τὸ σχῆμα εὐσταλὴς, καὶ κόσμιος τὸ βάδισμα, καὶ σωφρονικὸς τὴν ἀναβολὴν, ἕωθεν μυρία ὅσα περὶ ἀρετῆς διεξιὼν, καὶ τῶν ἡδονῇ χαιρόντων κατηγορῶν, καὶ τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινῶν. ἐπειδὴ λουσάμενος ἀφίκοιτο ἐπὶ τὸ δεῖπνον, καὶ ὁ παῖς μεγάλην

τὴν

de apertè calumniaris. DEMEA. Sed & dives es, posticum (arcis Atheniensis) perfodiens. TIMON. Neque hoc perfossum est, unde ne hæc quidem probabiliter abs te dicuntur. DEMEA. Verùm effodietur posthac, sed tu interim omnia quæ in ea condita, possides. TIMON. Alteram itaque plagam accipe. DEMEA. Hei scapulis meis. TIMON. Ne vociferare, alioqui & tertiam tibi illidam. Etenim res planè ridicula mihi acciderit, si, cum inermis duas Lacedæmoniorum acies fuderim, unum scelestum hominem non protrivero. Tum frustra vicerim in Olympiis, & pugil & palæstrites. Sed quid hoc? an non philosophus Thrasycles hic est? Profectò ipsus est, promissa barba, erectísq; superciliis & magnum quiddam secum murmurans accedit; Titanicum obtuens, cæsariem per scapulas fluentem ventilans, alter quidam Boreas aut Triton, quales eos Zeuxis depinxit. Hic sedatum oris habitum præ se ferens, incessu moderatus, amictu modestus, mane mirum quàm multa de virtute disserit, damnans eos, qui voluptate capiuntur, & frugalitatem laudans: at ubi lotus devenit ad cœnam, puerque ingentem illi calicem porrexit (meraciore autē maximè gaudet) per-

τὴν κύλικα ὀρέξειεν αὐτῷ (τῷ ζωροτέρῳ δὲ χαίρει μάλιστα) καθάπερ τὸ λήθης ὕδωρ ἐκπιὼν, ἐναντιώτατα ἐπιδείκνυται τοῖς ἑωθινοῖς ἐκείνοις λόγοις, περιαρπάζων ὥσπερ ἰκτῖνος τὰ ὄψα, καὶ τὸν πλησίον παραγκωνιζόμενος, καρύκης τὸ γένειον ἀνάπλεως, κυνηδὸν ἐμφορούμενος ἐπικεκυφὼς, καθάπερ ἐν ταῖς λοπάσι τὴν ἀρετὴν εὑρήσειν προσδοκῶν, ἀκριβῶς τὰ τρύβλια τῷ λιχανῷ ἀποσμήχων, ὡς μηδὲ ὀλίγον τοῦ μυττωτοῦ καταλίποι, μεμψίμοιρος ἀεὶ ὡς τὸν πλακοῦντα ὅλον, ἢ τὸν ὗν μόνος τῶν ἄλλων λάβοι, ὅτι περ λιχνείας καὶ ἀπληστίας ὄφελος. μέθυσος καὶ πάροινος, οὐκ ἄχρις ᾠδῆς καὶ ὀρχηστύος μόνον, ἀλλὰ καὶ λοιδορίας καὶ ὀργῆς προσέτι. καὶ λόγοι πολλοὶ ἐπὶ τῇ κύλικι. τότε δὴ καὶ μάλιστα περὶ σωφροσύνης καὶ κοσμιότητος, καὶ ταῦτά φησιν, ἤδη ὑπὸ τοῦ ἀκράτου πονηρῶς ἔχων, καὶ ὑποτραυλίζων γελοίως. εἶτα ἔμετος ἐπὶ τούτοις, καὶ τὸ τελευταῖον, ἀράμενοί τινες ἐκφέρουσιν αὐτὸν ἐκ τοῦ συμποσίου. πλὴν ἀλλὰ καὶ νήφων οὐδενὶ τῶν πρωτείων παραχωρήσειεν ἂν ψεύσματος ἕνεκα, ἢ θρασύτητος,

ἢ

perinde ut Lethes aquam ebibens, à diluculariis illis diſputationibus diverſiſſima quæ ſunt exhibet, dum milvi inſtar præripit obſonia, & proximum cubito oppoſito arcens, mento interim condimentis oppleto, dum canum ritu ingurgitat, prono incumbens corpore, perinde atque in patinis virtutem inventurum ſeſe ſperet, dúmque uſque adeò, diligenter catinos extergit indice digito, ut ne paululum quidem reliquiarum ſinat adhærere, nunquam non querulus, tanquam deteriorem partem acceperit, vel ſi totam placentam, aut ſuem ſolus omnium accipit, qui quidem edacitatis & inſatiabilitatis eſt fructus. temulentus, vinoq́ue bacchatus, non ad cantum modo, ſaltationemq́ue, verùm ad convicium uſque ad iracundiam. Adhæc multus inter pocula ſermo (tum enim vel maximè) de temperantia, ſobrietatéque: atque iſta quidem loquitur, cùm jam à merò malè affectus & balbutit ridiculè. Deinde accedit vomitus. Poſtremò ſublatum eum de convivio efferunt aliqui. quanquam alioqui ne ſobrius quidem ulli primariorum ceſſerit vel mendacio, vel confidentia, vel avaritia. Quin inter aſſentatores primas te-

ἢ φιλαργυρείας. ἀλλὰ καὶ κολάκων ἐστί τι πρῶτα, καὶ ἐπιορκεῖ προχειρότατα, καὶ ἡ γοητεία προηγεῖται, καὶ ἡ ἀναισχυντία παρομαρτεῖ. καὶ ὅλως πάνσοφον τὸ χρῆμα, καὶ πανταχόθεν ἀκριβὲς, καὶ ποικίλως ἐντελές. οἰμώξεται τοιγαροῦν οὐκ εἰς μακρὰν χρηστὸς ὤν. τί τοῦτο; παπαὶ, χρόνιος ἡμῖν Θρασυκλῆς. ΘΡΑ. οὐ κατὰ ταῦτα ὦ Τίμων τοῖς πολλοῖς τούτοις ἀφῖγμαι, ὥσπερ οἱ τὸν πλοῦτόν σοι τεθηπότες, ἀργυρίου, καὶ χρυσίου, καὶ δείπνων πολυτελῶν ἐλπίδι συνδεδραμήκασι, πολλὴν τὴν κολακείαν ἐπιδειξάμενοι πρὸς ἄνδρα οἷόν σε ἁπλοϊκὸν, καὶ τῶν ὄντων κοινωνικόν. οἶσθα γὰρ ὡς μᾶζα μὲν ἐμοὶ δεῖπνον ἱκανὸν, ὄψον δὲ ἥδιστον θύμον, ἢ κάρδαμον, ἢ εἴποτε τρυφῴην ὀλίγον τῶν ἁλῶν. ποτὸν δὲ ἡ ἐννεάκρουνος. ὁ δὲ τρίβων οὗτος, ἧς βούλει πορφυρίδος ἀμείνων. τὸ χρυσίον μὲν γὰρ οὐδὲν τιμιώτερον τῶν ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων μοι δοκεῖ. σοῦ δὲ αὐτοῦ χάριν ἐστάλην, ὡς μὴ διαφθείρῃ σε τὸ κάκιστον τοῦτο καὶ ἐπιβουλότατον κτῆμα ὁ πλοῦτος, ὁ πολλοῖς πολλάκις αἴτιος ἀνηκέστων συμφορῶν γεγενημένος. εἰ γάρ μοι πείθοιο, μάλιστα ὅλον εἰς

τὴν

net, pejerat promptiſſimè, anteït impoſtura, comitatur impudentia. In ſumma prorſus admirandum quoddam ſpectaculum eſt omni ex parte exactum, vaque abſolutum, proinde non ejulabit clarius videlicet, cùm ſit modeſtus. Quid hoc? papæ, tandem nobis Thraſycles? THRA. Non hoc animo ad te venio, Timon, quo plerique iſti, qui nimirum opes admirati tuas, argenti, auri, opiparorum conviviorum adducti ſpe concurrunt, multáque aſſentatione deliniunt te, hominem videlicet ſimplicem, faciléque impartientem id quod adeſt. Siquidem haud ignoras offam mihi in cœnam ſufficientem eſſe, tum obſonium ſuaviſſimum, cæpe aut naſturcium, aut ſi quando delicier, puſillum ſalis. Porrò potum fons Athenis novem ſaliens venis, ſuppeditat. Tum pallium hoc quavis purpura potius. Nam aurum nihilo magis apud me in precio eſt, quàm calculi, qui ſunt in littoribus. Sed tua ipſius gratia huc me contuli, ut ne te ſubverterit peſſima iſta atque inſidioſiſſima res, opulentia, quippe quæ multis ſæpenumero immedicabilium malorum extiterit cauſſa. Etenim ſi me audies, potiſſimùm

τὴν θάλατταν ἐμβαλεῖς αὐτὴν, οὐδὲν ἀ-
ναγκαῖον ἀνδρὶ ἀγαθῷ ὄντα, καὶ τὸν φι-
λοσοφίας πλοῦτον ὁρᾶν δυναμένῳ. μὴ
μέντοι ἐς βάθος ὦ 'γαθὲ, ἀλλὰ ὅσον ἐς
βουβῶνας ἐπεμβὰς ὀλίγον περὶ τῆς κυμα-
τώδους γῆς, ἐμοῦ ὁρῶντος μόνου. εἰ δὲ
μὴ τοῦτο βούλει, σὺ δὲ ἄλλον τρόπον ἀ-
μείνω κατὰ τάχος ἐκφόρησον αὐτὸν ἐκ
τῆς οἰκίας, καὶ μηδ' ὀβολὸν αὐτῷ ἀνεὶς,
διαδιδοὺς ἅπασι τοῖς δεομένοις. ᾧ μὲν,
πέντε δραχμὰς, ᾧ δὲ μνᾶν, ᾧ δὲ τά-
λαντον. εἰ δέ τις φιλόσοφος εἴη, διμοιρίαν
ἢ τριμοιρίαν φέρεσθαι δίκαιος. ἐμοὶ δὲ
καί τοι οὐκ ἐμαυτοῦ χάριν αἰτῶ, ἀλλ' ὅ-
πως μεταδῶ τῶν ἑταίρων τοῖς δεομένοις,
ἱκανὸν εἰ ταύτην τὴν πήραν ἐμπλήσας
παράσχοις, οὐδὲ ὅλους δύο μεδίμνους χω-
ροῦσαν αἰγινητικούς. ὀλιγαρκῆ δὲ καὶ μέτρι-
ον χρὴ εἶναι τὸν φιλοσοφοῦντα, καὶ μηδὲν
ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν. Τίμ. ἐπαινῶ
ταῦτά σου ὦ Θρασύκλεις. πρὸ γοῦν τῆς πή-
ρας εἰ δοκεῖ, φέρε σοι τὴν κεφαλὴν
ἐμπλήσω κονδύλων, ἐπιμετρήσας τῇ δι-
κέλλῃ. Θρασ. ὦ δημοκρατία, καὶ νόμοι,
παιόμεθα ὑπὸ τοῦ καταράτου ἐν ἐλευθέ-
ρᾳ τῇ πόλει. Τίμ. τί ἀγανακτεῖς ὦ 'γα-
θὲ Θρασύκλεις; μῶν παρακέκρουσμαί σε;
καὶ

opes universas in mare præcipitabis, ut potè quibus nihil sit opus bono viro, quique philosophiæ possit opes perspicere. Ne tamen in altum ô bone, sed fermè ad pubem usque ingressus paulò ultra solum fluctibus opertum, me quidem uno spectante. Quod si hoc non vis, tute igitur eas potiore via ex ædibus ejicito, ac ne obolum quidem tibi facias reliquum, videlicet largiens iis, quicunque opus habent: huic quinque drachmas, illi minam, alii talentum. Si verò quis philosophus fuerit, duplam aut triplam portionem ferre dignus est. Quanquam hoc quidem mihi non mea ipsius gratia peto, sed quo amicis, si qui egebunt, donem: sat est si modò peram hanc largitione tua expleveris, ne duos quidem modios Ægineticos capientem. Nam paucis contentum, modestumque convenit esse eum qui philosophatur, neque quicquam ultra peram cogitare. TIM. Equidem ista, quæ dicis, probo Thrasycles. ergo si videtur, priusquam peram expleam, age tibi caput opplebo tuberibus, posteaquam ligone sum mensus. THRA. O libertas, ô leges, pulsamur ab impurissimo libera in civitate? TIMON. Quid stomacharis ô bone Thrasycles? num te defraudavi?

καὶ μὴν ἐπεμβαλῶ χοίνικας ὑπὲρ τὸ μέτρον τέτταρας, ἀλλὰ τί τοῦτο; πολλοὶ ξυνέρχονται. Βλεψίας ἐκεῖνος, καὶ Λάχης καὶ Γνίφων, ὅλως τὸ σύνταγμα τῶν οἰμωξομένων. ὥς τε τί οὐκ ἐπὶ τὴν πέτραν ταύτην ἀνελθὼν, τὴν μὲν δίκελλαν ὀλίγον ἀναπαύω, πάλαι πεπονηκυῖαν; αὐτὸς δὲ ὅτι πλείστους λίθους ξυμφορήσας, ἐπιχαλαζῶ πόῤῥωθεν αὐτούς; Βλέψ. μὴ βάλλε ὦ Τίμων, ἄπιμεν. Τίμ. ἀλλ' οὐκ ἀναιμωτί γε ὑμεῖς, οὐδὲ ἄνευ τραυμάτων.

ΔΙΚΗ

Atqui adjiciam ultra menſuram Chænices quatuor. ſed quid hoc negotii ? Complures ſimul adveniunt, Blepſias ille, & Laches, & Gniphon breviter agmen eorum qui vapulabunt. Itaque quin ego in rupem hanc conſcendo, ac ligonem quidem pauliſper interquieſcere ſino, dudum fatigatum ? Ipſe verò plurimis congeſtis ſaxis, procul eos lapidum grandine peto.

BLEP. Ne jace, ô Timon, abimus enim. TIMON. At vos quidem nec citra ſanguinem, nec abſque vulneribus.

ΔΙΚΗ ΦΩΝΗΕΝΤΩΝ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀριστάρχου Φαληρέως, Πυανεψιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου, γραφὴν ἔθετο τὸ Σίγμα πρὸς τὸ Ταῦ ἐπὶ τῶν ἑπτὰ φωνηέντων, βίας ὑπαρχόντων, καὶ ἁρπαγῆς, ἀφῃρῆσθαι λέγων πάντων τῶν ἐν διπλῷ Ταῦ ἐκφερομένων.

Μέχρι μὲν, ὦ φωνήεντα δικασταί, ὀλίγα ἠδικούμην ὑπὸ τουτουῒ τοῦ Ταῦ, καταχρωμένου τοῖς ἐμοῖς, καὶ καταίροντος ἔνθα μὴ δεῖ, οὐ βαρέως ἔφερον τὴν βλάβην. καὶ παρήκουον ἔνια τῶν λεγομένων ὑπὸ τῆς μετριότητος ἣν ἴστε με φυλάττοντα πρός τε ὑμᾶς καὶ τὰς ἄλλας συλλαβάς. ἐπεὶ δὲ ἐς τοσοῦτον ἥκει πλεονεξίας, καὶ ἀνοίας, ὥστε ἐφ' οἷς ἠσύχασα πολλάκις οὐκ ἀγαπῶν, ἤδη

καὶ

JVDICIVM VOCALIVM.

IMperante Ariſtarcho Phalereo, ſeptima Octobris, actionem inſtituit Sigma adverſus Tau, conſtitutis judicibus ſeptem Vocalibus, de vi & rapina, ſpoliari ſe dicens omnibus illis vocibus, quæ duplici Tau proferri ſolent.

HActenus quidem, ô Judices Vocales, non admodum gravi injuria adfectus ab hoc Ταῦ, quod meis rebus abutebatur, & inde auferebat, unde minimè conveniebat, quod quidem damnum non graviter tuli, nonnulla etiam quæ dicebantur, audiviſſe me diſſimulabam propter modeſtiā, quā vos ipſi noſtis me ſervare, cùm erga vos, tum erga alias ſyllabas. Poſtquam verò ad tantam avaritiam & amentiam pervenit, ut non modò non ſit contentum iis, quæ ego ſæpe

καὶ πλείω προσβιάζεται, ἀναγκαίως αὐτὸ εὐθύνω νῦν παρὰ τοῖς ἀμφότερα εἰδόσιν ὑμῖν. δέος δὲ οὐ μικρόν με ἐπὶ τοῖς ἀποθλίψεως ἐπέρχεται τῆς ἐμαυτοῦ. τοῖς γὰρ προπεπραγμένοις ἀεί τι μεῖζον προστιθὲν, ἄρδην με τῆς οἰκείας ἀποθλίψει χώρας, ὡς ὀλίγου δεῖν ἡσυχίαν ἀγαγόντα, μηδὲ ἐν γράμμασιν ἀριθμεῖσθαι, ἐν ἴσῳ δὲ κεῖσθαι τοῦ φόβου, δίκαιον οὖν οὐχ ὑμᾶς, οἳ δικάζετε νῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ γράμματα τῆς πείρας ἔχειν τινὰ φυλακήν. εἰ γὰρ ἐξέσται τοῖς βουλομένοις ἀπὸ τῆς καθ' αὑτὰ τάξεως εἰς ἀλλοτρείαν βιάζεσθαι, καὶ τοῦτο ἐπιτρέψετε ὑμεῖς, ὧν χωρὶς οὐδὲν καθόλου τι γράφεται, οὐχ ὁρῶ τίνα τρόπον αἱ συντάξεις τὰ νόμιμα, ἐφ' οἷς ἐτάχθη τὰ κατ' ἀρχὰς ἕξουσιν. ἀλλ' οὔτε ὑμᾶς οἶμαί ποτε εἰς τοσοῦτον ἀμελείας τε καὶ παροράσεως ἥξειν, ὥστε ἐπιτρέψαι τινὰ μὴ δίκαια· οὔτε εἰ καθυφήσετε τὸν ἀγῶνα ὑμεῖς, ἐμοὶ παραλειπτέον ἐστὶν ἀδικουμένῳ. ὡς εἴθε καὶ τῶν ἄλλων ἀνεκόπησαν τό τε αἱ τόλμαι, εὐθὺς ἀρχομένων παρανομεῖν. καὶ οὐκ ἂν ἐπολέμει μέχρι νῦν

τὸ

dissimulavi, verùm jam majorem vim inferat, ipsa me necessitas cogit, ut accusem apud vos qui utramque nostrûm novistis. Non autem exiguus metus propter istam miseriam me invasit. Nam cum prioribus injuriis majores semper addat, prorsus me è domestica sede expellet, ita ut parum jam absit, dum ego ista dissimulo, quin ne inter literas quidem amplius numerer, & in simili quodam verser metu. Est itaque æquum non modò vos judices; sed omnes etiàm reliquas literas hujus doli curam gerere. Nam si, ut libet unicuique, licebit è suo ordine in alium violenter irrumpere, idque vos, sine quibus nihil omninò scribitur, permiseritis, non video quomodo sua quique ordines jura, juxta quæ à principio constituti sunt, tuebuntur. Sed non existimo vos unquam ad tantam incuriam vel negligentiam perventuros, ut ea feratis, quæ cum æquo & jure pugnant. Et ut vos certamen omiseritis, tamen mihi qui injuria affectus sum, negligendum non erit. Atque utinam aliarum quoque literarum audacia ab initio statim, cùm cœperunt contra leges delinquere esset repressa, neque enim litigaret

τῷ Λάμβδα, τοῦ Ρῶ. διαμφισβητοῦν περὶ τῆς κισσήρεως, καὶ κεφαλαλγίας. ὅτε τὸ Γάμμα τῷ Κάππα διηγωνίζετο, καὶ ἐς χεῖρας μικροῦ δεῖν ἤρχετο πολλάκις ἐν τῷ κναφείῳ ὑπὲρ γναφάλων. ἐπέπαυτο δὲ ἂν καὶ πρὸς τὸ Λάμβδα μαχόμενον τὸ Μόγις ἀφαιρούμενον αὐτοῦ, καὶ μάλιστα παρακλέπτον. καὶ τὰ λοιπὰ ἂν δ' ἠρέμει συγχύσεως ἄρχεσθαι παρανόμου· καλὸν γὰρ ἕκαστον μένειν ἐφ' ἧς τετύχηκε τάξεως. τὸ δὲ ὑπερβαίνειν ἐς ἃ μὴ χρή, λύοντός ἐστι τὸ δίκαιον. καὶ ὅγε πρῶτος ἡμῖν τοὺς νόμους τούτους διατυπώσας, εἴτε Κάδμος ὁ νησιώτης εἴτε Παλαμήδης ὁ Ναυπλίου, καὶ Σιμωνίδῃ δὲ ἔνιοι προσάπτουσι τὴν προμήθειαν ταύτην, οὐ τῇ τάξει μόνον, καθ' ἣν αἱ προεδρίαι βεβαιοῦνται διώρισαν, τί πρῶτον ἔσται ἢ δεύτερον, ἀλλὰ καὶ ποιότητας ἃς ἕκαστον ἡμῶν ἔχει, καὶ δυνάμεις συνεῖδον, καὶ ἡμῖν μὲν, ὦ δικασταί, τὴν μείζω δεδώκασι τιμὴν, ὅτι καθ' αὑτὰ δύνασθαι φθέγγεσθαι. ἡμιφώνοις δὲ, τὴν ἐφεξῆς, ὅτι προσθήκης εἰς τὸ ἀκουσθῆναι δεῖται. πασῶν δὲ ἐσχάτην ἐνόμισαν ἔχειν μοῖραν ἔνια τῶν πάντων, οἷς οὐδὲ φωνὴ πρόσεστι. καθ' αὑτὰ

ad hunc usque diem Λάμβδα cum Ρῶ disceptans de voce κίσσηεις & κεφαλαλγία. Neque etiam Γάμμα cum Κάππα certamen haberet, neque tam sæpè ad manus propè venissent in fullonia de dictionibus κναφείω & γνάφω disceptantes. Quin cessasset etiam hoc Γάμμα & Λάμβδα contendere, dictionem Μόγις illi surripiens, imò suffurans. Adeoque reliquæ literæ quievissent seditiones movere contra leges. Est enim pulchrum unamquamque literam in eo ordine, quem primum sortita est, manere: transcendere verò eò quò non oportet, ejus est, qui jus & æquum solvit. Et qui primus vobis has leges finxit & formavit, sive Cadmus fuerit ille insularis, sive Palamedes Nauplii filius, quanquam nonnulli hanc prudentiam Simonidi tribuant, non ordinem tantùm per quem sua quibusque literis præsidentiæ dignitas firmiter permanet, definierunt, videlicet quæ debeat esse prima, quæ secunda, sed qualitates etiã & virtutes, quas habent cõstituerunt. Et vos quidem ô judices, honore affecerũt præcipuo, propterea quod vestro Marte potestis sonũ efficere. Semivocales verò secũdo loco dignati sũt. eo quod sine vestro accessu exaudiri nequeũt. Ex omnibus etiã literis quibusdam

omnium

αὐτὰ μὲν οὖν τὰ φωνήεντα, φυλάσσειν ἔοικε τοὺς νόμους τούτους. τὸ δὲ Ταῦ τοῦτο, (οὐ γὰρ ἔχω αὐτὸ χείρονι ὀνομάσαι ῥήματι, ἢ ᾧ καλεῖται) ὃ, μὰ τοὺς θεοὺς, εἰ μὴ ἐξ ὑμῶν δύο συνῆλθον ἀγαθοὶ καὶ καθήκοντες ὁραθῆναι, τό, τε Αλφα, καὶ τὸ Υψιλόν, οὐκ ἂν ἠκούσθη μόνον. τοῦτο οὖν ἐτόλμησεν ἀδικεῖν με πλείω τῶν πώποτε βιασαμένων, ὀνομάτων με, καὶ ῥημάτων ἀπελάσαι πατρῴων, ἐκδιῶξαι δὲ ὁμοῦ Συνδέσμων ἅμα καὶ Προθέσεων, ὡς μηκέτι φέρειν τὴν ἔκτοπον πλεονεξίαν. ὅθεν δὲ καὶ ἀπὸ τίνων ἀρξάμενον ὥρα λέγειν. Επεδήμουν ποτὲ Κυβέλῳ, (τὸ δ' ἐστὶ πολίχνιον οὐκ ἀηδὲς ἄποικον, ὡς ἐπέχει λόγος, Αθηναίων) Επηγόμην δὲ καὶ κράτιστον Ρῶ, γειτόνων τὸ βέλτιστον. κατηγόμην δὲ παρὰ κωμῳδιῶν τινι ποιητῇ, Λυσίμαχος ἐκαλεῖτο, Βοιώτιος μὲν, ὡς ἐφαίνετο, τὸ γένος ἀνέκαθεν, ἀπὸ μέσης δὲ ἀξιοῦντι λέγεσθαι τῆς Ἀττικῆς. παρὰ τούτῳ δὴ τῷ ξένῳ τὴν τοῦ Ταῦ τούτου πλεονεξίαν ἐφώρασα. μέχρι μὲν γὰρ ὀλίγοις ἐπεχείρει τετταράκοντα λέγειν ἀποστεροῦν με τῶν συγγεγενημένων μοι, συνήθειαν

ὤμην

omnium postremũ locu decreverũt, Mutis scilicet & voce carentibus. Has itaq; leges per vos Vocales conservari decet. Hoc verò ταῦ (neque enim possum ipsum turpiori nomine appellare quàm quo nominari solet) per Deos nisi duæ quædam bonæ ex vobis, & aspectu decenti, Αλφα scilicet & Υψιλὸν, se illi conjunxissent, ne audiretur quidẽ solùm. Hoc, inquam, mihi majorem vim quam nullæ unquam literæ inferre ausum est. Nam nominibus & verbis patriis me extrudere, præterea ex ipsis etiam Conjunctionibus& præpositionibus expellere tentat, adeò ut istam immodicã avaritiã porrò ferre nequeam. Verum jam tempus est dicere, unde & à quibus res initiũ sumpserit. Peregrinabar aliquãdo in Cybelo (id oppidulũ non est injucundũ, colonia, sicuti fertur, Atheniẽsium) adducebam verò mecum fortissimũ Pῶ ex vicinis meis optimum. Divertebam verò ad Comicum quendam poëtam, huic nomen erat Lysimacho, & à majoribus, quantum apparebat, genere erat Bœotius, sed tamẽ de se dici volebat quod in media Attica natus esset. Apud hunc hospitẽ ego hujus ταῦ avaritiam deprehendi. Equidẽ cum hactenus paucis quibusdã manus intulisset dicendo τετταράκοντα privans me meis cognatis, existimabã eã esse cõsuetudinem

ὡμένων συντεταγμένων γραμμάτων. ἔτι δὲ Τήμερον καὶ τὰ ὅμοια ἐπισπώμενον, ἴδια ταυτὶ λέγων, καὶ οἰστὸν ἦν μοι τὸ ἄκουσμα, καὶ οὐ πάνυ τι ἐδακνόμην ἐπ' αὐτοῖς. ὁπότε δὲ καὶ ἐκ τούτων ἀρξάμενον ἐτόλμησε Καττίτερον εἰπεῖν, καὶ Κάττυμα, καὶ Πίτταν, εἶτα ἀπερυθριάσαν, καὶ Βασίλιτταν ὀνομάζειν, οὐ μετρίως δὲ τούτοις ἀγανακτῶ, καὶ πίμπραμαι, δεδιὼς μὴ τῷ χρόνῳ καὶ τὰ Σῦκα, Τῦκά τις ὀνομάσῃ. καί μοι πρὸς Διὸς ἀθυμοῦντι, καὶ μεμονωμένῳ τῶν βοηθησόντων, συγγνῶτε τῆς δικαίας ὀργῆς, οὐ γὰρ περὶ τὰ μικρὰ τὰ τυχόντα ἐστὶν ὁ κίνδυνος, ἀφαιρουμένῳ τῶν συνήθων καὶ συνεσχολακότων μοι γραμμάτων, Κίσσαν μου λάλον ὄρνεον, ἐκ μέσων, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τῶν κόλπων ἁρπάσαν, Κίτταν ὠνόμασεν. ἀφείλετο δέ μου Φάσσας ἅμα Νήσσαις τε καὶ Κοσσύφοις, ἀπαγορεύοντος Ἀριστάρχου. περιέσπασε δὲ καὶ μελισσῶν οὐκ ὀλίγας. ἐπ' Ἀττικὴν δὲ ἐκ μέσης αὐτῆς ἀνήρπασεν ἀνόμως Υ μηττὸν, ὁρώντων ὑμῶν καὶ τῶν ἄλλων συλλαβῶν. ἀλλὰ τί λέγω ταῦτα; Θεσσαλίας με ἐξέβαλεν ὅλης, Θετταλίαν ἀξιοῦν λέγειν, καὶ πᾶσαν ἀποκεκλεισμένον τὴν θάλασσαν, οὐδὲ τῶν ἐν κήποις φεισάμενον

dinē literarū, quæ unà mecū essent educatæ. Præterea cū τήμερον, & similes quasdā vocesmihi detraxisset, diceretq; eas esse suas, audiebā patienter, nec vehementer admodū me ea res mordebat. Verū cùm ab eis initium sumpsisset, atque postea ausum esset etiam dicere καττίτερον, & κάττυμα, & πίτταν, deinceps abjecto omni pudore βασίλιτταν quoq; nominare, haud leviter sum commotus, & ira accensus, timens ne quis temporis successu etiam σῦκα, τῦκα, appellet. Oro autem vos per Jovem, ut mihi indignanti, & justâ irâ commoto, præterea omni ope & auxilio destituto, ignoscatis. Neque enim parvum hoc aut leve est periculum, in quo versor, cùm præterquam quod assuetis & familiaribus literis me spoliavit, etiam κίσσαν, id est, picam, avem meam loquacissimā ex medio sinu, ut dici solet, abreptam, κίτταν appellavit. Quin & φάσσαν, id est, palumbum unà cum νήσσαις, id est, anatibus, & κοσσύφοις, id est, merulis abstulerat, intercedente Aristarcho. Eripuit etiam non paucas apes. In Atticam verò veniens, ex media illa regione ὑμηττὸν præter jus rapuit, idque vobis ipsis & aliis quibusdam syllabis videntibus. Verùm quid ego ista commemoro, cùm me tota Thessalia expulerit,

νον σεύτλων. ὡς τὸ δὴ λεγόμενον, μηδὲ πάτταλόν μοι καταλιπεῖν. ὅτι δὲ ἀνεξίκακόν εἰμι γράμμα, μαρτυρεῖτέ μοι καὶ αὐτοὶ μηδέποτε ἐγκαλέσαντι τῷ Ζῆτα, σμάραγδον ἀποσπάσαντι καὶ πᾶσαν ἀφελομένῳ τὴν Σμύρναν. μήτε τῷ Ξῦ πᾶσαν παραβάντι συνθήκην, καὶ τὸν συγγραφέα τῶν τοιούτων ἔχοντι Θουκυδίδην σύμμαχον. τῷ μὲν γὰρ γείτονί μου Ῥῶ νοσήσαντι, συγγνώμην καὶ παρ' αὐτῷ φυτεύσαντι μου τὰς μυρ'ρίνας, καὶ παίσαντί μέ ποτε ὑπὸ μελαγχολίας ἐπὶ κόρ'ρης. κἀγὼ μὲν τοιοῦτον. τὸ δὲ Ταῦ τοῦτο σκοπῶμεν ὡς φύσει βίαιον καὶ πρὸς τὰ λοιπά. ὅτι οὐδὲ τῶν ἄλλων ἀπέσχετο γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ Δέλτα, καὶ τὸ Θῆτα, καὶ τὸ Ζῆτα, μικροῦ δεῖν πάντα ἠδίκησε τὰ στοιχεῖα. αὐτά μοι κάλει τὰ ἀδικηθέντα γράμματα. Ἀκούετε φωνήεντα δικασταὶ, τοῦ μὲν Δέλτα λέγοντος. ἀφείλετό μου τὴν ἐνδελέχειαν, ἐντελέχειαν ἀξιοῦν λέγεσθαι παρὰ πάντας τοὺς νόμους; τοῦ Θῆτα κρούοντος, καὶ τῆς κεφαλῆς τὰς τρίχας τίλλοντος, ἐπὶ τῷ τῆς κολοκύνθης ἐστερῆσθαι; τοῦ Ζῆτα τὸ συρίζειν, καὶ σαλπίζειν, ὡς μηκέτ' αὐτῷ ἐξεῖναι μηδὲ γρύζειν;

τίς

rit,velitque eam Thettaliam dicere? toto inſuper mari ſum excluſum. Neque à be-tis hortenſibus ſibi temperat,ut jam,quod dici ſolet, ne paxillus quidem mihi reliquus ſit. Quod verò litera ſim, quæ nulli nocere ſtudeam, vos ipſimet mihi teſtes eſtis, neq; enim unquam accuſavi literam Ζῆτα, quæ mihi σμάραγδον abſtulit, & totam σμῦρναν ſurripuit: nec ipſi etiam Ξῦ, omnia fœdera & pacta rumpenti, litem intendi, ipſo etiam Thucydide opem illi ferente. Etenim vicino meo Ρῦ venia danda quod morbo adfectum ſit, & meas apud te μυῤῥίνας, id eſt, myrtos plantarit, & quod melancholiæ malo laborans me in faciem percuſſerit, & talis quidem litera ſum ego. Hoc verò ταῦ quàm ſit natura violentum adverſus reliquas omnes literas,& quam à nullis omnino abſtinuerit, conſideremus. Sed & Δέλτα, & Ζῆτα, & Θῆτα, & propè omnia literarum elementa injuria affecit. Accerſe mihi literas. Auditis vocales judices, ipſũ Δέλτα dicere,ſurripuit mihi meã ἐνδελέχειαν,proqua vult dici ἐντελέχειαν,quod ſanè contrariũ eſt omnibus legibus? Auditis vociferari Θῆτα & capiti capillos evellere, eò quod privatum eſt cucurbita? Auditis etiam ipſum Ζῆτα vocibus συρίζειν & σαλπίζειν ſpoliatum

τίς ἂν τούτων ἀνάσχοιτο, ἢ τίς ἐξαρκέσει δίκη πρὸς τὸ πονηρότατον τουτὶ Ταῦ; τὸ δὲ, ἄρα οὐ τὸ ὁμόφυλον τῶν στοιχείων μόνον ἀδικεῖ γένος, ἀλλ' ἤδη καὶ πρὸς τὸ ἀνθρώπειον μεταβέβηκε, τουτονὶ τὸν τρόπον. οὐ γὰρ ἐπιτρέπει γε αὐτοὺς κατ' εὐθὺ φέρεσθαι ταῖς γλώσσαις. μᾶλλον δὲ ὦ δικασταὶ, μεταξὺ γάρ με πάλιν τὸ τῶν ἀνθρώπων πράγματα ἀνέμνησε περὶ τῆς γλώσσης, ὅτι καὶ ταύτης με τὸ μέρος ἀπήλασε, καὶ γλῶτταν ποιεῖ τὴν γλῶσσαν. ὦ γλώσσης ἀληθῶς νόσημα! Ταῦ. ἀλλὰ μεταβήσομαι πάλιν ἐπ' ἐκεῖνο, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναγορεύσω, ὑπὲρ ὧν εἰς αὐτοὺς πλημμελεῖ. δεσμοῖς γάρ τισι στρεβλοῦν καὶ σπαράττειν αὐτῶν τὴν φωνὴν ἐπιχειρεῖ. καὶ ὁ μέν τι καλὸν ἰδὼν, καλὸν εἰπεῖν βούλεται. τὸ δὲ παρεισελθὸν, τάλον εἰπεῖν ἀναγκάζει, ἐν ἅπασι προεδρίαν ἔχειν ἀξιοῦν. πάλιν ἕτερος περὶ κλήματος διαλέγεται, τὸ δὲ (τλῆμον γάρ ἐστιν ἀληθῶς) τλῆμα πεποίηκε τὸ κλῆμα. καὶ οὐ μόνον γε τοὺς τυχόντας ἀδικεῖ, ἀλλ' ἤδη καὶ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ, ᾧ καὶ γῆν, καὶ θάλατταν εἶξαί φασι, καὶ τῆς αὐτῶν φύσεως ἐκστῆναι, τὸ δὲ, καὶ τούτῳ ἐπιβουλεύει, καὶ Κῦρον αὐτὸν

spoliatum esse adeò, ut ne γρύζειν quidē,
id est, mutire illi porrò liceat? quis ista,
quæso, ferat? aut quæ pœna satis magna
erit tam scelesto? Verum hoc non tantùm
cognatum sibi elementorum genus lædit,
sed jam ad homines etiam iisdem mori-
bus se contulit. Neque enim permittit, ut
rectà ferantur linguis. Imò verò, Judices,
interim enim res humanæ rursus me ad-
moverunt γλώσσης, id est, linguæ, nam ex-
pulsum me hac quoque parte γλῶσσαν fa-
cit γλῶτταν. O revera linguæ pernicio-
sus morbus ταῦ. Verum rursum me confe-
ram ad illud quod cœperam, atque homi-
nes defendam in iis, in quibus adversus e-
os delinquit. Nam conatur illorum voces
quibusdam vinculis constringere & discer-
pere, ita ut si quis pulchrum quidpiam vi-
dens, idque καλὸν appellare velit, hoc ταῦ
statim irruens ταλὸν ipsum dicere cogit,
adeò cupit in omnibus præsidentiam ob-
tinere. Rursum alius dicit περὶ κλήματος,
id est, de palmite, hoc verò, (est enim re
vera τλῆμον, id est, miserum) τλῆμα fa-
cit, quod erat κλῆμα. Et quidem non ple-
beios tantùm homines injuria afficit, sed
jam etiam magno illi regi, cui fama est i-
psam terram & mare cessisse, atque natu-
ras suas reliquisse, insidias tendit, & ex
ipso

αὐτὸν ὄντα, τύραννόν τινα ἀπέφηνεν. οὔπω μὲν οὖν ὅσον ἐς φωνὴν ἀνθρώπους ἀδικεῖ, ἔργῳ δὲ πῶς; κλάουσιν ἄνθρωποι, καὶ τὴν αὐτῶν τύχην ὀδύρονται, καὶ Κάδμῳ καταρῶνται πολλάκις, ὅτι τὸ Ταῦ ἐς τὸ τῶν στοιχείων γένος παρήγαγε. τῷ γὰρ τούτου σώματί φασι τοὺς τυράννους ἀκολουθήσαντας μιμησαμένους αὐτοῦ τὸ πλάσμα, ἔπειτα σχήματι τοιούτῳ ξύλα τεκτήναντας, ἀνθρώπους ἀνασκολοπίζειν ἐπ' αὐτά. ἀπὸ δὴ τούτου καὶ τῷ τεχνήματι τῷ πονηρῷ τὴν πονηρὰν ἐπωνυμίαν συνελθεῖν. τούτων οὖν ἁπάντων ἕνεκα πόσων θανάτων τὸ Ταῦ ἄξιον εἶναι νομίζετε; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι δικαίως τοῦτο μόνον τὴν τοῦ Ταῦ τιμωρίαν ὑπολείπεσθαι, τὸ τῷ σχήματι τῷ αὐτοῦ τὴν δίκην ὑποσχεῖν, ὃ δὴ σταυρὸς εἶναι, ὑπὸ τούτου μὲν ἐδημιουργήθη, ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ὀνομάζεται.

ΤΕΛΟΣ.

pso cùm Κῦρος sit, τῦρον quendam effi-
it. Atque in hunc modum vocem homi-
um lædit. Quomodò verò reipsa & ope-
e eosdē lædat, audite: plorant homines,
tq; suę fortunę vices deflent, atque ipsum
æpe Cadmum execrantur, quod ταῦ in li-
rarum genus induxerit: Aiunt enim ty-
annos ejus literæ corpus secutos, atque
iguram imitatos, postea simili figura li-
na fabricasse, in quibus homines suspen-
ant. Atque ex hoc huic tam perniciosæ
abricæ pessimum nomen obvenisse. Pro-
ter ista omnia quot mortibus ipsum ταῦ
ignum esse judicatis? Ego quidem exi-
imo meritò hoc solùm ad supplicium il-
ius ταῦ relinqui, ut pœnam in sua illa
igura sustineat, propterea quod crux ab
ipso fabricata est, & ab eo nomen
illi homines imposuerunt.

FINIS.